

**PREDUZEĆE ZA REVIZIJU RAČUNOVODSTVENIH IZVJEŠTAJA
"VINČIĆ"® d.o.o.**

78 000 BANJA LUKA, Ul. Branka Popovića, br. 27 a

ODJELJENJE ZA REVIZIJU I PROCJENU

78 000 BANJA LUKA, Ul. Branka Popovića, br. 27 a

Broj: 01- 14/1 - 2012

**IZVJEŠTAJ OVLAŠĆENOG NEZAVISNOG REVIZORA SKUPŠTINI AKCIONARSKOG
DRUŠTVA ZA OSIGURANJE „JAHORINA OSIGURANJE“ PALE O OBAVLJENOJ
EKSTERNOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH I DRUGIH IZVJEŠTAJA PO GODIŠNJEM
OBRAČUNU SA STANJEM NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE**

I MIŠLJENJE I IZVJEŠTAJ OVLAŠĆENOG NEZAVISNOG REVIZORA

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja po Godišnjem obračunu Akcionarskog društva za osiguranje "Jahorina osiguranje", Pale, ul. Svetosavka, br. 24, sa stanjem na dan 31.12.2011. godine.

Prilikom revizije finansijskih izvještaja akcionarskog društva za osiguranje "Jahorina osiguranje", Pale, uključeni su izvještaji koji čine dio procesa finansijskog izvještavanja, a to su Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o poslovanju, Izvještaj o promjenama na kapitalu i svi drugi izvještaji - objašnjavajući dokazni materijali, koji su uključeni u Godišnji obračun.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim politikama objelodanjenim u napomenama 2. i 3. u Izvještaju o izvršenoj eksternoj reviziji. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene eksterne revizije. Eksternu reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 36/2009. i 52/2011.), Pravilnikom o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje ("Sl. glasnik Republike Srpske", broj 7/2008. i 127/2011.), Međunarodnim standardima revizije, Međunarodnim računovodstvenim standardima koji zahtjevaju da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski i drugi izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, istovremeno pridržavajući se načela etike profesionalnih računovođa i revizora u Republici Srpskoj.

Eksterna revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalim usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor je razmatrao interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Eksterna revizija takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2011. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama 2 i 3. uz finansijske izvještaje, te ovlašćeni nezavisni revizor izražava pozitivno mišljenje.

Bez uticaja na dato mišljenje, skreće se pažnja na obavezu Društva:

- a) da uskladi troškove sprovođenja osiguranja sa odredbama člana 3. Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka;

(Šire obrazloženje dato je pod tačkom 15.2. Izvještajnog redosljeda).

- b) da shodno odredbama člana 19. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog Garantnog fonda društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", broj 131/2010. i 2/2012.) uskladi visinu tehničkih rezervi sa visinom ulaganja (deponovanja).

(Šire obrazloženje dato je pod naslovom "Ulaganje sredstava tehničkih rezervi i promjene, na stranama 101 do 108 Izvještaja).

U Banja Luci, 30. 03. 2012. godine.

II UVOD

1. OPŠTI PODACI O DRUŠTVU

a) Identifikacioni podaci

- Akcionarsko društvo za osiguranje "JAHORINA OSIGURANJE", Pale, ul. Svetosavska 24,
- Matični broj – 1755927,
- JIB Društva – 4400590750002,
- PDV IB – 400590750002,
- Skraćeni naziv: "JAHORINA OSIGURANJE" AD Pale.

b) Podaci o osnivanju i kratak prikaz dosadašnjeg rada Društva

Akcionarsko društvo za osiguranje „JAHORINA OSIGURANJE“, Pale (u daljem tekstu Društvo) osnovano je kao Dioničko društvo u mješovitoj svojini, od strane jedanaest osnivača – pravnih lica, Odlukom broj 1/92 od 31.07.1992. godine.

Osnivanje je upisano u sudski registar kod Osnovnog suda u I.Sarajevu Rješenjem broj UI – 6/92 od 11.08.1992. godine.

Od 02.09.2002. godine, Društvo je registrovano kao Akcionarsko društvo čiji su vlasnici pravna i fizička lica sa početnim kapitalom u iznosu od 4.006.000 KM.

Promjene podataka radi usklađivanja sa ranijim Zakonom o osiguranju imovine i lica ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 14/00 i 20/00) i Zakonom o preduzećima ("Sl. glasnik RS" broj 24/98..), pristupanja osnivača i promjena adrese Društva, upisane su u sudski registar Rešenjem broj U-380/02 od 02.09.2002. godine.

Rješenjem Banjalučke berze broj: 03-37/03 od 28.01.2003. godine akcije Društva uključene su na slobodno berzansko tržište.

Ugovorom sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti broj 04-25/03 od 31.01.2003. godine, ugovoreno je obavezno vođenje knjige akcionara od strane Centralnog registra u ime i za račun Društva.

Upis povećanja osnovnog (akcijskog kapitala) iz ostvarene dobiti za 2004. godine, u iznosu od 1.000.000 KM, izvršen je dana 23.05.2005. godine kod Osnovnog suda u Sokocu-uložak 1-708.

Dana 24.07.2006. godine izvršen je upis u sudski registar (uložak 1-708) daljnjeg povećanja kapitala, pretvaranjem rezervi sigurnosti u osnovni kapital u iznosu od 4.000.000 KM, što predstavlja 40.000 prioritetnih kumulativnih akcija klase "B" nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji.

Tako nakon ovog upisa, ukupni akcijski kapital Društva, odn. 57 akcionara iznosi 9.006.000 KM, koji je podijeljen na 50.060 redovnih akcija klase "A" nominalne vrijednosti 100 KM po jednoj akciji i 40.000 prioritetnih kumulativnih akcija klase "B" nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji.

Na osmoj redovnoj Skupštini Društva održanoj dana 24.10.2008. godine donijeta je Odluka broj 001-3961/08 o petoj emisiji akcija privatnom ponudom za poznatog kupca "VIM GmbH", Arbeiterstrandbadstrasse 44, 1210 Wien, Austria, MB: FN308561t.

Broj akcija pete emisije je 59.940 običnih akcija klase "A", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji. Ukupna vrijednost emisije je 5.994.000 KM.

Komisija za hartije od vrijednosti donijela je Rješenje br.01-UP-031-5159/08 od 10.12.2008. godine kojim se odobrava prospekt za petu emisiju akcija, nakon čega se u registar emitenata kod Komisije za hartije od vrijednosti pod brojem 01-03-PE-5387/08, dana 25.12.2008. godine upisuju gore navedene promene i peta emisija akcija proglašava uspješnom.

Dana 26.12.2008. godine izvršen je upis povećanja osnovnog (akcijskog kapitala) u sudski registar kod Osnovnog suda u Sokolcu pod brojem 089-0-REG-08-000 476.

Centralni registar hartija od vrijednosti, a.d. Banja Luka izdao je dana 29.12.2008. godine, pod brojem 297/08 Rešenje o registraciji hartija od vrijednosti, sa naprijed iznijetim podacima i karakteristikama.

Po registraciji ove emisije, akcijski kapital Društva iznosio je 15.000.000 KM i podijeljen je na 110.000 redovnih akcija klase "A", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji i 40.000 prioritetnih kumulativnih akcija klase "B", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji.

U toku 2011. godine došlo je do izmjene visine akcijskog kapitala, usled pokrića gubitka iz predhodnog perioda, kao i nove dokapitalizacije, koja ima za cilj uspješnije poslovanje u narednom periodu.

Posle naprijed navedenih promena (koje su detaljno obrazložene pod tačkom 8.Izvještajnog redoslijeda), a po Izvještaju Centralnog registra na dan 31.12.2011. godine akcijski kapital iznosi 11.758.200 KM i podijeljen je na 91.560 redovnih akcija klase "A", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji i 26.022 prioritetnih kumulativnih akcija klase "B", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji.

U sudski registar dana 22.08.2011. godine, posle gore navedenih promjena, upisan je osnovni kapital Društva u visini od 11.758.200 KM, kod Okružnog privrednog suda Istočno Sarajevo pod brojem 061-0-REG-11-000 332.

Sjedište Društva: Svetosavska br.24, Pale,

Naziv Društva: Akcionarsko društvo za osiguranje "JAHORINA OSIGURANJE" Pale,

Skraćeni naziv: "JAHORINA OSIGURANJE" AD Pale.

Ovlašteno lice: Funkciju Generalnog direktora obavlja dr Miškić Miroslav.

Statutom Društva regulisana su osnovna pitanja vezana za akcije i akcionare, među kojima su, osim osnovnih pitanja, navedena i prava i obaveze akcionara.

"JAHORINA OSIGURANJE" AD Pale je osnovalo zavisna preduzeća sa 100 % ulogom i to:

1. D.o.o. "Jahorina auto", Brčko, koje je registrovano za usluge tehničkih pregleda,
2. D.o.o. "Jahorina lizing" Bijeljina, koje obavlja poslove finansijskog i operativnog lizinga.

"Jahorina osiguranje", a.d. Pale ima učešće od 28 % u Društvu za upravljanje investicionim fondovima "Jahorina Konseko progres" A.D. Pale.

Zbog ekonomskih razloga, (neispunjavanje visine cenzusa propisanog osnivačkog uloga) odnosno nedovoljnosti sopstvenih sredstava za plasiranje u lizing poslove, kao i nemogućnosti obezbjeđenja povoljnih bankovnih kredita za svoje poslovanje, Upravni

odbor osnivača "Jahorina osiguranje", a.d. donio je dana 15.12.2011. godine Odluku broj 001-16396/11 o prestanku rada društva sa ograničenom odgovornošću "Jahorina lizing-a".

Shodno naprijed navedenom kod Okružnog privrednog suda Bijeljina dana 25.12.2011. godine, od strane "Jahorina osiguranja", a.d., pokrenut je Prijedlog za pokretanje likvidacije "Jahorina lizing-a", d.o.o., koji u toku vršenja ove revizije još uvek traje.

"Jahorina osiguranje", a.d., Pale posjeduje certifikat kvaliteta ISO-9001 od 2002. godine.

Za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja i drugih poslova utvrđenih Zakonom, opštim aktom Društva i Statutom, u Društvu se obrazuju organizacioni dijelovi i to:

1. Direkcija Društva
2. Filijale Društva

Društvo je svoju djelatnost u 2011. godini obavljalo na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine (RS, F BiH, Brčko distrikt BiH), a preko organizacionih jedinica-Filijala sa sjedištima u sljedećim gradovima:

- Banja Luka,
- Bijeljina,
- Brčko,
- Doboj,
- Gradiška,
- Prijedor,
- Sokolac,
- Pale,
- Trebinje,
- Zvornik
- Sarajevo.

U skladu sa novom teritorijalnom organizacijom Društva i Odlukom o reorganizaciji – smanjenju broja Filijala Društva broj 001-17972/11 od 15.12.2011. godine, Generalni direktor Društva donio je Odluku broj 001-18846/11 od 30.12.2011. godine, o prestanku rada sljedećih poslovnih jedinica:

- Filijale Gradiška,
- Filijale Pale,
- Filijale Zvornik.

Filijale su organizacioni dijelovi Društva, koje u ime i za račun Društva obavljaju poslove preuzimanja osiguranja, naplatu dospjele premije i druge poslove predviđene Statutom Društva.

Poslovanje Društva organizovano je i kroz posebne dijelove Društva – Podružnice: Zenica, Mostar, Travnik, Široki Brijeg i Tuzla. Takođe su otvoreni ispostave u Bihaću, Zavidovićima, Gornjem Vakufu, Donjem Vakufu i Žepču.

Organizacioni dijelovi Društva nemaju svojstvo pravnog lica, a u pravnom prometu istupaju u ime i za račun Društva.

Prema izvještaju Centralnog registra – knjiga akcionara na dan 31.12.2011. godine i članu 1. Odluke o izmjenama i dopunama Statuta broj 001-11646/11 od 16.08.2011. godine, redovni akcijski kapital iznosi 11.758.200 KM, a čine ga akcije 23 akcionara-vlasnika običnih akcija i 104 akcionara – vlasnika prioritetnih akcija. Ukupan broj akcija iznosi 117.582, od čega 91.560 redovnih akcija klase "A" i 26.022 prioritetnih akcija klase "B", nominalne vrijednosti 100,00 KM.

Na dan 31.12.2011. godine struktura vlasništva bila je sljedeća:

Red. broj	VLASNICI KAPITALA	Učešće u %
1.	"Vienna Insurance Group" AG ,Wien	96,632809
2.	" CPG Capital Partners Group ", d.o.o., Sarajevo	0,742682
3.	"Nestro petrol",Banja Luka	0,386632
4.	Ostali akcionari	2,237877
UKUPNO:		100,000000

Rešenjem Agencije za osiguranje RS broj 05-543-3/11 od 20.09.2011. godine odobreno je "Vienna Insurance Group AG" Wien, neposredno sticanje kvalifikovanog udjela koji prelazi 50 % i dostiže 100 % učešća u glasačkim pravima i kapitalu emitenta "Jahorina osiguranje", a.d.

Od dana bilansiranja do dana izrade Izvještaja o reviziji okončan je prenos akcija koji je bio predmet prinudne prodaje u postupku preuzimanja akcionarskog društva "Jahorina osiguranje" a.d. na račun ponudioca "Vienna Insurance Group AG" Wien, Austria, što se potvrđuje Obavještenjem Centralnog registra hartija od vrijednosti, a.d. Banja Luka broj 01-656/12 od 20.01.2012.godine, koje je upućeno "Vienna Insurance Group AG" o sticanju 91.560 akcija ovog Društva, odnosno 100,00 % akcija sa pravom glasa.

Ovaj korak predstavlja izuzetan značaj kako za "Jahorina osiguranje",a.d. tako i za kompletnu industriju osiguranja na području Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

c) Djelatnost Društva

U skladu sa članom 9.stav 1 Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izmjenama i dopunama Statuta akcionarskog društva za osiguranje "Jahorina osiguranje" Pale, od 21.04.2011. godine, djelatnost Društva je sljedeća:

65.11. Životno osiguranje

65.12 Ostala osiguranja

66.21 Procjena rizika i štete

66.29 Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzionim fondovima.

Statutom Društva bliže su definisani pojedini poslovi kojima se Društvo bavi u okviru navedene djelatnosti.

U 2011. godini Društvo je sprovodilo poslove neživotnih osiguranja iz člana 49.stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o društvima za osiguranje, a shodno Rješenju Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-119-4/07, kao i poslove iz člana 49.stav 2. tačka d)- životna osiguranja.

Ovlašćena lica za zastupanje Društva su:

- Generalni direktor Društva - dr Miškić Miroslav,
- Odgovorna lica za sprovođenje osiguranja imovine – Direktori Filijala,
- Lica sa posebnim ovlašćenjima - izvršni direktori (preuzimanje, štete i podrška i računovodstvo),
- Odgovorno lice za poslove sastavljanja računovodstvenih izvještaja – Mira Perić, dipl. menadžer poslovnih finansija licenca broj: SR-0927/11.

Društvom upravljaju osnivači putem svojih predstavnika čiji broj zavisi od broja akcija, u skladu sa Odlukom o osnivanju Društva i Statutom.

Organi Društva su:

- Skupština Društva,
- Upravni odbor,
- Izvršni odbor,
- Generalni direktor,
- Odbor za reviziju i
- Interni revizor.

Na dan 31.12.2011. godine Društvo je zapošljavalo 221 radnika (2010. godine 233 radnika). Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada iznosi 216 radnika (2010. godine 224 radnika).

Na kraju 2011. godine izvršena je resertifikacija Sistema upravljanja kvalitetom prema zahtjevima ISO 9001:2008 od strane ovlašćenih predstavnika RW TUV Nord Essen, kojim prilikom je utvrđeno da je sistem primenjiv i održiv sa stalnim unaprijeđenjem organizacionih i poslovnih rezultata. Shodno tome, dobijena je pozitivna ocjena i važnost Certifikata Registarski broj: 04 100 021876, i produžena slijedeće tri godine, odnosno do 28. novembra 2014. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE GODIŠNJEG RAČUNA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Zakonska regulativa

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, a posebno sa:

- Zakonom o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", broj: 17/2005., 64/2006. i 74/10.);
- Zakonom o osiguranju od autoodgovornosti i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti ("Sl. glasnik RS" broj: 102/09.);
- Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Sl. glasnik RS" broj: 67/2005., 36/09., 52/11.);
- Zakon o računovodstvu i reviziji BIH ("Službene novine" broj: 42/2004.);
- Zakon o računovodstvu i reviziji F BiH ("Službene novine" broj: 83/2009.);
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko Distriktu BiH ("Službeni glasnik BD BiH" broj: 6/2006. i 19/07.);
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS" broj: 127/08., 58/09. i 100/11.);
- Zakon o porezu na dobit ("Sl. glasnik RS" broj: 91/06.);
- Zakon o porezu na dobit Federacije BiH (Sl. novine Federacije BiH broj: 97/07., 14/08. i 39/09.);
- Zakon o tržištu hartija od vrednosti ("Sl. glasnik RS" broj: 92/06. i 34/09.);
- Zakon o protivgradnoj zaštiti ("Sl. glasnik RS" 110/08.);
- Zakon o šumama (Sl. glasnik br. 75/2008.)
- Zakon o zaštiti od požara ("Sl. glasnik RS" broj: 16/95., 16/02. i 2/05.);
- Pravilnik o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 7/2008.);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 127/2011.);
- Uputstvo o primjeni MSFI i MSR u Republici Srpskoj ("Sl. glasnik RS" broj: 93/11.);

- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 118/08. i 11/09.);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 118/08. i 11/09.);
- Pravilnik o načinu procenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 10/2009.);
- Pravilnik o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu ("Sl. glasnik RS" broj: 84/2009.);
- Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 80/2009.);
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem ("Sl. glasnik RS" broj: 71/2010.);
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog Garantnog fonda društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 10/09. i 131/10.);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog Garantnog fonda društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 2/2012.);
- Pravilnik o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj: 101/07.);
- Pravilnik o tehničkim rezervama Agencije za osiguranja Republike Srpske ("Sl. glasnik RS" broj: 116/06.);
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit ("Sl. glasnik RS" broj: 129/06., 110/07., 114/07., 62/08., 9/09., 122/10. i 73/11.);

Osim gore navedenih Zakona, profesionalna regulativa počiva na primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda i na propisima koji regulišu računovodstvene izvještaje.

2.2. Interna akta poslovne politike

Osnovne akte Društva donosi Skupština.

Osnovni akt i opšte akte Društva donosi Skupština, odnosno Upravni odbor u skladu sa Zakonom i odredbama Statuta Društva .

Pojedinačne akte, pored gore navedenih organa, donosi Generalni direktor Društva, u skladu sa Statutom.

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo Statut i sledeća akta poslovne politike:

- Statut "Jahorina osiguranja", a.d. Pale – usvojen od strane Skupštine Društva dana 28.05.2010. godine;
- Pravilnik o računovodstvu –usvojen po Odluci UO od 13.04.2010.godine
- Računovodstve politike - usvojene po Odluci UO od 18.04.2007. godine;
- Odluka o dopunama računovodstvenih politika - usvojena po Odluci UO od 21.02.2008. godine;
- Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka – neživotna i životna osiguranja, usvojen po Odluci UO od 25.01.2011.godine;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja prenosnih premija – neživotna osiguranja usvojen po Odluci UO od 06.06.2007. godine;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete- usvojen po Odluci UO od 28.01.2008 godine, dopuna 17.12.2009. godine;
- Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za učešće u dobiti - usvojen po Odluci UO od 06.06.2007. godine;

- Pravilnik o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija "Jahorina osiguranja", a.d. Pale - usvojen po Odluci UO od 04.05.2009. godine;
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem – usvojen po Odluci UO od 03.11.2010. godine;
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje - usvojen po Odluci UO od 25.01.2011. godine, sa primenom od 28.12.2010. godine;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje - usvojen po Odluci UO od 17.02.2012. godine (primjenjuje se na Izvještaj o ulaganju prema Agenciji RS na dan 31.12.2011. godine);
- Pravilnik o preventivi - usvojen po Odluci UO od 06.06.2007. godine, a izmenjen i dopunjen 07.09.2010. godine;
- Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja - usvojen po Odluci UO 30.07.2007. godine;
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa – usvojen po Odluci UO 08.02.2007;
- Pravilnik o finansijskom poslovanju broj 001-14584/10 od 03.11.2010. godine;
- Pravilnik o raspolaganju i upotrebi obrazaca stroge evidencije- donijet od strane Generalnog direktora dana 11.12.2009. godine, sa Uputstvom o primjeni Pravilnika o raspolaganju i upotrebi obrazaca stroge evidencije broj 001-10476/10 od 06.08.2010. godine;
- Pravilnik o internoj reviziji broj 001-8898/11– usvojen po Odluci UO 20.06.2011. godine;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja prenosnih premija –životna osiguranja usvojen po Odluci UO od 11.05.2010. godine
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja matematičke rezerve - usvojen po Odluci UO 11.03.2010. godine;
- Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka za poslove životnih osiguranja - usvojen po Odluci UO od 25.01.2011.godine;
- Pravilnik o radu-usvojen od strane UO 15.10.2008.godine, a izmenjen i dopunjen 17.02.2009.,08.04.2009. i 07.09.2010. godine;
- Odluka tehničkim osnovama osiguranja – od 06.06.2007. godine (neživot);
- Odluka tehničkim osnovama osiguranja – od 11.03.2010. godine (život);
- Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja – od 30.07.2007. godine.

Napominjemo da je ovlašćeni aktuar na napred navedena akta poslovne politike dao pozitivno mišljenje, odnosno da su urađeni u skladu sa zakonskim propisima, sa primjenom načela i principa osiguranja i poslovanja, a shodno članu 20. Zakona o društvima za osiguranje (Sl. glasnik RS broj: 17/05., 64/06. i 74/10.) i Odluci o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara (Sl. glasnik RS broj: 15/07.).

Društvo je primjenjivalo svoja akte u skladu sa njihovim zakonskim propisima i njihovim sadržajem.

2.3. Sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na obračunskoj osnovi. To znači da su efekti transakcija ili drugih poslovnih događaja priznati kada su nastali i evidentirani u poslovnim knjigama, a u finansijskim izvještajima iskazani za period na koji se odnose.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo svoje računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Sa stanjem 31.12.2011. godine Društvo je primjenilo odredbe MRS 12 kod obračuna visine poreza na dobit za tekući period, a tamo gdje nije bilo efekata (odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze) Društvo nije podnosilo posebne izvještaje.

Naime, za 2011. godinu ne postoji privremena poreska razlika za knjiženje odloženih poreskih sredstava i obaveza, obzirom da je usklađena visina stope amortizacije po računovodstvenoj i poreskoj osnovici.

Ulaganja u nabavku osnovnih sredstava se prema Zakonu o porezu na dobit ("Sl.glasnik RS" br. 91/06.) ne priznaju kao poreska olakšica.

Odloženih poreza po osnovu rezervisanja za otpremnine nije bilo u 2011. godini, jer nije bilo knjiženja razlika na ovim rezervisanjima u 2011. godini.

Finansijski izvještaji Društva su iskazani u KM (konvertibilna marka). KM predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i BiH.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Stalna imovina

Stalnu imovinu Društva čine: nematerijalna ulaganja, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine i dugoročni finansijski plasmani.

3.1.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja predstavljaju nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja koja služe za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe. Da bi neko sredstvo bilo priznato kao nematerijalno ulaganje neophodno je da kumulativno budu ispunjeni slijedeći uslovi:

- da Društvo kontroliše to sredstvo i slobodno raspolaže s njim,
- da se od tog nematerijalnog sredstva očekuje pritanje ekonomskih koristi u Društvo, i
- da se njegova nabavna vrijednost može pouzdano izmjeriti.

Nematerijalna sredstva se početno vrednuju po nabavnoj cijeni ili cijeni koštanja, u koji su uključeni nepovrativi iznosi poreza i carina, kao i drugi direktni troškovi neophodni za stavljanje u upotrebu, pri čemu je korisni vijek trajanja nematerijalnog sredstva duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od prosječne bruto zarade po zaposlenom u Republici Srpskoj, prema posljednjem objavljenom podatku Republičkog saveza za statistiku.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna ulaganja se iskazuju, primjenom osnovnog postupka predviđenog MRS 38 – Nematerijalna – neopipljiva sredstva, odnosno, po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja umanjenoj za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke po osnovu obezvrjeđenja (umanjenja vrijednosti).

Nematerijalna ulaganja podliježu obračunu amortizacije, koja se obračunava kada je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovica za amortizaciju nematerijalnog ulaganja je njegova nabavna vrijednost ili cijena koštanja po odbitku njegove procjenjene - rezidualne vrijednosti na kraju vijeka korišćenja (ukoliko postoji).

Nematerijalna ulaganja se otpisuju putem proporcionalne metode amortizacije na osnovu procijenjenog vijeka trajanja koji utvrđuje Izvršni direktor za poslove računovodstva

(najčešće u roku od pet godina), osim ulaganja čije je vrijeme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

Nematerijalna ulaganja vrednuju se u skladu sa Računovodstvenim politikama Društva Član 4-11 (18.04.2007. godine).

3.1.2. Nekretnine, postrojenja i oprema, alat i inventar i ostala osnovna sredstva

Stalna materijalna sredstva Društva čine: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, alat i inventar i avansi i materijalna sredstva u pripremi.

Pod stalnim materijalnim sredstvima (građevinskim objektima, opremom, alatom i inventarom) podrazumjevaju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Da bi neko sredstvo bilo priznato kao nekretnina ili oprema treba da su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- da postoji kontrola nad sredstvom,
- da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo, u smislu povećanja prihoda ili smanjenja rashoda, i
- da se nabavna vrijednost može pouzdano izmjeriti.

Nabavke građevinskih objekata, opreme i alata i inventara u toku obračunskog perioda evidentiraju se u poslovnim knjigama po nabavnoj vrijednosti koju čini fakturna vrijednost (po fakturi dobavljača) uvećana za sve troškove nastale do stavljanja istih u upotrebu.

Nakon početnog priznavanja zemljišta i građevinski objekti se iskazuju po revalorizovanim vrijednostima, koje izražavaju njihovu poštenu (fer) vrijednost na dan revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu obračunate amortizacije i ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja, odnosno primjenom alternativnog postupka predviđenog MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Pomenutim alternativnim postupkom vrši se i vrjednovanje motornih vozila koje Društvo posjeduje.

Oprema (osim motornih vozila), nakon početnog priznavanja iskazuje se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja (osnovni postupak MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Amortizacija predstavlja sistematsku alokaciju nabavne vrijednosti-cijene koštanja sredstva koje se amortizuje tokom njegovog procjenjenog korisnog vijeka. Iz osnovice za amortizaciju isključuje se rezidualna vrijednost koja predstavlja procjenjeni iznos koji bi se nakon odbijanja procjenjenih troškova otuđenja mogao dobiti da je sredstvo već na kraju svog korisnog vijeka i da se nalazi u stanju koje se očekuje na kraju njegovog korisnog vijeka (u praksi rezidualna vrijednost je često beznačajna i kao takva se smatra da je jednaka nuli, odnosno nebitna kod obračuna amortizacije). Rezidualnu vrijednost i korisni vijek sredstva treba provjeriti najmanje na kraju svake poslovne godine, a efekte promjena procjenjenog korisnog vijeka i rezidualne vrijednosti, ukoliko do njih dođe, treba obračunati u skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom-linearnom metodom, tokom procjenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Obračun amortizacije nekog sredstva započinje kad je ono raspoloživo za upotrebu. Sa amortizacijom se prestaje kad se sredstvo rashoduje ili otuđi.

Prilikom obračuna amortizacije materijalnih sredstava primjenjene su sljedeće stope amortizacije utvrđene Članom 27. Računovodstvenih politika Društva (za osnovne grupe sredstava):

	Stopa u %
- građevinski objekti – zgrade od betona, kamena i opeke i dr. (upravne i stambene zgrade)	1,30
- montažne zgrade od betonskih i metalnih elemenata	2,00 – 4,00
- montažne zgrade i objekti od drveta i ostalog materijala	10,00
- računari i ostala oprema za obradu podataka	25,00
- putnički automobili	15,50
- oprema za ptt saobraćaj	7,00 – 10,00
- kancelarijski namještaj	10,00 – 12,50
- oprema za zagrijavanje, ventilaciju i održavanje prostorija	12,50 – 16,50
- alat i inventar sa kalkulativnim otpisom	20,00
- ostalo	10,00 – 20,00

U opremu se razvrstava i alat i inventar koji se kalkulatивно otpisuje, odnosno alat i inventar čiji je koristan vijek trajanja duži od godinu dana (Član 15. Računovodstvenih politika Društva).

Zemljište, građevinski objekti, oprema i alat i inventar mjere se u skladu sa usvojenim Računovodstvenim politikama Član 12 do 30.

3.1.3. Investicione nekretnine

Na ovom dijelu stalne imovine Društvo iskazuje nekretnine (zemljište ili zgrade, ili dijelovi zgrada, ili jedno ili drugo), koje posjeduje kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga i koje se drže radi ostvarivanja ekonomskih koristi (zarade) od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi jednog i drugog, a nisu u funkciji redovnog poslovanja Društva, odnosno ne koristi ih vlasnik u svom redovnom poslovanju.

U ovu kategoriju sredstava spadaju:

- zemljište koje se drži radi dugoročnog uvećanja vrijednosti kapitala (a ne radi kratkoročne prodaje u okviru redovnog poslovanja),
- zemljište koje se drži za buduće potrebe, koje trenutno nisu utvrđene,
- građevinske objekte čiji je vlasnik Društvo (ili koje se drže po osnovu operativnog lizinga), i koje su date u zakup po osnovu jednog ili više operativnih lizinga, i
- građevinski objekti koji su trenutno prazni, ali koji se drže radi davanja u zakup.

Početno mjerenje investicionih nekretnina prilikom nabavke vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, pri čemu su u tu vrijednost uključeni zavisni troškovi nabavke.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se mjere po modelu poštene vrijednosti ("fer" ili tržišna vrijednost), tj. primjenom osnovnog postupka predviđenog MRS 40 – Investicione nekretnine. Primjena ovog postupka podrazumjeva da se za ova sredstva ne vrši obračun amortizacije.

Prelazak investicione nekretnine u nekretnine i obrnuto vrši se kada dođe do promjene namjene te nekretnine, pri čemu nabavnu vrijednost za potrebe daljeg vrjednovanja predstavlja "fer" vrijednost na dan kada je ta nekretnina promjenila namjenu.

Utvrđeni efekti po osnovu procjene investicionih nekretnina se knjiže kao prihodi ili rashodi perioda.

Računovodstvenim politikama donešenim 18.04.2007. godine, članovima 31-39, Društvo je definisalo uslove priznavanja i vrjednovanja investicionih nekretnina.

3.1.4. Ulaganja u povezana, pridružena i ostala lica

Ulaganja u zavisna pravna lica iskazuju se po metodu učešća, odnosno prema proporcionalnoj vrijednosti zavisnog preduzeća.

Ulaganja u pridružena pravna lica iskazuju se po metodu kapitala, odnosno prema proporcionalnoj vrijednosti učešća u ukupnom kapitalu pridruženog preduzeća, nakon korekcije za umanjene te vrijednosti u skladu sa MRS 36 – Obezvrjeđenje sredstava.

Ostala dugoročna ulaganja, za koje ne postoji organizovano tržište, naknadno se vrjednuju takođe po nabavnoj vrijednosti.

U okviru ovih ulaganja su iskazani dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima koji se mjere po amortizovanim vrijednostima.

3.1.5. Ostala dugoročna finansijska ulaganja

Pod ostalim dugoročnim finansijskim ulaganjima Društvo u Bilansu stanja ima iskazane dugoročne depozite, obavezna dugoročna ulaganja i dugoročna potraživanja, koji se mjere po nabavnoj vrijednosti.

3.2. Tekuća imovina

Tekuću imovinu društva čine: zalihe materijala, kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina i aktivna vremenska razgraničenja.

3.2.1. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu pružanja usluga od strane Društva.

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti. U nabavnu vrijednost zaliha ulaze pored nabavne cijene, uvozne dažbine i drugi nepovratni porezi, troškovi prevoza, manipulativni i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju materijala uz odbitak eventualnih popusta, rabata i sl.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala vrši se metodi prosječne ponderisane cijene.

3.2.2. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Ukoliko postoji vjerovatnoća da Društvo neće biti u stanju da naplati potraživanje prema ugovorenim uslovima, rukovodstvo procjenjuje iznos ispravke vrijednosti kojom se potraživanje svodi na realnu vrijednost.

Direktni i indirektni otpis potraživanja i plasmana izvršen je u skladu sa Pravilnikom o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje.

3.3. Prenosne premije

Obračun prenosne premije vrši se u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja prenosnih premija (vremensko razgraničenje premije), usvojen po Odluci UO od 06.06.2007. godine.

Verifikaciju prenosne premije na dan 31.12.2011. godine izvršio je Ovlašćeni aktuar – dr Mirela Mitrašević, sa licencom br. 04-353-1/06.

3.4. Rezervisane štete

Rezervacija prijavljenih, a nelikvidiranih šteta i nastalih, a neprijavljenih šteta izvršeno je u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete - usvojen po Odluci UO od 28.01.2008. godine.

Verifikaciju rezervisanih šteta na dan 31.12.2011. godine izvršio je ovlašćeni aktuar – dr Mirela Mitrašević, sa licencom br.04-353-1/06.

3.5. Finansijske obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

3.6. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva (poslovni i finansijski prihodi) i dobitke. Uobičajene odnosno redovne aktivnosti Društva su sve aktivnosti koje Društvo preduzima u djelokrugu svoga rada kao i aktivnosti koje su sa njima povezane i koje podržavaju taj rad i od njega proizilaze ili imaju propratni karakter.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke; na primjer, one što proističu iz revalorizacije utrživih vrijednosnih papira i one što rezultiraju iz porasta iskazane vrijednosti dugoročnih sredstava.

3.7. Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi i ostali rashodi, koji obuhvataju i rashode po osnovu revalorizacije i obezvrjeđenja sredstava.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici uključuju gubitke koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava. Rashodi, takođe, uključuju nerealizovane gubitke po osnovu kursnih razlika.

Ocjena je ovlašćenog revizora da su računovodstvene politike usklađene sa Međunarodnim računovodstvenim politikama u obuhvatu i sadržaju.

3. 8. Analiza vođenja poslovnih knjiga

Pravilnikom o računovodstvu broj 001-5110/10, usvojenim od strane Upravnog odbora dana 13.04.2010. godine, Društvo je definisalo poziciju i obim računovodstvene funkcije u okviru cjelokupnog poslovanja i opredjelilo organizacionu poziciju tih poslova u službi za računovodstveno – finansijske poslove. Računovodstvena funkcija predstavlja deo informacionog sistema Društva, koji obezbjeđuje podatke i informacije o finansijskom položaju, uspješnosti i promjenama u finansijskom položaju Društva za interne i eksterne korisnike tih informacija. Shodno tome, Društvo je definisalo i oblike i sadržaj računovodstvenih evidencija – poslovnih knjiga, koje su organizovane, a čija je primarna

svrha pravilna, pouzdana i sadržajna informacija o stanju i promjenama na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima i rezultatima poslovanja.

Akcionarsko društvo za osiguranje "Jahorina osiguranje" Pale, vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva (na nivou Društva), a sastoji se od Dnevnika, Glavne knjige i pomoćnih knjiga, koje su prenijete na sistem za automatsku obradu podataka i omogućavaju kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanja i korišćenja podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja i sagledavanje svih promjena na računima glavne knjige. Sve poslovne knjige se vode u elektronskom obliku primjenom računarskog računovodstvenog i ostalih programa.

Društvo vodi evidenciju štampanih i preuzetih polisa u ekonomatu Društva po vrstama osiguranja i po mjestima distribucije do konačne upotrebe (utroška).

Kompletna organizacija računovodstva nalazi se u Direkciji Društva. Na ovaj način omogućen je uvid u sve poslovne promjene na jednom mjestu, kao i dostavljanje potrebnih informacija menadžmentu Društva u svakom momentu.

Centralizacija sektora računovodstva izvršena je instaliranjem novog informacionog programa od firme "BSP", d.o.o., "BTS Computers", d.o.o. Sarajevo i "Konarat" d.o.o. Doboj.

Programi koje se koriste u Društvu su sljedeći:

- Programski paket "DataLab Pantheon" - računovodstvo
- Softversko paket "InsurLab" - integralni informacioni sistem osiguranja
- Programski paket "WinCubis" – informacioni sistem za životna osiguranja

Za finansijske izvještaje odgovoran je Izvršni direktor računovodstva Slaviša Mijatović, dipl. oec., a za sastavljanje finansijskih izvještaja Mira Perić, dipl. menadžer poslovnih finansija sa licencom sertifikovanog računovođe koju izdaje Savez računovođa i revizora Republike Srpske licenca br. SR-0927/11.

Knjiga šteta je potpuna, uredna i ažurna.

4. OSTALI PODACI

4.1. Otvoreni računi u konvertibilnim markama i devizni računi u periodu za koji se obavlja revizija

Direkcija Društva

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Centralni račun – Unicredit Bank a.d.,	5510600001540311
2.	Centralni račun – Razvojna banka a.d.	5620120000229991
3.	Centralni račun – Komercijalna banka a.d.	5710500000022936
4.	Centralni račun – Pavlović International bank	5540120050000908
5.	Centralni račun – Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520090002254872
6.	Centralni račun – Nova bank a.d.,	5550020046380082
7.	Centralni račun – Balkan Investment banka a.d.,	5688062400000192
8.	Banko osiguranje- Hypo Alpe Adria Bank, a.d.	5520090002561004
9.	Banko osiguranje- Unicredit Bank a.d.,	5517902219889497
10.	Banko osiguranje- Pavlović International Bank a.d.,	5540120050003527
11.	Transakcioni račun –platne kartice,Uni Credit banka,a.d.	3383502257075049
12.	Žiro račun –preventiva Razvojna banka a.d.	5620120000005630
13.	Žiro račun –stambeni krediti Razvojna banka a.d	5620120000015330
14.	Devizni žiro račun kod Unicredit Bank a.d.,	11001641005
15.	Devizni žiro račun – život kod Unicredit Bank a.d.,	11001641026
16.	Devizni žiro račun – Nova banka,a.d.	5551101010333533
17.	Životno osiguranje - Unicredit Bank a.d.,	5517902219846466
18.	Životno osiguranje - Nova banka,a.d.	5550020146380098
19.	Životno osiguranje- Balkan Investment banka a.d., dodati	5688062400000871

Filijala Banja Luka

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Unicredit Bank a.d.	5510600001541087
2.	Transakcioni račun– Komercijalna banka a.d.	5710500000034382
3.	Transakcioni račun– Balkan Investment bank, a.d.	5687042400000386
4.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5510010001502074

Filijala Bijeljina

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520370002347202
2.	Transakcioni račun– Unicredit Bank a.d.	5510600001540893
3.	Transakcioni račun– Balkan Investment bank, a.d.	5687042000000483
4.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5510290001147719
5.	Račun (akreditiv) – Pavlović International Bank a.d.,	5540010000422711
6.	Račun (akreditiv)- Balkan Investment bank, a.d.	5684031100017791

Filijala Brčko

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun– Unicredit Bank a.d.	5510600001548944
2.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5517902220053233
3.	Transakcioni račun – Pavlović International bank,a.d.	5540120050001005
4.	Račun (akreditiv) – Pavlović International bank ,a.d.	5540050000059249

Filijala Dobo

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
--------------	-------------	---------------------

1.	Transakcioni račun – Unicredit Bank a.d.	5510600002102426
2.	Račun (akreditiv) – Pavlović International bank ,a.d.	5540060001148607

Filijala Gradiška

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Unicredit Bank a.d.	5515001130321913
2.	Transakcioni račun – Balkan Investment bank, a.d.	5687042400000340
3.	Račun (akreditiv) – Komercijalna banka a.d.	5710200000044485
4.	Račun (akreditiv) – Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520140002388681

Filijala Pale

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Unicredit Bank a.d.	5515001130320652
2.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5515001130545207
3.	Transakcioni račun - Balkan Investment bank, a.d.	5687042400000289

Filijala Prijedor

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Razvojna banka a.d.	5620120000119605
2.	Transakcioni račun– Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520210002254963
3.	Račun (akreditiv) – Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520210002608544

Filijala Sokolac

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Unicredit Bank a.d.	5517902219839542
2.	Transakcioni račun– Razvojna banka ,a.d.	5620120000119702
3.	Transakcioni račun - Balkan Investment bank, a.d.	5687042400000580
4.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5517902219840221
5.	Račun (akreditiv) – Razvojna banka a.d.	5620010000065533

Filijala Trebinje

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun– Unicredit Bank a.d..	5510600001540990
2.	Transakcioni račun– Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520050002467886
3.	Transakcioni račun - Balkan Investment bank, a.d.	5688062400000774
4.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5510300001227598
5.	Račun (akreditiv) – Balkan Investment bank, a.d.	5689032400000289

Filijala Zvornik

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520200002357735
2.	Transakcioni račun — Balkan Investment banka, a.d.	5688062400000677
2.	Račun (akreditiv) – Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	5520200002369957

Filijala Sarajevo (FBiH)

Red. broj	Naziv banke	Broj tekućeg računa
1.	Transakcioni račun – Unicredit Bank a.d.	5517902219827902
2.	Transakcioni rn.-lizing poslovi- Unicredit Bank	5517902219985721
3.	Račun (akreditiv) – Unicredit Bank a.d.	5517902219828872

4.2. Podaci o zastupnicima, posrednicima i broju zaključenih ugovora o zastupanju – posredovanju

U toku 2011. godine Društvo je aktivno saradivalo sa zastupnicima i posrednicima, koji su tokom godine dobili dozvolu za rad po Rješenju Agencije za osiguranje Banja Luka.

Sa svakim od ovih zastupnika zaključeni su ugovori o zastupanju, kojim su regulisana sva prava i obaveze kako zastupnika, tako i ovog Društva.

Sljedećom tabelom daje se pregled zastupnika i posrednika:

A) Pregled posrednika u Republici Srpskoj - pravna lica:

	Ime posrednika	Registarski broj kod Agencije za osiguranje Republike Srpske	Sjedište- prebivalište	Napomena
1.	"Bonum", d.o.o.	RDZ-1-11	Banja Luka	raskid Ugovora 04.06.2011.god.
2.	Agencija za osiguranje "Vuki", d.o.o.	RZ-1-029	Nevesinje	Istek 03.10.2011.
3.	SPR za zastupanje Jadranka, Prijedor	RZ-1-152	Prijedor	raskid Ugovora 30.06.2011.god.
4.	"SMSYSTEM"d.o.o.	RZ-1-211	Bijeljina	Istek 05.11.2013.
5.	"Bonus", d.o.o.	RZ-1-210	Bijeljina	Istek 05.11.2013.
6.	MB pred.za zastupanje	RZ-1-268	Laktaši	Istek 17.11.2013.
7.	SR MB Banja Luka	RZ-1-232	Banja Luka	Istek 21.02.2012.
8.	Nađa-LS zastupnik u osiguranju	RZ-1-286	Pale	Istek 10.12.2013.
9.	Zastupnik u osiguranju Pejašinović	RZ-1-173	Prnjavor	Istek 30.10.2012.
10.	Agencija Obradović	RZ-1-293	Gradiška	Istek 29.06.2012.
11.	SR »Jugosignal« B.Luka	RZ-1-187	Banja Luka	Istek 17.11.2013
12.	Agencija Bjelovuk	RZ-1-354	Gradiška	Istek 24.10.2013

Napomena: Posredniku Božanović Stojanu iz Doboja, sa licencom, broj: 05-508-53/09 istekla je licenca u toku 2011. godine.

B) Pregled posrednika u Federaciji BiH – fizička lica

	Ime posrednika	Registarski broj kod Agencije za osiguranje Republike Srpske	Sjedište-prebivalište	
1.	Jahić Lejla	1.0-021-1802/08	Sarajevo	Istek 20.10.2011.
2.	Šiljak Dževad	1.0-021-1277/10	Sarajevo	Istek 25.06.2012.
3.	Katica Krajina	1.0-021-1572/11	Posušje	Istek 25.09.2013.
4.	Zulić Dževad	1.0-021-1395/11	Tuzla	Istek 29.08.2013.
5.	Turkeš Mejra	1.0-021-1974/09	Tešanj	Istek 04.02.2012.
6.	Džibrić Nermin	1.0-021-612/11	Lukavac	Istek 13.04.2013.
7.	Barjaktarević Edin	1.0-021-95/10	Velika Kladuša	Istek 18.11.2012.
8.	Aličajić Fikret	1.0-021-2343/09	Cazin	Istek 08.02.2012.

Pregled posrednika u Federaciji BiH – pravna lica:

	Ime posrednika	Registarski broj kod Agencije za osiguranje Republike Srpske	Sjedište-prebivalište	Napomena
1.	Vipox, d.o.o., Sarajevo	1.0.-021-1571/09	Sarajevo	Istek 15.10.2011.
2.	UniCredit Broker, d.o.o.	1.0.-021-100/10	Sarajevo	Istek 03.02.2012.
3.	Busovača Zoil, d.o.o.,	1.0.-021-851/10	Busovača	Istek 19.02.2012.
4.	Grabovičkić agencija	1.0.-021-176-3/09	Tuzla	
5.	S Premijum d.o.o.	1.0.-021-2050/10	Sarajevo	Istek 01.02.2012.
6.	Tunay, d.o.o.	1.0.-021-2098-1/09	Bihać	Istek 16.08.2012.
7.	VBL posrednik	1.0.-021-901-1/10	Sarajevo	Istek 12.06.2012.
8.	RL Assistance Member	1.0.-021-1839/10	Sarajevo	Istek 15.10.2012

of Raiffeisen Group

C) Pregled posrednika u Brčko Distriktu

Ime posrednika	Registarski broj kod Agencije za osiguranje Republike Srpske	Sjedište-prebivalište	Napomena
1. Eko servis	RZ-1/1-306	Brčko	Istek 09.03.2013.

Napomena: Posredniku Behulović Nedžadu iz Brčkog, sa licencom, broj: 05-508-5/09 istekla je licenca u toku 2011. godine.

ZAKLJUČENI UGOVORI U OSIGURANJU

a) Broj zaključenih ugovora o osiguranju – neživotna osiguranja:

Vrsta osiguranja	Broj osiguranja		Iznos premije	
	2011.g.	2010.g.	2011.g.	2010.g.
1	2	3	4	5
– Nezgoda	44.619	45.830	2.112.896	1.617.870
– Zdravstveno osiguranje	7.863	8.655	298.619	464.984
– Auto kasko	3.452	2.795	2.148.336	1.944.264
– Osiguranje vazduhoplova	8	-	10.802	-
– Transport	108	71	124.225	76.217
– Imovina – požar	2.431	2.444	1.011.148	1.148.734
– Imovina – ostalo	3.360	2.830	3.169.452	2.683.284
– Autoodgovornost	60.534	64.678	14.879.210	16.156.452
– Osig.od građ.odgov. za vazduhoplove	29	13	9.259	4.012
– Građanska odgovornost	268	163	118.958	68.866
Ukupno:	122.672	127.479	23.882.905	24.164.684

b) Broj zaključenih ugovora o osiguranju – životna osiguranja:

Vrsta osiguranja	Broj osiguranja		Iznos premije	
	2011.g.	2010.g.	2011.g.	2010.g.
1	2	3	4	5
– Životna osiguranja	1.020	598	510.072	264.828
– Dodatna osiguranja uz osiguranja života	854	501	55.543	31.678
Ukupno:	1.874	1.099	565.615	296.506

REKAPITULACIJA:

Vrsta osiguranja	Broj osiguranja		Iznos premije	
	2011.g.	2010.g.	2011.g.	2010.g.
1	2	3	4	5
– Ukupno neživotna osiguranja	122.672	127.479	23.882.905	24.164.684
– Ukupno životna osiguranja	1.874	1.099	565.615	296.506
Ukupno:	124.546	128.578	24.448.520	24.461.190

III ANALIZA BILANSA STANJA

BILANS STANJA Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2011. godine

(u konvertibilnim markama)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Ozna-ka AOP	Izvj. red.	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4 – 5)	
1	2	3	4	5	6	7	8
	AKTIVA						
	A. STALNA IMOVINA (002+008+016+026)	001	5.	34.418.529	4.744.586	29.673.943	27.575.227
01	I. NEMATERIJALNIH ULAGANJA (003 do 007)	002	5.1.	1.263.916	750.125	513.791	467.097
010	1. Ulaganja u razvoj	003	5.1.1.	86.708	83.139	3.569	8.468
011	2. Koncesije, patenti, licence i ostala prava	004	5.1.2.	501.068		501.068	
012	3. Goodwill	005					
014	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006	5.1.3.	676.140	666.986	9.154	24.331
015 i 016	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	5.1.4.				434.298
02	II NEKRETNINE, INVESTIC. NEKRETNINE POSTROJENJA, OPREMA I OSTALA OSNOVNA SREDSTVA (009 DO 015)	008	5.2.	23.292.685	3.427.252	19.865.433	17.780.998
020	1. Zemljišta	009	5.2.1.	199.062		199.062	15.600
022	2. Građevinski objekti	010	5.2.2.	7.255.237	706.478	6.548.759	5.716.270
023	3. Postrojenja i oprema	011	5.2.3.	4.356.665	2.629.410	1.727.255	1.956.324
024	4. Investicione nekretnine	012	5.2.4.	10.536.164		10.536.164	9.358.760
026	5. Ostala osnovna sredstva	013	5.2.5.	4.787	1.157	3.630	4.109
027 i 028	6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	014	5.2.6.	536.929		536.929	399.056
029	7. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	015	5.2.7.	403.928	90.207	313.634	330.879
03	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (017 do 025)	016	5.3.	9.861.928	567.209	9.294.719	9.327.132
030, dio 039	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	017	5.3.1.	1.780.853	2.000	1.778.853	1.780.853
031, dio 039	2. Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica	018	5.3.2.	140.000		140.000	140.000
032, dio 039	3. Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	019					
033, dio 039	4. Dugoročni finansijski plasmani matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	020					
034, dio 039	5. Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	021	5.3.3.	6.045.000		6.045.000	6.130.600
035, dio 039	6. Dugoročni finansijski plasmani u inostranstvu	022					
036, dio 039	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijanja	023					
037, dio 039	8. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	024	5.3.4.	593.899	329.312	264.587	81.876
038, dio 039	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	025	5.3.5.	1.302.176	235.897	1.066.279	1.193.803
040	IV ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	026					
	B. TEKUĆA IMOVINA (028+033+059+060)	027	6.	10.670.555	3.674.449	6.996.106	4.857.283
10 do 15	I. ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMIJENJENA PRODAJI (029 do 032)	028	6.1.	139.831	7.821	132.010	102.323
100 do 109	1. Zalihe materijala	029	6.1.1.	66.553		66.553	52.185
130 do 139	2. Zalihe ostataka osiguranih oštećenih stvari	030					
140 do 149	3. Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjenog prodaji	031					
150 do 159	4. Dati avansi	032	6.1.2.	73.278	7.821	65.457	50.138

Nastavak tabele Bilansa stanja na dan 31.12.2011. godine

(u konvertibilnim markama)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Ozna-ka AOP	Izvj. red.	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4 – 5)	
1	2	3	4	5	6	7	8
20 do 26	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (034+043+044+045+055+058)	033	6.2.	7.273.590	3.650.230	3.623.360	1.774.794
20	1. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci (035 do 042)	034	6.2.1.	4.213.596	1697.367	2516.228	1.094.794
200, dio 209	a) Potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	035	6.2.1.1.	35.250	1.167	34.083	17.595
201, dio 209	b) Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	036	6.2.1.2.	4.057.117	1.612.945	2.444.172	1.002.748
202, 203, dio 209	v) Potraživanja po osnovu premije saosiguranja,	037					
204, dio 209	reosiguranja i retrocesija u zemlji						
205, dio 209	g) Potraživanja po osnovu premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesije iz inostranstva	038					
206, dio 209	d) Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji	039					
207, dio 209	đ) Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u inostranstvu	040	6.2.1.3.	591		591	
208, dio 209	e) Ostali kupci i ostala potraživanja	041	6.2.1.4.	120.637	83.256	37.382	74.451
	ž) Potraživanja po osnovu depozitne premije	042					
210 do 219	2. Potraživanja iz specifičnih poslova	043	6.2.2.	942.061	668.869	273.192	105.939
220 do 229	3. Druga potraživanja	044	6.2.3.	526.720	355.035	171.685	275.944
23	4. Kratkoročni finansijski plasmani (046 do 054)	045	6.2.4.	990.808	928.959	61.849	96.202
230, dio 239	a) Kratkoročni finansijski plasmani u povezana pravna lica – matična i zavisna	046					
231, dio 239	b) Kratkoročni finansijski plasmani-ostala povezana pravna lica	047					
232, dio 239	v) Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	048		979.708	928.959	50.749	96.202
233, dio 239	g) Kratkoročni finansijski plasmani u inostranstvu	049					
234, dio 239	d) Dio dugoročnih deponovanja i ulaganja koji dopijeva za naplatu u periodu do godinu dana	050					
235, dio 239	đ) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju	051					
236, dio 239	e) Finansijska sredstva iznačena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	052					
237	ž) Otkupljene sopstvene akcije	053		11.100		11.100	
238, dio 239	z) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	054					
24	5. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (056+057)	055	6.2.5.	600.406		600.406	201.915
240	a) Gotovinski ekvivalenti-hartije od vrijednosti	056					
241 do 249	b) Gotovina	057		600.406		600.406	201.915
260 do 269	6. Porez na dodatu vrijednost	058					
270 do 279, osim 278	III AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČ.	059	6.3.	3.257.134	16.398	3.240.736	2.980.166
278	IV ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	060					0
290	V GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	061					0
	G POSLOVNA AKTIVA (001+027+061)	062		45.089.084	8.419.035	36.670.049	32.432.510
88	D VANBILANSNA AKTIVA	063	7.	2.309.301		2.309.301	3.366.695
	Đ UKUPNA AKTIVA (062+063)	064		47.398.385	8.419.035	38.979.350	35.799.205

Nastavak tabele Bilansa stanja na dan 31.12.2011. godine

(u konvertibilnim markama)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Ozna-ka AOP	Izvj. red.	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5	6
	PASIVA				
	A KAPITAL (102-109+110+111+117+118-119-120-123)	101	8.	13.939.593	11.537.261
30	I OSNOVNI KAPITAL (103 do 108)	102		11.758.200	15.000.000
300	1. Akcijski kapital	103		11.758.200	15.000.000
301	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104			
302	3. Državni kapital	105			
303	4. Ulozi društva za uzajamno osiguranje sa ograničenim doprinosom	106			
304	5. Ulozi društva za uzajamno osiguranje sa neograničenim doprinosom	107			
309	6. Ostali kapital	108			
310 do 312	II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	109			
320	III EMISIONA PREMIJA	110		3.268	599.400
dio 32	IV REZERVE IZ DOBITKA (112 do 116)	111		134.092	590.840
321	1. Zakonske rezerve	112		134.092	590.840
322	2. Statutarne rezerve	113			
323	3. Druge rezerve utvrđene aktima društva	114			
324	4. Rezerve za sopstvene akcije	115			
325	5. Ostale rezerve iz dobitka	116			
330, 331 i 334	V REVALORIZACINE REZERVE	117		1.644.392	1.644.392
332	VI NERALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	118		41.332	3.200
333	VII NERALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	119		19.526	2.622
34	VIII NERASPOREĐENI DOBITAK (121+122)	120		377.835	3.430.308
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	121			
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	122		377.835	3.430.308
35	IX GUBITAK DO VISINE KAPITALA (124+125)	123			9.728.257
350	1. Gubitak ranijih godina	124			9.728.257
351	2. Gubitak tekuće godine	125			
40	B DUGOROČNA REZERVISANJA (127 do 134)	126	9.	655.912	340.957
400	1. Matematička rezerva životnih osiguranja	127		464.011	149.056
401	2. Rezervisanja za učešće u dobitku	128			
402	3. Rezervisanja za izravnjanje rizika	129			
403	4. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	130			
404	5. Rezervisanja za troškove restrukturisanja	131			
405	6. Rezervisanja za bonuse i popuste	132			
406	7. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	133		191.901	191.901
409	8. Ostala dugoročna rezervisanja	134			
	V OBAVEZE (129+136+145)	135		22.074.544	20.554.292
41	I DUGOROČNE OBAVEZE (137 DO 144)	136	10.	50.528	79.182
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	137			
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138			
412	3. Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrednosti	139			
413 i 414	4. Dugoročni krediti	140			
415 i 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	141		50.528	79.182
417	6. Dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	142			

418	7. Odložene poreske obaveze	143			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	144			

Nastavak tabele Bilansa stanja na dan 31.12.2011. godine

(u konvertibilnim markama)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Ozna-ka AOP	Izvj. red.	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5	6
42 do 48	II KRATKOROČNE OBAVEZE (146+154+158+159+162+163+164+165+166)	145	11.	22.024.016	20.475.110
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (147 do 153)	146	11.1.	186.764	534.484
420	a) Kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima	147			
421	b) Obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	148			
422 i 423	v) Kratkoročni krediti	149		158.003	505.829
424 i 425	g) Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji dospijeva u periodu do godinu dana	150		28.749	28.655
426	d) Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	151			
427	đ) Obaveze po osnovu stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	152			
429	e) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	153		12	
43	2. Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa (155 do 157)	154	11.2.	83.913	74.811
430 i 431	a) Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	155		83.913	74.811
432 i 434	b) Obaveze po osnovu udjela u štetama i ugovorenim iznosima iz reosiguranja	156			
433 i 435	v) Obaveze po osnovu udjela u štetama i ugovorenim iznosima u saosiguranju	157			
440 do 449	3. Obaveze za premiju i specifične obaveze	158	11.3.	278.680	152.422
45	4. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada (160+161)	159	11.4.	656.800	404.122
450 do 455	a) Obaveze po osnovu bruto zarada	160		656.800	404.122
456 do 458	b) Obaveze po osnovu bruto naknada zarada	161			
460 do 469	5. Druge obaveze iz poslovanja	162	11.5.	543.156	815.874
47, osim 474	6. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	163	11.6.	312.456	245.571
474	7. Obaveze za porez iz rezultata	164	11.7.	17.245	291.476
497	8. Odložene poreske obaveze	165			
49, osim 497	9. Pasivna vremenska razgraničenja (167 do 173)	166	12.	19.945.002	17.956.350
490	a) Prenosne premije životnih osiguranja	167	12.1.	10.064	7.496
491	b) Prenosne premije neživotnih osiguranja	168	12.2.	11.309.206	11.175.637
492	v) Prenosne premije saosiguranja i reosiguranja	169			
493	g) Rezervisane štete životnih osiguranja	170	12.3.	21.868	17.006
494	d) Rezervisane štete neživotnih osiguranja	171	12.4.	7.684.525	6.735.366
495	đ) Rezervisanja za udjela u štetama po osnovu saosiguranja i reosiguranja	172			
496, 498 i 499	e) Druga pasivna vremenska razgraničenja	173	12.5.	919.339	20.845
	G POSLOVNA PASIVA (101+126+135)	174		36.670.049	32.432.510
89	D VANBILANSNA PASIVA	175	13.	2.309.301	3.366.695
	Đ UKUPNA PASIVA (174 + 175)	176		38.979.350	35.799.205

Napomena: Pojedinačni obrasci "Bilansa stanja" po vrstama poslova osiguranja dati su u prilogu ovog Izvještaja.

1. BILANS STANJA

Osnovica mjerenja i prikupljanja podataka za finansijske izvještaje su istorijski i tekući troškovi uz uvažavanje koncepta očuvanja kapitala, kako finansijskog, tako i fizičkog, i uz primjenu usvojenih računovodstvenih politika. Prilikom vrjednovanja sredstava prikazanih u Bilansu stanja (Izvještaju o finansijskom položaju) primjenjena su četiri fundamentalna računovodstvena koncepta, a to su:

- a) koncept nastavka poslovanja
- b) koncept uzročnosti prihoda i rashoda
- c) koncept stabilnosti
- d) koncept opreznosti

Sredstva u Bilansu stanja su odvojena prema njihovom karakteru i stepenu njihove očekivane ili potencijalne likvidnosti.

Imajući u vidu da je osnovna svrha sastavljanja Bilansa stanja analiza finansijskog položaja pravnog lica, sve pozicije u aktivu su raščlanjene prema principu rastuće likvidnosti, dok su sve pozicije u pasivi raščlanjene prema principu rastuće dospelosti.

AKTIVA

5. STALNA IMOVINA

Na dan bilansiranja 31.12.2011. godine Društvo je iskazalo stalnu imovinu u visini od 29.673.943 KM, prema sljedećoj strukturi:

		(u KM)		Koeficijent 2011/2010
Stalna imovina		31.12.2011.	31.12.2010.	
5.1.	Nematerijalna ulaganja	513.791	467.097	1,10
5.2.	Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva	19.865.433	17.780.998	1,12
5.3.	Dugoročni finansijski plasmani	9.294.719	9.327.132	1,00
Ukupno:		29.673.943	27.575.227	1,08

5.1. Nematerijalna ulaganja

Društvo je na dan 31.12.2011. godine iskazalo nematerijalna ulaganja kako sljede:

		(u KM)			% otpisa
Nematerijalna sredstva		Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	
1.	Ulaganja u razvoj	86.708	83.139	3.569	95,88
2.	Informacioni programi	501.068	-	501.068	-
3.	Ostala nematerijalna ulaganja	676.140	666.986	9.154	98,65
Ukupno:		1.263.916	750.125	513.791	59,35

Stanje i promjene na nematerijalnim ulaganjima u 2011. godini:

	Ulaganja u razvoj	Informacioni programi	Ostala nemat. ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	(u KM) Ukupno
BRUTO					
Stanje 31.12.2010.godine	89.594	-	676.140	434.298	1.200.032
Povećanje u toku godine	-	501.067	-	67.465	568.532
Prenos				(501.763)	(501.763)
Isknjižavanje po popisu	(2.886)	-	-		(2.886)
Stanje 31.12.2011.godine	86.708	501.067	676.140	-	1.263.915
Ispravka vrijednosti					
Stanje 31.12.2010.godine	81.126	-	651.809	-	732.935
Amortizacija 2011.godine.	4.898	-	15.177	-	20.075
Isknjižavanje po popisu	(2.886)	-	-		(2.886)
Stanje 31.12.2011.godine	83.138	-	666.986	-	750.124
NETO (knjigovod. vrijednost)					
Stanje 31.12.2010.godine	8.468	-	24.331	434.298	467.097
Stanje 31.12.2011.godine	3.570	501.067	9.154	-	513.791

5.1.1. Ulaganja u razvoj

Ulaganja u razvoj se odnose na ulaganja za pribavljanje ISO standarda i softvera osiguranja života. Ova ulaganja se otpisuju proporcionalnim metodom u toku vijeka trajanja od 5 godina. Nije bilo povećanja vrijednosti u toku 2011. godine. Smanjenje vrijednosti usljedilo je samo po osnovu obračuna amortizacije u visini od 4.899 KM. Na prijedlog Komisije za popis izvršeno je isknjižavanje ulaganja u razvoj kod Filijale Trebinje, koje je već bilo u cjelosti amortizovano (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti 2.886 KM).

5.1.2. Informacioni programi

Društvo je na kraju 2011. godine izvršilo aktiviranje informacionih programa, ukupne vrijednosti od 501.067 KM (Nalog 11-470-000277 i 11-Z14-000127 od 31.12.2011. godine). Informacije programe iskazane na dan bilansiranja 31.12.2011. godine čine:

	(u KM)
- Programski paket za računovodstvo	147.183
- Programski paket za neživotna osiguranja	235.732
- Programski paket za životna osiguranja	118.152
Ukupno 31.12.2011. god.	501.067

5.1.3. Ostala nematerijalna ulaganja

Pod ostalim nematerijalnim ulaganjima Društvo vodi ulaganja u prava korišćenja ili prisustva na tuđim tehničkim pregledima radi zaključivanja polisa osiguranja. Pored toga na ovoj poziciji su iskazana i ulaganja u popravke tuđih građevinskih objekata i ulaganja u tuđe zemljište u smislu njegovog prilagođavanja namjeni (iz ranijih godina).

Ostala nematerijalna ulaganja su iskazana u neto vrijednosti od 9.154 KM, i amortizovana su u visini od 98,65 % $[(666.986 : 676.140) \times 100]$. Na ovoj poziciji nematerijalne imovine u 2011. godini nije bilo novih ulaganja.

Ova ulaganja se otpisuju proporcionalnim metodom u skladu sa pojedinačnim ugovorima za svako izvršeno ulaganje. Ugovori su zaključeni najčešće na period od 5 godina.

5.1.4. Nematerijalna ulaganja u pripremi

Stanja i promjene na nematerijalnim ulaganjima u pripremi u 2011. godini su bila sledeća:

	(u KM)
– Stanje na dan 31.12.2010.godine	434.298
– Ulaganja u toku 2011. godine	67.465
– Prenos – aktiviranje (31.12.2011.g.)	(501.067)
– Prenos na troškove	(696)
Stanje na dan 31.12.2011.godine	<u>-</u>

Uvidom u dokumentaciju, uzorkovanjem, u 2011. godini bilježimo sljedeće nabavke:

				(u KM)
Račun	Datum	Dobavljač	Oprema	Iznos
<u>Informacioni sistem - računovodstvo</u>				
- 11-300-169	02.03.2011.	"BTS Computers" Sarajevo	Održavanje programskog paketa	819
<u>Informacioni sistem – neživotna osiguranja</u>				
- 11-44	15.02.2011.	"Konarat" d.o.o. Doboj	Izrada modula za "banko osig."	1.755
- 11-360-12	07.04.2011.	"Konarat" d.o.o. Doboj	Implementacija modula praćenja skadenci	1.755
- 11-360-56	21.12.2011.	"Konarat" d.o.o. Doboj	Izrada softvera prema Aneksu I Ugovora o kupoprodaji softvera	36.153
<u>Informacioni sistem za životna osiguranja</u>				
- 0915/2011	19.09.2011.	"In Cubis" d.o.o. Rijeka	Proširenje programske podrške za životna osiguranja (Ponuda 0209/11)	3.432
- 1018/2011	24.10.2011.	"In Cubis" d.o.o. Rijeka	Proširenje programske podrške za životna osiguranja (Ponuda 0209/11)	3.432

Ponuda od "In Cubis" d.o.o., Rijeka, 0209/11 od 05.09.2011. godine, za implementaciju programa životnog osiguranja – IK tarifa (softver za tarifu IKD11 sa četiri varijante) je prihvaćena Odlukom Upravnog odbora br. 001-12331/11 od 06.09.2011. godine.

Uvidom u dokumentaciju je primjećeno da se dio ulaganja 2011.godini, u računima naznačen kao "održavanje programskog paketa" po svojoj suštini ne može da se klasifikuje kao stalno sredstvo, već u troškove perioda. U Društvu nam je rečeno da se radi praktično o dogradnji programa koja se radi po zahtjevima korisnika (Društva), a da se samo manji iznos odnosi na tekuće održavanje. Obzirom da se ovdje ne radi o propustima od većeg materijalnog značaja, ne daju se ispravke po ovom osnovu, ali se Društvu preporučuje da kod isporučilaca programa insistira da se troškovi održavanja programskih paketa fakturišu posebnim računima, kako ne bi bilo nedoumica prilikom njihovog knjiženja. Isto tako, za svaku nadogradnju programa treba naznačiti u računu na šta se odnosi, jer dosadašnji opis usluge "održavanje programskog paketa" upućuje na zaključak da se radi o tekućim troškovima, odnosno rashodima perioda.

Na kraju godine izvršeno je aktiviranje ove nematerijalne imovine, tako da na dan bilansiranja 31.12.2011. godine Društvo nema iskazano stanje na ovoj poziciji nematerijalnih ulaganja.

5.2. **Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva**

Društvo je izvršilo godišnji popis sredstava i izvora sredstava. Generalni direktor je Odlukom br. 001-15543/11, od 31.10.2011. godine imenovao Centralnu komisiju za popis imovine, obaveza na dan 31.12.2011. godine. Ovom Odlukom formirane su i potkomisije za:

- Popis imovine i obaveza Društva (Komisije za popis stalne imovine, tekuće imovine, aktivnih vremenskih razgraničenja, dugoročnih i kratkoročnih obaveza te pasivnih vremenskih razgraničenja,
- Popis rezervisanih šteta (život i neživot), matematičke rezerve i rezervi za izravnanje rizika, i
- Popis rezervi za prenosne premije (život i neživot).

Pomenutom Odlukom dat je zadatak direktorima filijala da formiraju komisije za popis po filijalama.

Vezano za godišnji popis imovine, kapitala i obaveza donijeta je i Odluka o izmjeni i dopuni naprijed pomenute Odluke, br. 001-18522/11 od 26.12.2011. godine.

Na osnovu Zapisnika komisija za popis koji su dostavljeni Centralnoj popisnoj komisiji Društva, Centralna popisna komisija je sačinila Izvještaj Centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, br. 001-439/12, od 16.01.2012. godine.

Upravni odbor je na sjednici 17.01.2012. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, br. 001-562/12.

Nije bilo viškova ni manjkova na nekretninama, postrojenjima, opremi i alatu i inventaru, a usvojeni su prijedlozi komisija za rashodovanje opreme i sitnog inventara zbog dotrajalosti i neupotrebljivosti (neto vrijednosti 48.264 KM).

Društvo je na dan 31.12.2011. godine iskazalo nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, opremu i ostala osnovna sredstva sljedeće strukture:

				(u KM)
Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva	Bruto vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijed. 31.12.2011.	Neto vrijed. 31.12.2010.
5.2.1. Zemljište	199.062	-	199.062	15.600
5.2.2. Građevinski objekti (amort. 10,17%)	7.255.237	706.478	6.548.759	5.716.270
5.2.3. Postrojenja i oprema (amort. 55,08%)	4.356.665	2.629.410	1.727.255	1.956.324
5.2.4. Investicione nekretnine	10.536.163	-	10.536.163	9.358.760
5.2.5. Ostala osnovna sredstva (am. 14,16%)	4.787	1.157	3.630	4.109
5.2.6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investic.nekret. u pripremi	536.930	-	536.930	399.056
5.2.7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi (amort. 20,42%)	403.841	90.207	313.634	330.879
Ukupno:	23.292.685	3.427.252	19.865.433	17.780.998

Sljedećim pregledom daju se promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi, investicionim nekretninama, nekretninama, postrojenjima i opremi u pripremi i avansima za nekretnine, postrojenja i opremu u periodu 31.12.2010. godine do 31.12.2011. godine:

(u KM)							
O P I S	Zemljište	Građev. objekti	Postrojenja i oprema	Investicije nekretnine	Avansi, i nekr. postr. i opr. u pripremi	Ulag. na tuđ. nekr. postr. i opremi	Ukupno
I BRUTO VRIJEDNOST							
1. Stanje 31.12.2010. god.	15.600	6.368.445	4.355.230	9.358.760	399.056	415.766	20.912.857
2. Povećanje u toku godine	183.462	952.821	261.333	1.610.829	249.202	120.597	3.378.244
3. Reklasifikacija-povećanje	-	607.294	-	297.426	-	-	904.720
4. Reklasifikacija-smanjenje	-	(635.307)	-	(790.756)	(5.017)	-	(1.431.080)
5. Smanjenje – prodaja	-	-	(115.247)	-	-	-	(115.247)
6. Smanjenje – prenos	-	-	-	-	(89.081)	(120.597)	(209.678)
7. Obezbvredjenje / rashod	-	(33.228)	(144.652)	-	(17.231)	(11.924)	(207.035)
8. Procena	-	-	-	59.904	-	-	59.904
9. Stanje 31.12.2011. god.	199.062	7.260.025	4.356.664	10.536.163	536.929	403.842	23.292.685
II ISPRAVKA VRIJEDNOSTI							
10. Stanje 31.12.2010. god.	-	648.066	2.398.906	-	-	84.887	3.131.859
11. Reklasifikacija-smanjenje	-	(3.653)	-	-	-	-	(3.653)
12. Smanjenje- prodaja	-	-	(103.082)	-	-	-	(103.082)
13. Obezbvredjenje / rashod	-	(28.466)	(135.948)	-	-	(1.657)	(166.070)
14. Amortizacija 2011. god.	-	94.689	469.533	-	-	6.977	571.199
15. Stanje 31.12.2011. god.	-	707.636	2.629.409	-	-	90.206	3.430.253
III NETO VRIJEDNOST							
Stanje 31.12.2010. god.	15.600	5.720.379	1.956.324	9.358.760	399.056	330.879	17.780.998
Stanje 31.12.2011. god.	199.062	6.552.389	1.727.255	10.536.163	536.929	313.635	19.862.433

Napomena: Radi jednostavnijeg tabelarnog prikaza, kolona "Građevinski objekti" sadrži i objekat za ostavu drva koji je u bilansu stanja iskazan pod ostalim osnovnim sredstvima neto vrijednosti 3.630 KM (bruto vrijednost 4.787 KM i ispravke vrijednosti 1.157 KM).

5.2.1. Zemljište

Društvo na ovoj poziciji svoje stalne imovine vodi zemljište, koje je na dan 31.12.2011. godine iskazano u vrijednosti od 199.062 KM, kako slijedi:

(u KM)			
Zemljište	Površina u m ²	Vrijednost u KM	Vlasništvo
- Mrkonjić grad	86,67 m ²	15.600	Uknjiženo u ZK
- Zvornik	926,00 m ²	124.733	Uknjiženo u ZK
- Vlasenica	436,00 m ²	58.729	Uknjiženo u ZK
Ukupno:		199.063	

Zemljišta sa prethodnog pregleda se vode po procjenjenoj vrijednosti na dan 31.12.2010. godine. Procjenu tržišne vrijednosti zemljišta na dan 31.12.2010. godine, izvršilo je Društvo za reviziju i konsalting usluge "Revizor"d.o.o. iz Doboja, koje posjeduje Rješenje o izdavanju dozvole za rad – licence broj 06.15/020-50-10/10, od 15.01.2010. godine. Zemljište u Mrkonjić gradu je procjenjeno kroz procjenu tržišne vrijednosti nekretnina Društva, dok su zemljišta u Zvorniku i Vlasenici procjenjena kroz procjenu tržišne vrijednosti investicionih nekretnina, obe na dan 31.12.2010. godine. Izvještaj o procjeni je sačinjen u februaru 2011. godine.

Zemljišta u Zvorniku i Vlasenici su u 2011. godini prenijeti na ovu poziciju sa investicionih nekretnina, obzirom da ne ispunjavaju uslove neophodne za priznavanje po MRS 40 - Investicione nekretnine. Praktično izdavanje je obavljeno na osnovu prijedloga Popisne komisije, koji je sastavni dio Izvještaja Centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, i Odluke o usvajanju Izvještaja centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, br. 001-562/12, od 17.01.2012. godine.

5.2.2. Građevinski objekti

Društvo je na dan bilansiranja 31.12.2011. godine, iskazalo građevinske objekte koji služe za obavljanje djelatnosti u neto vrijednosti kako slijedi:

		(u KM)	
Građevinski objekti		31.12.2011.	31.12.2010.
-	Poslovne zgrade	6.291.986	5.387.642
-	Ostali građevinski objekti – kiosci, kontejneri, kućice, garaže i sl.	162.088	324.279
-	Ostali građevinski objekti van funkcije	94.685	4.349
Ukupno građevinski objekti – neto 31.12.2011. godine:		<u>6.548.759</u>	<u>5.716.270</u>

Najznačajnije po vrijednosti i po svojoj funkciji u obavljanju djelatnosti su poslovne zgrade, kako slijedi:

		(u KM)		
Poslovni prostor	Adresa	Površina u m ²	Sadašnja vrijednost	Vlasništvo
Filijala Banja Luka				
-	Banja luka	Jevrejska bb. II/13	99,00	393.471 Upisano u ZK
-	Banja Luka	Jevrejska bb. 2/II	25,00	97.731 <u>Knjiga ul. ugovora</u>
-	Mrkonjić Grad	27. jula	121,00	159.002 <u>Upisano u ZK</u>
Filijala Bijeljina				
-	Bijeljina	Karađorđeva br. 8.	260,30	347.123 Upisano u ZK
Filijala Zvornik				
-	Milići	Cara Dušana bb.	22,00	15.034 <u>Uknjižba u toku</u>
-	Šekovići	D. Mihajlovića bb.	30,00	11.529 <u>Upisano u ZK</u>
Filijala Brčko				
-	Brčko	Bosne srebrne 29.	284,60	280.016 Uknjižba u toku
Filijala Doboj				
-	Doboj	Svetog Save bb.	249,87	903.224 <u>Upisano u ZK</u>
Filijala Prijedor				
-	Prijedor - Filijala	Vožda Karađorđa br.8.	338,00	408.640 <u>Upisano u ZK</u>
-	Kozarska Dubica	Svetosavska bb.	37,00	107.761 <u>Upisano u ZK</u>
Filijala Sokolac				
-	I. Sarajevo	V. Radomira Putnika bb.	30,77	69.767 Upisano u ZK
-	Foča	Kralja Petra I br. 8.	103,17	125.699 Upisano u ZK
Direkcija				
-	Pale	Svetosavska 24.	1.228,00	2.399.237 <u>Upisano u ZK</u>
-	Pale	-/-/-/-/-/-/- Računovodstvo	203,50	514.337 <u>Upisano u ZK</u>
-	Sarajevo	Lido osiguranje d.d.		54.009
Filijala Trebinje				
-	Trebinje	Zgrada Fil.Trebinje – dio.	119,96	298.912 <u>Upisano u ZK</u>
-	Kancelarija Gacko	Njegoševa br.8c	46,23	48.853 Upisano u ZK
-	Kancelarija Bileća	Stamb. posl. zgrada s-24	80,00	57.641 <u>Upisano u ZK</u>
		3.278,40	6.291.986	

Građevinski objekti u funkciji djelatnosti su najvećim dijelom novijeg datuma, što pokazuje i njihov nizak procenat amortizovanosti od 9,74 % $[(706.478 : 7.255.237) \times 100]$.

Stanje i promjene na građevinskim objektima koji služe za obavljanje djelatnosti u periodu 31.12.2010. – 31.12.2011. godine.

	(u KM)
– Stanje 31.12.2010.godine	5.716.270
– Nova ulaganja u toku godine	22.523
– Aktiviranje, donos sa 027	54.600
– Donos sa investicionih nekretnina	607.294
– Donos sa vanbilansne evidencije	875.699
– Prenos na investicione nekretnine	(634.559)
– Amortizacija u 2011. godini	(88.305)
– Ostale promjene	(4.763)
Stanje 31.12.2011.godine	<u>6.548.759</u>

Nova ulaganja

U 2011. godini nije bilo značajnijih ulaganja u građevinske objekte Društva. Ulaganja su izvršena jedino kod zgrade Direkcije na Palama gdje je vršena adaptacija u iznosu od 22.523 KM. Uzorkovali smo najznačajnije ulaganje koje je knjiženo po osnovu ove adaptacije u iznosu od 14.723 KM (Račun br. 23/11 od 20.09.2011. godine od S.Z.U.D. "Gipsstil" sa Pala, Nalog 11-430-000174 od 22. septembra 2011. godine).

Donos sa građevinskih objekata u pripremi

Izvršeno je aktiviranje ulaganje u dio Zgrade Lido osiguranja u Sarajevu, vrijednosti 54.600 KM, koju je Društvo kupilo 2010. godine, na osnovu Odluke Skupštine Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini br. SK – 1766/10, od 18.05.2010. godine, o kupovini poslovnog prostora za potrebe Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, u ulici Derviša Numića br. 3. u Sarajevu.

Donos sa investicionih nekretnina

Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u visini od 607.294 KM, usljedilo je reklasifikacijom investicionih nekretnina, odnosno prenosom sa investicionih nekretnina – građevinskih objekata. U pitanju je prenos dijela zgrade Direkcije na Palama površine 203,5 m², vrijednosti od 514.895 KM, koji je adaptiran za potrebe računovodstva Društva. Prenos je obavljen po osnovu Odluke o reklasifikaciji investicione nekretnine u nekretninu za obavljanje djelatnosti br. 001-17967/11 od 15.12.2011. godine.

Sa investicionih nekretnina, na građevinske objekte van funkcije, je preknjižen Tehnički pregled u Rogatici (92.399 KM), a po osnovu prijedloga Centralne popisne komisije, koji je kroz Odluku o usvajanju Izvještaja centralne popisne o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, koju je donio UO na sjednici održanoj 17. januara 2012. godine. Prenos je urađen zbog toga što pomenuta nekretnina ne ispunjava uslove da bi bila priznata kao investiciona nekretnina, niti može da služi kao sredstvo za pokriće rezervi. Za ovaj objekat treba u 2012. godini obavezno sprovesti test obezvređenja, jer postoji mogućnost da je do njega i došlo.

Donos sa vanbilansne evidencije

Iz vanbilansne evidencije u bilansnu i to na poziciju građevinskih objekata za obavljanje djelatnosti, preknjiženi su objekti za koje su u međuvremenu obezbjeđeni uslovi za uknjižbu u Zemljišnim knjigama. Na ovaj način su na građevinske objekte knjiženi sljedeći objekti:

Građevinski objekat	Površina u m ²	Vrijednost u KM
- Zgrada Filijale Prijedor	614,00	750.000
- Poslovna objekat u Foči	103,17	125.699
Ukupno:	717,17	875.699

Poslovni objekti sa prethodne tabele su prenijeti sa vanbilansne evinencije, na osnovu odgovarajućih odluka UO Društva, nakon što su im procjenjene tržišne vrijednosti od strane ovlašćenih procjenjivača.

Procjenu vrijednosti Zgrade Filijale Prijedor izvršila je Vještak građevinsko - arhitektonske struke Dara B. Obradović iz Prijedora. Uz Procjenu vrijednosti Upravne zgrade Filijale u Prijedoru, dato nam je na uvid Rješenje Ministarstva pravde Republike Srpske o imenovanju Dare Obradović za vještaka građevinsko - arhitektonske struke, na period od 6 godina. Rješenje nosi broj 08.040/704-488/10 od 03. novembra 2010. godine. Iz ovo Rješenje data nam je na uvid i Izjava procjenitelja da ne postoji sukob interesa, da je procjena obavljena stručno i u saglasnosti sa opšte prihvaćenim procjenjivačkim standardima, zakonskim i drugim profesionalnim normama građevinske struke. Ova izjava upućuje i na zaključak i da je procjena po svemu bila nezavisna. Procjena je izvršena 31. marta 2011. godine.

Preknjižavanju objekta u Foči je isto tako prethodila procjena. Procjenu je izvršila d.o.o. "Revizor" iz Doboja. Samu procjenu su obavili Ovlašćeni procjenjivači i to Borislav N. Paravac, licenca br. 73-95/10 od 13. decembra 2010. godine, i Cvetin M. Gordanić, broj licence 71-93/10 od 13. decembra 2010. godine, obe sa važnošću do 13.12.2012. godine.

Dato nam je na uvid i Rješenje broj 21.41/952.3-74/11 od 30.12.2011. godine, kojim se dozvoljava upis prava svojine Društva u Knjigu uloženih ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garažabroj 359 K.O. Foča i to poslovnog prostora u Foči, ul. Kralja Petra I br. 8., ulaz-1, prizemlje, ukupne korisne površine 103,17 m², izgrađenog na k.č. 1534/3, upisana u pl.br. 462 K.O. Foča.

Prenos na investicione nekretnine

Na investicione nekretnine sa građevinskih objekata izvršen je prenos sledećih nekretnina:

Građevinski objekat	Površina u m ²	Vrijednost u KM
- Zgrada Filijale Prijedor - dio	276,00	337.133
- Zgrada Direkcije na Palama – dio hola u prizemlju	71,50	148.574
- Tehnički pregled u Ljubinju	177,30	148.852
Ukupno:	524,80	634.559

Prenos objekata na investicione nekretnine Društvo vrši između ostalog i za pokriće rezervi Društva.

Ovi prenosu su praćeni odgovarajućim odlukama nadležnih organa.

Amortizacija

Obračunata je amortizacija građevinskih objekata za 2011. godinu u visini od 88.305 KM (u 2010. godini 72.855 KM).

Ostale promjene

Pod ostalim promjenama je prikazano smanjenje vrijednosti građevinskih objekata u neto iznosu od 4.763 KM, po osnovu rashodovanja po godišnjem popisu a na prijedlog Centralne popisne komisije (bruto vrijednost 33.229 KM i ispravka vrijednosti 28.466 KM).

5.2.3. Postrojenja i oprema

Društvo je u Bilansu stanja na dan 31.12.2011.godine iskazalo postrojenja i opremu kako sljede:

O p r e m a	Bruto	Ispravka vrijednosti	(u KM) Neto	% otpisa
- Postrojenja za zagrijav. i hlađenje	48.806	35.949	12.857	73,66
- Oprema za cestovni saobraćaj	1.487.309	874.750	612.559	58,81
- Oprema za PTT saobraćaj	114.836	53.413	61.423	46,51
- Računarska oprema	786.844	501.526	285.318	63,74
- Mašine za pisanje i računanje	7.933	6.686	1.247	84,28
- Namještaj	587.048	383.236	203.812	65,28
- Ostala oprema	871.795	600.663	271.132	68,90
- Oprema data na korišćenje	256.252	52.054	204.198	20,31
- Alat i inventar sa kalk. otpisom	195.842	121.133	74.709	61,85
Ukupno oprema 31.12.2011. god.	4.356.665	2.629.410	1.727.255	60,35

Kao što se može vidjeti iz prethodnog pregleda najveću vrijednost opreme čini oprema za cestovni saobraćaj, obzirom da Društvo posjeduje veći broj automobila, zatim u ostaloj opremi koju čini oprema nabavljena za tehničke preglede – vlastite i tuđe.

Iz pregleda se takođe može primjetiti da je oprema u prosjeku već prošla polovinu svog korisnog vijeka upotrebe (prosječna amortizovanost oprme 60,35 %), te da to ubuduće treba uzimati u obzir, odnosno, preduzimati mjere da se pravovremeno obezbjedi obnavljanje opreme, kako bi poslovanje moglo nesmetano da se odvija.

Uvidom u dokumentaciju, uzorkovanjem, u 2011. godini bilježimo sljedeće nabavke opreme:

Oprema za cestovni saobraćaj

Račun	Datum	Dobavljač	Vozilo	(u KM) Iznos
- 6	16.02.2011.	"Autorad" d.o.o. Pelagićevo	Škoda Octavia A5 Elegance 1.9 TDI	22.700
- 01-11OS	03.03.2011.	"O.K.M.T." d.o.o. Gradiška	Renault Modus	11.115
- 35/2011	25.05.2011.	"Autorad" d.o.o. Pelagićevo	Škoda Octavia Tour 2.0 TDI	28.799
- 225/11	01.08.2011.	"Delvir-Prom" d.o.o., Kiseljak	Pasat 1.9 TDI	16.400
- 782	28.07.2011.	"ABC 1968" d.o.o. Sarajevo	Citroen C5 Tendance HDI	38.678
Ukupno:				117.692

Najznačajnije nabavke postrojenja i opreme su bile upravo kod opreme za cestovni saobraćaj u iznosu od 117.692 (ukupne nabavke postrojenja i opreme u 2011. godini su bile 261.333 KM).

Na opremi za cestovni saobraćaj je bilo i smanjenja vrijednosti u toku 2011. godine po osnovu prodaje dotrajalih vozila, čiji su troškovi održavanja prelazili granicu ekonomičnosti. Društvo je izvršilo sljedeće prodaje vozila fizičkim licima:

Račun	Datum	Vozilo	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost	Vrijednost prodaje	(u KM) Iznos dobitka / gubitka
- 47	22.02. 11.	Audi A4	54.550	45.095	9.455	21.000	11.545
- 46	22.02. 11.	Opel Astra	28.845	28.845	-	2.550	2.550
- 285	24.06. 11.	Golf 4	14.517	14.517	-	5.774	5.774
- 337	19.07. 11.	Yugo Tempo	8.378	8.332	46	800	754
- 526	16.11. 11.	Yugo Koral	8.957	6.293	2.664	550	(2.114)
			115.247	103.082	12.165	30.674	18.509

Računarska oprema

Račun	Datum	Dobavljač	Oprema	Iznos
- 81/11	14.01.2011.	"BSP" d.o.o. Brčko	2 Računara	2.150
- 142	09.03.2011.	"SK Tradeing" d.o.o. Sarajevo	Računarska oprema	20.528
- 465/11	30.03.2011.	"Copitrade" Bijeljina	Fotokopir / printer	3.800
- 3015/11	31.03.2011.	"R&S" d.o.o. Sarajevo	Printeri 6 kom.	5.125
- 774/11	18.05.2011.	"BSP" d.o.o. Brčko	Računarska oprema	1.149
- 366/11	25.10.2011.	"Sigma " s.z.t.r. Foča	Računarska oprema	1.280
- 1017/11	11.11.2011.	"Kodeks" d.o.o. Sarajevo	Računar	1.533
- 2486/11	25.11.2011.	"BSP" d.o.o. Brčko	Računarska oprema	2.516
- 1095/11	01.12.2011.	"Kodeks" d.o.o. Sarajevo	Računarska oprema	1.532

Namještaj

Račun	Datum	Dobavljač	Oprema	Iznos
- 2/11 - dio	04.02.2011.	"Euro Pack" d.o.o. Tuzla	Namještaj	2.356
- 85/11	12.04.2011.	"Euro Stil" s.z.r. Bijeljina	Namještaj	1.794
- P865/2011	02.11.2011.	"Fis" d.o.o. Vitez	Namještaj	2.745
- 119/11	26.12.2011.	"Mahagoni" d.o.o. I.Sarajevo	Namještaj	3.463

Oprema data na korišćenje

Račun	Datum	Dobavljač	Oprema	Iznos
- 115/2011	10.08.2011.	"Jahorina auto" a.d. Brčko	Djelovi opreme za tehnički pregled	9.243

Uzorkovanjem smo obuhvatili nabavke i ostalih grupa opreme, i utvrdili da su nabavke ispravno knjižene i dokumentovane.

Smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme u 2011. godini po osnovu rashodovanja je bilo u neto iznosu od 8.705 KM (nabavna vrijednost 144.652 KM i ispravka vrijednosti 135.947 KM).

Uvidom u dokumentaciju, popisne liste, knjiženja i neposrednim uvidom u faktičko stanje stekli smo utisak da su nekretnine i postrojenja i oprema ispravno evidentirani u poslovnim knjigama Društva, da su pod kontrolom Društva i da su u finansijskim izvještajima istinito i objektivno prikazani. Na manje propuste na koje smo prilikom obavljanja revizije finansijskih izvještaja naišli, skrenuta je pažnja osoblju Društva, kako se oni u budućnosti ne bi ponavljali.

5.2.4. Investicione nekretnine

Upravni odbor Društva odgovarajućim odlukama klasifikuje svoje nekretnine, u nekretnine koje služe za obavljanje djelatnosti i nekretnine koje služe za izdavanje u zakup, tj. investicione nekretnine.

Stanje investicionih nekretnina Društva na dan 31.12.2011. godine je iskazano sljedećim vrijednostima:

	(u KM)	
	31.12.2011.g.	31.12.2010.g.
– Zemljište	1.425.050	1.545.839
– Građevinski objekti	9.111.113	7.812.921
Ukupno:	10.536.163	9.358.760

Stanja i promjene na investicionim nekretninama u periodu 31.12.2010. godine – 31.12.2011. godine:

	(u KM)		
	Zemljišta	Građevinski objekti	Ukupno
– Stanje 31.12.2010.godine	1.545.839	7.812.921	9.358.760
– Povećanje vrijednosti – nabavke	34.481	146.427	180.908
– Prenos	-	(607.294)	(607.294)
– Donos iz vanbilansne evidencije		1.429.921	1.429.921
– Procjena	28.192	31.712	59.904
– Preknjižavanje	(183.462)	297.426	113.964
Stanje 31.12.2011.godine	1.425.050	9.111.113	10.536.163

Investicione nekretnine – zemljišta

Sljedećim tabelom daje se pregled investicionih nekretnina – zemljišta koje je Društvo iskazalo na dan bilansiranja 31.12.2011. godine:

Lokacija	Površina u m ²	Cijena po m ² prije procjene	Vrijednost u KM prije procjene 31.12.2010.	Cijena po m ² procijenjena	Procijenjena vrijednost u KM 31.12.2011.	Efekat procjene u KM (6-4)	Vlasništvo
1	2	3	4	5	6	7	8
Bijeljina	1.837	269,40	494.888	280,00	514.360	19.472	Uknjiž. U ZK
Doboj	1.980	120,00	237.600	120,00	237.600	-	Uknjiž. U ZK
Prijedor	2.490	162,10	403.627	162,10	403.627	-	Uknjiž. U ZK
Prijedor	260	160,00	41.600	160,00	41.600	-	Uknjiž. U ZK
Rudo	150	53,88	8.082	53,88	8.082	-	Uknjiž. U ZK
Višegrad	2.180	81,00	176.580	85,00	185.300	8.720	Uknjiž. U ZK
Zvornik	800	-	-	43.10	34.481	34.481	-
Ukupno:	9.697		1.362.377		1.425.050	62.673	

Napomena: U koloni Efekat procjene kao efekat procjene se javlja i zemljište u Zvorniku u visini od 34.481 KM, mada se radi o novoj nabavci u 2011. godini, tako da su efekti čiste procjene manji, odnosno 28.192 KM (19.472 KM + 8.720 KM).

Na zemljištima koja su u Društvu klasifikovana kao investicione nekretnine u 2011. godini su bile sledeće promjene:

- Zemljište površine 800 m², vrijednosti 34.481 KM Društvo je nabavilo po osnovu zaključenog Ugovora o kupoprodaji nekretnina, 28.09.2011. godine, kod notara Zorana Kovačevića iz Zvornika, OPU 3162/11. Pomenutim Ugovorom je definisana cijena u visini od 34.481 KM, te je konstatovano da je cijena u cjelokupnom iznosu izmirena kompenzacijom. Predmet kupoprodaje je k.p. br. 7548/4 zv. "Lipovac", šuma pete klase, površine 800 m², upisana u pl.br. 4116 KO Zvornik u korist Mijatović Miladina iz Zvornika 1/1. Date su nam na uvid odgovarajuće odluke i to: Odluka za nabavku ovog zemljišta br. 001-12339/11 od 06.09.2011. godine i Odluka o klasifikaciji nekretnine – zemljišta u investicionu nekretninu br. 001-17964/11 od 15.12.2011. godine.
- Povećana je vrijednost zemljišta – investicionih nekretnina po osnovu procjene u iznosu od 28.192 KM. Procjenu tržišne vrijednosti investicionih nekretnina Društva na dan 31.12.2011. godine je izvršilo Društvo za reviziju i konsalting usluge "Revizor" iz Doboja. Dat nam je na uvid Izvještaj koji je sačinilo ovo društvo, odnosno njegovi procjenjivači Borislav N. Paravac, dipl. Ecc, Ovlašćeni procjenjivač, Licenca br. 73-95/10, i Cvetin M. Gordanić, dipl. Ing. Građevine, Ovlašćeni procjenjivač, Licenca 71-93/10 i Sudski vještak (Rješenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 097-0-Su-000 675 od 15.11.2011. godine. Ovom procjenom izvršeno je malo povećanje vrijednosti zemljišta – investicionih nekretnina Društva.
- Do smanjenja vrijednosti investicionih nekretnina – zemljišta u iznosu od 183.462 KM, došlo je preknjižavanjem zemljišta sa pozicije investicionih nekretnina, na zemljišta u funkciji djelatnosti, o čemu je već bilo riječi pod tačkom 5.2.1. ovog Izvještaja.

Investicione nekretnine - građevinski objekti

Investicione nekretnine - građevinske objekte Društvo je iskazalo u visini od 9.111.113 KM (31.12.2010. godine 7.812.921 KM), a čine ih sljedeći objekti:

Filijala	Lokacija	Nekretnina	Površina u m ²	Vrijednost u KM	Vlasništvo
- Bijeljina	Bijeljina	Teh. pregled	138,00	735.489	Uknjiženo u ZK
- Doboj	Doboj	Teh. pregled	132,00	113.044	U toku
- Doboj	Doboj	Teh. pregled	163,82	140.294	U toku
- Doboj	Doboj	Teh. pregled	102,68	87.935	U toku
- Brčko	Modriča	Posl. prostor - novi	152,00	465.969	Uknjiženo u ZK
- Prijedor	Prijedor	PZ posl. prostor	241,65	708.570	Uknjiženo u ZK
- Prijedor	Prijedor	Teh. pregled	160,00	201.511	Uknjiženo u ZK
- Sokolac	Rudo	Teh. pregled	120,00	77.684	Uknjiženo u ZK
- Sokolac	Višegrad	Teh. pregled	91,00	80.080	Uknjiženo u ZK
- Sokolac	Višegrad	Teh. pregled	35,00	30.800	Uknjiženo u ZK
- Sokolac	Višegrad	Teh. pregled	10,00	8.800	Uknjiženo u ZK
- Trebinje	Bileća	Teh. pregled	194,00	217.497	Uknjiženo u ZK
- Trebinje	Ljubinje	Teh. pregled	177,30	148.852	Uknjiženo u ZK
- Brčko	Modriča	Posl. prostor - stari	150,00	330.000	Uknjiženo u ZK
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.zgrada- etaže	433,90	672.264	Uknjiženo u ZK
- Brčko	Brčko	Lokal Italproject 113	27,28	60.768	Uknjiženo u ZK
- Brčko	Brčko	Lokal Italproject 114	19,52	43.465	Uknjiženo u ZK
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.prost. ATC PP-1	77,00	162.274	Rj. suda o upisu 27.12.10.
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.prost. ATC PP-2	29,00	52.200	-//-
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.prost. ATC PP-3	65,00	117.000	-//-
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.prost. ATC PP-4	37,00	66.600	-//-
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.prost. ATC PP-5	33,00	59.400	-//-
- Bijeljina	Bijeljina	Posl.prost. ATC PP-6	33,00	59.400	-//-
- Sokolac	Sokolac	Teh. pregled	138,00	80.702	-//-
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada dio - podr.	191,60	107.345	Dozv.pravo upisa
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada dio – priz.	353,93	569.031	Dozv.pravo upisa
- Trebinje	Trebinje	Posl.zgrada – dio 1	54,00	145.857	Uknjiženo u ZK
- Trebinje	Trebinje	Posl.zgrada – dio 2	70,00	189.074	Uknjiženo u ZK
- Trebinje	Trebinje	Posl.zgrada – dio 3	12,00	32.413	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada - PP	145,00	356.073	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada - PP	20,00	51.600	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada - PP	28,00	72.240	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada - PP	58,00	149.640	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada – PP7	29,00	74.820	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada – PP8	64,00	165.120	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada – PP/1+	158,50	507.200	Uknjiženo u ZK
- Direkcija	Pale	Poslovna zgrada – PP(CM)	196,00	505.680	Uknjiženo u ZK
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada II sp/sjever	196,00	295.195	Dozv.pravo upisa
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada III sp/sjever	234,00	321.237	Dozv.pravo upisa
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada II sp/jug	176,84	254.013	Dozv.pravo upisa
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada III sp/jug	178,81	256.843	Dozv.pravo upisa
- Prijedor	Prijedor	Stara zgrada	276,00	337.134	Dozv.pravo upisa
			5.201,83	9.111.113	

Napomena: Podaci o uknjižbi preuzeti su iz evidencije Društva, dok je podvučena oznaka vlasništva nad zemljištem čija smo dokumenta o vlasništvu, pravu raspolaganja i sl. u toku revizije uzorkovali.

Uzorkovanjem smo utvrdili da je površina Tehničkog pregleda u Bileći, koja je u pregledu data u površini od 194 m², veća nego što je to u Z.K. izvadku Nar. Br. 095-0-NAR-07-000-031, Br. Z.K. uložka 2635 (19.04.2007. godine). U pomenutom Z.K. izvadku Zgrada tehničkog pregleda jeste površine 194 m², ali je na Društvo upisano 2/3 (129.33m²), dok je 1/3 upisana na DSP "Jugoprevoz", Bileća. Ova primjedba stoji u slučaju da poslije naznačenog datuma ZK uložka nije bilo promjena.

Takođe je utvrđena razlika u površini Poslovnog prostora - novi u Modriči, u podacima Društva se vodi 152 m², dok se u Izvodu iz Knjige uloženih ugovora br. 21.30/952.3-1-58/10 od 23.08.2010. godine vodi 150 m², a Poslovni prostor – stari u Modriči se u evidenciji Društva vodi površina 150 m², dok u Zemljišnom izvadku od 23.08.2010. godine NAR i RZ broj 086-0-Nar 10-1417, ZK uložak 278, KO Modriča, stoji da Društvo ima pravo korišćenja na 1/3 nekretnina površine 369 m², što iznosi 123 m².

Skreće se pažnja Društvu da ponovo provjeri površine kojima raspolaže u zvaničnim dokumentima Republičke uprave za geodetske i imovinsko – pravne poslove, kako nebi došlo do grešaka.

Ima primjera i gdje je se u Društvu vodi manja površina objekta nego što je iskazana u listu nepokretnosti, npr. TP Ljubinje 177,30 m², dok je na Listu nepokretnosti ta površina 197 m².

Stanje i promjene na investicionim nekretninama – objektima u periodu 31.12.2010. – 31.12.2011. godine.

	(u KM)
– Stanje 31.12.2010.godine	7.812.921
– Nova ulaganja u toku godine	146.427
– Donos sa građevinskih objekata - reklasifikacija	297.426
– Prenos na građevinske objekte - reklasifikacija	(607.294)
– Donos sa vanbilansne evidencije	1.429.921
– Procjena	31.712
Stanje 31.12.2011.godine	<u>9.111.113</u>

Nova ulaganja

Najznačajniji dio novih ulaganja u iznosu od 120.597 KM se odnosi na usluge advokata, koje su bile neophodne da bi se određene nekretnine uknjižile u korist Društva, obzirom da je dio nekretnina prenijet iz vanbilansne evidencije u bilansnu.

Donos sa građevinskih objekata - reklasifikacija

Sa građevinskih objekata su na investicione nekretnine uz odgovarajuće odluke o reklasifikaciji, prenijeti: dio hola u prizemlju Zgrade Direkcije na Palama površine 71,50m², vrijednosti od 148.574 KM i TP u Ljubinju površine 177,30 m², vrijednosti 148.852 KM, što zajedno daje iznos sa prethodnog pregleda od 297.426 KM..

Prenos objekata na investicione nekretnine Društvo vrši između ostalog i za pokriće rezervi Društva.

Prenos na građevinske objekte - reklasifikacija

Na građevinske objekte sa investicionih nekretnina su prenijeti objekti u vrijednosti od 607.294 KM, i to:

- dio Zgrade Direkcije na Palama, adaptiran za potrebe računovodstva Društva, ukupne površine 203.50 m², vrijednosti od 514.895 KM (po osnovu Odluke o reklasifikaciji investicione nekretnine u nekretninu za obavljanje djelatnosti br. 001-17967/11 od 15.12.2011. godine), i

- Tehnički pregled u Rogatici vrijednosti 92.399 KM (po osnovu prijedloga Centralne popisne komisije, koji je kroz Odluku o usvajanje Izvještaja centralne popisne o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, koju je donio UO na sjednici održanoj 17. januara 2012. godine.

Donos sa vanbilansne evidencije

Društvo je u 2011. godini, nakon raščišćavanja imovinsko pravnih odnosa izvršilo preknjižavanje dijela nekretnina koje su se vodile u vanbilansnoj evidenciji, u bilansnu evidenciju. Na ovaj način je iz vanbilansne u bilansnu evidenciju, tj. na investicione nekretnine – građevinske objekte preknjižen iznos od 1.429.921 KM, i to sljedećih objekata:

Filijala	Lokacija	Nekretnina	Površina u m ²	Vrijednost u KM	Vlasništvo
- Prijedor	Prijedor	Posl. prostor – dio II	276,00	337.134	Uknjiženo u ZK
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada - II sp. III sjever	430,00	600.852	Uknjiženo u ZK
- Doboj	Doboj	Posl.zgrada - II sp. III jug	355,65	491.935	Uknjiženo u ZK
			<u>1.061,50</u>	<u>1.429.921</u>	

Objekti su iz vanbilansne evidencije knjiženi u bilansnu evidenciju, nakon procjene njihove tržišne vrijednosti od strane Društva za reviziju i konsalting usluge "Revizor"d.o.o. iz Doboja. Knjiženje je izvršeno u korist prihoda Društva.

Procjena

Procjenu tržišne vrijednosti investicionih nekretnina Društva na dan 31.12.2011. godine je izvršila Društvo za reviziju i konsalting usluge "Revizor" iz Doboja. Dat nam je na uvid Izvještaj koji je sačinilo ovo društvo, odnosno njegovi procjenjivači Borislav N. Paravac, dipl. Ecc, Ovlašćeni procjenjivač, Licenca br. 73-95/10, i Cvetin M. Gordanić, dipl. Ing. Građevine, Ovlašćeni procjenjivač, Licenca 71-93/10 i Sudski vještak (Rješenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 097-0-Su-000 675 od 15.11.2011. godine. Ovom procjenom izvršeno je malo povećanje vrijednosti investicionih nekretnina građevinskih objekata u iznosu od 31.712 KM.

Procjenom je povećana vrijednost građevinskih objekata koje se vode kao investicione nekretnine u iznosu od 31.712 KM, od čega se na više dijelova (lokala) koji se nalaze u Zgradi Direkcije Društva odnosi 25.626 KM, a na TP Višegrad povećanje od 6.086 KM.

Uvidom u dokumentaciju, u Procjenu koju su izvršili Ovlašćeni procjenjivači d.o.o. "Revizor" iz Doboja utvrdili smo da procjenjivači ispunjavaju potrebne stručne i zakonske pretpostavke za obavljanje poslova procjene nekretnina i da u iskazanim vrijednostima nekretnina, odnosno u prezentovanim cijenama nekretnina po m², nema takvih vrijednosti koje bi značajno mogle da odstupaju od tržišnih vrijednosti.

Društvo je u 2011. godini ostvarilo prihode od izdavanje svojih investicionih nekretnina u iznosu od 314.739 KM, što iznosi 3,45 % ukupne vrijednosti investicionih nekretnina objekata $[(314.739 : 9.111.113) \times 100]$, odnosno 2,99 % ukupne vrijednosti investicionih nekretnina $[(314.739 : 10.536.163) \times 100]$.

5.2.5. Ostala osnovna sredstva

Ostala osnovna sredstva čini kućica za ogrev koja se nalazi u Prijedoru bruto vrijednosti 4.787 KM i ispravke vrijednosti 1.157 KM, odnosno neto vrijednosti 3.630 KM. Jedina promjena u 2011. godini je bilo smanjenje vrijednosti za 479 KM, po osnovu obračunate amortizacije.

5.2.6. Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi

Ovu poziciju imovine Društva na dan 31.12.2011. godine čine nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u vrednosti od 536.929 KM:

	(u KM)	
	31.12.2011.	31.12.2010.
- Građevinski objekti u pripremi	42.011	101.628
- Investicione nekretnine u pripremi – zemljište	40.000	40.000
- Investicione nekretnine u pripremi – građevinski objekti	120.372	120.372
- Avansi dati za nekretnine, postrojenja i opremu	334.546	137.056
Ukupno:	536.929	399.056

Građevinski objekti u pripremi

Građevinske objekte za obavljanje djelatnosti u pripremi čini kancelarija u Rogatici, u vrijednosti od 42.011 KM, i na ovom objektu u 2011. godini nije bilo novih ulaganja.

Do smanjenja vrijednosti ove bilansne pozicije u 2011. godini u iznosu od 59.617 KM (101.628 KM – 42.011 KM) je došlo iz dva razloga:

- aktiviranjem Zgrade Lido osiguranja u Sarajevu, vrijednosti 54.600 KM, koju je Društvo kupilo 2010. godine, na osnovu Odluke Skupštine Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini br. SK – 1766/10, od 18.05.2010. godine, o kupovini poslovnog prostora za potrebe Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, u ulici Derviša Numića br. 3. u Sarajevu. U obrazloženju ove Odluke se kaže da su, u skladu sa obavezama preuzetim opštim aktima Biroa zelene karte BiH, društva za osiguranje-članice Biroa zelene karte BiH, u obavezi da obezbjede poslovni prostor za potrebe Biroa. Aktiviranje je izvršeno Nalogom za knjiženje 11-469-000003, od 28.02.2011. godine, i
- prenosom troškova advokata iz prethodne godine u iznosu od 5.017 KM, koji su povećali vrijednost nekretnine u Doboju, ulica Svetog Save br. 26.

Investicione nekretnine u pripremi-zemljište

Investicione nekretnine u pripremi-zemljište je iskazano u visini od 40.000 KM, i čini ga zemljište površine 1.000 m², koje Društvo ima u svom posjedu na Sokocu, preknjiženo je na ovaj račun 0273 - Investicione nekretnine – zemljišta u pripremi, obzirom da još u potpunosti zemljište nije privedeno namjeni a ni proces uknjižbe nije okončan.

Investicione nekretnine u pripremi-građevinski objekti

Građevinske objekte koji Društvo vodi kao investicione nekretnine u pripremi u iznosu od 120.372 KM, čini nadogradnja Filijale u Bijeljini, i na ovom objektu nije bilo novih ulaganja u 2011. godini.

Avansi dati za nekretnine, postrojenja i opremu

Avanse date za nekretnine, postrojenja i opremu čine avansi za investicione nekretnine – građevinske objekte, iskazani su na dan 31.12.2011. godine u visini od 334.546 KM, kako slijedi:

						(u KM)
O p i s	Stan u Zvorniku 55,95 m ²	Posl. prostor u Zvorniku 36,63 m ²	"Primus" d.o.o. Bijeljina	Tehnički pregled Ugljevik	Ukupno vrijednost u KM	
- Stanje 31.12.2010.god.	41.283	33.541	62.232	-	137.056	
- Ulaganja u 2011.god.	30.070	4.873	29.742	150.036	214.721	
- Rashod po popisu	-	-	(17.231)	-	(17.231)	
- Stanje 31.12.2011.god.	71.353	38.414	74.743	150.036	334.546	

- Za stan u Zvorniku, površine 55,95 m² - u izgradnji, Društvo je 06.10.2010. godine zaključilo Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji sa d.o.o. "Promex TV" iz Zvornika i d.o.o. "Paprača Granit" iz Papraće. Osnova ove saradnje je kompenzacija koju će Društvo sprovesti sa pomenutim društvima, tako što će d.o.o. "Paprača Granit" isporučiti građevinski materijal investitoru i izvođaču radova d.o.o. "Promex TV", dok se Društvo obavezalo da osigura od odgovornosti kompletan vozni park d.o.o. "Paprača Granit" u periodu 01.01.2010. do 31.12.2011. godine. U 2011. godini ulaganja u ovaj objekat su izvršena u iznosu od 30.070 KM
- Za poslovni prostor u Zvorniku, površine 36,63 m², dat nam je na uvid Predugovor o kupoprodaji poslovnog prostora od 21.05.2010. godine, koji je zaključen sa d.o.o. "Keso Promet" Tršić-Zvornik. Cijena poslovnog prostora je 72.967 KM (1.992 KM/ m²), a plaćanje treba da se izvrši uslugama osiguranja. "Keso Promet" d.o.o. je uputio Društvu Obavještenje br. 01-0612011, od 26.01.2011. godine, kojim se Društvo obavještava, da nisu u mogućnosti da dalje nastave realizaciju po ovom Predugovoru, zbog zainteresovanosti kompanije "Mercator" za poslovni prostor od 1.000 m², te da će se dug prema Društvu izmiriti putem cesije sa d.o.o. "Promex TV" iz Zvornika. Nova ulaganja u 2011. godini je u ovaj poslovni prostor uloženo 4.873 KM, i nije bilo vraćanja sredstava od strane d.o.o. "Keso Promet".
- Prvenstveno je avans koji je dat korisniku "Primus" d.o.o., Bijeljina, bio dat za poslovni prostor u Bijeljini – Agro-tržni centar, površine 52 m². Sačinjen je Protokol sa d.o.o. "Primus" za pribavljanje pomenutog poslovnog prostora, najvećim dijelom putem kompenzacija za usluge osiguranja. Cijena objekta koji je u vlasništvu "Tehnoinženjering" d.o.o. iz Bijeljine je 2.000 KM/ m². Kupovina poslovnog prostora bi se obavljala putem svih vidova starih potraživanja kompenzacijama i multikompenzacijama.

Ulaganja u 2011. godini u ovaj poslovni prostor su iznosila 29.742 KM, dok je rashodovan po popisu ranije kompenzovan iznos od 17.231 KM, obzirom da je poništena kompenzacija. U Međuvremenu je došlo do odustajanja od realizacije ovog posla. Društvo nam je dalo na uvid IOS Filijale Brčko. Koji je pomenuto društvo ovjerilo na iznos od 69.558 KM, dok će iznos od 5.184 KM biti kompenzovan prilikom postavljanja stolarije kod nadogradnje zgrade Filijale Bijeljina. Ova nadogradnja je u toku, a radove izvodi "Goreks gradnja" iz Bijeljine.

- Najznačajnija ulanja u 2012. godini, u ukupnom iznosu od 150.036 KM se odnose na Tehnički pregled u Ugljeviku. Ovi avansi su plaćeni po osnovu Predugovora o prodaji nepokretnosti, koji je Društvo zaključilo dana 28. juna 2011. godine sa fizičkim licem Jović Mikanom iz Donje Trnove b.b.. Predugovor je zaključen kod notara Jevtić Dobrosav iz Bijeljine pod brojem OPU-528/2011.

Predmet ovog Predugovora je poslovna zgrada u privredi br. 8. površine 360 m² i dio zemljišne parcele k.č. broj 336 u ukupnoj površini zgrade i zemljišta od oko 1800 m², i to oblika i površine koja je dovoljna da kupac obavlja djelatnost tehničkog pregleda motornih vozila (upisano u zk uložak broj 17 K.O. Ugljevik). Cijena predmetnih nepokretnosti je utvrđena u iznosu od 400.000,00 KM, koju će Društvo kao kupac platiti prodavcu isključivo multilateralnim kompenzacijama sa prodavcem zaključujući polise osiguranja i ustupanjem robe koju Društvo dobije u kompenzaciji. Ugovorne strane su izjavile da će se plaćanje na navedeni način okončati najkasnije za dvije godine, od dana zaključenja pomenutog Predugovora.

5.2.7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi

Na poziciji ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi Društvo je na dan bilansiranja 31.12.2011. godine, iskazalo imovinu u vrijednosti od 313.635 KM (31.12. 2010. godine 330.879 KM).

Društvo je ranijih godina izvršilo ulaganja na objektima u tuđem vlasništvu, od kojih su najznačajnija u Brodu, Derventi i Zvorniku.

U 2011. godini nije bilo novih ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Smanjenje vrijednosti ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 10.267 KM u toku 2011. godini je usledilo usled rashodovanja po popisu ovih ulaganja u Trebinju (7.377 KM) i Doboju (2.890 KM).

Smanjenje neto (sadašnje) vrijednosti ovih ulaganja u visini od 6.977 KM je rezultat obračuna amortizacije za 2011. godinu

Preporučuje se Društvu da izvrši procjenu vijeka korišćenja ovih ulaganja, te da ih amortizuje u kraćem roku, odnosno da ih amortizuje višom stopom nego što se amortizuju građevinski objekti u vlasništvu.

5.3. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čine:

U l a g a n j a	(u KM)		Koef. 2011/2010
	31.12.2011.	31.12.2010.	
5.3.1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.780.853	1.780.853	1,000
5.3.2. Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica	140.000	140.000	1,000
5.3.3. Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	6.045.000	6.130.600	0,986
5.3.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	264.587	81.876	3,232
5.3.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.066.279	1.193.803	0,893
Ukupno:	9.294.719	9.327.132	0.996

5.3.1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

Društvo je na dan bilansiranja 31.12.2011. godine iskazalo sljedeća učešća u kapitalu:

Učešća u kapitalu zavisnih lica	(u KM)	
	Učešće 31.12.2011.	% vlasništva
– "Jahorina auto" d.o.o. Brčko	1.778.853	100,00
– "Jahorina lizing" Pale	2.000	100,00
Ukupno ulaganja:	1.780.853	100,00

U odnosu na prethodnu 2010. godinu nije bilo promjena u visini ovih učešća Društva u zavisnim privrednim društvima.

5.3.2. Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica

Društvo u svom bilansu stanja ima pravilno iskazano učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica, i to u Društvu za upravljanje IF "Jahorina konseko" a.d. Pale u visini od 140.000 KM, što čini 28 % kapitala ovog društva.

5.3.3. Dugoročni finansijski plasmani u zemlji

Dugoročne finansijske plasmane Društva u visini od 6.045.000 KM čini sledeći depoziti:

							(u KM)
		Ugovor	Banka	Period oročenja	Namjena	Kamatna stopa	Iznos
-	Namj. otvoreni, oročeni novčani depozit	525/10 24.05.2010.g.	"Nova banka" a.d. Banja Luka	60 mjeseci	Pokriće teh. rezervi život. osigur.	6,00 %	215.000
-	Oročeni novčani depozit	480/10 12.07.2010.g.	"Nova banka" a.d. Banja Luka	36 mjeseci	Pokriće 50 % gar. fonda životnih osig	5,50 %	1.000.000
-	Oročeni novčani depozit	1405-01- 039/11 24.02.2011.g.	"Balkan Investment Bank" a.d. Banja Luka	60 mjeseci	Pokriće teh. rezervi život. osigur.	6,10 %	80.000
-	Namjenski oročen novčani depozit	3833-0- 04085/11 29.12.2011.g.	"Hypo Alpe Adria - Bank" a.d. Banja Luka	18 mjeseci	Pokriće 50% garant. fonda život. osigur.	4,50 %	500.000
-	Namjenski oročen novčani depozit	3833-0- 04100/11 29.12.2011.g.	"Hypo Alpe Adria - Bank" a.d. Banja Luka	18 mjeseci	Pokriće 50% garant. fonda životnih osig	4,50 %	2.500.000
-	Namjenski oročen novčani depozit	3833-0- 04094/11 29.12.2011.g.	"Hypo Alpe Adria - Bank" a.d. Banja Luka	18 mjeseci	Pokriće teh. rezervi neživot. osig	4,50 %	1.750.000
Ukupno:							6.045.000

- Za namjenske depozite položene kod "Hypo Alpe Adria-Bank" a.d., ugovorena je fiksna kamatna stopa u visini od 4,50 % na godišnjem nivou. Obračun i isplata kamate se vrši mjesečno. Kamata se obračunava proporcionalnom metodom. Ukoliko se efektivna kamatna stopa promjeni zbog promjene elemenata na osnovu kojih se obračunava, Banka je dužna da o toj promjeni, i to prije početka primjene promijenjene efektivne kamatne stope, pismeno obavjestiti klijenta. Isplatu oročenih sredstava Banka će izvršiti odjednom, po isteku roka oročenja, i uz zahtjev koji klijent podnosi tri dana prije isteka oročenja, u protivnom će se smatrati da se oročenje nastavlja na isti rok.
- Na depozit oročen kod a.d. "Nova banka", Banja Luka, po Ugovoru 480/10 (1.000.000 KM), banka obračunava kamatu po stopi od 5,50 % na godišnjem nivou, primjenom konformnog metoda obračuna. Obračun i naknada kamate se vrši mjesečno. U slučaju da se promjeni kurs za domaću valutu, koji je važio u momentu zaključivanja Ugovora u odnosu na Euro, banka utvrđuje stanje depozita primjenom srednjeg kursa CB BiH.
- Društvo je sa a.d. "Nova banka", Banja Luka, zaključilo i ugovor o otvorenom novčanom depozitu, koji je na dan bilansiranja bio u iznosu od 215.000 KM. Sredstva se oročavaju na period od 5 godina, računajući od dana prvog prenosa novčanih sredstava. Na ova sredstva banka obračunava kamatu po stopi od 6,00 % na godišnjem nivou, primjenom konformnog metoda obračuna. Kamata se obračunava mjesečno a isplata kamate se vrši godišnje. Banka zadržava pravo da u toku trajanja ugovora promjeni ugovorenu kamatnu stopu, ukoliko dođe do promjene troškova u vezi sa održavanjem depozita (promjene tržišnih uslova, promjena visine kamatne stope Centralne banke BiH na sredstva rezervi i na sredstva iznad obaveznih rezervi i dr.). U slučaju da se promjeni kurs za domaću valutu, koji je važio u momentu zaključivanja Ugovora u odnosu na Euro, banka utvrđuje stanje depozita primjenom srednjeg kursa CB BiH.

Ugovorne strane su se sporazumjele da kamatna stopa, u slučaju izmjena naprijed pomenutih uslova ne može biti niža od 4,50 % na godišnjem nivou.

Na račun ovog depozita Društvo vrši prenos slobodnih novčanih sredstava jedanput mjesečno, sa pravom razročenja isključivo u slučaju primjene zakonske regulative.

Dati su nam na uvid IOS obrasci ovjereni od strane poslovnih banaka koji potvrđuju stanja depozita iskazanih u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2011. godine.

5.3.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Društvo je na dan 31.12.2011. godine imalo u svom portfelju sljedeće obveznice:

Simbol	HOV	Količina u kom	Bruto vrijed.	Ispravka vrijed.	Neto vrijed. (u KM)
RSDS-O-A	Obveznice RS - Stara devizna štednja-1	111.372	57.202	25.127	32.075
RSDS-O-B	Obveznice RS - Stara devizna štednja-2	4.687	4.256	1.711	2.545
RSDS-O-C	Obveznice RS - Stara devizna štednja-3	54.059	49.979	10.840	39.139
RSRS-O-A	Obveznice RS - Mat. i nemat. rat. šteta-1	123.300	124.471	73.043	51.428
RSRS-O-C	Obveznice RS - Mat. i nemat. rat. šteta-3	126.130	127.969	78.173	49.796
RSRS-O-E	Obveznice RS - Mat. i nemat. rat. šteta-5	225.000	225.581	140.418	85.163
RSOD-O-A	Obveznice RS - Unutrašnji dug prema dob.1	11.102	4.441	-	4.441
			593.899	329.312	264.587

Dati su nam na uvid Izvod o stanju na računu na dan 31.12.2011. godine Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske a.d., Banja Luka i Izvještaj o stanju hartija od vrijednosti na računu klijenta ("Jahorina osiguranje" a.d. Pale) na dan 30.12.2011. godine, Brokersko-dilerskog društva "Advantis Broker" (član Centralnog registra HOV), koji nedvosmisleno potvrđuju stanja obveznica iskazana u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Društva na dan 31.12.2011. godine.

Odlukom o klasifikaciji finansijskih sredstava nakon početnog priznavanja br. 001-10572/11 od 20.07.2011. godine, obveznice kupljene u 2011. godini, koje služe za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, klasifikuju se u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, čiji se efekti promjena vrijednosti do konačnog otuđenja iskazuju kroz nerealizovane dobitke i gubitke u bilansu stanja na poziciji kapitala.

Sredstva su nabavljena sa ciljem da služe za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja.

5.3.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostale dugoročne finansijske plasmane iskazane na dan 31.12.2011.godine u visini od 1.066.279 KM čine:

Ostali dugoročni finansijski plasmani	Bruto	Ispravka vrijednosti	(u KM) Neto	
			31.12.2011.	31.12.2010.
– Stambeni krediti zaposlenima	667.539	102.812	564.727	667.525
– Krediti radnika "Jahorina trgovine"	28.873	3.227	25.646	33.397
– Rezervni fond Biro ZK B i H	325.972	-	325.972	325.972
– Fond za naknadu šteta Biro ZK B i H	149.934	-	149.934	134.011
– Drugi dugoročni plasmani	129.858	129.858	-	32.898
Ukupno:	1.302.176	235.897	1.066.279	1.193.803

Stambeni krediti zaposlenima

Stambene kredite čine dugoročni krediti odobreni radnicima Društva za rješavanje njihovih stambenih potreba. Ovi krediti su odobravani iz sredstava izdvojenih raspodjelom dobiti u ranijim godinama (72,59 %) i sredstava tehničkih premije (27,41 %). U više slučajeva radi se o stanovima dobijenim putem kompenzacije, ili su stanovi rađeni uz gradnju tehničkih pregleda. Ovi stanovi su prodati zaposlenima na kredit, i uglavnom se uredno otplaćuju.

U 2011. godini nije bilo odobravanja novih kredita. Kroz otplatu rata u toku godine naplaćeno je 83.473 KM, dok je po popisu izvršeno isknjižavanje ranije ispravljenih kredita u iznosu od 2.414 KM (Đogo KM 721 i Popović KM 1.693) (Nalog 11-455-000094 od 31.12.2011. godine), za one slučajeve koji odavno ne rade u Društvu i nisu plaćali rate.

Za dio kredita, za koje po procjeni postoji određena neizvjesnost u naplati, odnosno koji se ne vraćaju izvršeno je rezervisanje putem ispravke vrijednosti, na teret rashoda Društva u iznosu od 102.812 KM, od čega se 5.355 KM odnosi na ispravku vrijednosti za 2011. godinu. (Nalog 11-487-2075). Naplaćeno je ranije ispravljeno potraživanje u iznosu od 550 KM.

Kreditni su odobreni sa kamatnom stopom od 1 do 4 %, i na period od 84 do 240 mjeseci, što je ispod uslova koji bi se mogli dobiti plasiranjem ovih sredstava u poslovne banke, i na kraće vremenske periode.

Društvo je u 2010. godini donijelo Odluku o tržišnom prilagođavanju kamatnih stopa kredita zaposlenim radnicima u Društvu. Ovom Odlukom utvrđuje se visina kamatnih stopa na kredite, ukoliko se isti odobre zaposlenima tako što će se kamatna stopa utvrđivati u visini najniže kamatne stope na bankarskom tržištu BiH i RS, u trenutku zaključenja ugovora o kreditu. Najniža kamatna stopa se utvrđuje prikupljanjem najmanje tri ponude o visini kamatnih stopa na dugoročne stambene kredite od strane poslovnih banaka sa područja BiH i RS.

Za ove potrebe Društvo ima poseban poslovni račun, sa koga se vrše isplate odobrenih kredita, i u korist koga se vrše uplate rata kredita.

Kreditni radnika "Jahorina trgovina" d.o.o., Pale

Prestankom rada zavisnog društva "Jahorina trgovina" d.o.o., Pale, a.d. "Jahorina osiguranje" je kao matično društvo, odnosno jedini osnivač, preuzelo odgovarajuća sredstva ovog zavisnog društva. Tako su preuzeta i potraživanja po osnovu datih kredita radnicima koje je "Jahorina trgovina" d.o.o. za vrijeme dok je poslovala, dodjelila svojim radnicima. Razumljivo, i kod ovih kredita nije bilo dodjele novih kredita.

Stanje ovih kredita na dan bilansiranja iskazano je u neto vrijednosti od 25.646 KM (bruto vrijednost 28.873 KM i ispravka vrijednosti od 3.227 KM).

U toku 2011. godine smanjena je vrijednost ovih kredita kroz uplatu rata u visini od 10.792 KM, dok su po godišnjem popisu isknjiženi krediti ranije dati na ispravku vrednosti u iznosu od 14.169 KM. Naplaćena su ranije ispravljena potraživanja u iznosu od 4.188 KM.

Rezervni fond Biro ZK BiH i Fond za naknadu šteta Biro ZK BiH

Rezervni fond Biro ZK BiH i Fond za naknadu šteta Biro ZK BiH iskazani su u visini od 325.972 KM, odnosno 149.934 KM. Ova stanja su potvrđena aktom Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini br. 06/16-031-0164-1112/12 i 06/16-03-1-0165-1/12 od 16.01.2012. godine, kao i ovjerenim Izvodima otvorenih stavki. Ovdje se radi o obaveznim dugoročnim plasmanima.

Sredstva Rezervnog fonda se tretiraju kao unaprijed uplaćena sredstva po nastalim, prijavljenim i nastalim a neprijavljenim štetama zelene karte, a sve u skladu sa međunarodnim sporazumima (Pravilnik o Rezervnom fondu, UO-1434-3/03 od 29.09.2004. godine).

Drugi dugoročni plasmani

Druge dugoročne plasmane iskazane na dan 31.12.2011. godine u visini od 32.898 KM čine:

	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto 31.12.2011.	(u KM) Neto 31.12.2010.
- "Matine" d.o.o. Laktaši	95.301	95.301	-	-
- "Ristika" d.o.o. Teslić	29.890	29.890	-	27.000
- Žmirić Dubravko	4.667	4.667	-	5.898
Svega dugoročnih potraživanja:	129.858	129.858	-	74.248

Dugoročni plasman iz sredstava preventive kod "Maglić" Foča, u iznosu od 10.000 KM (potiče iz 2002. godine i u cjelosti dato na ispravku vrijednosti) je u 2011. godini isknižen. (firma likvidirana).

Za dugoročni plasman u "Matine" d.o.o. Laktaši, čija je osnova Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji iz ranijih godina (2006. god.), izvršeno je rezervisanje na teret rezultata iz 2009. godine u cjelokupnom iznosu (tužen).

U cjelokupnom iznosu je izvršeno i rezervisanje putem ispravke vrijednosti plasiranih sredstava u d.o.o. "Ristika" Teslić.

Dugoročno plasirana sredstva iskazana u visini od 5.898 KM, odnose se na sredstva plasirana po osnovu Ugovora o finansiranju troškova školovanja, od 16.04.2010. godine, Filijala Gradiška. Kredit je odobren Žmirić Dubravku, za školovanje na Saobraćajnom fakultetu u Travniku, u visini od 7.500 KM, na 60 mjeseci. U 2011. godini izvršeno je vraćanje dijela ovog kredita u iznosu od 1.231 KM.

Sredstva su data uz kamatu od 1 % godišnje, i uz uslov da korisnik kredita u slučaju prekida radnog odnosa kod Društva ili kod zavisnog društva "Jahorina auto" d.o.o., Brčko, sredstva vrati u duplom iznosu.

6. TEKUĆA IMOVINA

Struktura tekuće imovine na dan 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom u odnosu na prethodnu godinu daju se u sljedećoj tabeli:

	Stanje 31.12.2011. g.	(u KM) Stanje 31.12.2010. g.
6.1. Zalihe	132.010	102.323
6.2. Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	3.623.360	1.774.794
6.3. Aktivna vremenska razgraničenja	3.240.736	2.980.166
6.4. Odložena poreska sredstva	-	-
Ukupno:	6.996.106	4.857.283

6.1. Zalihe

Društvo je na dan 31.12.2011. godine iskazalo zalihe u visini od 132.010 KM, kako slijedi:

	31.12.2011.g.	(u KM) 31.12.2010.g.
- Materijal	66.553	52.185
- Dati avansi	65.457	50.138
Ukupno zalihe:	132.010	102.323

6.1.1. Zalihe materijala

Zalihe materijala na dan 31.12.2011. godine se odnose na zalihu obrazaca stroge evidencije u iznosu od 10.628 KM, zalihu kancelarijskog materijala u iznosu od 660 KM, te na zalihu ostalog materijala u visini od 55.265 KM (radni prsluci, etui sa štamptom, kolor letak - uslovi osiguranja PZO i dr.).

Obrasci stroge evidencije

Obrasci stroge evidencije su na dan bilansiranja iskazani u bilansu stanja u ukupnoj vrijednosti od 10.628 KM (31.12.2010. godine 12.929 KM).

Promet obrazaca stroge evidencije prati se putem računara, a na osnovu programa za elektronsku obradu podataka.

Generalni direktor Društva je 11.12.2009. godine donio Pravilnik o raspolaganju i upotrebi obrazaca stroge evidencije, koji je u djelovodnik zaveden pod brojem 001-15553/09. Pravilnik je stupio na snagu danom donošenja, sa primjenom od 01.01.2010. godine.

Ovaj Pravilnik pored predmeta, područja primjene i odgovornosti, definicija i veza sa drugim dokumentima uređuje i sljedeće segmente rukovanja i postupanja sa obrascima stroge evidencije:

- nabavka obrazaca stroge evidencije za ekonomat stroge evidencije,
- prijem obrazaca stroge evidencije u ekonomat stroge evidencije,
- trebovanje obrazaca stroge evidencije iz ekonomata stroge evidencije,
- zaduživanje lica obrascima stroge evidencije iz ekonomata,
- razduživanje lica obrascima stroge evidencije,
- usaglašavanje stanja stroge evidencije, i
- popis obrazaca stroge evidencije.

Generalni direktor Društva je 06.08.2010. godine donio Uputstvo o primjeni pravilnika o raspolaganju i upotrebi obrazaca stroge evidencije (zavedeno pod brojem 001-10476/10).

Ovim Uputstvom regulišu se u potpunosti sve procedure u vezi sa raspolaganjem i korišćenjem obrazaca, i to:

- Organizovanje i štampanje obrazaca stroge evidencije;
- Evidencija ulaza i izlaza stroge svidencije u ekonomat;
- Razduživanje obrascima stroge evidencije;
- Odlaganje dokumentacije o evidentiranju obrazaca stroge evidencije;
- Stavljanje obrazaca van upotrebe;
- Upotreba obrazaca stroge evidencije;
- Kontrola stanja i korišćenja obrazaca stroge evidencije (tekuća, redovna i vanredna interna kontrola, zapisnici o izvršenoj internoj kontroli).

Generalni direktor Društva je 24.08.2010. godine donio Odluku o imenovanju lica ovlašćenih i odgovornih za rad i raspolaganje sa obrascima stroge evidencije po Filijalama Društva, broj: 001-11338/10. Odlukom se pored utvrđivanja lica koja će obavljati poslove stroge evidencije po Filijalama, uspostavlja i odgovornost imenovanih lica za svoj rad prema direktoru sektora za tehniku i podršku osiguranju. Izvršni direktor se obavezuje da je na sjednicama Izvršnog odbora Društva dužan podnijeti potrebne izvještaje u skladu sa Pravilnikom i Uputstvom. Ova Odluka se primjenjuje od 01.09.2010. godine.

Dosljednom primjenom ovog Pravilnika omogućeno je sveobuhvatno i precizno praćenje stanja i promjena na obrascima stroge evidencije u toku godine.

Kontrola obrazaca stroge evidencije se sprovodi permanentno u toku korišćenja kod zastupnika – posrednika, po osnovu zaduženja obrascima i korišćenja istih u prodaji polisa, sa ciljem redovne uplate sredstava, te referent prati razduženje iz osnova uplate.

Izveštaj dalje daje spiskove serijskih brojeva otpisanih i komisijski uništenih obrazaca stroge evidencije po Filijalama i po vrstama obrazaca.

Društvo nam je dalo na raspolaganje Pregled zbirnog stanja i promjena broja polisa u periodu od 01.01 do 31.12.2011. godine, po vrstama osiguranja sa napomenom da su u broju iskorištenih polisa sadržane i stornirane polise, koje se nisu mogle posebno izdvojiti iz dostavljenih podataka od strane filijala.

Stanje i promjene polisa (stroge evidencije) u periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine:

(u komadima)													
R. br	OPIS	AO	AK	ZK	AO3-granično	OS-1 imovina	N-1 Nezgoda	PZO	DZO	AO3-doplat/povrat	Transport	Životinje	PR Paket rizika
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Centralni ekonomat stanje 01.01.2011.g.	17.000	2.700	1.700	2.760	1.760	3.100	2.160	1300	500	160	-	3.060
2.	Filijale stanje 01.01.2011. godine	15.550	3.695	5.288	4.469	3.828	4.345	4.459	1.733	433	367	2.837	3.207
3.	Štampano-ulaz	37.000	2.200	48.000	6.000	6.000	3.500	8.000	280	-	230	-	1.000
4.	Za korišćenje (1+2+3)	69.550	8.595	54.988	13.229	11.588	10.945	14.619	3.313	933	757	2.837	7.267
5.	Iskorišteno	57.826	4.588	42.092	7.516	4.587	5.427	8.787	218	-	46	-	3.309
6.	Odjavljeno	640	511	-	1.217	579	1.331	243	1.582	908	160	-	522
7.	Uništeno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.837	-
8.	Stanje 31.12.2011.g. (4-5-6-7)	11.084	3.496	12.896	4.496	6.422	4.187	5.589	1.513	25	551	-	3.436

Napomena: U broj iskorištenih polisa uključene su i stornirane polise.

Centralna popisna komisija je predložila za otpis sljedeće obrasce stroge evidencije:

(u komadima)											
Mjesto	AO-1	AK	AO-3 gran.	OS-1	N-1	PZO	DZO	AO-3 dop.pov.	Transport	PR Paket rizika	
- Direkcija	-	-	-	-	-	-	1.140	500	160	-	
- Banja Luka	127	4	25	-	3	8	-	-	-	-	
- Bijeljina	52	122	24	140	418	66	364	-	-	253	
- Doboj	-	85	1.025	67	85	25	-	408	-	26	
- Gradiška	461	300	143	372	825	144	-	-	-	243	
- Trebinje	-	-	-	-	-	-	78	-	-	-	
Ukupno	640	511	1.217	579	1.331	243	1.582	908	160	522	

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da stanja iskazana na popisu nisu jednaka sa stanjima koja su se dobila direktno iz programa u kome se vodi evidencija polisa osiguranja, odnosno obrasci stroge evidencije. Naime, stanja dobijena iz programske aplikacije su uglavnom manja nego stanja dobijena popisom, kao što se može uočiti iz sledećeg uporednog pregleda:

(komadi)													
R. br	OPIS	AO	AK	ZK	AO3-granično	OS-1 imovina	N-1 Nezgoda	PZO	DZO	AO3-doplat/povrat	Transport	Životinje	PR Paket rizika
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Stanje 31.12.2011.g. - po popisu	11.084	3.496	12.896	4.496	6.422	4.187	5.589	1.513	25	551	-	3.436
2.	Stanje 31.12.2011.g. - iz programa	9.949	3.233	12.797	4.312	6.349	3.786	5.495	1.179	25	571	-	3.042
3.	Razlika (2-3):	1.135	263	99	184	73	401	94	334	-	(20)	-	394

Razlike u stanjima po popisu i stanjima dobijenim iz programa u kome se vodi stroga evidencija, kako nam je prezentovano, su posljedica najvećim dijelom situacija u kojima se vrši prezađuđivanje polisa sa jednog preuzimaća na drugog, pri ćemu dolazi do dupliranja ulaza i izlaza u ekonomatima Filijala.

Naše je mišljenje da ovakvo stanje programskog obuhvatanja obrazaca stroge evidencije nije na zadovoljavajućem nivou, odnosno ne omogućava dobijanje pouzdanih presjeka stanja i sagledavanja promjena na obrascima stroge evidencije. Program u kome se vodi stroga evidencija je uveden u upotrebu 2010. godine, ali je utisak da postoji problem ili u nedovoljnoj obućenosti radnika koji rade sa obrascima stroge evidencije, odnosno koriste pomenuti program, ili sam program ima svojih manjkavosti, što je manje vjerovatno. Društvu se skreće pažnja da ovaj segment poslovanja dovede na nivo koji će zadovoljiti njegove potrebe, pogotovo što planira i dalje da se razvija.

6.1.2. Dati avansi

Društvo je na dan bilansiranja 31.12.2011. godine iskazalo avanse date za usluge u visini od 66.457 KM (31.12.2010. godine 50.138 KM).

Ovi avansi dati su sljedećim korisnicima:

Korisnik avansa	(u KM) Iznos
– "Advantis Broker" a.d., Banja Luka	10.187
– Škorić Zdravko	7.821
– TP "Auto moto trade", Srebrenica	6.213
– "MTS company" d.o.o., Banja Luka	4.125
– "Mondijal Assistance ELVIA Assistance GmbH" Beć, Austrija	3.912
– "Koćanj prom" d.o.o., Zvornik	3.220
– Pajić Goran	3.000
– "Grafo Semberija" a.d., Bijeljina	2.714
– Džigal Mevludin, Sarajevo	2.543
– Hotel "Cazin", Cazin	2.500
– "Univerzal" a.d., Bijeljina	2.472
– Okružni privredni sud Banja Luka	2.300
– "Gorex gradnja" d.o.o. Bijeljina	2.036
– "Bejat" d.o.o., Trebinje	1.164
– "Sarajevoinvest" d.o.o., Sarajevo	1.049
– "Ćago komerc" d.o.o., Zenica	1.000
– Ostali (58 korisnika ispod 1000 KM)	17.022
Ukupno dati avansi - BRUTO:	73.278
– Ispravka vrijednosti - Škorić Zdravko	(7.821)
Ukupno dati avansi - NETO:	65.457

Kao što se vidi iz prethodnog pregleda avansi koji su dati za usluge, pojedinaćno gledano, nisu od većeg materijalnog znaćaja, te im se u analizi i neće pridavati veća pažnja.

Najznaćajniji iznos datih avansa na dan 31.12.2011. godine je dat a.d. "Advantis Broker" iz Banja Luke, po osnovu kupovine hartija od vrijednosti (Obračun obavljenog posla po nalogu br. 27676 od 30.12.2011. godine u iznosu 10.187 KM). Sredstva data po ovom osnovu se vode kao avansi sve dok se kupljene hartije od vrednosti ne registruju kao vlasništvo Društva, kod Centralnog registra HOV a.d. Republike Srpske, Banja Luka. Ovaj avans je realizovan 03.01.2012. godine (Nalog 12 Z14-4 od 03.01.2012. godine).

Avans dat korisniku Škorić Zdravku je isplaćen po osnovu Ugovora o djelu, broj: 001-13354/10, kojeg je Društvo zaključilo sa pomenutim fizičkim licem, 01.10.2010. godine. Ugovor je zaključen sa ciljem da izvršilac posla vrši istraživanje tržišta i formiranje baze podataka. Predmet ovog ugovora je prikupljanje podataka na području Republike Srpske i Bosne i Hercegovine koji se odnose na polise životnih osiguranja zaključenih na području B i H, sa "WIENER STADTISCHE", a koja su sad u stanju mirovanja. Svrha prikupljanja podataka je prikupljanje informacija za prodavce životnog osiguranja naručioca posla, kako bi na osnovu toga započeli proces obnove i zaključenja novih polisa životnog osiguranja.

Društvo se obavezalo da za izvršene ugovorene poslove isplati izvršiocu, dok se izvršilac posla obavezao da će obezbjediti bazu podataka, sa potrebnim podacima, za mogućnost zaključivanja cca 500 polisa životnih osiguranja (u pisanoj i elektronskoj formi). Ovaj avans

Ovaj avans je rezervisan putem ispravke vrijednosti u cjelokupnom iznosu.

Avans koji se vodi na korisnika "Mondijal Assistance" Austrija (obavezni depozit po ugovoru 2.000 EUR), se daje po osnovu medicinske pomoći u inostranstvu. Dat nam je na uvid Ugovor o saradnji od 29.09.2006. godine.

Jedan dio avansa se odnosi i na preplate koje je Društvo imalo kod dobavljača, pa ih je kao dugovna salda prenijelo u aktivu (npr. TP "Auto moto trade", Srebrenica 6.213 KM).

6.2. **Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina**

Struktura na dan 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom u odnosu na prethodnu 2010. godinu, daje se u slijedećoj tabeli:

	31.12.2011.	31.12.2010. (u KM)
1. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	2.516.228	1.094.794
2. Potraživanja iz specifičnih poslova	273.192	105.939
3. Druga potraživanja	171.685	275.944
4. Kratkoročni finansijski plasmani	61.849	96.202
5. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	600.406	201.915
Ukupno:	3.623.360	1.774.794

6.2.1. **Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci**

Evidentiranje potraživanja od kupaca izvršeno je na osnovu pravilno primjenjenih računovodstvenih politika Društva donijetih 18.04.2007. godine pod brojem 001-1741/07. Sve promjene u toku godine uredno su evidentirane na osnovu vjerodostojne dokumentacije.

Procjena naplativosti izvršena je u skladu sa Pravilnikom o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje ("Sl.glasnik RS", broj 10/2009.), donijetog od strane Agencije za osiguranje RS i Pravilnikom za procenjivanje bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva, a sa ciljem da se izbjegne rizičnost aktive, odnosno utvrdi realnost iskazane visine potraživanja.

Ove godine posebna pažnja, kako je bilo predviđeno i Akcionim planom Društva za pokriće tehničkih rezervi, posvećena je naplati premije i ostalih potraživanja, kako ne bi dolazili u situaciju da se ista u narednom periodu otpisuju.

Cilj Društva je da se sva naplaćena potraživanja iz prethodnih godina, a koja su bila na ispravci vrednosti potraživanja (po svim osnovama) usmjere u oročene depozite.

Za sva potraživanja kod kojih je prošlo više od 270 dana od roka dospeća, izvršena je ispravka u visini procenta od 100 %. U navedenom procentu ispravljena su i sva sumnjiva i sporna potraživanja, kao i potraživanja od zastupnika starija od 10 dana, u ovom slučaju premija autoodgovornosti (član 9. Pravilnika).

Procjena naplativosti potraživanja kod kojih je naplativost bitan elemenat, osim potraživanja iz tačke 9. Pravilnika, izvršena je prema kategorijama iz tačke 11. Pravilnika, a u procentima otpisa potraživanja koji se vrše indirektnim putem, kako se daje u sledećoj tabeli:

– za I kategoriju	5 %
– za II kategoriju	25 %
– za III kategoriju	50 %
– za IV kategoriju	100 %

Sva potraživanja od povezanih lica klasifikovana u istu kategoriju (član 14. Pravilnika), koja se određuje na osnovu najnepovoljnije klasifikovanog potraživanja od jednog od povezanih lica, a da su kao takva sa stanjem 31.12.2011. godine u celosti ispravljena.

Shodno članu 15. Pravilnika Društva dospelost, odnosno docnja je određena prema prvobitnom datumu dospelja. Kod obračunavanja ispravke potraživanja po obračunu za 2011. godinu, sva potraživanja klasifikovana su prema datumu dospelja najranijeg potraživanja.

Obzirom da je članom 16. Pravilnika regulisano da je Društvo u obavezi da vodi evidenciju o svakom dužniku kome zbir potraživanja iznosi 1 % ili više od Garantnog fonda, s dokumentacijom koja sadrži ažurne i tačne podatke značajne za preuzimanje rizika naplate od tog dužnika i za upravljanje rizikom likvidnosti Društva radi izmirenja obaveza prema osiguranicima u propisanim rokovima, to je od strane nezavisnog revizora izvršen uvid u ova potraživanja, obzirom da se u slučaju da ovo Društvo ne posjeduje urednu dokumentaciju, ova potraživanja klasifikuju u četvrtu kategoriju.

Sva potraživanja uredno su popisana i usaglašena sa stanjem u knjigovodstvu od strane Komisije za popis potraživanja imenovane Odlukom direktora br. 001-15543/11 od 31.10.2011. godine. Izmjene rokova završetka poslova popisa utvrđene su Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o imenovanju Centralne komisije za popis imovine i obaveza na dan 31.12.2011. godine broj 001-1852/11 od 26.12.2011. godine. Po izvršenom popisu i predatom Izveštaju, Centralna popisna komisija podnela je Izveštaj o izvršenom popisu sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, a koji je usvojen Odlukom Upravnog odbora br. 001-562/12 od 17.01.2012. godine.

Komisija za popis potraživanja utvrdila je visinu ispravke vrednosti potraživanja, visinu potraživanja koju je neophodno isknjižiti iz poslovnih knjiga, kao i visinu potraživanja koja su u toku godine naplaćena, te ih je potrebno oprihodovati sa stanjem 31.12.2011. godine.

Rekapitulacija ispravki izvršenih po popisu 2011. godine, kao i naplaćeno u toku posmatrane godine, po grupama potraživanja:

	Ispravljeno na teret rashoda u 2011. godini	Naplaćeno ranije ispravljenih potraživanja u 2011.godini u korist prihoda	Neto efekat
– Premija	1.396.932	1.668.691	+271.759
– Plasmani	47.379	62.162	+14.783
– Ostala potraživanja	506.532	366.426	-140.106
– Povezana lica	2.000	19.920	+17.920
Ukupno:	1.952.843	2.117.199	+164.356

(u KM)

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci iskazana su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
6.2.1.1. Potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	34.083
6.2.1.2. Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	2.444.172
6.2.1.3. Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u inostranstvu	591
6.2.1.4. Ostali kupci i ostala potraživanja	37.382
Ukupno:	2.516.228

6.2.1.1. Potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja

Sa stanjem 31.12.2011. godine potraživanje po osnovu premije životnih osiguranja daje se u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
1. Potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	35.250
2. Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	(1.167)
Neto potraživanje:	34.083

Potraživanja za premiju osiguranja života predstavljaju zbir pojedinačnih potraživanja za premiju osiguranja od ugovarača osiguranja. Premija se plaća, ovisno od dogovora sa osiguravačem mjesečno, tromjesečno, polugodišnje ili godišnje.

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i svojim opštim aktom.

Ostvareni procenat naplate premije životnih osiguranja na dan 31.12.2011.godine, sa prenetim početnim stanjem, ostvaren je u visini procenta od $(548.103 : 583.353) 93,96 \%$.

Ispravka vrijednosti izvršena je za potraživanja starosti do 90 dana, a u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva i iskazana u visini od 1.167 KM.

Stanje i promjene na ispravci potraživanja po osnovu životnih osiguranja:

	(u KM)
– Stanje 01.01.2011. godine	143
– Naplaćeno u toku 2011. godine	(143)
– Nova ispravka u 2011. godini	1.167
Ukupno:	1.167

Ispravka je u poslovnim knjigama Društva iskazana analitički po tarifama unutar vrste životnog osiguranja i to:

	(u KM)
– Osiguranje života za slučaj smrti	1.050
– Dodatno osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja	117
Ukupno:	1.167

Usaglašenost se postiže ažurnim plaćanjem uplate premije i redovnim opomenama u slučaju prekoračenja roka, te neblagovremena uplata po dostavljenim opomenama uslovljava prekid osiguranja.

6.2.1.2. Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja

Sa stanjem 31.12.2011. godine potraživanje po osnovu premije neživotnih osiguranja daje se u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
1. Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	4.057.117
2. Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	(1.612.944)
Neto potraživanje:	2.444.173

Pregled potraživanja po godinama nastanka (posle isknjižavanja i izvršene ispravke), a sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, daje se u sljedećoj tabeli:

Naziv vrste osiguranja	(u KM)	
	Stanje 31.12.2011.	Stanje 31.12.2010.
– Potraživanja po osnovu premije iz 2011. godine	2.674.271	-
– Potraživanja po osnovu premije iz 2008. do 2010. godine	827.892	2.396.592
– Potraživanja po osnovu premije neobaveznih osiguranja iz 2006. i 2007g.	222.431	418.780
– Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu premije iz 2005.g. i ranije	332.523	492.649
Ukupno stanje potraživanja 31.12.2011. godine (prije ispravke)	4.057.117	3.308.021
– Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju za 2011.godinu	(230.098)	-
– Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju iz 2008.do 2010.god.	(827.892)	(1.393.844)
– Ispravka potraživanja po osnovu premije ostalih osiguranja iz 2006. i 2007g.	(222.431)	(418.780)
– Ispravka potraživanja za sumnjiva i sporna potraživanja	(332.523)	(492.649)
Stanje potraživanja 31.12.2011.godine	<u>2.444.173</u>	<u>1.002.748</u>

Društvo je u celosti ispravilo potraživanja nastala u ranijim godinama i sumnjiva i sporna potraživanja, dok je ispravka premije za 2011. godinu iskazana u visini od 230.098 KM, primjenjujući odredbe Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija.

Ovdje je važno napomenuti da je Društvo u poslovnim knjigama Društva za 2011. godinu otvorilo posebna analitička konta po osnovu potraživanja za premiju (za 2011. godinu iskazana u visini od 2.674.271 KM) po svakoj tarifi posebno, što omogućava menadžmentu uvid u obuhvat i praćenje naplate svake vrste i tarife posebno, sa ciljem prilagođavanja tržištu osiguranja.

Za ostala potraživanja, prenijeta iz ranijeg perioda ostala su stara konta i prate se u knjigovodstvu do momenta naplate, odnosno eventualnog isknjižavanja iz poslovnih knjiga (ukoliko se utvrdi da su ista nenaplativa).

Veći dio potraživanja iz ranijih godina, kao i sumnjiva i sporna su data na utuženje, što je utvrđeno iz Pregleda utuženih potraživanja i prijava potraživanja u stečajnu masu, dostavljenog od pravne službe. Veći dio pokrenutih postupaka nije još uvijek završen, te je iznos naplativosti neizvjestan.

Napominjemo da je uprkos teškom stanju u privredi RS i BIH i otežanoj naplati, Društvo u toku 2011. godine uspjelo da naplati 1.084.379 KM premije, koja je u periodu 2005. do 2010. godine bila na ispravci vrijednosti potraživanja, kao i dio ispravljene premije iz 2011. godine u visini od 584.169 KM.

Stanje i promjene na ispravci potraživanja po osnovu ukupne premije osiguranja, a u toku 2011. godine, daju se u sledećoj tabeli:

	(u KM)
– Početno stanje 01.01.2011. godine	2.305.273
– Ispravaka vrednosti potraživanja na teret rashoda u 2011. godini po Izvještaju Centralne popisne komisije	1.395.764
– Isknjižavanje nenaplativih potraživanja, ranije ispravljenih na teret rashoda, a po Izvještaju Centralne popisne komisije-za period od 2005. do 2007.godine	(237.475)
– Isknjižavanje nenaplativih potraživanja, ranije ispravljenih na teret rashoda, a po Izvještaju Centralne popisne komisije-za period 2009. i 2010.godinu	(178.068)
– Isknjižavanje nenaplativih potraživanja, ranije ispravljenih na teret rashoda, a po Izvještaju Centralne popisne komisije-za period 2011.godine	(3.991)
– Naplaćeno u toku 2011. godine, a prethodno bilo na ispravci vrijednosti potraživanja period 2005. do 2010.godine	(1.084.379)
– Naplaćeno u toku 2011. godine, a bilo na ispravci vrijednosti te iste godine	(584.169)
Ukupno stanje ispravke 31.12.2011. godine	<u>1.612.944</u>

Pregled izvršene ispravke vrijednosti premije u visini od 1.395.764 KM za 2011. godinu na teret rashoda po Filijalama:

Red. br.	Sedište Filijale	(u KM)	
		Stanje	Napomena
1.	Filijala Banja Luka	222.671	Indirektan otpis
2.	Filijala Bijeljina	115.376	Indirektan otpis
3.	Filijala Brčko	91.027	Indirektan otpis
4.	Filijala Doboj	66.243	Indirektan otpis
5.	Filijala Gradiška	87.274	Indirektan otpis
6.	Filijala Prijedor	74.414	Indirektan otpis
7.	Filijala Sokolac	60.132	Indirektan otpis
8.	Filijala Pale	50.397	Indirektan otpis
9.	Filijala Trebinje	104.732	Indirektan otpis
10.	Filijala Zvornik	143.077	Indirektan otpis
11.	Filijala Sarajevo	380.421	Indirektan otpis
Ukupno stanje 31.12.2011.		<u>1.395.764</u>	

U toku 2011. godine uočen je značajan napor, a time i pomak u naplati ranije ispravljene premije osiguranja u visini od 1.668.691 KM, koja je po vrstama osiguranja naplaćena kako sljede:

Naziv vrste osiguranja	(u KM)	
	Naplaćena premija	
– Osiguranje nezgode	210.715	
– Zdravstveno osiguranje	13.292	
– Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koja se kreću po šinama	309.114	
– Osiguranje robe u prevozu	21.874	
– Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	316.293	
– Osiguranje od ostalih šteta na imovini	329.472	
– Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	462.012	
– Opšta građanska odgovornost za vazduhoplove	84	
– Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	5.693	
Ukupno stanje 31.12.2011.	<u>1.668.548</u>	

Obzirom da su internim Pravilnikom Društva definisani procenti za ispravku vrijednosti potraživanja u određenim rasponima, izvršena je pravilna ispravka vrijednosti potraživanja po ročnosti i vrstama, odnosno tarifama osiguranja sa stanjem 31.12.2011. godine, na način kako se daje u sljedećoj tabeli:

R. br	Vrsta osiguranja	(u KM)								
		Potraž. koja nisu dospjela	I kat. – dospjelo do 90 dana	II kat. – dospjelo od 91 do 180 dana	III kat. – dospjelo od 181 do 270 dana	IV kat. – dospjelo preko 271 dan	Ukupno dospjela potraživanja	Ukupno potraživanja	Ispravka vrijednosti potraživanja	Stanje potraživanja – neto (iz bilansa)
1	2	3	4	5	6	7	8 = (4+5+6+7)	9 = (3+8)	10	11 = (9-10)
1.	Potraž. za prem. neživot. nezgoda	2.012	1.624	3.028	3.695	113.881	122.228	124.240	124.240	0
2.	Potr. za prem. zdravst. osig.	0	166	30	162	17.588	17.947	17.947	17.947	0
3.	Potr. za prem. os. vozila koja se kreću po kopnu	(567)	6.124	13.013	15.208	218.817	253.162	252.595	252.595	0
4.	Potr. za prem. os. robe u prevozu	0	2.476	98	2.142	28.215	32.931	32.931	32.931	0
5.	Potr. za prem. os. imov. od požara i prir. sila	(2.121)	1.783	8.906	11.801	332.292	354.782	352.661	352.661	0
6.	Potr. za prem. osig. ostalih šteta na imovini	(978)	1.273	1.754	4.300	169.495	176.822	175.844	175.844	0
7.	Potr. za prem. os. odgovor. za mot. vozila	0	10.790	0	0	9.676	20.466	20.466	20.466	0
8.	Potr. za prem. os. od opšte građ. odgovor.	0	0	0	0	1.712	1.712	1.712	1.712	0
9.	Potr. za prem. paket rizika	(17)	1.330	1.030	1.168	24.054	27.582	27.564	27.565	0
10.	Osig. lica od poslj. nesrećnog slučaja	96.641	31.228	18.886	9.285	17.418	76.817	173.458	30.921	142.537
11.	Os. učenika i studenata	1.822	2.006	1.208	0	0	3.214	5.037	402	4.634
12.	Os. omlad. sportista i poslj. nesr. sluč. pri obavljanju poseb. djel.	0	883	0	0	18	900	900	62	838
13.	Osig. hotelskih gostiju i turista	4.785	825	191	1	0	1.017	5.802	89	5.712
14.	Druga pos. osiguranja	1.712	0	0	0	0	0	1.712	0	1.712
15.	Osig. putnika u javnom prevozu	64	118	408	0	116	642	706	224	482
16.	Osig. korisnika kredita	15	0	0	0	0	0	15	0	15
17.	Dopunsko zdravstv. osig.	5.212	2.951	721	56	216	3.943	9.156	742	8.414
18.	Putničko zdravstven osig.	1.872	2.158	1.000	170	167	3.496	5.367	1.055	4.313
19.	Kasko osig. motornih vozila	380.496	85.805	52.148	16.455	12.907	167.315	547.811	43.289	504.522
20.	Kasko osig. vazduhoplova	3.726	1.249	0	0	0	1.250	4.975	62	4.913
21.	Os. robe u kopnenom prevozu	17.954	11.532	8.770	5.722	4.422	30.447	48.401	19.284	29.117
22.	Ostala os. robe u prevozu	1.005	2.036	0	0	0	2.036	3.041	102	2.939
23.	Imov. izvan indust. i zanat. (CIVIL)	113.235	26.296	11.728	7.048	8.025	53.096	166.331	17.658	148.673
24.	Imov. u ind. i zanat. (INDUSTRIJA)	71.877	12.074	6.629	4.405	5.766	28.875	100.752	12.208	88.544
25.	Osig. mašina od loma	59.022	6.408	1.901	4.625	1.079	14.013	73.035	4.191	68.844
26.	Osig. od krađe i razbojništva	100.056	7.714	1.982	825	849	11.369	111.425	3.030	108.395
27.	Osig. stakla od loma	3.271	448	345	12	485	1.290	4.561	679	3.882
28.	Osig. objekata u izgradnji	7.001	8.110	1.382	0	0	9.492	16.493	751	15.742
29.	Osig. informatičke opreme	1.107	87	81	274	0	442	1.549	179	1.370
30.	Osig. zaliha u hladnjačama	0	0	758	0	0	758	758	190	569
31.	Osig. usjeva i plodova	6.375	0	0	0	0	0	6.375	0	6.375
32.	Osig. životinja	59.278	13.178	0	0	0	13.178	72.456	10.224	62.231
33.	Paket rizika	37.333	11.456	5.235	1.568	1.336	19.594	56.927	4.138	52.789
34.	Potraž. za premiju neobav. osig. iz 2006. i 2007.	0	0	0	0	371.200	371.200	371.200	371.200	0
35.	Sumnjiv. i sporna potr. iz 2005. i ranije	0	0	0	0	421.229	421.229	421.229	421.229	0
36.	Sva ostala osiguranja	1.078.577	17.316	8.381	5.816	5.273	36.786	1.115.363	10.632	1.104.732
37.	Obavezno osig. AO + AN	44.480	10.728	0	0	62.406	73.134	117.614	71.598	46.016
38.	Ostala osig. od odgovor. granič. osig.	10	1.219	150	50	344	1.763	1.773	1.626	148
39.	Obavezno osig. vazduhoplova	1.646	0	0	0	0	0	1.646	0	1.646
40.	Osig. od opšte odgovornosti	18.552	4.457	1.654	84	75	6.271	24.823	753	24.069
	Ukupno stanje 31.12.2011. g.	2.115.453	285.848	151.417	94.872	1.829.061	2.361.199	4.476.651	2.032.479	2.444.173

Centralna popisna komisija je razmotrila i usvojila prijedloge za otpis – isknižavanje iz knjigovodstvene evidencije (zbog zastare, okončanog stečaja, gašenja firme) sljedećih potraživanja koja su ranije knjižena na teret rashoda, a ovim obračunom iskniženi su na teret ispravke vrijednosti.

Isknjižavanje u visini od 419.534 KM je sprovedeno uz Odluku UO o usvajanju popisa sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, broj 001-562/11 od 17.01.2012. godine:

Naziv vrste osiguranja	Bruto premija	Isknjižena premija po popisu	(u KM) Neto premija
– Potraživanja po osnovu premije iz 2011. godine	2.678.263	3.991	2.674.272
– Potraživanja po osnovu premije iz 2008. do 2010. godine	1.005.960	178.068	827.892
– Potraživanja po osnovu premije neobaveznih osiguranja iz 2006. i 2007g.	371.200	148.769	222.431
– Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu premije iz 2005.g. i ranije	421.229	88.706	332.523
Ukupno stanje potraživanja 31.12.2011. godine	4.476.652	419.534	4.057.118

	Ispravka prije otpisa	Isknjižavanje na teret ispravke	(u KM) Ispravka nakon otpisa
– Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju za 2011.godinu	234.090	3.991	230.099
– Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju iz 2008.do 2010.god.	1.005.960	178.068	827.892
– Ispravka potraživanja po osnovu premije ostalih osiguranja iz 2006. i 2007g.	371.200	148.769	222.431
– Ispravka potraživanja za sumnjiva i sporna potraživanja	421.229	88.706	332.523
Stanje potraživanja 31.12.2011.godine	2.032.479	419.534	1.612.945

Isknjižavanje premije iz poslovnih knjiga Društva po Filijalama daje se u sljedećoj tabeli:

Red.br.	Filijala	(u KM) Iznos isknjižene premije
1.	Filijala Banja Luka	24.545
2.	Filijala Bijeljina	82.527
3.	Filijala Brčko	64.655
4.	Filijala Doboj	56.187
5.	Filijala Gradiška	11.547
6.	Filijala Prijedor	2.792
7.	Filijala Sokolac	23.229
8.	Filijala Pale	9.776
9.	Filijala Trebinje	122.825
10.	Filijala Zvornik	21.451
	Ukupno isknjiženo na dan 31.12.2011.	419.534

U sljedećoj tabeli data su ukupna bruto potraživanja prije i posle isknjižavanja otpisane premije – po vrstama osiguranja:

(u KM)				
Šifra	Naziv vrste osiguranja	Bruto premija	Isknjižena premija po popisu	Neto premija (3-4)
1	2	3	4	5
01	Osiguranje nezgode	124.239	31.347	92.892
02	Zdravstveno osiguranje	17.946	2.064	15.882
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu,osim vozila koja se kreću po šinama	252.595	67.607	184.988
07	Osiguranje robe u prevozu	32.931	4.256	28.675
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	352.661	31.120	321.541
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	175.844	20.689	155.155
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	20.467	4.647	15.820
13	Potraživanje za premiju –opšta građ.odgovornost	1.712	-	1.712
29	Paket rizika	27.564	16.337	11.227
	Sumnjiva i sporna potraživanja iz 2005. godine i ranije	421.229	88.706	332.523
	Potraživanja za premiju neobaveznih osiguranja iz 2006. i 2007. godine	371.200	148.769	222.431
a)	Ukupno potraživanje iz ranijeg perioda (pre uvođenja tarifa), zaključno sa 2010. g.	1.798.388	415.542	1.382.846
01	Osiguranje nezgode	187.629	1.056	186.573
02	Zdravstveno osiguranje	14.524	-	14.524
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu,osim vozila koja se kreću po šinama	547.811	-	547.811
05	Kasko osiguranje vazduhoplova	4.975	-	4.975
07	Osiguranje robe u prevozu	51.441	-	51.441
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	266.963	1.620	265.343
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	1.449.552	989	1.448.563
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	128.899	327	128.572
11	Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove	1.646	-	1.646
13	Potraživanje za premiju – opšta građanska odgovornost	24.823	-	24.823
b)	Potraživanja za premiju iz 2011. godine	2.678.263	3.992	2.674.271
	Ukupno stanje 31.12.2011. (a+b)	4.476.651	419.534	4.057.117

Napomena: U knjigovodstvu Društva sve naprijed navedene promjene iz tabele sprovedene su i proknjižene po svakoj tarifi unutar određene vrste osiguranja.

Isknjižavanje premije, ranije ispravljene na teret rashoda, sprovedeno je u knjigovodstvu Društva nalogom za knjiženje 455 od 31.12.2011. godine.

Od strane nezavisnog revizora utvrđeno je da je uvođenjem novog informacionog programa prethodne godine, ispravka vrednosti potraživanja podjeljenja po vrstama i tarifama osiguranja, tako da su gore iskazani iznosi izvršeni po svakom kontu koji odgovara pojedinoj tarifi iz osiguranja.

Nezavisni revizor utvrdio je takođe, da je softverski uvezan premijski dio (Insurance) sa finansijskim knjigovodstvom (Pantheon), tako da je sada usklađena i sama ročnost, odnosno dospelost premije.

Ovlašćenom revizoru bili su na uvidu bili svi podaci o nedospjeloj, kao i dospjeloj premiji po kategorijama, vrstama osiguranja, kao i tarifama unutar određene vrste osiguranja i to pojedinačno po svakoj Filijali, što je omogućilo davanje ocjene Ovlašćenog revizora da su ispravke utvrđene u skladu sa Pravilnikom o načinu procenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija ovog Društva, usvojenog od strane Upravnog odbora Društva 04.05.2009. godine, kao i Odlukom o izmjeni člana 12. Pravilnika.

Stanje potraživanja poslje izvršene ispravke vrednosti potraživanja i isknjižavanja nenaplative premije, a po vrstama poslova sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, daje se u sljedećem prikazu:

Šifra	Naziv vrste osiguranja	Bruto premija	Ispravljena premija po popisu	(u KM) Neto premija (3-4)
1	2	3	4	5
01	Osiguranje nezgode	92.892	92.892	-
02	Zdravstveno osiguranje	15.882	15.882	-
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu,osim vozila koja se kreću po šinama	184.988	184.988	-
07	Osiguranje robe u prevozu	28.675	28.675	-
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	321.541	321.541	-
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	155.155	155.155	-
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	15.820	15.820	-
13	Potraživanje za premiju – opšta građ.odgovornost	1.712	1.712	-
29	Paket rizika	11.227	11.227	-
	Sumnjiva i sporna potraživanja iz 2005. godine i ranije	332.523	332.523	-
	Potraživanja za premiju neobaveznih osiguranja iz 2006. i 2007. godine	222.431	222.431	-
a)	Ukupno potraživanje iz ranijeg perioda (pre uvođenja tarifa), zaključno sa 2010. g.	1.382.846	1.382.846	-
01	Osiguranje nezgode	186.573	30.642	155.931
02	Zdravstveno osiguranje	14.524	1.797	12.727
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu,osim vozila koja se kreću po šinama	547.811	43.289	504.522
05	Kasko osiguranje vazduhoplova	4.975	62	4.913
07	Osiguranje robe u prevozu	51.441	19.386	32.055
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	265.343	28.246	237.097
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	1.448.563	23.514	1.425.049
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	128.572	82.409	46.163
11	Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove	1.646	-	1.646
13	Potraživanje za premiju –opšta građ.odgovornost	24.823	753	24.070
b)	Potraživanja za premiju iz 2011. godine	2.674.271	230.098	2.444.173
	Ukupno stanje 31.12.2011. (a+b)	4.057.117	1.612.944	2.444.173

Napomena: U knjigovodstvu Društva sve naprijed navedene promjene iz tabele sprovedene su i proknjižene po svakoj tarifi unutar određene vrste osiguranja.

Pregled potraživanja posle otpisa i izvršene ispravke, a po Filijalama dat je u sljedećoj tabeli:

Red br.	Filijala	(u KM)			
		Ukupna potraživanja pre ispravke i otpisa	Otpis potraživanja	Ispravka (poč.stanje, sa isp. u toku godine)	Neto potraživanja
1.	Filijala Banja Luka	640.485	24.545	170.062	445.878
2.	Filijala Bijeljina	373.732	82.527	163.581	127.623
3.	Filijala Brčko	401.440	64.655	221.467	115.318
4.	Filijala Doboj	309.431	56.187	160.842	92.402
5.	Filijala Gradiška	122.083	11.547	30.771	79.765
6.	Filijala Prijedor	356.928	2.792	284.907	69.229
7.	Filijala Sokolac	126.029	23.229	23.749	79.051
8.	Filijala Pale	177.439	9.776	96.297	71.366
9.	Filijala Trebinje	331.341	122.825	140.503	68.013
10.	Filijala Zvornik	241.338	21.451	147.697	72.191
11.	Filijala Sarajevo	1.396.390	-	173.068	1.223.322
12.	Banko osiguranje	15	-	-	15
Ukupno stanje 31.12.2011.		4.476.651	419.534	1.612.944	2.444.173

Napominjemo da je kod svake Filijale izvršen popis potraživanja po svim osnovama, zajedno sa specifikacijom svih dužnika i podatke o usaglašenosti sa istima (Izvodi otvorenih stavki, zapisnici o usaglašenosti i sl.).

Naime, Društvo je (svaka Filijala posebno) sa 31.10. i 30.11.2011. godine svim dužnicima po osnovu premije poslalo izvode otvorenih stavki, koji su, po oceni ovlašćenog revizora, vraćeni overeni u zadovoljavajućoj meri.

Uzorkovanje od strane nezavisnog revizora izvršeno je na Filijalama Banja Luka, Doboj, Brčko i Bijeljina po vrstama osiguranja, od kojih su neki od većih dužnika dati u sljedećoj tabeli:

(u KM)			
	Iznos duga	Filijala	Napomena
- "Tropic" d.o.o., Tuzla	6.644	Banja Luka	Overen Izvod na dan 31.10.2011.
- Rafinerija nafte, a.d., Brod	9.650	Banja Luka	Overen Izvod na dan 31.10.2011.
- Orion-3, d.o.o.-Maxi Market	6.500	Banja Luka	Overen Izvod na dan 31.10.2011.
- PD Semberija, a.d., Bijeljina	78.523	Bijeljina	Overen Izvod na dan 30.11.2011.
- Dimex Luana, d.o.o.	1.697	Bijeljina	Overen Izvod na dan 30.09.2011.
- Progres, a.d. Doboj	12.374	Doboj	Overen Izvod na dan 31.10.2011.
- THOR Rudanka d.o.o., Doboj	5.437	Doboj	Overen Izvod na dan 31.10.2011.
- Trudbenik, a.d. Doboj	2.264	Doboj	Overen Izvod na dan 31.10.2011.

Na osnovu prednjih uzorkovanja potraživanja za premiju iz 2011. godine, može se utvrditi, da su potraživanja usaglašena i da ona kao takva ne bi trebala u budućnosti predstavljati rizičnu aktivu, obzirom da su ispravljena u skladu sa odredbama Pravilnika o procjenjivanju.

Ostvareni procenat naplate po osnovu potraživanja od premije, u cjelini, sa 31.12.2011. godine, zajedno sa prenijetim stanjem iz predhodne godine, a prije izvršene ispravke vrijednosti potraživanja, iskazan je u visini od (27.039.863 : 22.982.746) 84,96 %.

Nenaplaćeni procenat proističe iz intervala zaduženja i plaćanja, i odnosi se na nenaplaćenu premiju od pojedinih ugovarača kod osiguranja imovine, koja se, uglavnom, plaća na rate.

Potraživanja koja prelaze 1% garantne rezerve

Od strane nezavisnog revizora izvršen je uvid u potraživanja koja prelaze 1 % garantne rezerve, kojom prilikom je utvrđeno da iz ostvarene premije za 2011. godinu ovaj iznos prelazi samo:

Naziv osiguranika	Iznos potraživanja po osnovu premije (u KM)	Napomena
– Energoinvest-rasklopna oprema	74.279	Otpisano u visini od 100%

Društvo o svakom dužniku kome zbir potraživanja iznosi 1% ili više garantnog fonda, vodi ažurnu i potpunu dokumentaciju koja je značajna za preuzimanje rizika naplate i rizika likvidnosti Društva u celini.

Shodno članu 16. Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva broj 001-4189/09, sva potraživanja po osnovu premije koja prelaze 1 % garantne rezerve, su potraživanja koja potiču iz perioda 2005. do 2007. godine i u cijelosti su ispravljena te ih ovdje posebno ne navodimo.

6.2.1.4. Ostali kupci i ostala potraživanja

Struktura ostalih kupaca i potraživanja 31.12.2011. godine (posle isknjižavanja ostalih kupaca i potraživanja), sa uporednim pregledom u odnosu na prethodnu godinu, daje se u sljedećoj tabeli:

	31.12.2011. g.	31.12.2010. g. (u KM)
1. Potraživanja po osnovu zakupnine	67.347	157.599
2. Potraživanja po osnovu izdatih zelenih kartona	26.029	38.738
3. Potraživanja po osnovu prodaje osnovnih sredstava	2.299	3.787
4. Ostali kupci	4.914	12.494
5. Ostala razna potraživanja iz poslovanja	20.047	52.523
6. Ispravka vrijednosti ostalih kupaca i ostalih potraživanja	(83.254)	(190.690)
Ukupno:	37.382	74.451

Komisija za popis ostalih kupaca i potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, predložila je da se pored ispravke vrijednosti na teret rashoda, utvrđene primjenom Pravilnika, isknjiže – otpišu na teret ispravke vrijednosti sva potraživanja, koja zbog zastare nije moguće naplatiti.

Primjenom informacionog sistema izvršena je ispravka primjenom Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija, a u iznosima i na način kako se daje u sljedećoj tabeli:

Račun	Nedospj. potraživanja	I kateg.- dospel o do 90 dana	II kategorija dospel od 91-180 dana	III kategorija dospel od 181-270 dana	IV kategorija – dospel preko 271 dan	Ukupno dospel potraživanja	Ukupna potraživanja	Otpis potraživanja	Ispravka potraživanja	Stanje potraživanja (neto) [8-9-10]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10
– Potraživanja za zakupnine	3.005	33.546	4.330	10.434	33.789	82.099	85.104	17.758	31.980	35.366
– Zeleni kartoni	66	-	-	-	28.507	28.507	8.573	2.544	25.963	66
– Prodaja OS	214	-	-	2.085	-	2.299	2.299	-	1.042	1.257
– Ostali kupci	-	-	-	-	9.114	9.114	9.114	4.200	4.914	-
– Ostala razna potraživanja	657	-	-	20	51.189	51.209	51.866	31.818	19.356	692
Ukupno ostali kupci:	3.943	33.546	4.330	12.539	122.599	173.014	176.956	56.320	83.255	37.382

Ispravka vrijednosti potraživanja, kao i otpis izvršen zbog zastare ili gašenja firme, izvršen je na osnovu Odluke UO broj br. 001-562/12 od 17.01.2012. godine.

Potraživanja po osnovu zakupnina

Potraživanja po osnovu zakupnina, po izvršenom otpisu, iskazana su u visini od (85.104-17.758) 67.347 KM, koja su poštujući odredbe Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija, ispravljena u visini od 31.980 KM.

Društvo sa ciljem ostvarivanja ekonomske koristi (prihoda) izdaje u zakup investicione nekretnine u vlasništvu Društva, kako je to obrazloženo pod tačkama 5.2.4. i 14.3.3. Izvještajnog redosljeda.

Veći iznosi potraživanja po osnovu zakupa iskazani su kod sljedećih pravnih lica:

Naziv zakupoprimca	(u KM)	Ispravka na dan 31.12.2011.	Napomena
	Iznos potraživanja po osnovu zakupa 31.12.2011.		
- "Plan Ing", d.o.o.Zvornik	8.243	Ispravljeno za iznos od 7.321 KM	Zakup kancelarije u Zvorniku- Ugovor od 01.07.2008. – treba zaključiti novi Aneks
- Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske"	7.459	Ispravljeno za iznos od 347 KM	Zakup poslovnog prostora u Prijedoru-po Ugovoru 1178 od 07.11.2011. godine

Ostali kupci (po raznim osnovama) otpisani su gotovo u celosti, obzirom da se najveći dio odnosi na dospelja potraživanja, koja nisu naplaćena o roku.

6.2.2. Potraživanja iz specifičnih poslova

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova (poslje izvršenog isknjižavanja i ispravke) na dan 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom na predhodnu godinu (korigovano stanje) daje se u sledećoj tabeli:

	(u KM)	
	31.12.2011.g.	31.12.2010.g.
1. Potraživanja za regrese	617.311	340.459
2. Potraživanja za uslužno isplaćene štete	324.750	313.763
3. Potraživanja od povezanih pravnih lica	-	208.817
4. Ispravka vrijednosti potraživanja za regrese	(388.404)	(264.897)
5. Ispravka vrijednosti potraživanja za uslužno isplaćene štete	(280.465)	(283.386)
6. Ispravka vrijednosti od povezanih pravnih lica	-	(208.817)
Ukupno:	273.192	105.939

Ispravka potraživanja iz specifičnih poslova, primjenom Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija, kao i otpis zastarjelih potraživanja utvrđen po popisu, utvrđen je na način i u visini kako se daje u sledećoj tabeli:

Nedospjelo	I kateg.- dospjelo do 90 dana	II kateg.- dospjelo od 90 dana do 180 dana	III kateg.- dospjelo od 180- 270 dana	IV kateg.- dospjelo od preko 270 dana	Ukupno dospjela potraži- vanja (3+4+5+6)	Ukupno potraži- vanja (2+7)	Otpis vrijednosti potraži- vanja	Ispravka vrijednosti potraži- vanja	(u KM)	
									Stanje potraživ anja neto [8-9-10]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	9	11
Potraživanja po osnovu regresa	21.085	23.541	35.270	253.350	313.474	625.635	646.720	29.409	388.404	228.907
Potraživanja za uslužno isplaćene štete	35.449	11.791	1.720		280.271	293.783	329.232	4.482	280.465	44.285
Ukupno krat. finans. plasmani	56.534	35.332	36.990	253.350	593.745	919.418	975.952	33.891	668.869	273.192

6.2.2.1. Potraživanja po osnovu regresa

Potraživanja po osnovu prava na regres popisana sa stanjem 31.12.2011. godine, posle izvršene ispravke i isknjižavanja zastarjelih potraživanja iznose [646.720 - (388.404 + 29.409)] 228.907 KM.

Sa stanjem 31.12.2011. godine, ostvarena regresna potraživanja daju se u sljedećoj tabeli:

Vrste osiguranje	Regresna potraživanja				
	Stanje na početku 2011.godine	Povećanje u poslovnoj godini	Smanjenje u poslovnoj godini		Stanje na dan 31.12.2011. (2+3-4-5)
			Plaćanje regresnih obveznika	Otpisi potraživanja	
1	2	3	4	5	6
– Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	20.099	123.929	91.638	0	52.390
– Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	320.361	459.649	185.679	29.410	564.921
Ukupno neživotna osiguranja	340.460	583.578	277.317	29.410	617.311

Društvo u knjigovodstvu prihode po osnovu regresa knjiži samo po osnovu sudske presude ili vansudskog poravnania, a u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja regresa ovog Društva, donijetom 08.12.2007. godine od strane Upravnog odbora.

Procenat naplate na dan 31.12.2011. godine po regresnim potraživanjem ostvaren je u visini od svega (306.727: 924.037) 33,19 %.

Iako Društvo preduzima mjere za naplatu regresnih potraživanja (pokrenut veliki broj postupaka za ostvarivanje regresnih potraživanja pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom), zbog komplikovanosti procedure i velikog broja otežavajućih okolnosti koji prate ovaj dio poslova, u toku 2011. godine naplaćeno je svega 50.789 KM od ranije ispravljenih potraživanja po ovom osnovu.

Veći dio zahtjeva za regres i dalje je u postupku rješavanja, obzirom da ostvarivanje regresa po pravilu traje dosta dugo. Ne može se postići veliki napredak u toku jedne godine, ali broj i visina pokrenutih zahtjeva ukazuje da se u narednom periodu mogu očekivati bolji rezultati.

6.2.2.2. Potraživanja za uslužno isplaćene štete

Potraživanja za uslužno isplaćene štete iznose na dan 31.12.2011. godine:

	(u KM)
– Potraživanja za uslužno isplaćene štete	324.750
– Ispravka vrijednosti potraživanja za uslužno isplaćene štete	(280.465)
Neto iznos potraživanja:	44.285

Uvidom u tekuću dokumentaciju i evidenciju, najveći iznos potraživanja iskazan je kod Filijale Brčko u visini od 277.486 KM, koji je ujedno u cjelosti ispravljen na teret rashoda poslovanja, a potiče iz ranijeg perioda.

Uvidom u priloženu dokumentaciju, radi se o sudskom sporu sa "Sarajevoosiguranjem", odnosno Brčko Distriktom BIH. Prema presudi suda "Jahorina osiguranje" je isplatilo prijeratnu štetu "Sarajevoosiguranja". "Sarajevoosiguranje" je tuženo za nadoknadu štete, ali je sud potvrdio prvobitnu presudu na teret Društva. S obzirom da je imovina-poslovna zgrada "Sarajevoosiguranja" pripala Brčko Distriktu BIH, upućena je i nova tužba prema Brčko Distriktu BIH za nadoknadu pomenute štete. Postupak je u još uvek u toku, te je Društvo zbog neizvesnosti ishoda ovog spora, ispravilo ovo potraživanje u cjelosti na teret rashoda poslovanja.

Po izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine, uz Odluku UO o usvajanju istog broj 001-562/11, isknjiženo je ranije ispravljeno potraživanje za usluge izviđaja i procene šteta u visini od 4.482 KM.

U toku 2011. godine, najveći promet na ovom računu iskazan je kod osiguravajuće kuće "DDOR" Novi Sad:

	Račun duguje	Račun potražuje	(u KM) Saldo
– Potraživanja za uslužno isplaćene štete od "DDOR" Novi Sad, a.d.	249.927	229.528	20.399

Uvidom u dokumentaciju, potraživanja se uredno izmiruju, što potvrđuje ostvareni procenat naplate u visini od $(229.528 : 249.927) 91,84 \%$, dok ispravka vrijednosti iznosi 2.978 KM.

Stanje potraživanja sa "DDOR-om" Novi Sad, a.d. je usaglašeno na dan 31.12.2011. godine.

Ostala potraživanja na ovom računu iskazana su kod "Takovo osiguranja", a.d. u visini od 6.176 KM i "AMS osiguranja", a.d. u iznosu od 18.802 KM i potiču iz decembra 2011. godine.

6.2.2.3. Potraživanja po povezanih pravnih lica

Sa stanjem 31.12.2011. godine Društvo nema iskazanih potraživanja od zavisnih pravnih lica.

Potraživanja od "Jahorina auta" za usluge zakupa u toku 2011. godine, u celosti su izmirena, a potraživanje od zavisnog lica "Jahorina lizing" u visini od 208.816 KM (koje je bilo iskazano u početnom stanju 01.01.2011. godine), je djelomično naplaćeno, a ostatak iznosa, ranije ispravljen na teret rashoda, u celosti isknjižen iz poslovnih knjiga ovog Društva.

Naime, ovo potraživanje u visini od 208.816 KM je bilo iskazano po osnovu zakupa zaključenog ranijih godina. U toku 2011. godine Matično društvo uspjelo je da naplati iznos od 19.920 KM (što je evidentirano kao prihod iz ranijih godina), a ostatak u visini od $(208.816 - 19.920) 188.896$ KM je isknjižen iz poslovnih knjiga Društva na osnovu Odluke UO o usvajanju popisa sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2010. godine broj 001-562/11 od 17.01.2012. godine, obzirom na Odluku o prestanku rada ovog zavisnog lica.

6.2.3. **Druga potraživanja**

Druga potraživanja sa stanjem 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom na predhodnu godinu (korigovano stanje) iskazana su po sledećoj strukturi:

	31.12.2011.	31.12.2010. (u KM)
1. Potraživanja po osnovu kamata	194.227	287.845
2. Ispravka vrijednosti po osnovu kamata	174.062	(261.982)
3. Potraživanja od zaposlenih	146.882	234.136
4. Ispravka vrijednosti od zaposlenih	(40.852)	(31.143)
5. Potraživanja od državnih organa	21.404	35.721
6. Ispravka vrijednosti od državnih organa	-	(2.682)
7. Potraživanja od preplaćenih poreza	24.086	12.049
8. Ostala potraživanja od fizičkih i pravnih lica	140.121	318.979
9. Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(140.121)	(316.979)
Ukupno:	171.685	275.944

Primjenom informacionog sistema i Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija, sa stanjem 31.12.2011.godine je izvršena ispravka drugih potraživanja, kao i otpis potraživanja utvrđen po popisu, na način kako se daje u sledećoj tabeli:

(u KM)

Račun	Nedospj. potraživanja	I kateg.-dospjelo do 90 dana	II kategorija dospjelo od 91-180 dana	III kategorija dospjelo od 181-270 dana	IV kategorija -dospjelo preko 271 dan	Ukupno dospjelo o potraživanja	Ukupna potraživanja	Otpis potraživanja	Ispravka vrijednosti potraživanja	Stanje potraživanja (neto) [8-9-10]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10
- Potraživanja po osnovu kamata	658	-	-	-	261.940	261.940	262.598	87.878	174.062	658
- Potraživanja na oročene depozite	19.507	-	-	-	-	-	19.507	-	-	19.507
- Potraživanja od zaposlenih	106.029	-	-	-	46.993	46.993	153.022	6.140	40.853	106.029
- Potraživanja od državnih organa	21.404	-	-	-	-	-	21.404	-	-	21.404
- Potraž. od prepl-poreza	24.086	-	-	-	4.388	4.388	28.474	4.388	-	24.086
- Ostala potraživanja	-	-	-	-	288.575	288.575	288.575	148.454	140.121	-
Ukupno druga potraživanja	171.684	-	-	-	601.896	601.896	773.580	246.860	355.036	171.684

6.2.3.1. Potraživanja po osnovu kamata

Potraživanja po osnovu kamata iskazana su u visini od 20.165 KM, a po sljedećoj strukturi:

(u KM)

- Potraživanja za kamate na date plasmane	174.721
- Potraživanja za kamate na oročene depozite za pokriće tehničkih rezervi (život i neživot)	14.759
- Potraživanja za kamate na oročene depozite za pokriće Grantnog fonda (život i neživot)	4.747
Ukupno:	194.227
Ispravka potraživanja 31.12.2011. godine	(174.062)
Neto potraživanje:	<u>20.165</u>

Kako se utvrđuje iz prednje tabele najveći dio odnosi se na kamate po osnovu ulaganja Društva u dugoročne plasmane i kratkoročne kredite i plasmane ostalim pravnim licima (sve iz ranijeg perioda- "Hranaprodukt" Šamac, "Autoprevoz" Srbac, "Crveni signal"-Gradiška) koja su u cjelosti ispravljena, kao što su i plasmani na osnovu kojih su iste i formirane.

U prethodnom periodu izvršeno je isknjižavanje potraživanja kamata na teret ispravke za pravna lica kod kojih je stečaj u potpunosti završen, a na kraju 2011. godine (na prijedlog popisne komisije) izvršeno je isknjižavanje kamate u visini od 87.878 KM, takođe na plasmane koji su isknjiženi u 2011. godini.

Preostali (neispravljeni) dio potraživanja odnosi se na kamatu po osnovu dugoročnih depozita oročenih kod "Hypo Alpe Adria Bank" a.d., Nove banke i "Balkan Investment banke", a.d. pod uslovima i na način obrazložen pod tačkom 5.3.2. Izveštajnog redosljeda.

Stanje i promjene na ispravci za potraživanja po osnovu kamate u toku 2011. godine, daju se sljedećoj tabeli:

(u KM)

- Početno stanje 01.01.2011.godine	261.982
- Isknjižavanje potraživanja za kamatu po popisu	(87.878)
- Naplaćeno u toku godine	(4.170)
- Ispravka vrijednosti na teret rashoda za 2011. godinu	4.128
Stanje ispravke na dan 31.12.2011. godine	<u>174.062</u>

6.2.3.3. Potraživanja od zaposlenih

	(u KM)
– Potraživanja od zaposlenih	146.881
– Ispravka vrijednosti od zaposlenih	(40.852)
Neto potraživanje	<u>106.029</u>

Potraživanja od zaposlenih iskazana su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
a) Potraživanja od zaposlenih po osnovu akontacija za službeni put	17.281
b) Potraživanja od zaposlenih po osnovu manjkova	13.692
c) Potraživanja od zaposlenih po osnovu kredita	24.255
d) Potraživanja od zaposlenih po ostalim osnovama	91.653
Ukupno:	<u>146.881</u>

- b) Potraživanja od zaposlenih po osnovu kredita obrazložena su pod tačkom 5.3.5. Izvještajnog redosljeda.
- c) Potraživanja od zaposlenih po ostalim osnovama odnose se na potraživanja od zaposlenih i spoljnih saradnika, a po osnovu premije date na rate kako je to obrazloženo pod tačkom 19. Izveštajnog redosljeda.

Stanje i promjene na ispravci za potraživanja po osnovu potraživanja od zaposlenih u toku 2011. godine, daju se sljedećoj tabeli:

	(u KM)
– Početno stanje 01.01.2011.godine	31.143
– Isknjižavanje potraživanja od zaposlenih po popisu	(6.140)
– Naplaćeno u toku godine	(5.349)
– Ispravka vrijednosti na teret rashoda za 2011. godinu	21.198
Stanje ispravke na dan 31.12.2011. godine	<u>40.852</u>

6.2.3.9. Ostala potraživanja

Struktura i stanje poslije izvršene ispravke i isknjiženje potraživanja po popisu Centralne popisne komisije je sljedeće:

	(u KM)
– Ostala kratkoročna potraživanja – pravna lica	129.761
– Ostala kratkoročna potraživanja – fizička lica	10.360
Ukupno ostala kratkoročna potraživanja:	140.121
– Ispravka vrijednosti potraživanja	(140.121)
Stanje na dan 31.12.2011. godine	<u>-</u>

Društva je na kraju 2011. godine, uz Odluku UO o prihvatanju popisa broj 001-562/11 od 17.01.2012. godine, isknjižilo iz svojih knjiga :

	(u KM)
a) Ostala kratkoročna potraživanja - pravna lica	142.258
b) Ostala kratkoročna potraživanja - fizička lica	6.195
Ukupno:	<u>148.453</u>

U toku 2011. godine veća potraživanja iskazana su od sljedećih pravnih lica:

	Iznos potraživanja	Iznos ispravke potraživanja
– "Papraća Granit", d.o.o.	29.176	29.176
– "Prehrana SU", d.o.o.	10.620	10.620
– "Autoservis", a.d. Šamac	6.305	6.305
– "Delgros Komerc", d.o.o.	6.195	4.134

Napomena: Usljed gašenja "Jahorina lizing-a", d.o.o., Matično društvo je preuzelo potraživanje od zavisnog lica za naplatu opreme date na lizing po Ugovoru 10/06 preduzeću "Prehrana SU" u visini od 10.620 KM (koje do vremena gašenja nije otplaćeno).

Uvidom u stanje po Filijalama, na ovom računu veći dio potraživanja potiče iz početnog stanja koja su uglavnom tužena ili prijavljena u stečaj (posebno Filijala Bijeljina).

Kod nekih filijala (Filijale Zvornik) saldo je ostao iz razloga, što se naplata potraživanja vrši postepeno putem kompenzacija sa poznatim osiguranicima kao što su "Papraća Granit" i "Keso promet", d.o.o.

Na ovom računu Društvo je u skadu sa Odlukom o izmjenama i dopunama Pravilnika o finansijskom poslovanju usvojenom pod brojem 001-2905/11 od 21.02.2011. godine, iskazivalo i povrat premije, koja je vršena u slučaju kad je ocjenjena neophodna intervencija vezano za uslove tržišta osiguranja.

Naime, u skladu sa članom 23. izmenjenog Pravilnika sredstva su se koristila za praćenje uslova tržišta u dijelu poslova zaključivanja premije iz osnova autoodgovornosti.

6.2.4. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani sa stanjem na dan 31.12.2011. u visini od 61.849 KM dati su u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
a) Kratkoročni finansijski plasmani ostalim pravnim licima u zemlji	979.708
b) Ispravka vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	(928.959)
c) Kratkoročni finansijski plasmani zavisnim pravnim licima	-
d) Otkupljene sopstvene akcije	11.100
Ukupno:	61.849

Ispravka na dan 31.12.2011. godine, utvrđena primjenom procenata iz Pravilnika, utvrđena je u sljedećem iznosu:

(u KM)										
Nedospjelo	I katego- rija- dospjelo do 90 dana	II katego- rija - dospjelo 91-180 dana	III katego- rija dospjelo od 181-270 dana	IV katego- rija- dospjelo preko 271 dan	Ukupno dospjela potraži- vanja (3+4+5+6)	Ukupno potraži- vanja (2+7)	Otpis isknjiža- vanja	Ispravka vrije- dnosti potraži- vanja	Stanje potraži- vanja neto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
- Kratk.finans. plasmani ostalim prav. licima	50.749	-	-	-	1.762.495	1.762.495	1.813.244	833.536	928.959	50.749
- Otkupljene sopstvene akcije	11.100						11.100	-	-	11.100
Ukupno krat. finans. plasmani	61.849	-	-	-	1.762.495	1.762.495	1.824.344	833.536	928.959	61.849

Komisija za popis kratkoročnih finansijskih plasmana sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, predložila je da se pored ispravke vrijednosti na teret rashoda, utvrđene primjenom Pravilnika, isknjiže – otpišu na teret ispravke vrijednosti plasmani u visini od 833.536 KM (završen stečaj i zastara).

a) Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji

Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji ispravljeni su po obračunu 31.12.2011. godine gotovo u celosti.

Stanje u visini od 50.749 KM ostalo je samo kod društva sa ograničenom odgovornošću "Bambus Petrol", kojem su sredstva odobrena na osnovu Ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji i Ugovora o kreditu koji je odobren u visini od 100.000 KM, na rok od 36 meseci i godišnju kamatnu stopu od 2 %.

Predmet Ugovora od 01.08.2010. godine je poslovno tehnička saradnja u oblasti poslova osiguranja na području opštine Laktaši u objektu za tehnički pregled motornih vozila koji će biti izgrađen u Velikom Blašku.

Plasman je obezbijeđen upisom hipoteke na objektu benzinske stanice sa pripadajućim zemljištem, a shodno Ugovoru o zajmu osiguranim pravom na nekretnini, koji su međusobno zaključili ovo Društvo, kao davalac zajma i "Bambus Petrol", d.o.o. iz Laktaša, kao primalac zajma.

Uvidom u Plan otplate kredita, stanje duga na dan 31.12.2011. godine odgovara stanju iskazanom u knjigovodstvu, što znači da se rate redovno izmiruju i uredno evidentiraju u poslovnim knjigama Društva.

Potraživanja koja su ispravljena u visini od 100 % odnose se na ranije odobrene kratkoročne kredite ostalim pravnim licima, a koji su većim dijelom predstavljali potraživanje od premije, koje je pretvoreno u plasman.

Obzirom na nemogućnost naplate (najvećim delom zastara prema Zakonu o obligacionim odnosima), isti su u celosti ispravljani, odnosno isknjiženi iz poslovnih knjiga Društva, a na predlog Komisije za popis potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2011.godine.

Po Izvještaju Centralne popisne komisije, a koji je usvojen Odlukom Upravnog odbora broj 001-562/12, iz poslovnih knjiga Društva u celosti su isknjiženi plasmani u ukupnoj visini od 833.536 KM, odnosno po Filijalama kako sledi:

	(u KM)
– Filijala Bijeljina	593.716
– Filijala Brčko	216.785
– Filijala Doboj	14.035
– Direkcija	9.000
Ukupno ispravka:	833.536

Plasman Preduzeću "Autoprevoz" Srbac u visini od 38.500 KM (kod Filijale Banja Luka) prijavljen je u stečajnu masu i obezbijeđen upisom hipoteke na objekat, plasman "Bosnaekspres" Doboj u visini od 200.000 KM obezbijeđen je takođe hipotekom, kao i plasman AD "Stolarija" Modriča u visini 117.014 KM.

Društvo je u 2011. godini preduzelo pravne procedure za naplatu svog dijela potraživanja po osnovu stečajnog postupka za "Autoprevoz" Srbac, a toku su i pregovori oko naplate plasmana "Bosnaekspres" Doboj, što će u velikom pomoći u popunjenosti tehničkih rezervi Društva.

Najveći iznosi iskazani su kod sljedećih pravnih lica, koji su dati na ispravku u visini od 100 %:

	Stanje 31.12.2011.	Stanje 31.12.2010.	Napomena
– "Jadar", d.d., Zvornik – Filijala Bijeljina	55.302	505.301	stečaj
– "Vezionica", Zvornik – Filijala Bijeljina	20.000	70.811	stečaj
– "Bosna Expres", Doboj – Filijala Doboj	200.000	200.000	hipoteka
– "Alfa Trade CO"	90.000	90.000	tužba
– "Hranaprodukt "Samac	58.730	58.730	stečaj

Po ocjeni nezavisnog revizora, postoji izvjesnost djelimične naplate po podnijetim tužbama ili iz stečajne mase, ali će to biti dugotrajan proces, s obzirom na stanje privrede na tržištu Republike Srpske.

c) **Kratkoročni finansijski plasmani zavisnim pravnim licima**

Sa stanjem 31.12.2011. godine, Društvo na ovoj poziciji ne iskazuje stanje.

Društvo je u ranijem periodu zavisnom pravnom licu "Jahorina lizing", d.o.o. plasiralo kratkoročni plasman u visini od 20.000 KM, koji je ranije (u skladu sa članom 14. Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansne i vanbilansne pozicije) bio u celosti ispravljen.

Po finansijskim izvještajima za 2011. godinu, a na prijedlog Komisije za popis potraživanja i obaveza na pomenuti dan, Društvo je iz svojih poslovnih knjiga isknjižilo ovaj plasman u visini od 20.000.KM, obzirom na Odluku UO broj 001-16396/11 od 15.12.2011. godine o prestanku rada društva sa ograničenom odgovornošću "Jahorina lizing-a".

Isknjižavanje u Direkciji izvršeno je uz Odluku Upravnog odbora broj 001-562/12 o usvajanju Izvještaja Centralne popisne komisiji na dan 31.12.2011. godine od 17.01.2011. godine.

d) **Otkupljene sopstvene akcije**

U toku 2011. godine, a na zahtjev nesaglasnih akcionara, izvršen je otkup sopstvenih akcija, koju je u ime i za račun ovog Društva obavilo ovlašćeno lice "Advantis broker".

Upravni odbor Društva donio je 25.01.2011. godine Odluku o tržišnoj vrijednosti prioritetno kumulativnih akcija Društva radi novčane isplate po pravu nesaglasnih akcionara.

Otkup je izvršen za 111 akcija, čija je knjigovodstvena vrijednost iznosila 11.100 KM, odnosno 100 KM po akciji, a po akcionarima kako se daje u sledećoj tabeli:

O P I S	Prije smanjenja kapitala		Nakon smanjenja kapitala		Razlika na teret kapitala
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	
– Matijaš	146	14.454	95	9.500	4.954
– Topalović	20	1.980	13	1.300	680
– Kerezović	4	396	3	300	96
Ukupno:	170	16.830	111	11.100	5.730

Od dana bilansiranja pa do dana izrade Izveštaja o reviziji, izvršena je prodaja u vrijednosti od po 110 KM po akciji, odnosno 12.210 KM u koju je uključena brokerska provizija od 122 KM.

6.2.5. Gotovina

Društvo je sa stanjem 31.12.2011. godine iskazalo gotovinu u iznosu od 600.406 KM, koja je iskazana u posebnim Bilansima neživota i život u sljedećim iznosima:

	(u KM)
– Gotovina i gotovinski ekvivalenti- neživotna osiguranja	566.774
– Gotovina i gotovinski ekvivalenti – životna osiguranja	33.632
Ukupno na nivou Društva:	600.406

Sredstva u obliku novca iskazana su u nominalnoj vrijednosti izraženoj u KM prema srednjem kursu Centralne banke, koji je važio na dan transakcije, odnosno po srednjem kursu na dan bilansiranja.

Sva novčana sredstva u KM i deviznim računima, kao i stanje u blagajni uredno su popisana i usaglašena od strane Komisije za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2011. godine, čiji Izvještaj je prihvaćen i usvojen Odlukom Upravnog odbora broj 001-562/12 od 17.01.2012. godine.

Uvidom u izvršeni popis sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, ocena je ovlašćenog revizora da je popis u potpunosti izvršen u skladu sa zakonskim propisima i obuhvatio sve bilansne pozicije iskazane na taj dan.

Direktori Filijala su formirali komisije koje su sačinile zapisnike na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl.glasnik RS", br. 36/09 i 52/11), Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem ("Sl.glasnik RS", br. 71/2010.), te Statuta "Jahorina osiguranja", a.d. i Odluke Generalnog direktora o imenovanju Centralne komisije za popis broj 001- 15543/11 od 31.10.2011. godine, sačinili posebne Zapisnike po Filijalama (uz njih priložene i popisne liste), nakon čega je sačinjen Izveštaj Centralne popisne komisije.

Društvo je sa stanjem 31.12.2011. godinu iskazalo gotovinu u iznosu od 600.406 KM, a po sledećim računima:

	(u KM)
– Tekući (poslovni) računi	385.008
– Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	186.548
– Devizni računi	27.195
– Blagajna u KM	1.655
Ukupno:	600.406

Pregled stanja po žiro računima i bankama (zbirno na nivou pravnog lica) dat je u sledećoj tabeli:

Red. Broj	Naziv banke	Žiro račun	Akreditiv	(u KM) Ukupno tekući računi
1.	Uni credit bank a.d.,	290.306	2.914	293.220
2.	Uni credit bank a.d.-račun život.osiguranja	19.576		19.576
3.	Nova banka – račun život.osiguranja	12.937		12.937
4.	Balkan Investment banka-račun životnih osiguranja	1		1
5.	NLB Razvojna banka	2.253	23	2.276
6.	NLB Razvojna banka- račun preventive	408		408
7.	NLB Razvojna banka- račun stambeni	723		723
8.	Komercijalna banka	783	62	845
9.	Pavlović International Bank	13.298	118	13.416
10.	Hypo-Alpe-Adria Bank a.d.	33.689	915	34.604
11.	Uni credit banka, a.d. Filijala Sarajevo		181.880	181.880
12.	Nova banka	5.104		5.104
13.	Balkan Investment banka	5.930	636	6.566
Ukupno:		385.008	186.548	571.556

Pregled stanja na deviznim računima po bankama:

Red. broj	Naziv banke	(u KM) Stanje na deviznom računu
1.	Uni credit bank a.d.,	26.172
2.	Uni credit bank a.d.-račun životna osiguranja	983
3.	Nova banka, a.d.	40
Ukupno:		27.195

Stanje sredstava žiro računa (KM i devizni) u bankama i blagajni, iskazano u Bilansu stanja, odgovara zbirnom stanju poslednjih izvoda sa žiro računa, odnosno deviznih računa.

Iskazano stanje gotovine u blagajničkim dnevnicima i popisu u filijalama i Direkciji, na osnovu kojih je sačinjen zbirni pregled gotovine, odgovara stanju iskazanom u Bilansu Društva.

Napominjemo da su isplate iz blagajne vršene samo po osnovu sitnih računa i putnih troškova, a u skladu sa Zakonom i propisima o blagajničkom poslovanju.

6.3. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja u visini od 3.240.736 KM, sa uporednim pregledom u odnosu na 2010. godinu, iskazana su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)	
	Stanje 31.12.2011.g.	Stanje 31.12.2010.g.
a) Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja (Direkcija)	16.897	6.387
b) Unaprijed plaćeni troškovi zastupnika	16.399	62.655
c) Unaprijed plaćeni troškovi zakupnine	188.669	242.955
d) Unaprijed plaćeni troškovi reklame	29.300	42.108
e) Razgraničeni troškovi pribave osiguranja	1.877.875	1.942.973
f) Prenosna premija reosiguranja	1.102.630	693.148
g) Rezervisane štete na teret saosiguranja i reosiguranja	11.554	20.307
h) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	13.811	23.305
i) Ispravka vrijednosti unaprijed plaćenih troškova	(16.399)	(53.672)
Ukupno:	3.240.736	2.980.166

b) Unaprijed plaćeni troškovi zastupnika

Na dan 31.12.2011. godine unaprijed plaćeni troškovi zastupnika iskazani su za:

	(u KM)
- Potraživanja od "AC Granolić" d.o.o. i SR "Jugosignal"	16.399
- Ispravka vrijednosti potraživanja	(16.399)
Stanje potraživanja od zastupnika za proviziju 31.12.2011. godine	-

Dio potraživanja - unaprijed plaćena provizija i zakupa iz ranijeg perioda od Granolić Budimira, u cjelosti je ispravljena, obzirom da se ista ne pravda u rokovima predviđenim Ugovorima iz ranijeg perioda, uz napomenu da je po osnovu Ugovora o poslovno - tehničkoj saradnji (unaprijed plaćena provizija) upisana hipoteka na zemljište zastupnika Granolića.

U toku 2010. godine sa SR "Jugosignal" zaključen je ugovor o zakupu broj: 002-6001/10 od 01.02.2010. godine i ugovor broj: 002-6204/10 od 02.08.2010. godine kojim je prednji ugovor stavljen van snage, a po osnovu zakupa kancelarije površine 30 m², u kojoj se obavljaju poslovi osiguranja u korist ovog Društva. Mjesečna zakupnina plaća se u iznosu od 4.000,00 KM.

Isto tako, dana 24.11.2011. godine zaključen je ugovor o zastupništvu u osiguranju a dana 30.10.2011. godine Aneks ugovora kojim se SR "Jugosignal", vlasništvo Granolić Budimira obavezuje da će u ime i za račun ovog Društva – Filijala Banja Luka zaključivati ugovore o osiguranju AO, AN, AK i ostala neživotna osiguranja.

Društvo je 01.03.2011. godine zaključilo ugovor sa "AC Granolić" d.o.o. iz Banja Luke, a po osnovu zakupa kancelarije na tehničkom pregledu u Banja Luci površine 10 m², u kome će se obavljati poslovi osiguranja u korist ovog Društva. Na ime zakupa Društvo će Zakupodavcu - "AC Granolić" d.o.o. plaćati mjesečnu zakupninu u iznosu od 2.500,00 KM. Ugovor je zaključen na period od godinu dana uz mogućnost produžetka uz saglasnost obje strane.

c) Unaprijed plaćeni troškovi zakupnine

Sa stanjem 31.12.2011. godine, unaprijed plaćeni troškovi zakupnine iskazani su u visini od 188.699 KM. Troškovi su iskazani na osnovu ugovora o poslovno tehničkoj saradnji, vodeći računa o tržišnim uslovima i poštujući akt kojim su propisane procedure za zaključivanje svih vrsta ugovora u cilju smanjenja troškova sprovođenja osiguranja.

Metodom uzorka izvršen je uvid u sljedeće ugovore (sa većim iznosima salda iskazanim na dan 31.12.2011. godine)

	(u KM)
– Rajm-s Kompany, d.o.o	96.576
– Zakupnina kancelarije na tehničkom pregledu – Imprimis, d.o.o.	21.520
– Zakupnina kancelarije na tehničkom pregledu u u Bratuncu – "Radović", d.o.o.	8.350

Sa "Rajm-s Kompani" d.o.o. Derventa zaključen je Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji i zakupu dana 04.05.2010. godine, kojim se regulišu međusobna prava i obaveze na izgradnji objekta tehničkog pregleda vozila koji će biti izgrađen u Derventi, a koji će koristiti ovo Društvo, kao i zavisno društvo "Jahorina auto", d.o.o. (uz Ugovor priložen i Biznis plan za izradu tehničkog pregleda za teretna vozila i putnička motorna vozila).

Uplaćen avans od ukupnog iznosa od 100.000 KM do konačnog otvaranja tehničkog pregleda ima karakter unaprijed uplaćene zakupnine.

U izgrađenim prostorijama tehničkog pregleda "Rajm-s Kompani" će obezbijediti dvije poslovne prostorije za radnike "Jahorina osiguranja" a.d., koji rade na poslovima zaključivanja polisa osiguranja, te za smještaj pomoćne opreme za pregled vozila u vlasništvu "Jahorina auta" d.o.o. (do početka rada).

Za vrijeme trajanja ovog Ugovora "Jahorina osiguranje" a.d. ima ekskluzivno pravo prodaje osiguranja autoodgovornosti i drugih osiguranja za koje je ovo Društvo registrovano.

U svrhu obezbjeđenja vraćanja sredstava "Rajm-s Kompani" d.o.o je izdala 5 ovjerenih mjenica (ukupno 100.000 KM) .

Zakupnina na tehničkom pregledu "Imprimis" iskazana je na osnovu Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji broj 6048/09 od 22.06.2009. godine, gdje je na tehničkom pregledu motornih vozila u vlasništvu "Imprimis", d.o.o. omogućeno ekskluzivno pravo obavljanja poslova osiguranja za "Jahorina osiguranja", a.d.

Unaprijed plaćena zakupnina kancelarije na tehničkom pregledu u u Bratuncu, iskazana je na osnovu Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji (zakupu) broj 011-880/09 od 01.07.2009. godine i Aneksa broj 01-935/09 od 27.08.2009. godine, zaključenog između ovog Društva i d.o.o. "Radović" iz Bratunca, a s ciljem zaključivanja polisa sa pravom ekskluziviteta prodaje polisa ovog Društva.

d) Unaprijed plaćeni troškovi reklame

Unaprijed plaćeni troškovi reklame iskazani su sa stanjem 31.12.2011. godine u visini od 29.300 KM, a po pravnim licima kako sljede:

	(u KM)
– "Šiljak", d.o.o.	22.786
– "MC Marketing"	1.000
– "TK TOP Spin"	5.514
Ukupno:	29.300

Kako se uočava iz prednje tabele, unaprijed plaćeni troškovi reklame iskazani su u najvećem iznosu kod društva sa ograničenom odgovornošću "Šiljak", d.o.o..

Troškovi su iskazani na osnovu Ugovora o pružanju usluga reklame zaključenim sa "Šiljak", d.o.o. Sarajevo (ujedno i zastupnik Društva), kojim se reguliše pružanje usluga reklame, sa ciljem povećanja prometa prodaje polisa osiguranja i obezbjeđenja prisustva ovog Društva na području Sarajeva i drugih dijelova Federacije.

Uvidom u analitičku karticu ovog računa, utvrđuje se opravdanost i verodostojnost iskazanih veličina.

e) Unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja

Stanje i pomjene u toku 2011. godine:

	(u KM)
– Početno stanje 01.01.2011. godine	1.942.973
– Razgraničeni troškovi pribave za 2011. godinu	(1.877.875)
Razlika za knjiženje:	(65.098)

Društvo je po Godišnjem računu za 2011. godinu izvršilo razgraničenje troškova pribave, [provizija i troškova plata zaposlenih koji rade isključivo na poslovima pribave (preuzimači osiguranja)]. Ovo razgraničenje je izvršeno srazmjerno učešću prenosne premije u ukupnoj premiji (47,35 %), a u skladu sa Računovodstvenom politikom Društva i Odlukom o dopuni računovodstvene politike usvojene od strane Upravnog odbora broj 001-825/08 od 21.02.2008. godine.

Razlika odnosu na predhodni obračun 31.12.2010. godine u visini od 65.098 KM, smanjila je aktivna vremenska razgraničenja, a povećala rashode 2011. godine.

Šire obrazloženje dato je pod tačkom 15. Izvještajnog redosljeda.

f) Prenosna premija reosiguranja

Iz obračuna aktuara, a sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, utvrđena je visina učešća reosiguravača u prenosnoj premiji od 1.102.630 KM, uzimajući u obzir ukupnu prenosnu premiju osiguranja i učešće reosiguravača ("Wiener Re") u istoj, što je u zavisnosti od visine premije iznad samopridržaja Društva.

Iznos premije date u reosiguranje, periodi pokrića, kao i dinamika plaćanja utvrđeni su ugovorom o reosiguranju, zaključenim sa gore pomenutim reosiguravačem, na koje je Agencija dala saglasnost.

g) Rezervisane štete na teret reosiguranja

Ugovorima o reosiguranju zaključenim sa "Wiener RE", a.d. Beograd definisan je limit pokrića reosiguravača, kao i premija reosiguranja koja se utvrđuje na bazi originalne riziko premije reosiguranja.

Udeo reosiguravača po osnovu rezervisanih šteta sa stanjem na dan 31.12.2011. godine iznosi 11.554 KM.

Obračun je potvrđen od strane ovlašćenog aktuara u prednjem iznosu.

h) Ostala aktivna vremenska razgraničenja

Na ostalim aktivnim vremenskim razgraničenjima iznos od 13.811 KM iskazan je po osnovu razgraničenih troškova kamata po osnovu Ugovora o lizingu, zaključenih sa VB Leasing, d.o.o., koji će biti obrazloženi pod tačkom 10. i 11. Izveštajnog redosleda.

7. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

Društvo je iskazalo svoju vanbilansnu aktivu i pasivu u iznosu od 2.309.301 KM.

Promjene na ovoj poziciji obrasca Bilans stanja u 2011. godini su bile sledeće:

	(u KM)
– Vanbilansna aktiva 31.12.2010.	3.366.695
– Smanjenje u toku 2011. godine – prenos u bilansnu evidenciju	1.057.394
Stanje 31.12.2011.godine:	2.309.301

Smanjenje u toku godine je usledilo prenosom u građevinske objekte u funkciji djelatnosti i investicione nekretnine. Prenos je obavljen nakon izvršenog usaglašavanja dokumentacije u zemljišnim knjigama, a nakon procjene tržišne fer vrijednosti od strane ovlašćenih procjenitelja.

U vanbilansnoj evidenciji Društvo vodi nekretnine kojima raspolaže, odnosno u čijem je posjedu ali nad kojima nije uspostavljeno vlasništvo ili pravo korišćenja. U pitanju su sljedeće nekretnine:

Filijala – poslovni prostor	Površina u m ²	Vrijednost u KM	Napomena
- Prijedor – Kancelarija Omarska	22,00	23.870	Izdaje se
- Prijedor – Kancelarija Prijedor	29,40	36.630	Ne koristi se
- Prijedor – Kancelarija Novi Grad	54,00	44.094	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Prijedor – Garaže Prijedor (5)	90,00	35.995	Jedna se izdaje, 4 za djelatnost
- Zvornik – Zgrada Filijale	151,00	113.353	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Zvornik – Zgrada Filijale	62,00	46.542	Izdaje se
- Zvornik – Zgrada Filijale	20,00	15.014	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Zvornik – Zgrada Filijale	50,00	37.534	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Zvornik – Kancelarija Srebrenica	40,00	55.347	Izdaje se
- Doboj – Kancelarija Derventa	50,11	133.544	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Doboj – Kancelarija Brod	602,00	583.908	Dio se koristi za obavljanje djelat.
- Brčko – Zgrada Filijale	484,73	531.266	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Sokolac – Zgrada Filijale	182,00	163.288	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Sokolac – Kancelarija Sokolac	18,00	16.149	Izdaje se
- Sokolac – Kancelarija Rogatica	56,00	50.243	Izdaje se
- Sokolac – Kancelarija Rogatica	20,00	17.944	Izdaje se
- Sokolac – Kancelarija Rogatica	54,00	48.448	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Sokolac – Kancelarija Višegrad	10,00	8.972	Izdaje se
- Sokolac – Kancelarija Višegrad	100,00	89.720	Koristi se za obavljanje djelatnosti
- Sokolac – Poslovni prostor Pale	60,60	180.000	Izdaje se
- Trebinje – Kancelarija Ljubinje	41,00	77.440	Koristi se za obavljanje djelatnosti
Ukupno:	2.197,10	2.309.301	

Prenos sredstava dijela vanbilansne aktive u bilansnu aktivu izvršen je nakon procjene predmetne imovine od strane nezavisnog procjenitelja Revizor, d.o.o. Doboj, o čemu je detaljno dato obrazloženje pod tačkom 5.2.2. i 5.2.4. Izvještajnog redosljeda.

Ocjena rizične aktive

Rizična aktiva definisana je prvenstveno kao aktiva angažovana u plasmanima i potraživanjima koji nose rizik moguće nenaplativosti. Rizična aktiva (relativno utvrđena) Društva na dan 31.12.2011. godine učestvuje u ukupnoj aktivu sa 33,76 %. U utvrđenom procentu visine rizične aktive sadržana je neto veličina potraživanja, odnosno poslije izvršene ispravke, te iz tog razloga kažemo da je to relativno utvrđena rizična aktiva.

Ukupna i rizična aktiva Društva na dan 31.12.2011. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	(u KM)		
	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Neto iznos
Rizična aktiva			
- Dugoročni finansijski plasmani	9.861.928	576.209	9.294.719
- Dati avansi	73.278	7.821	65.457
- Potraživanja	5.682.376	2.721.271	2.961.105
- Kratkoročni finansijski plasmani	990.808	928.959	61.849
	16.608.390	4.225.260	12.383.130
Nerizična aktiva			
- Nematerijalna ulaganja	1.263.916	750.125	513.791
- Nekretnine, oprema i investic. nekretnine	23.292.685	3.427.252	19.865.433
- Zalihe	66.553	-	66.553
- Gotovinski ekvivalenti i gotovina	600.406	-	600.406
- Aktivna vremenska razgraničenja	3.257.134	16.398	3.240.736
	28.480.694	4.193.775	24.286.919
Ukupna aktiva	45.089.084	8.419.035	36.670.049

Rekapitulacija izvršene ispravke potraživanja Društva, a shodno Pravilniku o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija i Pravilnika Društva daje se u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
	Ispravljeno na teret rashoda u 2011.god.
– Premija	1.396.932
– Plasmani	47.379
– Ostala potraživanja	506.532
– Povezana lica	2.000
Ukupno:	1.952.843

Iz ovog sadržaja Izveštaja utvrđuje se da je rizična aktiva u strukturi data najvećim delom iz osnova obrtne imovine - potraživanja po raznim osnovama, kao i plasmana, koji iako su plasirani po tržišnim uslovima uvek nose mogući rizik nenaplativosti, te iz tog razloga kažemo da je ovo relativno utvrđena aktiva.

Po ocjeni Ovlašćenog revizora utvrđena je obezbeđenost potrebnih rezervi za taj dio aktive, koji se utvrđuje iz odnosa neto potraživanja prema obavezama sa stanjem 31.12.2011. godine, uz napomenu da je sama visina gotovine i gotovinskih ekvivalenata daleko iznad iskazanih obaveza Društva na taj dan.

Obzirom da Interna revizija sprovodi stalnu i sveobuhvatnu kontrolu svih aktivnosti iz poslovanja Društva, kako bi po uočenim nedostacima dala odgovarajuće preporuke za unapređenje primjenjenih postupaka i sistema rada, smatramo da će Društvo u narednom periodu, uz povećanje obima poslovanja uspjeti da rizičnu aktivu svede na minimum i nastavi sa pozitivnim poslovnim rezultatima, obzirom da je za to organizaciono, ekonomski i kadrovski u potpunosti osposobljena.

PASIVA

8. KAPITAL

Struktura kapitala Društva je sljedeća:

	(u KM)	
	31.12.2011.g.	31.12.2010.g.
a) Akcijski kapital	11.758.200	15.000.000
b) Emisiona premija	3.268	599.400
c) Revalorizacije rezerve	1.644.392	1.644.392
d) Zakonske rezerve	134.092	590.840
e) Nerealizovani dobiti po osnovu prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	41.332	3.200
f) Nerealizovani gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(19.526)	(2.622)
g) Neraspoređeni dobitak iz ranijeg perioda	-	3.430.308
h) Neraspoređeni dobitak tekuće godine	377.835	
i) Gubitak do visine kapitala	-	(9.728.257)
Ukupno:	13.939.593	11.537.261

Struktura kapitala po poslovima osiguranja:

	(u KM)	
	Neživotna osiguranja	Životna osiguranja
a) Akcijski kapital	8.758.200	3.000.000
b) Emisiona premija	3.268	-
c) Revalorizacije rezerve	1.644.392	-
d) Zakonske rezerve	41.449	92.643
e) Nerealizovani dobiti po osnovu prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	111	41.221
f) Nerealizovani gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(1.496)	(18.029)
g) Neraspoređeni dobitak iz ranijeg perioda	-	-
h) Neraspoređeni dobitak tekuće godine	347.211	30.624
Ukupno:	10.793.135	3.146.459

Stanje i promjene na kapitalu ostvarene u toku 2011. godini date su u sljedećoj tabeli:

(u KM)

R. br	O P I S	Akcijski kapital	Emisiona premija	Revalorizacije rezerve	Rezerve iz dobitka	Nerealiz. gubici po osnovu HOV	Nereali z. dobiti po osnovu HOV	Nerasp. dobit ranijih godina	Neraspor. dobit tekuće godine	Gubitak do visine kapitala	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Stanje 31.12.2010.	15.000.000	599.400	1.644.392	590.840	(2.622)	3.200	-	3.430.308	(9.728.257)	11.537.261
2.	Prenos na dobit iz ranijih godina							3.430.308	(3.430.308)	-	-
3.	Početno stanje 01.01.2011. god.	15.000.000	599.400	1.644.392	590.840	(2.622)	3.200	3.430.308	-	(9.728.257)	11.537.261
4.	Pokriće gubitka po Odluci Skupštine 001-001-17485/10 od 29.12.2010.g.	(5.241.800)	(599.400)	-	(590.840)	-		-	-	6.432.040	-
5.	Pokriće gubitka po Odluci Skupštine br. 001-6107							(3.296.217)		3.296.217	-
6.	VIII emisija akcija po Odluci Skupštine broj 001-6108/11 od 21.04.2011. god.	2.000.000									2.000.000
7.	Emisiona premija nastala iz VIII emisije akcija		3.268								3.268
8.	Izdvajanje u zakonske rezerve				134.091			(134.091)			-
9.	Vrednovanje HOV-a na dan 31.12.2011.- poz. efekti					-	38.132				38.132
10.	Vrednovanje HOV na dan 31.12.2011.- neg. efekti					(16.904)					(16.904)
11.	Ostvareni rezultat 31.12.2011. g.								513.675		513.675
12.	Knjiženje obaveze za dividendu po prioritetnim akcijama	-	-	-	-	-			(130.110)		(130.110)
13.	Otkup akcija nesaglasnih akcionara								(5.730)		(5.730)
14.	Stanje kapitala na dan 31.12.2011. g.	11.758.200	3.268	1.644.392	134.091	(19.526)	41.332	-	377.835	-	13.939.593

a) Akcijski kapital

Kako se vidi iz predhodne tabele, u toku 2011. godine došlo je do promjena u visini akcijskog kapitala, odnosno (kumulativno posmatrano) smanjenja za 3.241.800 KM.

Akcijski kapital Društva na dan 31.12.2011. godine iznosi je 11.758.200 KM i podijeljen je na 91560 redovnih akcija klase "A", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji i 26.022 prioritetnih kumulativnih akcija klase "B", nominalne vrijednosti 100,00 KM po jednoj akciji.

Vlasnici običnih akcija imaju pravo glasa, dok su vlasnici prioritenih akcija bez prava upravljanja, ali sa pravom na dividendu od 5 % od vrijednosti kapitala.

Iz Jedinstvene evidencije akcionara od strane Centralnog registra - knjige akcionara, na dan 31.12.2011. godine utvrđeno je da Društvo raspolaže sa akcijama u naprijed navedenom broju i karakteristikama.

Prema članu 49. Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. Glasnik RS" broj: 17/2005, 64/2006.i 74/10), predviđeno je, da minimalni osnivački kapital ovog društva za osiguranje ne može biti manji od:

	(u KM)
- Za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila-čl. 49. stav 2. tačka a.	2.000.000
- Za osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja, zdravstvenog osiguranja, kaska, osiguranje vozila koja se kreću po šinama, osiguranje robe u prevozu, osiguranje od požara - čl. 49. stav 2. tačka b.	2.000.000
- Za ostala osiguranja imovine - čl. 49. stav 2. tačka c.	1.000.000
- Za životno osiguranje - čl. 49. stav 2. tačka d.	3.000.000
Ukupno:	8.000.000

U toku 2011.godine došlo je do izmjena broja akcija (redovnih i prioritetnih) , koje su nastale po osnovu pokrića gubitka (VI I VII emisije), kao i nove dokapitalizacije (VIII emisija akcija).

Obzirom da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje (Sl. glasnik RS br.74/2010) – članom 52a- stav 7, propisana obaveza društva za osiguranje da u toku naredne poslovne godine pokrije nepokriveni gubitak iz predhodne poslovne godine, to je Skupština akcionara usvojila Odluku o pokriću gubitka na teret rezervi i osnovnog kapitala broj 001-16912/2010. od 15.12.2010. godine i Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o pokriću gubitka na teret rezervi i osnovnog kapitala broj 001-17485/10 od 29.12.2010. godine.

Pomenutom Odlukom, u članu 2. utvrđeno je da se gubitak iz ranijih godina u visini od 6.432.040 KM pokrivaju na teret:

	(u KM)
1. Emisione premije	599.400
2. Zakonskih rezervi	590.840
3. Osnovnog kapitala	5.241.800
- od toga redovne akcije	3.844.000
- prioritetno kumulativne akcije	1.397.800

Smanjenje osnovnog kapitala, kako je to regulisano članom 3. pomenute Odluke, izvršeno je se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, smanjenjem broja akcija svakog akcionara, kako vlasnika redovnih, tako i vlasnika prioritetno kumulativnih akcija, srazmjerno njihovom učešću u osnovnom kapitalu na dan presjeka.

Navedena Odluka stupila je na snagu odmah danom donošenja, a nakon toga usvojena je i Odluka broj 001-16913/2010 o šestoj emisiji akcija (prioritetno kumulativnih) , bez obaveze izrade prospekta, a radi smanjenja osnovnog kapitala za iznos od 1.397.800 KM i zamjene postojećih (Odluka o izmjeni Odluke o šestoj emisiji akcija usvojena 29.12.2010. pod brojem 001-17488/10 od 29.12.2010.godine).

Istog dana, pod brojem 001-16917/2010, usvojena je i Odluka o sedmoj emisiji akcija (redovnih akcija) smanjenjem kapitala, bez obaveze izrade prospekta, a radi smanjenja osnovnog kapitala za iznos od 3.844.000 KM. (Odluka o izmjeni Odluke o sedmoj emisiji akcija usvojena 29.12.2010. pod brojem 001-17489/10 od 29.12.2010. godine).

Po osnovu smanjenja osnovnog kapitala, Društvo je emitovalo:

		(u KM)
- šestu emisiju akcija -26.022 prioritetnih kumulativnih akcija klase "B", bez prava glasa, nominalne vrijednosti 100 KM, ukupne vrijednosti		2.602.200
- sedmu emisiju akcija-71.560 redovnih akcija klase "A", sa pravom glasa, nominalne vrijednosti 100 KM po akciji, ukupne vrijednosti		7.156.000

Na ovaj način osnovni kapital Društva, koji je upisan kod Osnovnog suda u Sokocu, u iznosu od 15.000.000 KM, smanjen je za iznos od 5.241.800 KM, zbog pokrića akumuliranog gubitka zaključno sa 31.12.2009. godine, te je nakon smanjenja, osnovni kapital iznosio 9.758.200 KM.

Zbog gore navedenog donijeta je i Odluka broj 001-16918/10 o izmjenama i dopunama člana 17. Statuta (član koji reguliše visinu osnovnog kapitala).

Po Rješenju Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske broj 01-UP-031-3609/10 i 01-UP-031-3610/10, oba od 31.12.2010. godine, Rešenja Centralnog registra hartija od vrijednosti broj 06-297/02 od 25.01.2011. godine, ova promena upisana je dana 14.02.2011. godine i kod Okružnog privrednog suda Istočno Sarajevo pod brojem 061-0-REG-11-000 029.

Preostali nepokriveni gubitak iz prethodnih godina u iznosu od 3.296.217 KM, Društvo je pokrilo iz ostvarene dobiti za 2010. godinu, a na osnovu Odluke Skupštine Društva broj 001-6107/11 od 21.04.2011. godine.

U toku 2011. godine donijeta je Odluka Skupštine Društva broj 001-6108/11 od 21.04.2011. godine o osmoj emisiji redovnih običnih akcija javnom ponudom, a sa ciljem da se obezbijedi adekvatnost bazičnog kapitala Društva.

Komisija za hartije od vrijednosti izdala je Rješenje o upisu broj 01-03-RE- 2077/1 od 27.07.2011. godini, tako da je krajem juna upisan i uplaćeni kapital po osnovu ove emisije u visini od 2.000.000 KM.

Centralni registar hartija od vrijednosti donosi dana 04.08.2011. godine Rješenje broj 06-297/02, kojim se registruje 20.000 komada hartija, nominalne vrijednosti 100 KM.

Po registraciji ove emisije, ukupna vrijednost osnovnog kapitala emitenta iznosi 11.758.200 KM.

			(u KM)
Ukupan broj akcionara	Broj akcija	Vrsta akcija	Ukupna vrijednost
23	91.560	- obične sa pravom glasa	9.156.000
104	26.022	- prioritetne akcije bez prava glasa, ali sa pravom na dividendu u visini od 5% vrijednosti kapitala	2.602.200
Ukupno:	<u>117.582</u>		<u>11.758.200</u>

Povećanje kapitala upisano je kod Okružnog privrednog suda Istočno Sarajevo dana 22.08.2011. godine, pod brojem 061-0-REG-11-000 332.

Krajem 2011. godine u listu "Glas Srpske", tačnije 08.12.2011. godine, objavljena je javna ponuda o preuzimanju, koja je upućena akcionarima od strane "VIG -a". Uz ovu ponudu objavljeno je i Mišljenje uprave o objavljenoj ponudi, usvojeno od strane UO na sjednici od 15.12.2011. godine.

Na ovaj način uspješno je završen postupak preuzimanja Društva od strane akcionara "VIG , AG Wien, što se utvrđuje iz Obavještenja Centralnog registra hartija od vrijednosti broj 01-656/12 od 20.01.2012. godine, upućeno VIG-u, da isti posjeduje 91.560 akcija ovog Društva, odnosno 100 % akcija sa pravom glasa.

Na dan 31.12.2011. godine struktura vlasništva nad akcijama sa pravom glasa:

Red. broj	VLASNICI KAPITALA	Učešće u %
1.	"VIG , AG Wien	96,632809
2.	" CPG Capital Partners Group " Sarajevo	0.742682
3.	"Nestro Petrol" a.d. Banja Luka	0,386632
4.	Ostali akcionari	2.237877
UKUPNO:		100,000000

Izvor: Centralni registar HOV-a, a.d., Banja Luka, broj 01-4-1/12 od 03.01.2012.godine.

Obzirom da su kvalifikovani imaooci akcija inostrane kuće, to Ovlašćeni revizor nije bio u mogućnosti da obezbijedi podatke o akcionarima ovih društava, sve do fizičkog lica.

Zarada po akciji po odbitku iznosa dividende za prioritetne akcije iskazana je u iznosu od 2,95 KM, koja je utvrđena na sledeći način:

$$\text{Zarada po akciji} = \frac{\text{Dobit prioritetne dividende}}{\text{Ponderisani prosječni br. akcija}} = \frac{(377.835 - 134.398) = 243.437}{82.306} = 2,95 \text{ KM}$$

b) Emisiona premija

Emisiona premija Društva iz prethodne godine u visini od 599.400 KM iskorišćena je za pokriće gubitka iz ranijeg perioda, a na osnovu Odluke o pokriću gubitka na teret rezervi i osnovnog kapitala broj 001-16912/2010. od 15.12.2010. godine.

Iznos od 3.268 KM potiče iz ostvarene pozitivne emisione premije, koja je u toku 2011. godine nastala kao razlika između nominalne vrijednosti emitovanih upisanih akcija i njihove prodajne vrijednosti, ostvarene prilikom realizacije VIII emisije akcija javnom ponudom (dokapitalizacije). Prodajna cijena akcija je iznosila 100 KM, a cijena za preostale akcije je formirana po principu višestrukih cijena (kontinuirana javna ponuda) iz razlike u cijeni između tržišne i cijene određene u prospektu. Standard povećanja cijene je 0,01 KM.

c) Revalorizacije rezerve

Revalorizacije rezerve u visini od 1.644.392KM, kao specifičan oblik kapitala, formirane su prilikom ranije procjene i usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti građevinskih objekata i zemljišta sa tržišnom vrijednošću i u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promena.

Društvo je u obavezi da u narednom periodu obezbijedi analitiku ovog računa u Glavnoj knjizi po svakom objektu, za kojeg je izvršena revalorizacija, odnosno usklađivanje knjigovodstvene sa tržišnom vrijednošću.

d) Rezerve iz dobitka

Rezerve iz dobitka formirane u ranijem periodu, u visini od 590.840 KM, iskorišćene su za pokriće gubitka iz ranijeg perioda, a na osnovu Odluke o pokriću gubitka na teret rezervi i osnovnog kapitala broj 001-16912/2010. od 15.12.2010. godine.

U toku 2011. godine izdvajanjem iz neraspoređene dobiti, formirane su zakonske rezerve u visini od 134.091 KM.

Naime, na osnovu Odluke Skupštine Društva broj 001-6107/11 od 21.04.2011. godine, neraspoređena dobit iz prethodne godine, osim za pokriće gubitka, raspoređena je i u zakonske rezerve, poštujući odredbe Zakona o privrednim društvima RS ("Službeni glasnik RS" br.127/08, 58/09 i 100/11).

e) Nerealizovani gubici po osnovu HOV- raspoloživih za prodaju

Društvo je i u toku 2011. godine dio slobodnih sredstava plasiralo u obveznice koje služe za pokriće rezervi životnih osiguranja i manji dio za tehničke rezerve neživotnih osiguranja.

Pomenute obveznice Društvo tretira kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju i vrednuje ih u skladu sa MRS 39 i važećim zakonskim propisima u zemlji, čiji se efekti razlike između tržišne i knjigovodstvene vrijednosti prate preko nerealizovanih gubitaka i dobitaka po osnovu HOV raspoloživih za prodaju, a u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj 118/08.i 11/09).

Na ovom računu izvršeno je evidentiranje pada tržišne vrednosti obveznica u odnosu na knjigovodstvenu na dan 31.12.2011. godine, tako da ukupni efekti iznose 19.526 KM.

Šire obrazloženje dato je pod tačkom 5.3.4. Izveštajnog redosleda.

f) Nerealizovani dobiti po osnovu HOV- raspoloživih za prodaju

Nerealizovani dobiti ostvareni su vrednovanjem obveznica RS – ratne štete, stare devizne štednje i unutrašnjeg duga prema dobavljačima u visini od 41.332 KM.

g) Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina

Stanje i promjene u toku godine daju se u sledećoj tabeli:

	(u KM)
– Početno stanje 01.01.2011. godine	3.430.308
– Raspoređeno za pokriće gubitka prenetog iz ranijih godina	(3.296.217)
– Raspoređeno za zakonske rezerve	(134.091)
Stanje 31.12.2011. godine	-

Izdvajanje iz neraspoređene dobiti izvršeno je na osnovu Odluke Skupštine Društva broj 001-6107/11 od 21.04.2011. godine.

h) Neraspoređeni dobitak tekuće godine

Iz poslovanja 2011. godine, ostvaren je dobitak u visini od 377.835 KM, a po vrstama osiguranja na način kako se daje u slijedećoj tabeli:

	(u KM)
– Dobitak iz osnova životnih osiguranja	30.624
– Dobitak iz osnova neživotnih osiguranja	483.051
– Ukupna neto dobitak na nivou Društva	513.675
– Za isplatu dividende za 2010. godinu po Odluci Skupštine broj 001-6107/11 od 21.04.2011.g.	(130.110)
– Otkup akcija nesaglasnih akcionara	(5.730)
Stanje 31.12.2011. godine	377.835

Na osnovu Odluke 001-6107/11 od 21.04.2011.g. evidentirana je obaveza u visini od 130.110 KM na teret dobiti tekuće godine, jer nije bilo viška dobiti za ove namjene nakon pokrića gubitka i izdvajanja u zakonske rezerve.

Otkup akcija nesaglasnih osiguranja obrazložen je pod tačkom 6.2.4.d) Izvještajnog redosleda.

i) Gubitak do visine kapitala

Društvo je prethodne godine, sa stanjem 31.12.2010. godine, iskazalo gubitak do visine kapitala u iznosu od 9.728.257 KM, kao posljedicu otpisa nenaplativih potraživanja i plasmana iz ranijeg perioda, a u cilju uspješnijeg poslovanja u narednom periodu.

Iako nastali gubitak nije ugrozio propisani cenzus o minimalnoj visini akcijskog kapitala na posmatrani dan, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 74/2010) – članom 52a – stav 7, propisana je obaveza društva za osiguranje da u toku naredne poslovne godine pokrije nepokriveni gubitak iz prethodne poslovne godine.

Gubitak je pokriven u dva navrata i to:

	(u KM)
– Odlukom Skupštine broj 001-17485/2010 od 29.12.2010. godine, gubitak je pokriven na teret rezervi i osnovnog kapitala	6.432.040
– Odlukom Skupštine Društva broj 001-6107/11 od 21.04.2011. godine gubitak je pokriven iz neraspoređene dobiti za 2010. godinu	3.296.217
Ukupno:	9.728.257

Način pokrića gubitka iz ranijih godina u visini od 9.728.257 KM, detaljno je obrazložen po prethodnom tačkom 8a) Kapital - Akcijski kapital.

Garantni fond

Društvo je sastavilo propisane obrasce-Izvještaje o visini kapitala i Garantnom fondu Društva, posebno za neživotna osiguranja, a posebno za životna osiguranja.

Članom 53. Zakona o društvima za osiguranje (Sl. Glasnik RS broj 17/2005.) propisani su uslovi o visini Garantnog fonda, koji ne smije biti manji od iznosa propisanog minimuma osnivačkog kapitala.

Garantni fond neživotnih osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine čini:

	(u KM)
– Uplaćeni akcionarski kapital iz osnova običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija	6.156.000
– Emisiona premija ostvarena pri uplati prioritetnih nekumulativnih akcija	3.268
– Zakonske rezerve	41.449
– Otkupljene sopstvene akcije	(11.100)
– Nematerijalna ulaganja	(506.926)
Svega osnovni kapital	5.682.691
– Dodatni kapital- uplaćeni akcionarski kapital iz osnova trajno prioritetno kumulativnih akcija	2.602.200
Ukupno Garantni fond:	8.284.891

Garantni fond životnih osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine čini:

	(u KM)
– Uplaćeni akcijski kapital iz osnova nominalnog iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija izdanih na osnovu novčanih uplata	3.000.000
– Emisiona premija ostvarena pri uplati običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija	-
– Zakonske rezerve	92.643
– Nematerijalna ulaganja	(6.865)
Svega osnovni kapital	3.085.778
– Dodatni kapital - uplaćeni akcionarski kapital iz osnova trajno prioritetno kumulativnih akcija	-
Ukupno Garantni fond:	3.085.778

Izvršetak o visini kapitala i garantnom fondu za poslove životnih osiguranja pokazuje stanje kapitala u iznosu od 3.085.778 KM.

U skladu sa čl. 53. stav 1. odnosno 4. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje (Sl. glasnik RS br.74/2010.) utvrđuje se visina potrebnog garantnog fonda za poslovanje ako Društvo obavlja i pokriva više vrsta ili rizika. U tom slučaju uzima se ona vrsta osiguranja za koje je potreban najviši iznos garantnog fonda.

Novim članom 52 a "Upravljanje rizicima" izmijenjenog Zakona o osiguranju Društvo je dužno da obezbijedi da uvijek raspolaže sa adekvatnim kapitalom u pogledu obima i vrsta poslova osiguranja koje obavlja i s obzirom na rizike kojima je izloženo u obavljanju tih poslova (adekvatnost kapitala) i poslovati tako da je sposobno blagovremeno ispuniti dospelje obaveze (načelo likvidnosti), te na način da je trajno sposoban ispunjavati sve svoje obaveze (načelo solventnosti).

Shodno tome, a u svrhu primjene pravila upravljanja rizicima i ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala, kapital društva za osiguranje obračunava se kao zbir stavki bazičnog (osnovnog) kapitala i dodatnog kapitala, umanjen za odbitne stavke (kako je i prikazano u prednjim tabelama)

Bazični (osnovni) kapital društva za osiguranje obračunava se kao zbir stavki uplaćenog akcionarskog kapitala, osim po osnovu kumulativnih povlašćenih akcija, rezervi kapitala, osim rezervi povezanih sa kumulativnim povlašćenim akcijama, statutarnih i zakonskih rezervi i prenesene neto dobiti iz predhodnih godina.

Pri obračunavanju bazičnog (osnovnog) kapitala, ovako utvrđen zbir, umanjuje se za stavke otkupljenih vlastitih akcija, nematerijalnih ulaganja, gubitka iz tekuće godine i predhodnih godina i drugih stavki, koje propisuje Agencija za osiguranje RS.

Dodatni kapitala društva za osiguranje obračunava se kao zbir stavki uplaćenog akcionarskog kapitala, po osnovu kumulativnih povlašćenih akcija, rezervi kapitala povezanih s tim akcijama, podređenih dužničkih finansijskih instrumenata i drugih stavki, koje podzakonskim aktima propisuje Agencija Republike Srpske.

Obzirom da na dan 31.12.2011. godine ukupan kapital (osnovni i dodatni) namijenjen za poslovanje neživotnih osiguranja iznosi 8.284.891 KM i veći je od minimalnog Garantnog fonda propisanog odredbama čl. 53. stav 2. Zakona za 3.284.891 KM, Društvo je ispunilo obavezu propisanu članom 53. i 53. a izmijenjenog Zakona.

Margina solventnosti

Članom 52. Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj 17/2005.) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br.74/2010), regulisano je da je svako društvo za osiguranje obavezno da odredi marginu solventnosti u pogledu svog cjelokupnog poslovanja.

Neživotna osiguranja

U skladu sa članom 7. Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj ("Sl. glasnik RS", broj 101/07.) i člana 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br.74/2010.) izračunavanje margine solventnosti za neposredna neživotna osiguranja i reosiguranje vrši se primjenom indeksa šteta ili primjenom premijskog indeksa i jednaka je većem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna. Po obračunu aktuara sa 31.12.2011. godine:

	(u KM)
– Margina solventnosti primjenom premijskog indeksa	4.221.264
– Margina solventnosti primjenom indeksa šteta	2.172.840

Pošto je margina solventnosti po premijском indeksu veća, ocjenjena margina solventnosti je 4.221.264 KM.

Iz prednjeg proizlazi da je margina solventnosti neživotnih osiguranja manja od zahtjevanog Garantnog fonda u iznosu od 5.000.000 KM za sve vrste osiguranja za koje Društvo ima dozvolu.

Po sadržaju "Obrasca K" koji se dostavlja Agenciji za osiguranje o kapitalu i garantnom fondu za poslove neposrednih neživotnih osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, a shodno članu 3., 4. i 5. Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj, utvrđuje se visina osnovnog i dodatnog kapitala sa prikazima iskazanih veličina koje se uzimaju u obzir kod utvrđivanja istih:

	(u KM)
a) Osnovni kapital	
– Uplaćeni akcijski kapital iz osnova nominalnog iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija izdanih na osnovu novčanih uplata	6.156.000
– Emisiona premija ostvarena pri uplati običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija	3.268
– Zakonske rezerve	41.449
– Dobitak ranih godina	
– Gubitak ranih godina	
– Otkupljene vlastite akcije	(11.100)
– Nematerijalna ulaganja	(506.926)
Svega osnovni kapital:	5.682.691
b) Dodatni kapital- uplaćeni akcionarski kapitala iz osnova trajno prioritetno kumulativnih akcija	2.602.200
– Uplaćeni akcijski kapital iz osnova nominalnog iznosa trajnih prioritetnih kumulativnih akcija	2.602.200
– Emisiona premija ostvarena pri uplati trajnih prioritetnih kumulativnih akcija	
– ½ neuplaćenog upisanog kapitala kod akcionarskog društava ili doprinosa članova društva za uzajmano osiguranje	
– Iznos priznatog neamortizovanog troška provizije zaključenih ugovora životnih osiguranja	
– Podređeni dužnički instrumenti	
c) Garantni fond (a+b)	8.284.891
d) Odbitne stavke	-
– Ulaganja iz člana 5.tačka 2. Pravilnika	-
– Nelikvidna sredstva iz člana 5.tačka 3. Pravilnika	-
Svega odbitne stavke	-
e) Kapital društva za osiguranje (d – c)	8.284.891
f) Margina solventnosti	4.221.265
g) Više kapitala (f – e)	4.063.626
h) Garantni fond	8.284.891
i) 1/3 margine solventnosti	1.407.088
j) Najniži Zakonom propisani iznos Garantnog fonda (čl. 53. stav 2.)	5.000.000
k) Više Garantnog fonda (h – j)	3.284.891

Životna osiguranja

Margina solventnosti za poslove neposrednih životnih osiguranja obračunava se u skladu sa članom 8. Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj ("Sl. glasnik RS", broj 101/07.)

Izvještaj o visini kapitala i garantnom fondu za poslove životnih osiguranja pokazuje stanje kapitala u iznosu od 3.000.000 KM.

Margina solventnosti za poslove neposrednih životnih osiguranja obračunava se kao zbir dva rezultata i to:

	(u KM)
– prvi rezultat se obračunava množenjem matematičke rezerve utvrđene koeficijentom	18.560
– drugi rezultat se obračunava množenjem kapitala izloženog riziku utvrđenim koeficijentom i to samo za životna osiguranja kod kojih kapital izložen riziku nije negativan	28.065
Zbir prvog i drugog rezultata:	46.625
– margina solventnosti za dopunska osiguranja	9.998
– Margina solventnosti za životna osiguranja, zajedno sa dopunskim osiguranjima uz osiguranje života	56.623

Napomena: Margina solventnosti za dodatno osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja, a koja se ugovaraju uz osiguranje života, margina solventnosti obračunata je u skladu sa članom 7.pomenutog Pravilnika - stav 1., 2. i 3 ., tj.primjenom premijskog indeksa i indeksa šteta.

Po sadržaju "Obrasca K" koji se dostavlja Agenciji za osiguranje o kapitalu i garantnom fondu za poslove neposrednih životnih osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, a shodno članu 3., 4. i 5. Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj, utvrđuje se visina bazičnog i dodatnog kapitala sa prikazima iskazanih veličina koje se uzimaju u obzir kod utvrđivanja istih:

	(u KM)
a) Osnovni kapital	3.085.778
– Uplaćeni akcijski kapital iz osnova nominalnog iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija izdanih na osnovu novčanih uplata	3.000.000
– Emisiona premija ostvarena pri uplati običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih akcija	-
– Zakonske rezerve	92.643
– Prenesena dobit iz proteklih godina	-
– Gubitak ranijih godina	-
– Nematerijalna ulaganja	(6.865)
Svega osnovni (bazični) kapital:	-
b) Dodatni kapital - uplaćeni akcionarski kapitala iz osnova trajno prioritetno kumulativnih akcija	-
– Uplaćeni akcijski kapital iz osnova nominalnog iznosa trajnih prioritetnih kumulativnih akcija	-
– Emisiona premija ostvarena pri uplati trajnih prioritetnih kumulativnih akcija	-
– 1/2 neuplaćenog upisanog kapitala kod akcionarskog društava ili doprinosa članova društva za uzajmano osiguranje	-
– Iznos priznatog neamortizovanog troška provizije zaključenih ugovora životnih osiguranja	-
– Podređeni dužnički instrumenti	-
c) Garantni fond (a+b)	3.085.778
d) Odbitne stavke	-
– Ulaganja iz člana 5.tačka 2. Pravilnika	-
– Nelikvidna sredstva iz člana 5.tačka 3. Pravilnika	-
Svega odbitne stavke	-
e) Kapital društva za osiguranje (c – d)	3.085.778
f) Margina solventnosti	56.623
g) Više kapitala (e – f)	3.029.155
h) Garantni fond	3.085.778
i) 1/3 margine solventnosti	18.874
j) Najniži Zakonom propisani iznos Garantnog fonda (čl. 53. stav 2.)	3.000.000
k) Više Garantnog fonda (h – j)	85.778

Izvještaj o margini solventnosti za poslove životnih osiguranja pokazuje stanje Garantnog fonda u iznosu od 3.085.778 KM.

Ocjena je nezavisnog revizora, da su podaci koji su osnov za obračunavanje i iskazivanje pozicija, a na koje Ovlašćeni aktuar daje mišljenje (tehničke rezerve – rezerve za izravnjanje rizika, rezervisane štete i prenosnu premiju) pouzdani i u skladu sa važećim propisima.

9. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja Društva iskazana su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)	
	31.12.2011. g.	31.12.2010. g.
a) Matematička rezerva životnih osiguranja	464.011	149.056
b) Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	191.901	191.901
c) Rezerve za izravnjanje rizika	-	-
Ukupno:	655.912	340.957

a) Matematička rezerva životnih osiguranja

Matematička rezerva osiguranja života izdvojena je u skladu sa aktuarskim pravilima, posebno za svaki ugovor o osiguranju života na osnovu matematičkih modela za obračun matematičke rezerve, koji su definisani u tarifama premija osiguranja života za svaku tarifu posebno i u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve broj 001-3394/10 od 11.03.2010. godine.

Obračun je potvrđen od strane ovlašćenog aktuara Dr. Mirele Mitrašević - ovlašćenje broj 04-353-1/06., koji je angažovan od strane ovog Društva.

Matematička rezerva sa 31.12.2011. godine iskazana je kako sledi:

	(u KM)
a) Matematička rezerva životnog osiguranja	382.321
b) Matematička rezerva – prenosna premija osiguranja života	81.690
Ukupno:	464.011

Prenosna premija osiguranja života sastavni je dio matematičke rezerve i evidentira se u knjigovodstvu na računu 400, što je Društvo pravilno iskazalo na pomenutom računu, shodno članu 8. Pravilnika, koji reguliše da se prenosna premija osnovnih životnih osiguranja i dopunskih osiguranja uz životna osiguranja za koje se računa matematička rezerva uključuje u obračun matematičke rezerve.

Na dan 31.12.2011. godine Društvo nije bilo u obavezi da obrazuje rezerve za učešće u dobiti, obzirom da se za proizvode sa redovnim plaćanjem premije prvi pripis udjela u dobiti obavlja 31. decembra u četvrtoj godini osiguranja.

b) Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih

Rezervisanje za 2011. godinu iskazano je u visini od 191.901 KM.

	(u KM)					
OPIS	2009. g.	2010. g.	2011. g.	Index 2009	Index 2010	Index 2011
– Otpremnine muški pol	80.856	95.181	73.898	100,00	117,72	77,64
– Otpremnine ženski pol	79.826	96.721	109.030	100,00	121,16	112,73
Ukupno:	160.683	191.901	182.929	100,00	119.43	95,32

Iako je rezervisanje za 2011. godinu izvršeno u manjem iznosu nego prethodne godine, Društvo razliku od 8.972 KM nije knjižilo razliku u korist prihoda, obzirom na odredbe paragrafa 92 iz "MRS-a 19":

" U merenju svojih obaveza po osnovu definisanih primanja , shodno paragrafu 54, entitet treba da prema paragrafu 58 A prizna deo (određen na način iz paragrafa 93) svojih aktuarskih dobitaka i gubitaka kao prihod ili rashod, ako neto kumulativni nepriznati aktuarski dobitci i gubici na kraju prethodnog izvještjnog perioda prevazilaze veće od sljedećih iznosa:

- a. 10 % sadašnje vrijednosti obaveze po osnovu definisanih primanja na taj datum (prije odbijanja sredstava plana) i*
- b. 10 % fer vrijednosti bilo kog sredstva plana na taj datum.*

Obračun je potvrđen od strane ovlašćenog aktuara Dr. Mirele Mitrašević - ovlašćenje broj 04-353-1/06.

c) Rezerve za izravnjanje rizika

Članom 20. Pravilnika o tehničkim rezervama ("Službeni glasnik RS", br. 116/06) definisano je Društvo za osiguranje može formirati rezerve za izravnjanje rizika u onim vrstama osiguranja za koje se na osnovu statističkih podataka mogu očekivati značajnija odstupanja godišnjeg iznosa šteta.

Na dan 31.12.2011. godine Društvo nije formiralo rezerve za izravnjanje rizika.

10. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze iskazane na dan 31.12.2011. godine, uredno su popisane i usaglašene u ukupnoj visini od 50.527 KM.

Dugoročne obaveze iskazane su kod Filijale Sarajevo po osnovu nabavke opreme putem lizinga od "VB Leasing", d.o.o. iz Sarajeva, a za potrebe proširenja postojećeg voznog parka, potrebnih za nastup na tržištu Federacije BIH.

Obaveze su iskazane na osnovu sledećih ugovora:

Broj Ugovora	Predmet lizinga	Rok na koji je lizing odobren	(u KM) Ukupno stanje po Ugovorima na dan 31.12.2011.g.
– Ugovor o leasingu broj 10866 od 17.11.2009.godine	Škoda Octavia Elegance 2,0 TDI	60 meseci	12.980
– Ugovor o leasingu broj 10859 od 13.10.2009.godine	Škoda Octavia Combi 1,9 TDI	60 meseci	12.038
– Ugovor o leasingu broj 10742 od 31.08.2009.godine	Škoda Octavia Elegance 2.0 TDI	60 meseci	11.954
– Ugovor o leasingu broj 10741 od 31.08.2009.godine	Škoda Superb. 2.0 TDI	60 meseci	13.555
Ukupno:			50.527

Uz svaki Ugovor priložen je plan otplate, koji sadrži ratu lizing naknade, amortizovanu vrijednost lizinga, kamatu, kao i dospjeće svake rate.

Dug koji dospeva za plaćanje u 2012. godini prenijet je na kratkoročne obaveze- dospjeće do godinu dana, u visini od 28.749 KM, a u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru.

Uvidom u dokumentaciju obaveze po osnovu lizinga sa stanjem na dan 31.12.2011. godine u cjelosti su usaglašene.

11. KRATKOROČNE OBAVEZE

Kratkoročne obaveze iskazane na dan 31.12.2011. godine uredno su popisane i usaglašene po svakoj Filijali, kao i na nivou pravnog lica. Izvještaj o popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011. godine usvojen je Odlukom UO broj 001-562/11 od 17.01.2012. godine. Navedenim popisom, uvažavajući prijedloge popisnih komisija, za one obaveze koje su zastarjele ili nisu potraživane u skladu sa zakonskim i računovodstvenim propisima, izvršeno je oprihodovanje obaveza u iznosu od 61.710 KM, po strukturi kako će biti obrazložene kroz ovu tačku.

Struktura kratkoročnih obaveza sa 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom u odnosu na predhodnu 2010. godinu je sljedeća:

	(u KM)	
	31.12.2011.	31.12.2010.
11.1. Kratkoročne finansijske obaveze	186.764	534.484
11.2. Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	83.913	74.811
11.3. Obaveze za premiju i specifične obaveze	278.680	152.422
11.4. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	656.800	404.122
11.5. Druge obaveze iz poslovanja	543.156	815.874
11.6. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	312.456	245.571
11.7. Obaveza za porez iz rezultata	17.245	291.476
Ukupno:	2.079.014	2.518.760

11.1. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
– Deo dugoročnih finansijskih obaveza koje dospijevaju u periodu do godinu dana	28.749
– Kratkoročni kredit	158.003
– Ostale kratkoročne finansijske obaveze	12
Ukupno:	186.764

Deo dugoročnih finansijskih obaveza koje dospijevaju u periodu do godinu dana

Ostale kratkoročne obaveze od 28.749 KM iskazane su po osnovu dijela dugoročnih obaveza koje dospevaju do godinu dana od dana bilansa, odnosno do 31.12.2012. godine, a po osnovu finansijskog zakupa-lizinga, obrazloženog pod tačkom 10. Izvještajnog redosleda.

Kratkoročni kredit

S ciljem izmirenja tekućih obaveza, Društvo je u toku 2011. godine pribavilo 3 (tri) kratkoročna kredita, u visini i po uslovima kako se daje u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Banka povjerilac	Broj kredita	Ugovoreni iznos duga	Datum odobrenja kredita	Rok otplate kredita	Kamatna stopa	(u KM) Stanje duga na dan 31.12.2011.
1.	"UniCredit banka", Banja Luka	Ugovor o revolving kreditu br. 11001641-RK-490/11	150.000	16.06.2011	31.05.2012.	8,49 % na godišnjem nivou	50.000
2.	"Nova banka", Banja Luka	Ugovor o okvirnom kreditu 0270110003 od 29.03.2011	500.000	15.04.2011	15.04.2012.	6,8 % na godišnjem nivou	102.335
3.	"VBL posrednik"	Ugovor za nabavku automobila	12.484	31.12.2010	31.12.2012.		5.668
4.	Ukupno:						158.003

U cilju obezbjeđenja urednog vraćanja kredita, Društvo je u korist Banke po prvom kreditu iz tabele obezbjedilo 10 bjanko mjenica i 10 bjanko virtmanskih naloga, potpisanih i ovjerenih os strane Društva, dok je po drugom kreditu Društvo priložilo 10 bjanko potpisanih i ovjerenih naloga za plaćanje i 5 bjanko potpisanih i ovjerenih mjenica Društva sa mjeničnom izjavom.

Stanje obaveza potvrđeno je i usaglašeno putem Izvoda otvorenih stavki na dan 31.11.2011. godine.

Ostatak čini kratkoročni kredit u visini od 5.668 KM iskazan je kod Filijale Sarajevo, a po osnovu kratkoročnog kredita za kupovinu automobila putem lizinga.

11.2. Obaveze po štetama

Obaveze za likvidirane, a neisplaćene štete na dan 31.12.2011. godine, iskazane su u visini od 83.913 KM, na način kako se daje u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
– Obaveze za štete i ugovorene iznose u zemlji	83.913
– Obaveze za štete u inostranstvu	-
Ukupno:	83.913

Obaveze za štete i ugovorene iznose u zemlji iskazane su po sljedećim vrstama osiguranja:

	(u KM)	Napomena:
– Obaveze iz osnova osiguranja nezgode	18.791	nedospjelo
– Obaveze za štete- autokasko	15.082	nedospjelo
– Obaveze za štete-autoodgovornost	47.829	nedospjelo
– Obaveze za osiguranje od ostalih šteta na imovini	1.402	
– Obaveze po osnovu zdravstveno osiguranje	809	
Ukupno:	83.913	

Zbog zastarjelosti, odnosno iz razloga što u dužem periodu nisu potraživane od strane osiguranika, to je na prijedlog popisne komisije usvojena Odluka UO broj 001-562/12 od 17.01.2012. godine, da se ukinu, odnosno oprihodeju obaveze po osnovu šteta i to:

	(u KM)
– Obaveze za štete -nezgoda	4.526
– Obaveze za štete -autokasko	614
– Obaveze za štete -autoodgovornost	456
Ukupno:	5.596

Iz priložene dokumentacije, stoji opravdanost ukidanja ovih obaveza.

Sa stanjem 31.12.2011. godine procenat izmirenih šteta u zemlji, zajedno sa prenijetim stanjem iz predhodne godine, iskazan je u visini od (7.366.209 : 7.450.122) 98,87 %.

Društvo sa stanjem 31.12.2011. godine nema iskazanih obaveza za štete u inostranstvu.

11.3. Obaveze za premiju i specifične obaveze

Obaveze za premiju i specifične obaveze iskazane su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
– Obaveze za premiju reosiguranja u INO po osnovu neživotnih osiguranja	148.693
– Obaveze za premiju reosiguranja u zemlji po osnovu neživotnih osiguranja	41.528
– Obaveze za premiju reosiguranja u INO po osnovu životnih osiguranja	7.605
– Obaveze po osnovu povrata premije	17.864
– Obaveze za preventivu	62.990
Ukupno:	278.680

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju obaveza za premiju reosiguranja u INO po osnovu neživotnih osiguranja, ovu poziciju čine obaveze prema reosiguravaču:

	(u KM)
- Obaveze za premiju reosiguranja prema "Wiener RE", Beograd	147.543
- Obaveze za premiju reosiguranja prema "Dunav Re", a.d.	1.150
Ukupno:	148.693

Napomena je Ovlašćenog revizora da su ove obaveze isplaćene u januaru 2012. godine, u skladu sa obračunatom obavezom.

Obaveza za premiju reosiguranja u zemlji u visini od 41.528 KM se odnosi na obavezu po osnovu reosiguranja zelene karte prema Birou zelene karte BIH, a ista je takođe izmirena u januaru 2012. godine.

Sa naprijed navedenim reosiguravačima usaglašena su stanja putem Izvoda otvorenih stavki i to sa:

- "Wiener RE", Beograd - usaglašeno sa stanjem 30.09.2011. godine, a potvrđeno u celosti od strane "Jahorina osiguranja" na dan 15.11.2011. godine
- "Dunav Re", a.d. - usaglašeno sa stanjem 30.11.2011. godine, a potvrđeno u celosti od strane "Jahorina osiguranja" na dan 19.12.2011. godine

Nedospjele obaveze za premiju reosiguranja prema "Wiener Re" u visini od 817.952 KM proknjižene su na računu pasivnih vremenskih razgraničenja - konto 499800 (osiguranje društva "Natron Hayat", d.o.o., zaključeno krajem decembra 2011. godine i prenijeto u reosiguranje).

Obaveze za premiju reosiguranja u INO po osnovu životnih osiguranja

Ovaj iznos predstavlja uknjiženu obavezu po osnovu ugovora o reosiguranju za životna osiguranja u iznosu od 7.605 KM, zaključenih sa "VIG RE Prague".

Društvo od strane Agencije ima potvrde o saglasnosti na obavljanje poslova reosiguranja od strane društava za reosiguranje i to:

	Broj saglasnosti	Napomena
- Saglasnost na obavljanje poslova reosiguranja sa "Delta Generali Re", Beograd	05-519-4/10 od 08.06.2010. god.	nije potpisan novi, ostao na snazi stari ugovor
- Saglasnost na obavljanje poslova reosiguranja sa "Wiener RE", a.d. Beograd	05-519-13/10 od 29.01.2011. god.	

Sa "Dunav Re" Društvo nije zaključilo novi Ugovor u 2011. godini, ali je bilo kvartalnih plaćanja po polisama iz 2010. godine, jer se tako fakturiše i za njih nije trebala saglasnost.

Ovime je Društvo obezbijedilo potvrdu o rezistentnosti i drugu dokumentaciju u cilju izbjegavanja dvostrukog oporezivanja prema odredbama Zakona o porezu na dobit Republike Srpske ("Sl. glasnik Republike Srpske", broj 91/06.) i time izvršila mjere naložene Rješenjem od strane Agencije.

Obaveze za preventivu

Na ovoj poziciji evidentirane su sa stanjem 31.12.2011. godine obaveze za isplatu sredstava preventive od 62.990 KM, a prema ranije donijetim Odlukama. Naime, Društvo sredstva preventive izdvaja po obračunu u skladu sa Pravilnikom o preventivi na računu 496, pa ih sa tog računa donosi na ovaj račun (konto 449), sa kojeg kasnije prati njegovo trošenje.

11.4. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada

Struktura ovih obaveza daje se u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
– Obaveze za neto zarade i naknade zarada	272.998
– Obaveze za porez na zarade	59.805
– Obaveze za doprinose na zarade	323.997
Ukupno:	656.800

Obaveze za neto zarade i naknade zarada predstavljaju ukalkulisane, a neisplaćene obaveze po osnovu zarada za 12. mjesec 2011. godine.

Uvidom u dokumentaciju, one su izmirene u januaru 2012. godine, sa pripadajućim porezima i doprinosima navedenim u prednjoj tabeli.

11.5. Druge obaveze iz poslovanja

Druge obaveze iz poslovanja iskazane su po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
– Primljeni avansi po osnovu premije-neživot	45.068
– Primljeni avansi po osnovu premije-život	8.476
– Primljeni avansi po ostalim osnovama (zakupnina)	6.077
– Obaveze prema članovima UO	3.000
– Obaveze za neto proviziju zastupnicima osiguranja RS	373
– Obaveze za neto proviziju zastupnicima osiguranja F BiH	4.074
– Obaveze za neto zarade po ugovoru o djelu u RS	11.010
– Obaveze za neto zarade po privremenim i povremenim poslovima F BiH	3.470
– Obaveze za neto zarade zakupa fizičkih lica RS	18.758
– Obaveze za neto zarade zakupa fizičkih lica F BiH	250
– Obaveze prema dobavljačima	368.660
– Obaveze prema Agenciji osiguranja Republike Srpske	953
– Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	366
– Obaveze prema PK RS i sindikalnu članarinu RS	9.429
– Obaveze prema Zaštitnom fondu RS	19.155
– Obaveze za vatrogasni doprinos	5.516
– Obaveze za protivgradnu zaštitu	15.751
– Obaveze za pomoć i humanitarna davanja	18.700
– Ostale obaveze iz poslovanja	4.070
Ukupno:	543.156

Primljeni avansi po osnovu premije-neživot od 45.068 KM i život 8.476 KM, predstavljaju pretplate premije, odnosno polise koje još nisu unijete u program.

Za dve Filijale – Gradiška i Prijedor izvršeno je prihodovanje obveza po osnovu primljenih avansa iz ranijih godina, u visini od 3.711 KM. Ovi avansi potiču iz ranijeg perioda i kao takvi predstavljaju zastarjele obaveze u skladu sa zakonskim i računovodstvenim propisima. Prihodovanje ovih obaveza izvršeno je na prijedlog popisne komisije, a usvojen na osnovu Odluke o usvajanju Izvještaja o popisu sredstava i izvora sredstava za 2011. godinu, broj 001-562/11 od 17.01.2012. godine.

Obaveze za neto provizije zastupnicima osiguranja RS

Obaveze za neto provizije zastupnicima osiguranja RS iskazane su u iznosu od 373 KM, a po osnovu zaključenih ugovora o zastupanju i posredovanju.

Obaveze za neto proviziju zastupnicima u RS uredno se izmiruju, posmatrajući ukupan promet u toku godine, zajedno sa prenijetim početnim stanjem, na što ukazuje procenat od (18.229 : 18.602) 97,99 %.

Obaveze za neto proviziju zastupnicima osiguranja F BiH

Obaveze za neto provizije zastupnicima osiguranja u Federaciji BiH iskazane su u iznosu od 4.074 KM, a iznosi su iskazani kod sledećih zastupnika:

	Iznos u KM	% naplate
– Dževad Šiljak	1.778	93,64
– Katica Krajina	2.296	96,91
Ukupno stanje 31.12.2011. godine	4.074	

Obaveze za neto proviziju zastupnicima u F BiH takođe se uredno izmiruju, što pokazuje ostvareni procenat (u celini) od (185.670 : 189.744) 97,85 %.

Obaveze po ovom osnovu iskazane su po osnovu vjerodostojne dokumentacije i uredno zaključenih ugovora o zastupanju.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima, popisane i usaglašene, iskazane su po sljedećoj strukturi i iznosima kako sljede:

	(u KM)
– Obaveze prema dobavljačima - povezana lica	109.067
– Obaveze prema dobavljačima u zemlji za obrtna sredstva	234.220
– Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu za obrtna sredstva	1.293
– Obaveze prema dobavljačima u zemlji za osnovna sredstva i nemater. ulaganja	24.080
Ukupno:	368.660

Obaveze prema povezanim licima

Sa stanjem 31.12.2011. godine Društvo ima iskazane obaveze prema povezanom licu "Jahorina auto", d.o.o..

Obaveze je iskazana po osnovu usluga tehničkih pregleda, koje ovo povezano lice vrši u ime i za račun "Jahorina osiguranja".

Uvidom u dokumentaciju, obaveze su iskazane pojedninačno po svakoj Filijali (u specifikaciji su iskazani i po tehničkim pregledima) i usaglašene na dan 31.12.2011. godine.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji za obrtna sredstva

Veći iznosi obaveza prema dobavljačima u zemlji za obrtna sredstva iskazani su kod sljedećih pravnih lica:

	(u KM)	Napomena
– Servis "Vidović", d.o.o.	42.207	sudski spor
– Audi Centar	38.162	sudski spor
– JP Radio televizija Republike Srpske	10.357	usaglašeno
– RTV BN, d.o.o.	9.459	usaglašeno
– Indilović, d.o.o., Posušje	6.267	usaglašeno
– Factor, d.o.o., Sarajevo	5.850	usaglašeno
– Šiljak, d.o.o., Sarajevo	4.445	usaglašeno

Naprijed navedene obaveze prema dobavljačima za obrtna sredstva u zemlji, uredno se izmiruju, što pokazuje procenat izmirenih obaveza na dan 31.12.2011. godine, koji je zajedno sa prenetim stanjem iz prethodne godine, ostvaren u visini procenta od (4.194.876 : 4.429.096) 94,71 %.

Unutar ove grupe obaveza, vode se i obaveze prema zastupnicima - pravna lica, kod kojih su uzorkovani zastupnici sa najvećim prometom u toku 2011. godine i to:

	Promet duguje	Promet potražuje	(u KM) Stanje 31.12.2011.
- "Vipox", d.o.o. Sarajevo	40.072	40.072	-
- "UniCredit Broker", d.o.o (broker u osiguranju)	80.644	80.844	200
- "Jugo Signal ", d.o.o., Banja Luka	39.471	39.471	-
- "MB PR" zastupnik u osiguranju-Savić Milan	46.347	50.614	4.267
- "SMSSystem", Bijeljina	34.125	35.149	1.024
- "Eko Servis", Brčko	51.188	51.188	-

Kako je utvrđeno od strane Ovlašćenog revizora, obaveze za proviziju knjiže se kroz prateću dokumentaciju svaki mjesec i uredno izmiruju, odnosno pravdaju u poslovnim knjigama Društva.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji za osnovna sredstva

Najveći iznos obaveza prema dobavljačima u zemlji za osnovna sredstva iskazan je u visini od 18.143 KM, prema društvu "Konarat", d.o.o., čija obaveza sa stanjem 31.12.2011. godine još uvek nije dospela.

Uvidom u dokumenaciju, iste su izmirene početkom tekuće 2012. godine.

Obaveze za pomoć i humanitarna davanja

Obaveze za pomoć i humanitarna davanja iskazana su sa stanjem 31.12.2011. godine u iznosu od 18.700 KM, a za dio obaveza iz ranijeg perioda koje nisu isplaćene, niti ih potražuju, oprihodovani su u iznosu od 6.896 KM.

Napomene uz ostale obaveze

Napomena je ovlašćenog revizora, da se obaveze za doprinose i naknade (Zaštitni fond, Agencija, Privredna komora, vatrogasni doprinos, protivgradna zaštita) uredno izmiruju i evidentiraju u knjigovodstvu Društva.

Zaštitni fond obračunavao se u 2011. godini u skladu sa Odlukom o načinu utvrđivanja i obračuna doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske, rokovima uplate i načinu vođenja sredstava doprinosa (Sl. glasnik Republike Srpske broj: 80/09. i 40/10.).

Vatrogasni doprinos obračunat je u skladu sa članom 76.a Zakona o zaštiti od požara ("Sl. glasnik RS" br. 6/09.).

Obaveze za protivgradnu zaštitu iskazane su na osnovu Zakona o protivgradnoj zaštiti ("Sl. glasnik RS" 39/03. i 110/08.).

11.6. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze

Struktura ovih obaveza daje se u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
– Obaveze za ostale poreze i doprinose (imovina i dr.)	844
– Obaveze za obračunati PDV	9.821
– Obaveze za vodni doprinos RS i F BIH	669
– Obaveze za doprinos za šume RS i F BIH	14.235
– Obaveze za doprinos za invalide	1.213
– Obaveze za dividende - prioritetne kumulativne akcije	234.370
– Obaveze za dividende - redovne upravljačke akcije	392
– Obaveze po osnovu kredita zaposlenih	31.455
– Ostale neto obaveze prema zaposlenima	1.313
– Obaveze za porez na proviziju zastupnika	2.291
– Obaveze za porez po ugovorima o djelu	4.234
– Obaveze za porez na usluge faktoringa iz ranijih godina	738
– Obaveze za porez na zakup (fizička lica)	1.735
– Ostale obaveze za poreze i doprin. (ostala lična primanja, usluge konsaltinga i dr.)	9.145
Ukupno:	312.456

Obaveze za vodni doprinos RS i F BIH

Obaveze za vodni doprinos iskazan je po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
– Obaveze za vodni doprinos RS	350
– Obaveze za vodni doprinos F BIH	319
Ukupno:	669

Vodni doprinos u Republici Srpskoj obračunat je u skladu sa Zakonom o vodama u iznosu od 2.747,00 KM. Neizmireni dug na dan 31.12.2011. godine, zajedno sa prenijetim početnim stanjem, iskazan je u iznosu od 350 KM.

Vodni doprinos u Federaciji BIH obračunat je u skladu sa Zakonom o vodama, a stanje duga iznosi 319 KM.

Obaveze za doprinos za šume RS i F BIH

Doprinos za šume iskazan je po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
– Doprinos za šume RS	11.200
– Doprinos za šume F BIH	3.035
Ukupno:	14.235

Doprinos za šume RS izdvaja su u skladu sa odredbama Zakona o šumama (Sl.glasnik br. 75/2008.). Obračun se vrši polugodišnje, a konačna obaveza se podnosi do 10.03.2012. godine, kada je i krajnji rok za uplatu razlike između naknade plaćene prvih 6 meseci poslovanja i nakande utvrđene po Godišnjoj poreskoj prijavi za 2011. godinu.

Po izvršenom uvidu u obračune i knjiženja, utvrđeno je, da Društvo pravilno sprovodi navedene odredbe, uz pravilnu primenu Kontnog okvira za društva za osiguranje knjiženjem preko rashoda u korist obaveza.

Obaveze za dividende - prioritetne kumulativne akcije

Najveći iznos na ovoj poziciji iskazan je po osnovu obaveze za dividendu po prioritetnim kumulativnim akcijama u visini od 234.370 KM.

Stanje i promjene u toku 2011. godine, daju se u sljedećoj tabeli:

	(u KM)
– Početno stanje 01.01.2011.	135.885
– Isplata dividende u toku 2011. godine	(31.625)
– Obaveza po Odluci Skupštine Društva broj 001-6107/11 od 21.04..2011.g.	130.110
Ukupno:	234.370

Društvo nije bilo u mogućnosti da isplati dividendu prethodne godine, obzirom na iskazani gubitak iz ranijih godina, koji isključuje bilo kakvu isplatu dividende, pa i dividende po osnovu prava prioritetnih akcionara, međutim obaveza je ostala iskazana obzirom da prioritetne akcije daju pravo na fiksni iznos od svoje nominalne vrijednosti (5 % od nominalne vrijednosti akcija na godišnjem nivou).

U toku 2011. godine isplaćen je dio dividendi po osnovu prioritetnih akcija u visini od 31.625 KM.

Na osnovu Odluke 001-6107/11 od 21.04.2011.godine evidentirana je obaveza u visini od 130.110 KM na teret dobiti tekuće godine.

11.7. Obaveza za porez iz rezultata

Prilikom izrade Poreskog bilansa za 2011. godinu, utvrđena je obaveza u visini od 41.245 KM.

Obzirom na uplaćenu akontaciju u 2011. godini od 24.000 KM, sa stanjem 31.12.2011. godine, ostala je neizmirena obaveza u visini od 17.245 KM.

12. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom u odnosu na 2010. godinu, daje se u sljedećoj tabeli:

	31.12.2011.	31.12.2010. (u KM)
12.1. Prenosne premije životnih osiguranja	10.064	7.496
12.2. Prenosne premije neživotnih osiguranja	11.309.206	11.175.637
12.3. Rezervisanja štete životnih osiguranja	21.868	17.006
12.4. Rezervisanja za štete neživotnih osiguranja	7.684.525	6.735.366
12.5. Ostala pasivna vremenska razgraničenja	919.339	20.845
Ukupno:	19.945.002	17.956.350

12.1. Rezervisanja za prenosnu premiju životnih osiguranja

Prenosna premija osiguranja života - osiguranje nezgode, utvrđena je sa stanjem na dan 31.12.2011. godine u visini od 10.064 KM i to:

	(u KM)
– Prenosna premija – smrt nezgoda	1.905
– Prenosna premija – invaliditet	8.159
Ukupno:	10.064

Prenosna premija iskazana na ovom računu odnosi samo na prenosnu premiju dodatnih osiguranja uz život koja je obračunta u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama ("Sl. Glasnik RS", broj: 116/06.), dok je prenosna premija osiguranja života iskazana na računu 400 - matematička rezerva osiguranja života - prenosna premija, a u skladu sa članom 8. Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja matematičke rezerve.

Obračun prenosne premije potvrđen je od strane Ovlašćenog aktuara.

12.2. Rezervisanja za prenosnu premiju neživotnih osiguranja

Rezervisanje za prenosnu premiju neživotnih osiguranja izvršeno je u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja prenosnih premija broj 001-2468/07 od 06.06.2007. godine.

Obračun prenosne premije izvršen je po Filijalama, na osnovu kojeg je dana 12.01.2012. godine sačinjen Zapisnik Centralne Komisije za popis rezervi za prenosne premije.

Na osnovu Pravilnika o formiranju i obračunavanju prenosnih premija, a na osnovu obrađenih podataka, utvrđen je ukupan iznos prenosne premije na nivou Društva u visini od 11.309.206 KM.

Povećanje prenosne premije neživotnih osiguranja u odnosu na prethodnu 2010. godinu je u sljedećem efektu:

	(u KM)
– Prenosna premija 31.12.2011. godine	11.309.206
– Prenosna premija 31.12.2010. godine	(11.175.637)
Razlika:	<u>133.569</u>

Visina prenosne premije, potvrđena po obračunu aktuara, a po vrstama osiguranja daje se u sljedećem pregledu:

		(u KM)		
Grupa	Naziv	Premija	Prenosna premija 31.12.2011.	% prenosne premije
01	Osiguranje nezgode	2.112.896	1.282.094	60,68
02	Zdravstveno osiguranje	298.620	61.611	20,63
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koji se kreću po šinama	2.148.337	905.675	42,15
05	Osiguranje vazduhoplova	10.802	4.337	40,15
07	Osiguranje robe u prevozu	124.225	37.204	29,95
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.011.808	439.774	43,64
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	3.168.790	2.068.556	65,28
10	Osiguranje od odgovornosti za motorne vozila	14.879.209	6.464.393	43,45
11	Osiguranje odgovornosti za vazduhoplove	9.259	5.263	56,84
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	118.059	40.329	34,16
UKUPNO:		<u>23.882.905</u>	<u>11.309.206</u>	<u>47,35</u>

Posmatrano u cjelini, na prenosnu premiju je od ukupne bruto premije raspoređeno 47,35 %.

Najveće učešće u ostvarenoj premiji ima prenosna premija kod osiguranja od ostalih šteta na imovini 65,28 %, a najmanje u zdravstvenom osiguranju 20,63 %. Prenosna premija kod osiguranja AO iznosi 43,45 % obračunate premije i u ukupnoj prenosnoj premiji učestvuje sa 57,16 %.

Društvo posebno prati i evidentira premiju, broj osiguranja, iznos ukupne premije osiguranja, ukupnu prenosnu i tehničku premiju za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, gdje najveće učešće imaju putnički automobili, što se utvrđuje iz naredne tabele:

		(u KM)		
	Naziv	Premija	Prenosna premija 31.12.2011.	% prenosne premije
–	Putnički automobili	10.680.022	4.783.505	44,79
–	Teretna vozila	3.179.959	1.350.581	42,47
–	Autobusi i slična vozila	342.554	147.537	43,07
–	Vučna vozila	259.965	106.630	41,02
–	Specijalna motorna vozila	33.783	14.524	42,99
–	Motocikli i slična vozila	66.454	23.822	35,85
–	Priključna vozila	42.774	17.549	41,03
–	Motorna vozila inostrane registracije	218.053	4.514	2,07
–	Radna vozila	40.308	15.731	39,03
–	Osiguranje motornih vozila sa probnim tablama	15.338	-	-
UKUPNO:		<u>14.879.210</u>	<u>6.464.393</u>	<u>43,45</u>

12.3. Rezervisane štete životnih osiguranja

Iz Izveštaja Komisije za popis šteta sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, iznos rezervisanih šteta neživotnih osiguranja priključenih uz životno osiguranje, iskazan je u ukupnom iznosu od 21.868 KM.

Nastale prijavljene, a nelikvidirane štete neživotnih osiguranja priključenih uz životno osiguranje, utvrđene su u visini od 3.300 KM.

Sve štete nastale su u 2011. godini i u celosti su iskazane kod Direkcije Društva u sljedećim iznosima:

Vrsta osiguranja	Datum prijave	Datum nastanka	Broj štete	Iznos rezervacije (u KM)
- Dodatno osig. uz životno osiguranje	15.08.2011.	01.08.2011.	013-N- 9/11	600
- Dodatno osig. uz životno osiguranje	06.09.2011.	02.08.2011.	013-N-10/11	600
- Dodatno osig. uz životno osiguranje	28.09.2011.	05.05.2011.	013-N-14/11	1.200
- Dodatno osig. uz životno osiguranje	23.12.2011.	02.02.2011.	013-N-19/11	900
Ukupno:				3.000

Nijedna od naprijed navedenih šteta nije u sudskom sporu.

Obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete neživotnih osiguranja priključenih uz životno osiguranje izvršen je od strane ovlaštenog aktuara metodom očekivanih kvota šteta u visini od 17.526 KM, dok su indirektni troškovi obračunati kao 5 % zbira rezervacija za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete iskazani u visini od 1.042 KM (direktnih troškova nije bilo).

Rekapitulacija rezervisanja šteta neživotnih osiguranja priključenih uz životno osiguranje, a sa stanjem 31.12.2011. godine, daje se u sljedećoj tabeli:

Vrsta osiguranja	Rezervisane nastale, prijavljene štete	Rezervisane nastale, neprijavljene štete	Rezervacija direktnih troškova obrade šteta	Rezervacija indirektnih troškova obrade šteta.	Ukupna rezervisanja za štete životnih osig. (u KM)
- Osiguranje nezgode	3.300	17.526	-	1.042	21.868
Ukupno:	3.300	17.526	-	1.042	21.868

12.4. Rezervisane štete neživotnih osiguranja

Po obračunu aktuara, uz primjenu Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete broj 001-447/08 usvojenog po Odluci UO od 28.01.2008. godine, a dopunjen 17.12.2009. godine, rezervisane štete neživotnih osiguranja na nivou Duštva, a sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, iznose 7.684.525 KM.

Društvo je u svojim poslovnim knjigama otvorilo posebne analitičke račune za rezerve za nastale, prijavljene i nastale neprijavljene štete po nosiocima troškova, odnosno svakoj vrsti osiguranja i tarifi. Isto je urađeno za direktne i indirektne troškove, tako da ova evidencija omogućava praćenje istih na kvalitetan način i po svakoj vrsti posebno.

Struktura rezervisanih šteta je sljedeća:

	31.12.2011.	31.12.2010. (u KM)
- Za nastale, prijavljene štete	5.390.537	4.427.365
- Za nastale, a neprijavljene štete	1.889.891	1.940.811
- Rezervisanja za direktne troškove obrade šteta	40.076	48.781
- Rezervisanja za indirektne troškove obrade šteta	364.021	318.409
Ukupno:	7.684.525	6.735.366

Rezervisanja za nastale, a prijavljene štete urađena je od strane Komisije za popis po svim Filijalama Društva, na osnovu pojedinačne procjene svake štete u skladu sa naprijed navedenim Pravilnikom.

Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete izvršena su u skladu sa članom 7. Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja rezervacija za štete, koji je usklađen sa Pravilnikom o tehničkim rezervama ("Sl.glasnik RS"116/06).

Komisija za rezervaciju šteta izvršila je rezervaciju direktnih troškova obrade šteta u iznosu od 40.076 KM i indirektnih troškova obrade šteta u iznosu 364.021 KM.

Od utvrđenog iznosa nastalih, prijavljenih rezervisanih šteta otpada na:

Vrsta osiguranja	Broj šteta (komada)	(u KM) Iznos rez. štete
- Osiguranje nezgode	186	178.129
- Zdravstveno osiguranje	15	28.415
- Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koji se kreću po šinama	193	428.734
- Osiguranje robe u prevozu	1	290
- Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	3	18.415
- Osiguranje od ostalih šteta na imovini	44	72.980
- Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	745	4.663.574
Ukupno:	1.187	5.390.537

Rezervisane nastale, neprijavljene štete po vrstama osiguranja daju se u sledećoj tabeli:

Vrsta osiguranja	(u KM) Rezervisane štete
- Osiguranje nezgode	280.506
- Zdravstveno osiguranje	87.032
- Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koji se kreću po šinama	273.215
- Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	10.249
- Osiguranje od ostalih šteta na imovini	48.582
- Osiguranje od odgovornosti za motorne vozila	1.190.307
Ukupno:	1.889.891

Ukupno rezervisane štete sa direktnim i indirektnim troškovima obrade šteta:

Vrsta osiguranja	Rezervisane nastale, prijavljene štete	Rezervisane nastale, neprijavljene štete	Ukupni troškovi obrade šteta (direktni i indirektni)	(u KM) Ukupna rezervisanja za štete 31.12.2011.
- Osiguranje nezgode	178.129	280.506	22.932	481.567
- Zdravstveno osiguranje	28.415	87.032	5.772	121.219
- Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koji se kreću po šinama	428.734	273.215	40.009	741.958
- Osiguranje robe u prevozu	290	-	15	304
- Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	18.415	10.249	1.433	30.097
- Osiguranje od ostalih šteta na imovini	72.980	48.582	6.078	127.640
- Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	4.663.574	1.190.307	327.858	6.181.740
Ukupno:	5.390.537	1.889.891	404.097	7.684.525

Rezervisane nastale, prijavljene štete (u mirnom i sudskom postupku) na dan 31.12.2011. godine daju se u sljedećoj tabeli:

(u KM)

Vrsta osiguranja	REZERVE ZA PRIJAVLJENE ŠTETE (UKLJUČUJUĆI RENTNE ŠTETE)									
	Ukupno		Iz rezervi prethodne godine				Od prijavljenih tekućeg obračunskog perioda+reaktivirane			
			U redovnom postupku		U sporu		U redovnom postupku		U sporu	
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
Osiguranje nezgode	186	178.129	41	21.768	7	5.900	138	150.461		
Zdravstveno osiguranje	15	28.415	2	850			13	27.565		
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	193	428.734	16	21.207	4	51.000	165	317.273	8	39.254
Osiguranje robe u prevozu	1	290					1	290		
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	3	18.415					3	18.415		
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	44	72.980	2	7.167	1	13.500	41	52.313		
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	745	4.663.574	171	742.323	149	2.262.285	402	1.318.476	23	340.490
Ukupno neživotna osiguranja	1.187	5.390.537	232	793.315	161	2.232.685	763	1.884.793	31	379.744

Najveće učešće u ukupnom iznosu rezervi za prijavljene štete pripada osiguranju od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila sa učešćem od 62,76 % u ukupnom broju rezervisanih šteta ili 86,52 % u ukupnom iznosu rezervi za nastale prijavljene štete (bez troškova vezanih sa likvidacijom), dok se na neobavezna osiguranja odnosi 37,24 % - po broju ili 13,48 % po vrijednosti.

Iz prednjeg proizlazi prosječno rezervisana šteta na nivou Društva od 4.541 KM, iz osnova AO 6.260 KM, a iz osnova neobaveznih osiguranja 1.645 KM.

U odnosu na prethodnu godinu, kada je prosječno rezervisana šteta na nivou Društva iznosila 3.850 KM, iskazan je rast od (4.541: 3.850) 17,95 %.

Prosječno rezervisana šteta u redovnom postupku, na nivou Društva, iskazana je u visini od 2.692 KM, što je za 16,40 % veća rezervacija u odnosu na prethodnu godinu (bez troškova obrade šteta).

Od ukupnog iznosa rezervisanih šteta, štete u sporu iskazane su u visini od 2.712.431 KM (ili 50,32 % ukupnog iznosa rezervisanih nastalih prijavljenih šteta, bez troškova vezanih za likvidaciju), a po vrstama osiguranja date su kako sljede:

(u KM)

Vrsta osiguranja	Broj šteta (komada)	Iznos rez. štete
- Osiguranje nezgode	7	5.900
- Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koji se kreću po šinama	12	90.254
- Osiguranje od ostalih šteta na imovini	1	13.500
- Osiguranje od odgovornosti za motorne vozila	172	2.602.777
Ukupno:	192	2.712.431

Štete u sporu po Filijalama daju se u sljedećoj tabeli:

Red.br.	Naziv vrste osiguranja	Broj šteta	(u KM)
			Iznos šteta u sporu
1.	Filijala Banja Luka	29	247.898
2.	Filijala Bijeljina	39	454.926
3.	Filijala Brčko	40	572.493
4.	Filijala Doboj	16	317.966
5.	Filijala Prijedor	17	248.500
6.	Filijala Sokolac	9	416.725
7.	Filijala Trebinje	20	214.954
8.	Filijala Zvornik	12	208.534
9.	Filijala Sarajevo	10	30.435
Ukupno stanje 31.12.2011.		192	2.712.431

Od ukupno rezervisanih šteta u sporu u visini od 2.712.431 KM, najveći dio iskazan je po osnovu osiguranja autoodgovornosti i to 172 štete u iznosu od 2.602.777 KM, odnosno 95,96 %, a po osnovu ostalih neobaveznih osiguranja 109.654 KM ili 4,04 %.

Prosječno rezervisana šteta u sporu iznosi 14.127 KM, prosječno rezervisana šteta u sporu iz osnova autoodgovornosti 15.132 KM, a iz osnova ostalih neobaveznih osiguranja 5.483 KM.

Rezerve za sudske štete čine oko 50,32 % iznosa rezervi za prijavljene štete i adekvatnost procjenjene vrijednosti rezervi za štete zavisi od vrijednosti koje će biti presuđene u sudskim sporovima.

Pregled rentnih šteta po Filijalama:

Naziv vrste osiguranja	Broj šteta	(u KM)
		Iznos rentnih šteta
– Filijala Banja Luka	3	126.862
– Filijala Bijeljina	2	71.926
– Filijala Brčko	1	129.895
– Filijala Doboj	3	120.966
– Filijala Sokolac	2	223.225
– Filijala Trebinje	1	81.568
– Filijala Zvornik	1	20.543
Ukupno stanje 31.12.2011.	13	774.976

Pregled rentnih šteta:

Red. broj	Broj štete	Status	Godine lica (x)	Pol (M/Ž)	Vrijeme trajanja rente	Iznos rente	(u KM)	
							Frekvencija isplate	Kapitalizovani iznos
1.	002-10.01-249/05	presuđena u sudskom postupku	44	Ž	Doživotna	75,00	Mjesečno	14.208
2.	002-10.01-249/05	presuđena u sudskom postupku	15	M	5 godina	75,00	Mjesečno	3.994
3.	002-10.01-004/05	presuđena u sudskom postupku	42	Ž	Doživotna	200,00	Mjesečno	38.801
4.	002-10.01-032/07	presuđena u sudskom postupku	11	Ž	Doživotna	300,00	Mjesečno	69.859
5.	003-10.01-122/06	presuđena u sudskom postupku	47	Ž	18 godina	87,50	Mjesečno	12.106
6.	003-10.01-148/06	presuđena u sudskom postupku	45	Ž	Doživotna	319,84	Mjesečno	59.820
7.	004-10.01-10005/08	presuđena u sudskom postupku	24	Ž	Doživotna	583,80	Mjesečno	129.895
8.	005-10.01-090/05	presuđena u sudskom postupku	47	M	Doživotna	600,00	Mjesečno	94.297
9.	005-10.01-022/06	presuđena u sudskom postupku	57	M	Doživotna	82,50	Mjesečno	9.773
10.	005-10.01-072/06	presuđena u sudskom postupku	63	M	Doživotna	147,89	Mjesečno	16.896
11.	008-10.01-085/08	presuđena u sudskom postupku	28	M	Doživotna	942,15	Mjesečno	193.225
12.	008-10.01-010/08	presuđena u sudskom postupku		M			Refundacija po fakturi	30.000
13.	010-10.01-014/08	presuđena u sudskom postupku	24	M	Doživotna	386,00	Mjesečno	81.568
14.	011-10.01-011/09	presuđena u sudskom postupku	2	M	17 godina	100,00	Mjesečno	13.830
15.	011-10.01-011/09	presuđena u sudskom postupku	16	M	3 godine	100,00	Mjesečno	3.353
16.	011-10.01-011/09	presuđena u sudskom postupku	16	M	3 godine	100,00	Mjesečno	3.351
Ukupno:						4.024,68		774.976

Na dan 31.12.2011. godine Društvo je rezervisalo 13 doživotnih rentnih šteta u ukupnom iznosu od 774.976 KM. a u skladu sa članom 6. Pravilnika o formiranju i načinu obrazovanja rezervacija za štete (usvojenim po Odluci UO od 28.01.2008 godine; dopune 17.12.2009.).

Po ocjeni Ovlašćenog aktuaru, a sa čim je saglasan i Ovlašćeni revizor adekvatnost procjenjene vrijednosti rezervisanih šteta na dan 31.12.2011. godine, zavisit će od vrijednosti koje će biti presuđene u sudskim sporovima.

Ovlašćeni revizor smatra, da se uz primjenu Kontnog okvira, eventualna potcjenjenost, ili precjenjenost rezervacije ispravlja iz samog načina kumulativnog obračuna, tj. knjiženjem razlike i stanja na dan obračuna u odnosu na prethodni period.

Razlika između visine početnih rezervisanih šteta i visine šteta na kraju obračunskog perioda 2011. godine (7.684.525 - 6.735.366) 949.159 KM knjižena je na teret rashoda.

12.5. Ostala pasivna vremenska razgraničenja

Ostala pasivna vremenska razgraničenja na dan 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom na 2010. godinu, su sljedeće strukture:

	(u KM)	
	31.12.2011.	31.12.2010.
– Rezervisanja za preventivu	2.734	100
– Obračunati prihodi budućeg perioda	57.255	20.745
– Unaprijed izvršene usluge po štetama	41.397	-
– Nedospjele obaveze premije reosiguranja	817.953	-
Ukupno:	919.339	20.845

Rezervisanja za preventivu

Sredstava preventive korišćena su u skladu sa Pravilnikom o preventivi broj 001-11692/10 07.09.2010. godine.

Društvo je s ciljem da se uskladi sa propisima usvojilo Pravilnik, kojim je regulisano da Odluku o korišćenju sredstava preventive do iznosa 10.000 KM donosi Generalni direktor Društva, a preko iznosa od 10.000 KM odluku donosi Upravni odbor Društva.

Shodno tome, za sredstva preventive za koje je donijeta zabrana trošenja, na prijedlog Komisije za popis, ukinuta je obaveza, odnosno izvršeno oprihodovanje u ukupnom iznosu za 36.628 KM, a po Filijalama kako sljede:

	(u KM)
– Filijala Brčko	4.363
– Filijala Doboj	4.950
– Filijala Gradiška	24.315
– Filijala Prijedor	3.000
Ukupno:	36.628

Ukidanje obaveza izvršeno je na osnovu Odluke Upravnog odbora o usvajanju Izvještaja o popisu sredstava i izvora sredstava za 2011. godinu, broj 001-562/11 od 17.01.2012. godine.

Stanje i promjene rezervisanja za preventivu u toku 2011. godine:

Metodom uzorka, izvršen je uvid u trošenje sredstava na osnovu Odluka, po kojima su odobreni i iskazani veći iznosi:

		(u KM)		
	Odobreno za:	Odobrena sredstva	Filijala	Svrha odobrenih sredstava
– Odluka UO broj 001-16606/11	"Rose Vood", Gornji Vakuf	6.100	Zenica	Nabavka aparata za gašenje požara
– Odluka UO broj 001-1350/10 od 25.01.2011. god.	"Jahorina auto"	150.000	Direkcija	Kupovina savremene opreme za pregled tehničke ispravnosti vozila
– Odluka UO broj 001-13435/11 od 04.10.2011. god.	"EFT rudnik i Termoelektrana Stanari"	6.000	Filijala Doboj	Sredstva za obnavljanje elektroinstalacija i uzemljenja
– Odluka UO 001-3931/11	Mljekara "Pađeni", d.o.o.	2.270	Filijala Trebinje	Sredstva za uređenje dovoznih i odvoznih puteva

Uvidom u tekuću dokumentaciju, sredstva se uredno evidentiraju i prate kroz poslovne knjige Društva preko računa 496 (raspodjela i prenos na račun za trošenje) i 44910 (trošenje sredstava preventive).

Napominjemo da se obaveze za preventivu iskazuju i prate pojedinačno po svakoj Filijali, što omogućava praćenje sredstava na adekvatan način.

Obračunati prihodi budućeg perioda

Obračunati prihodi budućeg perioda iskazani su u visini od 57.255 KM iskazani su po osnovu obračunate zakupnine Republičkoj upravi za geodetske poslove u visini od 48.580 KM i obračunate kamate po kreditima u visini od 8.543 KM.

Unaprijed izvršene usluge po štetama

Unaprijed izvršene usluge po štetama iskazane su u visini od 41.397 KM, a po osnovu izvršenih usluga po Ugovoru o poslovnoj saradnji broj 2614 od 19.10.2010. godine i Odluke Upravnog odbora o kompenzaciji donijete pod brojem 001-4598/10 od 03.11.2011. godine.

Naime, dana 26.10.2011. godine između ovog Društva i Auto servis N&J, s.p. Brčko zaključen je Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji, a u cilju pružanja usluga autolimarske radionice N&J, korisnicima "Jahorina osiguranja", a.d. sa rokom važenja Ugovora do 19.10.2014. godine i obavezom ispostavljanja faktura po utvrđenoj ceni iz Ugovora.

Odlukom o kompenzaciji od 03.11.2011. godine regulisano je da će Auto servis N&J izvršene usluge popravki oštećenih vozila, ugradnje materijala i rezervnih dijelova obavljati bez naknade sve dok iznos izvršenih radova ne dostigne cijenu od 66.758 KM, koja predstavlja vrijednost poslovnog prostora broj 35, koji je u vlasništvu "Jahorina osiguranja", a.d.- Filijala Brčko, ukupne površine 27,28 m² i upisan u zemljišne knjige pod brojem ZK.ul.br.10529, poduložak 113.

Nakon okončanja ovog posla zapoćeće proces prenosa vlasništva, a na isti način izvršit će se kompenzacija i za poslovni prostor broj 36, ukupne površine 19,52m² i upisan u zemljišne knjige pod brojem ZK.ul.br.10529, poduložak 114, takođe u vlasništvu ovog Društva-Filijala Brčko.

Nedospjele obaveze premije reosiguranja

Nedospjele obaveze za premiju reosiguranja se odnose na obračun reosiguravača Wiener Re, Beograd, po fakultativnom ugovoru sa Natron Hayat u vrijednosti od 934.803 KM neto premije reosiguranja (frontng posao).

Ugovoreni način plaćanja je mjesečno u 8 rata, s tim da preostalih 7 rata dospijevaju mjesečno svakog prvog u mjesecu, do konačne isplate 01.08.2012. godine.

13. VANBILANSNA PASIVA

Ovu poziciju čine preostala prenesena državna imovina-tuđa osnovna sredstva "Sarajevo-osiguranja" u iznosu od 2.309.301 KM.

Obrazloženje dato pod tačkom 7. Izvještajnog redoslijeda.

ULAGANJE SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERV I PROMJENE

Prethodne 2010. godine Društvo je po izvršenoj kontroli od strane Agencije bilo u obavezi da po Rješenju broj 03-305-2-15/10 od 05.08.2010. godine, u roku od 60 dana sačini i dostavi Agenciji Akcioni plan kojim će se obavezno definisati izvori, načini i rokovi za obezbjeđenje sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, usklađivanje ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i dovodenje troškova sprovođenja u dozvoljene okvire.

Društvo je u skladu sa tačkom 1.14. Rješenja sačinilo i u predviđenom roku dostavilo Agenciji Akcioni plan. Obzirom da dostavljeni Akcioni plan nije precizno definisao izvore, način izvršenja, nosioce aktivnosti i rokove u dijelu koji se odnosi na naprijed navedeno, odobren je novi rok od strane Agencije do 31.marta 2011. godine.

Shodno gore navedenom, Upravni odbor Društva je na sjednici odobreno 22.03.2011. godini donio Akcioni plan pod brojem 001-4367/11, sa definisanim mjerama, rokovima i odgovornim licima radi:

1. ispunjenja zahtjeva adekvatnosti kapitala,
2. poboljšanja likvidnosti i solventnosti,
3. obezbjeđenja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi,
4. poboljšanja postupka naplate dospjelih potraživanja,

koji je uključio i ocjenu troškova poslovanja, zatim detaljnu ocjenu prihoda i rashoda iz neposredno osiguranja, nacrt bilansa, ocjenu potrebnih finansijskih sredstava i njihovih izvora, politiku i programa reosiguranja.

Akcionim planom određeni su rokovi i odgovorna lica za ispunjenje gore pomenutih zadataka.

Kod ispunjenja zahteva adekvatnosti kapitala, akcenat je dat na pokriće gubitka iz prethodnog perioda, kao i dokapitalizaciju u iznosu od 2.000.000 KM, čiji bi se postigla adekvatnost i popunjenost tehničkih rezervi.

Po ocjeni Ovlašćenog revizora, a po izvršenoj reviziji fin.izvještaja za 2011. godinu, Društvo je u potpunosti ispunilo ovu mjeru, odnosno zahtjev predviđen Akcionim planom.

Pod tačkom 2, koja je imala za cilj poboljšanje likvidnosti i solventnosti, utvrđene su aktivnosti za povećanje obima poslovanja, pronalaženje solventnih osiguranika i preuzimanje kvalitetnih rizika, plasiranjem slobodnih novčanih sredstava radi povećanja prihoda od kamata (isključivo preko banaka), uvođenje novih proizvoda, povećanjem učešća životnih osiguranja u ukupnom portfelju osiguranja i dr.

Pored ovih aktivnosti cilj je bio i smanjenje troškova sprovođenja osiguranja, eliminisanje popusta osiguranicima, kao i usklađivanje zarada zaposlenih sa realnim mogućnostima Društva, ograničenje raspolaganja sredstvima u Filijalama i redefinisanjem organizacije Društva.

Po našoj ocjeni Društvo je najveći dio ovih aktivnosti sprovelo u djelo, što se utvrđuje i postignutim povećanjem portfelja, ažurnošću u isplati šteta (koeficijent 79,29 %), a na kraju i pozitivnim finansijskim rezultatom.

Pod tačkom 3. "Obezbjedenje sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi" predviđene aktivnosti su dokapitalizacija i ulaganje iz tekućeg priliva. Od strane Društva sačinjen je Plan ulaganja sredstava tehničkih rezervi neživotnih osiguranja u 2011. godini i Plan ulaganja tehničkih rezervi životnih osiguranja, po kojima je predviđeno pribavljanje investicionih nekretnina (najvećim dijelom putem kompenzacije sa osiguranicima-dužnicima za usluge osiguranja); naplata plasmana koji su u sudskom postupku, usmjeravanje naplaćenih sredstva po osnovu premije u nove oročene depozite, planirana je prodaja nekoliko lokala i dr.

Po oceni Ovlašćenog revizora ove mjere su se sprovodile tokom 2011. godine i najvećim djelom su realizovane.

Tačkom 4 bile su predviđene mjere za poboljšanje postupka naplate dospjelih potraživanja, gdje su angažovane faktoring firme za naplatu dužne premije, kao i centralna služba za naplatu premije i ostalih potraživanja u sjedištu Društva.

Efekat naplate u 2011. godini iskazan je u visini naplaćene, a ranije ispravljene premije, od 1.668.691 KM, plasmana od 62.162 KM, drugih potraživanja 366.426 KM, te naplaćenih potraživanja od povezanih lica od 19.920 KM.

Akcionim planom sadržao je i ocjenu prihoda i rashoda za 2011. godinu, nacrt Bilansa stanja, ocjenu potrebnih finansijskih sredstava u njihovih izvora-novčani tok, kao i politiku i programa reosiguranja.

Po oceni Ovlašćenog revizora, sprovođenje i izvršenje Akcionog plana bilo je pod punom pažnjom uprave Društva i odgovornih lica, koji su vodili politiku deponovanja i ulaganja, identifikovali rizike i preduzimali mjere za njihovo otklanjanje i ublažavanje.

Iako Društvo nije uspjelo da sa stanjem 31.12.2011. ostvari potpunu pokrivenost tehničkih rezervi, ipak su ukazali na odgovoran i sistematičan prilaz ovom problemu, što ukazuje da postupak usklađivanja po utvrđenom planu i dinamici treba nastaviti i u 2012. godini, a sa ciljem potpunog usklađivanja tehničkih rezervi i ispunavanja odredbi Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 131/10) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 2/2012).

TEHNIČKE REZERVE DRUŠTVA

Tehničke rezerve u skladu sa članom 55. Zakona o osiguranju ("Sl. glasnik RS", br 17/05., 64/06., i 74/10.) i Pravilnikom o tehničkim rezervama ("Sl. glasnik RS", br 116/06.) čine – na nivou Društva:

	31.12.2011.	31.12.2010. (u KM)
– Prenosna premija	11.319.270	11.183.133
– Rezervisane štete	7.706.393	6.752.372
– Matematička rezerva	464.011	149.056
– Rezerve za učešće u dobiti	-	-
Ukupno:	19.489.674	18.084.561

Tehničke rezerve po vrstama osiguranja daju se u sledećoj tabeli:

	Neživotna osiguranja	Životna osiguranja (u KM)
1. Prenosne premije	11.309.206	10.064
2. Rezervisane štete	7.684.525	21.868
3. Matematička rezerva	-	464.011
4. Rezerve za učešće u dobiti	-	-
Ukupno:	18.993.731	495.943

Tehničke rezerve neživotnih osiguranja

Shodno Pravilniku o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi društava i minimalnog Garantnog fonda društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj 131/10.) i Pravilnika Društva - usvojen po Odluci UO broj 001/1339/11 od 25.01.2011. godine, tehničke rezerve neživotnih osiguranja nalaze se u sljedećim plasmanima:

(u KM)			
Vrsta plasmana	Iznos	Ograničenje	Ostvareni procenat
- Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BIH, RS, Centralna banka BIH iz člana 5. stav 1.tačka 1. Pravilnika.	4.441	Bez ograničenja	0,02 %
- Akcije kojima se ne trguje na organizovanom tržištu HOV-a u RS i BIH, ako je njihov emitent pravno lice sa sjedištem u RS, odnosno BIH iz člana 5.stav 1. tačka 8. Pravilnika	140.000	do 10% , a po jednom korisniku do 5%	0,74 %
- Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretninu (hipoteka) iz člana 5. stav 1. tačka 9. Pravilnika.	50.749	do 20 %, a po jednom korisniku do 10 %	0,27 %
- Nekretnine i druga prava na nekretninama (prava građana, pravo korišćenja i dr.) iz člana 5. stav.1 tačka 13. Pravilnika	10.019.289	do 30 %, a u jednu nekretninu, odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 15 %	52,75 %
- Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno B i H iz člana 5. stav 1. tačka 14. Pravilnika	1.750.000	do 50 %, a u jednu banku do 20 %	9,21 %
- Novčana sredstva na računima društva iz člana 5. stav 1. tačka 16. Pravilnika	565.254	do 10 %	2,98 %
Ukupno ulaganja za obezbjeđenje tehničkih rezervi	12.529.733		65,97 %
-Bruto prenosna premija koja pada na teret reosiguravača do 5 %	949.687	do 5 %	5,00 %
Ukupno:	13.479.420		70,97 %

Kako se vidi iz gornje tabele, sa stanjem na dan 31.12.2011. godine utvrđuje se neusklađenost ulaganja tehničkih rezervi sa propisanim veličinama, s obzirom da dozvoljeni oblici aktive za pokriće tehničkih rezervi (definisani članom 5. Pravilnika) iznose 13.479.420 KM, što čini 65,97 % sredstava tehničkih rezervi, bez bruto prenosne premije reosiguravača iz člana 5. stav 2. alineja 1. Pravilnika o ulaganju.

Hartije od vrijednosti koje služe za pokriće tehničkih rezervi neživotnih ulaganja iznose 4.441 KM i nije bilo prekoračenja. Ulaganja se odnose na 11.102 komada obveznica – unutrašnji dug dovljačima (RSOD-O-A), čija je nabavna vrijednost iznosila 4.330 KM, a tržišna je iskazana u visini od 4.441 KM.

Ulaganja po članu 5.stav 1. tačka 8. Pravilnika odnose se na učešće u kapitalu kod Društva za upravljanje investicionim fondovima "Jahorina konseko progres, a.d. u iznosu 140.000 KM, i nije bilo prekoračenja.

Za ulaganja u zajmove osigurane založnim ugovorom na nekretnini (hipoteka) Društvo je izdvojilo 50.749 KM, odnosno 0,27 % tehničkih rezervi. Zajam je odobren društvu sa ograničenom odgovornošću "Bambus petrol" (Veliko Blaško) u visini od 100.000 KM, po kojem je upisano založno pravo broj 34/2010 od 18.01.2010. godine u vrijednosti založene nekretnine od 306.168 KM. Kod ove pozicije nije bilo prekoračenja.

Prekoračenje je izvršeno po ulaganjima iz člana 5. stav 1. tačka 13. Pravilnika, za ulaganja u nekretnine (ukupno posmatrano) za 22,75 %.

Pregled ulaganja detaljno je obrazložen pod tačkom 5.2.4. Izvještajnog redosljeda, kao i Mišljenje aktuara na tromjesečni izvještaj o ulaganjima sredstava tehničkih rezervi (stanja na dan 31.12.2011. godine).

Razlike između ukupne vrijednosti investicionih nekretnina iskazanih pod tačkom 5.2.4. i vrijednosti iskazane u Mišljenju aktuara od (11.536.163 - 10.019.289) 516.874 KM se odnosi na 6 objekata u Bijeljini nad kojima je uspostavljena hipoteka, te kao takvi ne mogu da služe za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

Vrijednost investicionih nekretnina utvrđena je od strane ovlašćenih procjenitelja. Uvidom u dokumentaciju, u procjenu koju su izvršili ovlašćeni procjenitelji, utvrdili smo procjenjivači ispunjavaju potrebne stručne i zakonske pretpostavke za obavljanje poslova procjene nekretnina i da u iskazanim vrijednostima nekretnina, odnosno u prezentovnim cjenama nekretnina po m² nema ekstremnih vrijednosti koje bi značajno mogle da odstupaju od tržišne vrijednosti.

Članom 19. stav 2. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 131/10. i 2/2012.) utvrđena je obaveza društva za osiguranje da izvrši usklađivanje ulaganja u nekretnine sa članovima 6. i 7. Pravilnika, a koja se odnose na ukupna i pojedinačna ograničenja ulaganja, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, pri čemu se nakon 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika društvu za osiguranje, kao sredstvo za pokriće tehničkih rezervi, ne priznaje 1/2 zatečenih prekoračenja ulaganja u nekretnine.

Iz naprijed pomenutih činjenica proizlazi obaveza Društva da do dana 30.06.2012. godine izvrši usklađivanje po osnovu ulaganja u nekretnine.

Društvo je u 2011. godini oročilo sredstva kod poslovnih banaka u visini od ukupno 6.045.000 KM, čiji dio služi za pokriće tehničkih rezervi životnih i neživotnih osiguranja, a dio za pokriće 50 % minimalnog garantnog fonda.

U oročene depozite u bankama u Republici Srpskoj, odnosno BiH Pravilnikom je predviđeno ograničenje do 50 % sredstava za pokriće tehničkih rezervi, ali u jednu banku do 20 % sredstava. Na dan 31.12.2011. godine 9,21 % sredstava tehničkih rezervi bilo je uloženo u Hypo Alpe – Adria – Bank – Ugovor broj: 3833-0-04094/11, kojim su sredstva uložena na rok od 18 meseci i kamatnu stopu koja je do 31.12.2011.god iznosila 5,3 % (prihod od kamate 96.915 KM).

Za ulaganja iz tačke 16. stav 1. član 5. (novčana sredstva) nije prekoračeno ulaganje sredstava tehničkih rezervi.

Napomena je ovlašćenog revizora da su prilozi uz obrasce US – 1 specificirani po tačkama iz Pravilnika, u koje je izvršen uvid od strane i revizora i ovlašćenog aktuara, a nalaze se u Mišljenju ovlašćenog aktuara – stanje na dan 31.12.2011. godine.

Akcioni plan usvojen početkom 2011. godine pokazao je da je cilj usklađivanja tehničkih rezervi realan i ostvariv, a da su aktivnosti koje Društvo preduzima ciljane i u skladu sa strukom i poslovnom etikom osiguranja.

Upravni odbor "Jahorina osiguranja" A.D. Pale, na sjednici održanoj 22.03.2011. godine usvojio je Akcioni plan za obezbjeđenje sredstava za pokriće tehničkih rezervi. Navedenim planom je predviđeno povećanje investicionih nekretnina za dio nekretnina koje se nalaze u pripremi i u avansima, a za koje se očekivao završetak i uknjiženje u korist Društva do kraja 2011. godine. Takođe planirano je da će Društvo u toku 2011. godine u cilju usklađivanja sa Pravilnikom o ulaganju pokrenuti postupak prodaje nekretnina koje služe za obavljanje djelatnosti osiguranja ili investicionih nekretnina. U skladu sa odlukom Upravnog odbora oglašena je prodaja šest nekretnina u „Glasu Srpske“ od 15.4.2011. godine.

Društvo je u obavezi da u narednom periodu obezbedi da iznos deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi bude veći ili jednak iznosu obračunatih tehničkih rezervi u skladu sa Pravilnikom.

Tehničke rezerve životnih osiguranja

Shodno Pravilniku o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi društava i minimalnog Garantnog fonda društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj 131/10. i 2/2012.) i Pravilnika Društva, tehničke rezerve životnih osiguranja nalaze se u sledećim plasmanima:

(u KM)			
Vrsta plasmana	Iznos	Ograničenje	Ostvareni procenat
- Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BIH, RS, Centralna banka BIH iz člana 5. stav 1.tačka 1. Pravilnika.	260.146	Bez ograničenja	52,46 %
- Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno B i H iz člana 5. stav 1. tačka 14. Pravilnika	202.300	do 50 %, a u jednu banku do 20 %	40,79 %
- Novčana sredstva na računima društva iz člana 5. stav 1. tačka 16. Pravilnika	33.497	do 10 %	6,75 %
Ukupno ulaganja za obezbjeđenje tehničkih rezervi	495.943		100,00 %

Na dan 31.12.2011. godine dozvoljeni oblici aktive za pokriće tehničkih rezervi osiguranja definisani članom 5. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda životnih osiguranja iznose 495.943 KM i čine 100,00 % sredstava tehničkih rezervi.

Društvo raspolaže obveznicama stare devizne štednje čija vrijednost na dan 31.12.2011. godine iznosi 260.145 KM, što čini 52,46 % sredstava tehničkih rezervi.

Na dan 31.12.2011. godine 202.300 KM sredstava tehničkih rezervi predstavljaju dio novčanog depozita sredstava životnog osiguranja, koja su oročena kod sledećih banaka:

Banka	Iznos (KM)	Datum zaključenja ugovora	Rok dospeljeća	Kamatna stopa	Ostvareni procenat
Nova banka ad Banja Luka	122.300,17	24.05.2010.	5 godina	6 %	24,66%
Balkan investment bank ad Banja Luka	80.000,00	24.02.2011.	5 godina	6,1%	16,13%
	202.300,17				40,79%

Prekoračenje jr izvršeno za 4,66 procentnih poena za ulagan ja kod Nove banke.a.d. – Banja Luka.

Na dan 31.12.2011. godine stanje na žiro računima životnih osiguranja iznosilo je 33.632 KM, od čega je za pokriće tehničkih rezervi služilo 33.497 KM ili 6,75 % od iznosa tehničkih rezervi, što je manje od maksimalnog limita propisanog članom 7. Pravilnika.

Društvo nije promijenilo metod i način izračunavanja tehničkih rezervi. Izvršene promjene nastale su samo u strukturi ulaganja Društva.

Po ocjeni Ovlašćenog revizora ulaganja sredstava tehničkih rezevi životnih osiguranja izvršena su u skladu sa Pravilnikom o ulaganju i strukom osiguranja.

ULAGANJE SREDSTAVA GARANTNOG FONDA

Neživotna osiguranja

Shodno Pravilniku o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi društava i minimalnog Garantnog fonda društava za osiguranje ("Sl. glasnik RS" broj 131/10.) i člana 11. Pravilnika Društva, društvo za osiguranje je u obavezi da za vrijeme trajanja dozvole a rad, iznos od najmanje 50 % minimalnog garantnog fonda, propisanog članom 49. i 53. Zakona o osiguranju, drži u namjenski oročenom depozitu ili HOV- i iz člana 5.stav 1. tačke 1. Pravilnika.

Društvo je 50 % minimalnog Garantnog fonda neživotnih osiguranja, što čini iznos od 2.500.000 KM plasiralo u dugoročni depozit kod "Hypo Alpe Adria Bank" na rok od 18 mjeseci, po Ugovoru broj 3833-0-04094/11 od 31.12.2011. godine, kako je utvrđeno i iz Obrasca US3 pregled stanja ulaganja sredstava za pokriće minimalnog garantnog fonda.

Životna osiguranja

Društvo je 50 % minimalnog Garantnog fonda (za životna osiguranja) oročilo kod "Hypo Alpe Adria Bank" - 500.000 KM i to po Ugovoru broj: 5833-0-3168/10 do 30.12.2011. godine i 3833-0-04085/11 od 31.12.2011. godine, na rok od 18 mjeseci i kod "Nove banke" a.d. Banja Luka iznos od 1.000.000 KM, a po Ugovoru 480/10 od 18.04.2010. godine, na rok od 36 mjeseci.

Uslovi su detaljno obrazloženi pod tačkom 5.3.3. Izvještajnog redosljeda.

Po ocjeni Ovlašćenog revizora Društvo je sredstva oročilo u skladu sa Pravilnikom, a u cilju očuvanja solventnosti Društva i služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika.

STANJE I PROMJENE UKUPNIH ULAGANJA DRUŠTVA

Stanje i promjene ulaganja sredstava osiguranja na početku i kraju godine (na nivou Društva), a po zahtjevu iz člana 10. Pravilnika o sadržaju Izvještaju nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih Izvještaja društava za osiguranje, daje se u sljedećem prikazu:

	01.01.2011. godine	Promjene	(u KM) 31.12.2011. godine
– Nematerijalna ulaganja	467.097	+46.694	513.791
– Ulaganja u OS	8.422.238	+907.031	9.329.269
– Ulaganja u investicione nekretnine	9.358.760	+1.177.404	10.536.164
– Ulaganja u povezana, pridružena i druga lica	1.920.853	-2.000	1.918.853
– Dugoročni finansijski plasmani	6.130.600	-85.600	6.045.000
– Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	81.876	+182.711	264.587
– Ostala dugoročna finansijska ulaganja	1.193.803	-127.524	1.066.279
– Ulaganja u kratkoročne finansijske plasmane	96.204	-34.355	61.849
– (kredit) u povezana i ostala pravna lica			
Ukupno:	27.671.431	2.064.361	29.735.792

Iz utvrđenih promjena na ovaj način, visina uloženih sredstava (na nivou Društva) sa stanjem 31.12.2011. godine je ispod visine iznosa raspoloživih sredstava, što se ilustruje sljedećim prikazom:

	(u KM)
A) Stanje izvora sredstava 31.12.2011. godine	
– Tehničke rezerve	19.489.674
– Garantni fond	11.370.669
Svega:	30.860.343
B) Uložena sredstva 31.12.2011. godine	29.735.792
C) Razlika (B – A)	1.124.551

Kako se utvrđuje iz prednje tabele, ukupna ulaganja Društva su ispod visine raspoloživih sredstava, što ukazuje na obavezu Društva da u narednom periodu obezbjedi da iznos deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi bude veći ili jednak iznosu obračunatih tehničkih rezervi.

IV ANALIZA BILANSA USPJEHA

BILANS USPJEHA

(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine

(u KM)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	Izveštajni redosl.	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI				
	I. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI (202+208+209+210+211+212)	201	14.	26.082.676	26.634.221
60	1. Prihodi od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja (203 do 207)	202		563.046	289.010
600, 602, 605	a) Prihodi od premija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	203		563.046	289.010
601	b) Prihodi od premija dobrovoljnog penzijskog osiguranja	204			
603	v) Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta životnih osiguranja	205			
604	g) Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja životnih osiguranja, reosiguranja i retrocesija	206			
606 do 609	d) Ostali prihodi po osnovu životnog osiguranja	207			
610 do 619	2. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	208	14.1.	24.161.100	23.675.330
620 do 629	3. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	209	14.2.	3.482	49.306
630 do 639	4. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	210	14.3.	14.998	20.307
640 do 649	5. Prihodi od povrata poreskih i drugih dadžbina i prihodi od premija, subvenc., dotacija, donacija i sl.	211			
650 do 659	6. Drugi poslovni prihodi	212	14.4.	1.340.050	2.600.268
	II. POSLOVNI RASHODI (214+233)	213	15.	25.581.333	23.818.761
	1. Funkcionalni rashodi (218+223+229)	214	15.1.	12.418.106	11.560.686
50	1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose (216 do 222)	215	15.1.1.	1.130.903	908.115
500	a) Matematička rezerva životnih osiguranja, osim dobrovoljnog penzijskog osiguranja	216	15.1.1.1.	314.955	149.056
501	b) Matematička rezerva dobrovoljnog penzijskog osiguranja	217			
502	v) Doprinosi za preventivu	218	15.1.1.2.	238.829	241.647
503	g) Vatrogasni doprinos	219	15.1.1.3.	10.409	10.654
504	d) Doprinosi Zaštitnom fondu	220	15.1.1.4.	275.918	271.876
505	d) Rashodi za dugoročna rezervisanja za izravnjanje rizika	221			
509	e) Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	222	15.1.1.5.	290.792	234.882
51	1.2. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja životnih osiguranja (224 do 228)	223	15.1.2.	23.275	24.070
510, 513	a) Naknade šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama životnih osiguranja	224		10.735	4.254
511	b) Naknade šteta i ugovorenih suma dobrovoljnog penzijskog osiguranja	225			
512, 514	v) Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	226		7.679	2.810
515, 516, 517	g) Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu životnih osiguranja	227		4.861	17.006
518	d) Rashodi po osnovu bonusa i popusta životnih osiguranja	228			
52	1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja (230 do 232)	229	15.1.3.	11.263.928	10.628.501
520, 521, 522, 524	a) Naknade šteta osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	230	15.1.3.1.	8.208.561	8.404.053
523, 525	b) Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	231	15.1.3.2.	2.091.685	1.921.524
526, 527, 529	v) Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	232	15.1.3.3.	963.682	302.924

Nastavak tabele Bilansa uspjeha

(u KM)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	Izveštajni redosl.	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	2. Troškovi sprovođenja osiguranja (234+237+243)	233	15.2.	13.163.227	12.258.075
53	2.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja (235+236)	234	15.2.1.	584.216	668.499
530	a) Troškovi amortizacije	235	15.2.1.1.	584.216	637.281
533 do 539	b) Troškovi rezervisanja	236	15.2.1.2.		31.218
54	2.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi (238 do 242)	237	15.2.2.	6.180.308	5.640.410
540	a) Troškovi materijala, goriva i energije	238	15.2.2.1.	664.380	645.173
541	b) Troškovi provizija	239	15.2.2.2.	610.528	749.520
542, 543	v) Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande	240	15.2.2.3 15.2.2.4.	2.140.278	2.355.818
544, 545, 547, 548	g) Nematerijalni troškovi	241	15.2.2.8.	2.717.463	1.845.174
546	d) Troškovi poreza i doprinosa	242	15.2.2.9.	47.659	44.725
55	2.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (244+245)	243	15.2.3.	6.398.703	5.949.166
550	a) Troškovi bruto zarada i naknada zarada	244	15.2.3.1.	5.227.183	5.068.075
551 do 559	b) Ostali lični rashodi i naknade	245	15.2.3.2.	1.171.520	881.091
	III. POSLOVNI DOBITAK (201 – 213)	246	16.	501.343	2.815.460
	IV. POSLOVNI GUBITAK (213 – 201)	247		0	0
	B FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI				
66	I. FINANSIJSKI PRIHODI (249 do 252)	248	17.	369.729	512.468
660,661	1. Finansijski prihodi od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	249		5.196	35.101
662	2. prihodi od kamata	250		364.533	476.019
663	3. Pozitivne kursne razlike	251			
664, 665	4. Ostali finansijski prihodi	252			1.348
56	II. FINANSIJSKI RASHODI (254 do 257)	253	18.	64.027	34.199
560, 561	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	254			
562	2. Rashodi kamata	255		60.238	20.759
563	3. Negativne kursne razlike	256		918	6
564, 565	4. Ostali finansijski rashodi	257		2.871	13.434
	III DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (246+248-253)	258	19.	807.045	3.293.729
	IV GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (247+253-248)	259		0	0
	V. OSTALI PRIHODI I RASHODI				
67	I. OSTALI PRIHODI (261 do 264)	260	20.	4.345.952	4.356.185
670, 671	1. Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina	261	20.1.	20.623	6.652
672	2. Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti	262			
676	3. Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	263			
673, 674, 675	4. Ostali prihodi	264	20.2.	4.325.329	4.349.533
57	II OSTALI RASHODI (266 do 269)	265	21.	4.587.810	3.904.606
570, 571	1. Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina	266		40.111	67.213
572	2. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti	267			
575	3. Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	268			
573, 574, 576, 577	4. Osrali rashodi	269	21.4.	4.547.699	3.837.393
	III DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (260-265)	270		0	451.579
	IV GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (265-260)	271		241.858	0

Nastavak tabele Bilansa uspjeha

(u KM)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	Izveštajni redosl.	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
68	G. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE				
	I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (273 do 275)	272		0	0
680, 681	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina	273			
683	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	274			
684 do 689	3. Ostali prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	275			
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (277 do 279)	276		10.267	0
580,581, 582	1. Obezbjedenje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina	277			
583	2. Obezbjedenje dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	278			
584 do 589	3. Ostali rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine	279		10.267	
	III DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (272-276)	280		0	0
	IV GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (276-272)	281		10.267	0
690	D DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	282			
590	D GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	283			
691	E PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	284			
591	Ž RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	285			
	Z DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA				
	1. Dobitak prije oporezivanja (258+270+280+282+284-285)	286	23.	554.920	3.745.308
	2. Gubitak prije oporezivanja (271+281+283+285-284-258)	287			0
721	I TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT				
do 722	1. Poreski rashodi perioda	288	24.	41.245	315.000
do 722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	289			
do 722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	290			
	J NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA				
	1. Neto dobitka tekuće godine (286-287-288-289+290)	291	25.	513.675	3.430.308
	2. Neto gubitak tekuće godine (287-286+288+289-290)	292		0	0
	K OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU				
	I DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (294 do 299)	293	26.	41.332	0
	1. Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju	294			
	2. Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	295		41.332	
	3. Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	296			
	4. Aktuarski dobici od planova definisanih primanja	297			
	5. Efektivni dio dobitka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	298			
	6. Ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu	299			
	II GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (301 do 305)	300	27.	19.526	0
	1. Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	301		19.526	
	2. Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	302			
	3. Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	303			
	4. Efektivni dio gubitka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	304			
	5. Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	305			

Nastavak tabele Bilansa uspjeha

(u KM)

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	Izveštajni redosl.	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	L OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PEPRIODU (293-300) ili (300-293)	306		21.806	0
	LJ POREZ NA DOBITAK KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE I GUBITKE	307	28.	2.181	
	M NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA I GUBITAKA U PERIODU (306±307)	308		19.625	0
	N UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU				
	I UKUPAN NETO DOBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (291±308)	309	29.	533.300	3.430.308
	II UKUPAN NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (292±308)	310		0	0
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada većinskom vlasnicima	311			
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	312			
	Obična zarada po akciji	313		2,96	
	Razrijeđena zarada po akciji	314			
	Prisječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	315		216	224
	Projsečan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	316		221	233

Napomena: Pojedinačni obrasci "Bilansa uspjeha" po vrstama poslova osiguranja dati su u prilogu ovog Izvještaja.

2. BILANSA USPJEHA

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

Prihodi i rashodi ostvareni iz redovnih poslovnih aktivnosti u posmatranom periodu iskazani su po bilansnim pozicijama u skladu sa važećim propisima koji omogućavaju utvrđivanje finansijskog rezultata perioda. Podaci iskazani u podbilansima Bilansa uspjeha su osnova za donošenje odgovarajućih poslovnih odluka koje su od uticaja na unapređenje poslovanja, upravljanje kapitalom i preduzimanje odgovarajućih mjera u cilju ostvarivanja većeg finansijskog rezultata.

I za 2011. godinu Društvo je donijelo niz odluka i preduzelo mjere za ostvarenje plana prodaje osiguranja i smanjenje troškova Društva u uslovima na tržištu osiguranja. Posebno se ističu mjere ugrađene iz ugovora o radu sa kojim se reguliše isplata plata za zaposlene u procentu izvršenja plana prodaje osiguranja.

14. Poslovni prihodi

Društvo je iskazalo poslovne prihode u iznosu od 26.082.676 KM.

Poslovni prihodi su ostvareni po sljedećim osnovama:

		(u KM)		
		Neživotna osiguranja	Život	Ukupno
14.1.	Prihodi od premije osiguranja	24.161.100	563.046	24.724.146
14.2.	Prihodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi šteta	3.482	-	3.482
14.3.	Prihodi od ukidanja smanjenja rezervisanja	14.998	-	14.998
14.4.	Drugi poslovni prihodi	1.340.050	-	1.340.050
Poslovni prihodi		25.519.630	563.046	26.082.676

14.1. Prihodi od premije osiguranja

Prihodi od premije osiguranja iskazani su u iznosu od 24.724.146 KM po sljedećoj strukturi i utvrđeni su na sljedeći način:

		(u KM)		
		Neživot	Život	Ukupno
14.1.1.	Fakturisana premija osiguranja	23.882.905	565.615	24.448.520
14.1.2.	Prenosna premija 31.12.2010.g.	11.175.637	7.495	11.183.132
14.1.3.	Prenosna premija 31.12.2011.g.	(11.309.206)	(10.064)	(11.319.279)
14.1.4.	Prenosna premija reosiguranja 31.12.2011.g.	409.482	-	409.482
14.1.5.	Malus – obavezna osiguranja (otkup šteta)	2.281	-	2.281
Prihodi od premije osiguranja:		24.161.100	563.046	24.724.146

14.1.1. Fakturisana premija osiguranja

Fakturisana premija osiguranja u iznosu od 24.448.520 KM po vrstama osiguranja je ostvarena u sljedećim veličinama i u odnosu na 2010. godinu Indeks rasta je sljedeći:

a) Neživotna osiguranja

Vrsta osiguranja	2011.g.	2010.g.	(u KM) Indeks 2011/2010
– Osiguranje nezgode	2.112.896	1.617.870	130,60
– Zdravstveno osiguranje	298.616	464.984	64,22
– Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	2.148.336	1.944.264	110,50
– Osiguranje vazduhoplova	10.802	-	-
– Osiguranje robe u prevozu	124.225	76.217	162,99
– Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.011.148	1.148.739	88,02
– Osiguranje od ostalih šteta na imovini	3.169.452	2.683.284	118,12
– Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	14.879.210	16.156.452	92,09
– Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	118.958	68.866	172,74
– Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplovstvo	9.259	4.012	230,78
– Osiguranje kredita	-	-	-
Ukupno:	23.882.905	24.164.684	98,83

b) Životna osiguranja

		565.616	296.506	190,76
– Od toga:				
– životna	510.072	-	-	-
– dodatna osiguranja	55.544	-	-	-

c) Ukupno: (a + b)

		24.448.520	24.461.190	99,95
--	--	-------------------	-------------------	--------------

Ukupna veličina fakturisanе premije u iznosu od 24.448.520 KM ostvarena je na područjima, i to:

	Život	Neživot	(u KM) Ukupno
– Republika Srpska	560.549	18.491.902	19.052.450
– Federacija Bosne i Hercegovine	5.067	5.391.003	5.396.070
Ukupno:	565.616	23.882.905	24.448.520

Raspodjela fakturisanе premije osiguranja i obuhvata po vrstama osiguranja je sljedeća:

NAZIV – vrsta osiguranja	Broj osiguranja (polisa)	Obračunata premija	Tehnička premija	Preventiva	Režijski dodatak
– Osiguranje nezgode	44.619	2.212.896	1.320.560	21.129	771.207
– Zdravstveno osiguranje	7.863	298.619	186.637	2.986	108.996
– Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	3.452	2.148.336	1.396.419	21.483	730.434
– Osiguranje vazduhoplovstva	8	10.802	6.481	108	4.213
– Osiguranje robe u prevozu	108	124.225	74.535	1.242	48.448
– Osiguranje imovine i požara	2.431	1.011.148	606.689	10.111	394.348
– Osiguranje od ostalih šteta na imovini	3.360	3.169.452	1.901.670	31.695	1.236.087
– Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	60.534	14.879.210	10.266.655	148.792	4.463.763
– Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove	29	9.259	5.555	93	3.611
– Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	268	118.958	71.375	1.190	46.393
Ukupno neživotno osiguranje:	122.672	23.882.905	15.836.576	238.829	7.807.500
Osiguranje života					
– Životno osiguranje	548	510.072	443.763	-	66.309
– Dodatna osiguranja uz osiguranje života	408	55.543	44.435	-	11.108
Ukupno životno osiguranje:	956	565.615	488.198	-	77.417
Ukupna premija:	123.628	24.448.520	16.324.774	238.829	7.884.917

Ostvareni fizički obim prodatih polisa neživotnih osiguranja u odnosu na prethodnu 2010. godinu daje se u sljedećem prikazu:

Vrsta osiguranja	Broj osiguranja		(u KM) Indeks
	2011.g.	2010.g.	2011/2010
– Nezgoda	44.619	45.830	97,36
– Zdravstveno osiguranje	7.863	8.655	90,85
– Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	3.452	2.795	123,51
– Osiguranje vazduhoplovstva	8	-	-
– Osiguranje robe u prevozu	108	71	152,11
– Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	2.431	2.444	99,47
– Osiguranje od ostalih šteta na imovini	3.360	2.830	118,73
– Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	60.534	64.678	93,59
– Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove	29	13	223,08
– Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	268	163	164,42
– Osiguranje kredita	-	-	-
Ukupno:	122.672	127.479	96,23

Ostvareni fizički obim prodatih polisa životnih osiguranja u odnosu na 2010. godinu je sljedeće veličine:

Vrsta osiguranja	2011.g.	2010.g.	(u KM) Indeks
			2011/2010
– Životno osiguranje	548	598	91,63
– Dodatna osiguranja uz osiguranje života	408	501	81,44
Ukupno životno osiguranje:	956	1.099	86,99

Struktura prihoda od premije životnih osiguranja je sljedeća:

	(u KM)
– Prihodi od premije životnih osiguranja	495.868
– Prihodi od premije nezgoda ŽO	55.543
– Prihodi od dodatka – život	14.203
– Prenosna premija životnih osiguranja – nezgode	(2.568)
Prihodi životnih osiguranja:	563.046

Struktura prihoda od 411.763 KM od osiguranja je sljedeća:

	(u KM)
– Prenosna premija reosiguranja – ostala imovinska osiguranja	409.482
– Otkup šteta po osnovu malusa - AO	2.281
Ukupno:	411.763

Obračunata je i iskazana veća prenosna premija neživotnih osiguranja za 133.568 KM, što je umanjilo prihode od fakturisanе premije osiguranja Društva ($11.309.206 - 11.175.637 = 133.568$).

U makroaspektu struktura prihoda od premije neživotnih osiguranja (iz obračuna premije) je sljedeća:

	(u KM)
– Fakturisana premija osiguranja	23.882.905
– Veća prenosna premija 31.12.2011. god. (10.064 – 7.495)	(133.568)
– Prenosna premija reosiguranja	409.482
– Otkup šteta po osnovu malusa – AO	2.281
Prihodi od premije neživotnih osiguranja:	24.161.100

Struktura prihoda od premije osiguranja života (iz obračuna) je sljedeće:

	(u KM)
– Fakturisana premija osiguranja	565.615
– Veća prenosna premija 31.12.2011. god. (10.064 – 7.495)	(2.596)
Prihodi od premije osiguranja života:	563.019

Ostvareni odnos veličina po osnovu fakturisanе premije, AO, broja osiguranja i učešća ovog osiguravača u odnosu na 2010. godinu je sljedeći:

	Index 2011/2010
– Fakturisana premija (16.879.210 : 16.156.452)	104,47 %
– Broj osiguranja / polisa (60.534 : 64.678)	93,59 %
– Učešće osiguranja AO u ukupno fakturisanоj premiji neživotnih osiguranja	
a) u 2009. godini (16.944.689 : 22.160.656)	76,46 %
b) u 2010. godini (16.156.452 : 24.164.684)	66,86 %
c) u 2011. godini (14.879.210 : 23.882.905)	62,30 %

Ostvarena prosječna prenosna premija je sljedeće veličine:

– za 2011. godinu (11.319.270 : 24.448.520)	46,30 %
– za 2010. godinu (11.183.133 : 24.961.190)	44,80 %
– za 2009. godinu (10.153.182 : 22.160.656)	45,82 %
– za 2008. godinu (8.621.472 : 17.788.745)	48,47 %
– za 2007. godinu (7.650.989 : 16.355.251)	46,78 %

Obračun prenosne premije je izvršen metodom pro rata – temporis, a u skladu sa Pravilnikom Društva uz ovjeru Ovlašćenog aktuara.

Bruto fakturisana premija je u padu u 2011. godini za 0,50 indeksnih poena u odnosu na 2010. godinu.

Ukupan bruto prihod od premije osiguranja u odnosu na prethodnu godinu pokazuje rast za (24.161.100 : 23.675.330) 1,02 %.

Prosječna fakturisana premija po osnovu broja neživotnih osiguranja iznosi (23.882.905 : 122.672) 194,70 KM.

Prosječna fakturisana premija obaveznih osiguranja (AO) ostvarena je u iznosu od (14.879.210 : 60.534) 245,80 KM – po osnovu broja osiguranja (polisa).

Prema Pravilniku o maksimalnim stopama režijskog dodatka od 25.01.2011. godine pod br. 001-1340/11, bruto fakturisana premija se dijeli na:

Vrste osiguranja	Tehnička premija	Preventiva	Režija
– Nezgoda i zdravstveno osiguranje	62,50 %	1,00 %	36,50 %
– Auto kasko	65,00 %	1,00 %	34,00 %
– Autoodgovornost	69,00 %	1,00 %	30,00 %
– Za ostale vrste osiguranja	60,00 %	1,00 %	39,00 %

Društvo je iskazalo prihode od premije osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju, Pravilnikom o fakturisanju i obračunavanju prenosnih premija i Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka i dr., sve po sadržaju računa Kontnog plana za društva za osiguranje.

14.2. Prihodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi štete

Prihodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi šteta su iskazani iz osnova viška rizika iznad samopridržaja za štete u inostranstvu u iznosu od 3.482 KM.

Knjiženja su sprovedena temeljicama, i to:

	(u KM)
– Temeljica 11- 453-000180 od 31.08.2011.g.	1.549
– Temeljica 11- 476-000014 od 30.09.2011.g.	1.342
– Temeljica 11- 479-000026 od 31.12.2011.g.	591
Ukupno:	3.482

Specifikacija Ugovora o reosiguranju i sadržaju istih kao osnove za sistem reosiguranja Društva date su i obrazložene pod tačkom 15.1.2.3. Izvještajnog redosljeda.

14.3. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja

Društvo je iskazalo ove prihode u iznosu od 14.998 KM koje čine učešće reosiguravača u rezervisanim štetama.

Struktura prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja je ostvarena po sljedećim osnovama:

	(u KM)
a) Prihoda od smanjenja rezervisanih šteta reosiguranja	5.769
b) Prihoda od ukidanja razgraničenih provizija iz reosiguranja	9.229
Ukupno:	14.998

Prihodi od rezervisanih šteta reosiguranja u iznosu od 5.769 KM su iskazani po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Prihodi smanjenja rezervisanja šteta reosiguranja od osiguranja od požara i drugih opasnosti	4.501
– Prihodi smanjenja rezervisanja šteta reosiguranja od osiguranja – sva ostala osiguranja	1.268
Ukupno:	5.769

Knjiženja su sprovedena u skladu sa sadržajem računa Kontnog okvira 634 i 637 za sredstva osiguranja.

Reosiguravač štete eksplozije je bio "Wiener Re" a.d. Beograd, iskazane po Borderou u Evrima od 2.301 Evro, što čini iznos od 4.501 KM.

14.4. Drugi poslovni prihodi

Iskazana veličina drugih poslovnih prihoda od 1.340.050 KM je ostvarena po sljedećim osnovama:

	(u KM)
14.4.1. Prihodi od provizije iz ugovora o reosiguranju i retrocesije	144.603
14.4.2. Prihodi od regresa neživotnih osiguranja	584.180
14.4.3. Prihodi od zakupa nekretnina	344.505
14.4.4. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju	59.904
14.4.5. Ostali poslovni prihodi	206.858
Ukupno:	1.340.050

14.4.1. Prihodi od provizije po osnovu ugovora o reosiguranju i retrocesiji

Društvo je iskazalo visinu ovih prihoda u iznosu od 144.603 KM sa sljedećom strukturom, i to:

	(u KM)
– Prihodi od provizije iz ugovora o reosiguranju i retrocesiji	84.177
– Prihodi za brokeražu iz ugovora o reosiguranju	60.426
Ukupno:	144.603

Uzorkovana je Fakultativna debit nota No. F-301/11 ispostavljena od "Wiener Re" a.d. Beograd od 29.12.2011. godine na iznos od 21.514 KM.

Prihodi od brokeraže iz ugovora o reosiguranju ostvareni su preko "Delta Generale - reosiguranje" u cijelom iznosi od 60.426 KM.

Objelodanjenje osnova ovih prihoda izvršeno je pod tačkom 15.1.3.2. Izvještajnog redosljeda.

14.4.2. Prihodi od regresa

Društvo je u skladu sa članom 49. stavom 4. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje iskazalo prihode od regresa, zaduženjem računa za potraživanja po osnovu prava na regres u iznosu od 584.180 KM.

Regresna potraživanja po isplaćenim štetama zasnovana su na:

1. Čl. 939. Zakona o obligacionim odnosima (generalno).
2. Kod osiguranja autoodgovornosti takođe na osnovu čl. 12 "Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti" i čl. 4. "Zajedničkih uslova za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih i priključnih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima".

Sprovođenje regresnih potraživanja radi se u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja regresa br. 001-344/07 koji je Upravni odbor usvojio 08.02.2007. godine.

Knjiženje regresa vrši se kada je potraživanje postalo mjerodavno, tj. na osnovu sudske odluke ili sporazuma o izmirenju regresnog duga.

Problem ostvarivanja regresa je u zakonskim odredbama Zakona o izvršnom postupku. Provedu se sve procedure i kada dođe do izvršenja ono je jako teško ostvarivo – nema se šta plijeniti, ne mogu se plijeniti stvari koje regresnom dužniku služe za normalne životne potrebe itd. Zbog ovoga je nivo ostvarenih regresa u osiguravajućim društvima uvijek bio nizak.

Prihodi od regresnih potraživanja u iznosu od 584.180 KM ostvareni su kod sljedećih vrsta osiguranja:

	(u KM)
– Osiguranje AK	123.929
– Osiguranje od odgovornosti za MV	460.251
Ukupno:	584.180

Stanje i promjene regresnih potraživanja u 2011. godini su ostvareni kako slijedi, i to:

		Auto kasko	Autoodgo -vornost	Ukupno
1. Početno stanje		20.099	320.360	340.459
2. Povećanje u 2011. godini		123.929	460.251	584.180
3. Naplaćena regresna potraživanja		(91.638)	(185.679)	(277.317)
4. Otpisana potraživanja		-	(30.011)	(30.011)
5. Stanje 31.12.2011.g. (1 + 2 – 3 - 4)		52.390	564.921	617.311

14.4.3. Prihodi od zakupa nekretnina

Prihodi su ostvareni u iznosu od 344.505 KM po osnovu datih nekretnina u zakup, koji su iskazani u skladu sa članom 49. stavom 5. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje.

Iz specificiranih zakupaca (48 po specifikaciji) sa ukupnim iznosom od 344.505 KM, izvršeno je uzorkovanje ugovora o zakupu sa većim iznosom zakupnina i to:

- Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključenim sa "CM Cosmetik - Market" D.O.O. PC 96, Vitez, br. 001-4990/08 od 30.09.2008. godine.

Ugovoren je zakup poslovnog prostora na Palama ul. Svetosavska 24 ukupne površine 110 m², smješten u prizemlju poslovne zgrade Društva (Zajmodavca) uz mjesečnu naknadu na ime zakupa od 15,00 KM po m², što za 110 m² iznosi mjesečno 1.650 KM uvećano za PDV.

Aneksom ugovora br. 1 od 30.04.2010. godine mjesečna naknada zakupa se povećava za istu površinu na iznos od 20,00 KM po m² odnosno 2.200 KM mjesečno, bez uračunatog PDV-a.

Aneksom ugovora br. 2 od 23.09.2011. godine povećava se površina zakupa i ukupna cijena zakupa tako da ukupna površina zakupa iznosi 354,50 m² uz mjesečnu naknadu od 20,00 KM po m² za 158,50 m², što mjesečno iznosi 3.170 KM – bez uračunatog PDV-a i mjesečnu naknadu od 15,00 KM po m², što za 196 m² mjesečno iznosi 2.940 KM – bez PDV-a.

Ukupna cijena mjesečnog zakupa iznosi 6.110 KM bez uračunatog PDV-a. Na godišnjem nivou iznosi 73.320 KM bez PDV-a.

Pored zakupnine "Kozmetik" plaća i troškove električne energije 15 KM mjesečno, kao i komunalije 15 KM mjesečno.

- Ugovor o zakupu poslovnih prostorija zaključen za 2011. godinu broj 1178/11 od 07.11.2011. godine sa Javnim preduzećem šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. Sokolac, Šumsko Gazdinstvo "Prijeđor" (Zakupoprimalac) i "Jahorina osiguranje" a.d. Pale – Filijala Prijeđor reguliše se zakup poslovnog prostora u Prijeđoru, ukupne površine 254 m², na drugom spratu zgrade u ul. Vožda Karađorđa, br. 4/2.

Cijena zakupa na godišnjem nivou iznosi 33.894 KM + PDV, odnosno mjesečno 2.824 KM.

- Ugovorom o zakupu poslovnih prostorija zaključenim sa "Zepter Komerc Bankom" a.d. Banja Luka, pod br. 004-288/03 od 12.03.2003. godine reguliše se zakup na vrijeme od 10 godina, počev od 01.05.2003. godine površine 170 m², koji se nalazi u Doboju u poslovnoj zgradi u ulici Svetog Save, br. 26, prizemlje.

Mjesečna zakupnina je utvrđena u iznosu od 13,63 KM po m². "Zepter Komerc Banka" a.d. Banja Luka promijenila je naziv i poslovala je od 01.10.2007. godine pod nazivom "Volksbank" a.d., Banja Luka.

Uzorkovana je visina zakupnine po navedenim ugovorima o zakupu u iznosu od 181.399 KM – godišnje.

Knjiženja su sprovedena u skladu sa sadržajem računa 653 Pravilnika o Kontnom okviru.

14.4.4. Prihodi od povećanja vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju

Donošenjem novog Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Sl. Glasnik RS" broj: 71/10) ustanovljeno je usklađivanje imovine sa izvodima iz zemljišnih knjiga i katastarskih evidencija.

Prema dostavljenoj procjeni nekretnina od strane ovlašćenog procjenitelja uz uknjižbu prava svojine na poslovnim prostorijama, Društvo je uz povećanje vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata iskazalo prihode od povećanja vrijednosti nekretnina, zemljišta i građevinskih objekata u iznosu od 59.904 KM.

Struktura prihoda od povećanja vrijednosti nekretnina je ostvarena po sljedećim nekretninama, i to:

	(u KM)
– Poslovna zgrada Pale – C Market	25.626
– Zemljišta u Bijeljini	19.472
– Zemljišta u Višegradu	8.720
– Tehnički pregled – Višegrad	6.086
Ukupno:	<u>59.904</u>

Obrazloženje je dato pod tačkom 5.2.4. Izvještajnog redosljeda.

U skladu sa čl. 49. stav 8. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje, Društvo je iskazalo povećanje vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju sa iskazanim ostalim poslovnim prihodom u navedenom iznosu.

14.4.5. Ostali poslovni prihodi

Iskazane veličine ostalih poslovnih rashoda u iznosu od 206.858 KM su ostvarene po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Ostali poslovni prihodi od zelene karte	160.288
– Prihodi od uslužne procjene, likvidacije i isplate šteta	45.985
– Ostali nepomenuti poslovni prihodi	585
Ukupno:	206.858

Prihodi od zelene karte u iznosu od 160.288 KM su ostvareni prodajom zelenih kartona. Prodato je 40.072 zelena kartona po cijeni od 4 KM po komadu ($40.072 \times 4 = 160.288$ KM).

15. Poslovni rashodi

Društvo je iskazalo poslovne rashode u iznosu od 25.581.333 KM. Struktura ovih rashoda u sintetičkom sadržaju je sljedeća:

	(u KM)
15.1. Funkcionalni rashodi	12.418.106
15.2. Troškovi sprovođenja osiguranja	13.163.227
Ukupno:	25.581.333

15.1. Funkcionalni rashodi

Funkcionalni rashodi su ostvareni u iznosu od 12.418.106 KM po sljedećim osnovama:

	(u KM)
15.1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	1.130.903
15.1.2. Naknade štete, ugovorenih iznosa i premije reosiguranja	23.275
15.1.3. Naknade štete i ostale naknade neživotnih osiguranja	11.263.928
Ukupno:	12.418.106

15.1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Iskazana visina ovih rashoda od 1.130.903 KM ostvarena je po sljedećim osnovama:

	(u KM)
15.1.1.1. Matematička rezerva životnih osiguranja	314.955
15.1.1.2. Doprinosa za preventivu	238.829
15.1.1.3. Vatrogasnog doprinosa	10.409
15.1.1.4. Doprinosa zaštitnom fondu	275.918
15.1.1.5. Ostalih rashoda za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	290.792
Ukupno:	1.130.903

15.1.1.1. Matematička rezerva životnih osiguranja

U skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja matematičkih rezervi od 11.03.2010. godine Društvo je utvrdilo visinu matematičkih rezervi u iznosu od 314.955 KM, uz obračun i verifikaciju izvršenu od strane Ovlašćenog aktuara.

Matematička rezerva se izračunava po načelima matematike osiguranja života primjenom prospektivne neto metode, a iskazuje se kao razlika između sadašnje vrijednosti budućih obaveza Društva utvrđenih ugovorom o osiguranju i sadašnje vrijednosti budućih obaveza ugovarača osiguranja. Kod ugovora o osiguranju kod kojih je trajanje osiguranja duže od trajanja plaćanja premije u obračunu matematičke rezerve uključuju se i budućí troškovi uprave.

15.1.1.2. Doprinos za preventivu

Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka koji je donet od strane Upravnog odbora Društva 25.01.2011. godine pod brojem 001-1340/11, utvrđena je visina procenta od 1 % od obračunate (fakturisane) premije osiguranja za sve vrste osiguranja kao doprinosa za preventivu.

Na utvrđenu osnovicu utvrđena je i visina doprinosa za preventivu u iznosu od (23.882.905 x 1 %) 238.829 KM.

Društvo je u skladu sa članom 34. stavom 4. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje pravilno sprovelo potrebna knjiženja.

15.1.1.3. Vatrogasni doprinos

Prema odredbama člana 76 a Zakona o zaštiti od požara, obaveza je Društva da obračunava i plaća protivpožarne naknade (vatrogasni doprinos) na poresku osnovicu koja se sastoji od poslovnog prihoda uz primjenu visine 0,04 %. Utvrđena je visina od 10.409 KM.

Zakon o protivpožarnoj zaštiti „Sl. Glasnik RS“, broj: 6/09.

15.1.1.4. Doprinos Zaštitnom fondu RS za štete pričinjene od nepoznatih i neosiguranih vozila

Na osnovu člana 5. Odluke o načinu utvrđivanja i obračuna doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske, rokovima uplate i načinu vođenja sredstava doprinosa („Sl. Glasnik Republike Srpske“, broj: 80/09. i 40/10.) i tačke III Odluke o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu RS u 2011. godini („Sl. Glasnik RS“, broj: 40/11.), direktor Agencije za osiguranje Republike Srpske donio je Rješenje broj: 01-111-55/11 od 15.04.2011. godine, sa kojim je utvrđena obaveza Društva na ime plaćanja doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2011. godini u iznosu od 239.399 KM.

Osnovica za utvrđivanje doprinosa članova Zaštitnom fondu je fakturisana premija AO u Republici Srpskoj u 2010. godini uz primjenu stope od 1,61 %.

Struktura troškova Zaštitnog fonda je sljedeća:

	(u KM)
– Doprinos Zaštitnom fondu	239.399
– Doprinos Zaštitnom fondu Feder. B i H	36.519
Ukupno na teret rashoda	<u>275.918</u>

15.1.1.5. Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Iskazana visina ovih rashoda u iznosu od 290.792 KM ostvarena je po sljedećim osnovama, i to:

	(u KM)
a) Doprinos za protivgradnu zaštitu	31.503
b) Naknada Agenciji za osiguranje RS	250.227
c) Naknada Agenciji za osiguranje Federaciji B i H	9.062
Ukupno:	<u>290.792</u>

Zakonom o protivgradnoj zaštiti ("Sl. Glasnik Republike Srpske", br. 39/03.) i izmjene i dopune ("Sl. glasnik RS", br. 110/08.) su osnove za utvrđivanje visine naknade za finansiranje sistema protivgradne zaštite u Republici Srpskoj.

Društvo je izdvojilo za 2011. godinu 0,1 % od ukupnog prihoda iskazanog u finansijskim izvještajima za prethodnu 2010. godinu.

Na osnovu Odluke tačke IV Odluke o plaćanju naknade za nadzor poslovanja Agenciji za osiguranje RS za 2011. godinu, broj: UO-05/11 od 22.02.2011. godine direktor Agencije za osiguranje Republike Srpske donio je Rješenje broj: 01-111-24/11 od 17.03.2011. godine sa kojim je utvrđena obaveza Društva na ime godišnje naknade za nadzor nad poslovanjem za 2011. godinu u iznosu od 250.227 KM.

Naknada Agenciji za nadzor osiguranja Federacija BiH po osnovu nadzora u 2011. godini sprovedena je u iznosu od 9.062 KM na osnovu utvrđenih zakonskih propisa i donijetog naloga ove Agencije pod brojem 1.0-059-330/11 od 23.02.2011. godine.

15.1.2. Naknade štete, ugovorenih iznosa i premije reosiguranja (životno osiguranje)

Društvo je iskazalo ove naknade u iznosu od 23.275 KM. Naknade su ostvarene po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Dodatno osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja (likvid. šteta)	10.735
– Rashodi po osnovu premije reosiguranja (život)	7.678
– Rezervacija šteta - životna osiguranja	4.861
Ukupno:	23.274

Naknada štete životnih osiguranja ostvarena je po osnovu dodatnog osiguranja od posljedica nesrećnog slučaja (štete likvidirane) u iznosu od 10.735 KM.

Rezervacije šteta životnog osiguranja u iznosu od 4.861 KM je iskazana po sljedećim osnovama, i to:

	(u KM)
– Rezervacije štete za nastale prijavljene štete životnog osiguranja	3.300
– Rezervacije za nastale neprijavljene štete – priključna nezgoda	1.330
– Rezervacije indirektnih troškova životnih osiguranja	231
Ukupno:	4.861

Rezervisanja za štete životnih osiguranja su izvršena u skladu sa aktima poslovne politike Društva tj. Pravilnikom o rezervaciji šteta životnih osiguranja u iznosu od 4.861 KM.

15.1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

Ostvarena visina ovih rashoda u iznosu od 11.263.928 KM nastala je po sljedećim osnovama:

	(u KM)
15.1.3.1. Naknada šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u stetama neživotnih osiguranja	8.208.561
15.1.3.2. Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	2.091.685
15.1.3.3. Rezervacije za štete	963.682
Ukupno:	11.263.928

15.1.3.1. Naknada za štete osiguranih suma neživotnih osiguranja

Visina naknade za štete u iznosu od 8.208.561 KM u sintetičkom sadržaju je sljedeće strukture:

Opis – vrsta osiguranja	(u KM)		Index 2011/2010	Učešće u 2010. %	Učešće u 2011. %
	Iznos 2011.g.	Iznos 2010.g.			
a) Auto kasko i odgovornost	6.730.602	6.446.952	104,40	76,71	81,99
b) Nezgoda i zdravstveno osiguranje	985.032	821.996	119,83	9,78	12,00
c) Požar i ostala imovina	492.927	1.135.105	43,42	13,51	6,01
Ukupno:	8.208.561	8.404.053	97,67	100,00	100,00

Na osnovu člana 49. Statuta "Jahorina osiguranja" a.d. Pale, te člana 3. Pravilnika o tehničkim rezervama ("Službeni glasnik RS" broj: 116/06.) Generalni direktor Društva donosi sljedeću

"O D L U K U

O

***Načinu evidentiranja i rasporeda direktnih i indirektnih troškova
obrade šteta po vrstama osiguranja – tarifama za potrebe izvještavanja***

I

Direktni i indirektni troškovi obrade šteta se evidentiraju u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društva za osiguranja.

II

Direktni troškovi obrade šteta se evidentiraju po pojedinačnim vrstama osiguranja – tarifama, prema računovodstvenoj dokumentaciji.

III

Indirektni troškovi obrade šteta, za potrebe izvještavanja se evidentiraju srazmjerno vrijednosti likvidiranih šteta u izvještajnom periodu, po pojedinačnim vrstama osiguranja – tarifama.

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja."

Struktura po vrstama osiguranja i upoređenje sa ostvarenim naknadama u 2011. godini je sljedeća, i to:

		(u KM)		
		2011.g.	2010.g.	2011/2010
1)	Autokasko	1.813.321	1.443.713	125,60
2)	Naknada štete obaveznih osiguranja od odgovornosti za MV	4.874.994	4.974.376	98,00
3)	Troškovi izviđanja, procjene, likvidacije i isplate šteta	42.287	28.863	146,51
4)	Ukupno autokasko i AO (1+2+3)	6.730.602	6.446.952	104,40
5)	Naknada štete osiguranje nezgode	846.983	678.066	124,91
6)	Naknada štete zdravstvenog osig.	138.050	113.063	122,10
7)	Troškovi izviđanja, procjene i likvidacije i isplate šteta	-	30.867	-
8)	Ukupno nezgoda i zdravstveno osiguranje (5+6+7)	985.033	821.996	119,83
9)	Naknade štete osiguranja imovine od požara i dr. prirodnih sila	82.291	592.629	13,88
10)	Naknade štete osiguranja od ostalih šteta na imovinu	410.115	542.476	75,60
11)	Naknade štete opšta građevinska odgovornost	520	-	-
12)	Ukupno požar i ostala imovina (9+10+11)	492.926	1.135.105	43,42
Sve ukupno (4+8+12):		8.208.561	8.404.053	97,67

Društvo je kod osiguranja života ostvarilo i iskazalo 10.735 KM likvidiranih šteta po osnovu dodatnih osiguranja uz osiguranje života.

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja su manje za 2,33 % u odnosu na 2010. godinu, zbog pada autoodgovornosti u 2010 godini, povećanih rezervisanja za štete, kao i velikog iznosa premije predate u reosiguranje, vezano za ugovore po osnovu ostalih imovinskih osiguranja-fronting.

U ukupnim troškovima šteta, štete po osnovu obaveznih osiguranja učestvuju sa 59,40 %, što je skoro bez promene u odnosu na 2010. godinu sa učešćem od 59,19 %.

Učešće troškova likvidiranih šteta u ukupnoj premiji iznosi 34,37 % (u 2010. godini 34,53 %).

U tehničkoj premiji isplaćene štete učestvuju sa 51,83 %.

U 2010. godini prijavljeno je 4.470 slučajeva nastanka šteta. U rezrvacijama iz prethodne godine ostalo je 1.150 predmeta za rješavanje u narednom periodu, što znači da je u 2011. godini bilo ukupno na rješavanju 5.620 predmeta, od čega je obrađeno 4.456 predmeta ili 79,29 %. U toku rješavanja odbijeno je 654 zahtjeva za rješavanje, kao neosnovana za isplatu. Isplaćeno je 3.750 slučajeva nastalih prijavljenih šteta u vrijednosti 8.157.174 KM ili 99,37 % od ukupno likvidiranih šteta.

15.1.3.2. Rashodi po osnovu premije i provizije reosiguranja i retrocesije neživotnih osiguranja

Ostvareni rashodi u iznosu od 2.091.685 KM su iskazani po sljedećim osnovama i strukturi sa uporednim veličinama iz 2010. godine, i to:

Opis	(u KM)		Index 2011/2010
	2011.g.	2010.g.	
– Rashodi po osnovu premije reosiguranja i retrocesije ostalih imovinskih osiguranja u inostranstvu	1.624.854	-	-
– Rashodi po osnovu premije reosiguranja i retrocesije za obavezna osiguranja u zemlji	315.252	367.082	85,88
– Troškovi rada Biroa ZK BiH	53.788	68.075	79,017
– Rashodi po osnovu premije reosiguranja – obavezna osiguranja u zemlji	97.791	-	-
– Rashodi po osnovu premije reosiguranja – ostala imovinska osiguranja	-	1.486.367	-
– Rashodi po osnovu premije reosiguranja života	-	2.810	-
Ukupno:	2.091.685	1.924.334	108,70

Iz utvrđene MMS i odnosa maksimalnog samoprdržaja kod preuzimanja svakog pojedinačnog rizika, viškovi se prenose u reosiguranje, uz prethodnu ocjenu boniteta osiguranika.

Društvo je zaključilo ugovore po sljedećim osnovama za pokriće rizika iznad samoprdržaja, i to:

1. Ugovor o ekscedentnom osiguranja imovine, broj: 001-04/11 od 04.01.2011. godine. Ugovor zaključen sa A.D. za reosiguranje "Wiener – Re" – Novi Beograd.

Predmet ugovora je reosiguranje viškova rizika iznad samoprdržaja Društva sljedećih osiguranja:

- A. Osiguranje imovine i požara i drugih opasnosti
- B. Osiguranje tehničkih grana
- C. Ostala osiguranja imovine
- D. Osiguranje odgovornosti
- E. Osiguranje finansijskih gubitaka.

Period reosiguranja je 2011. godina.

Tip ugovora – Imovinski ekscedentni ugovor.

Teritorija pokrića reosiguranja – BiH i interes BiH u inostranstvu.

Ostvareni rashodi po ovom Ugovoru sa "Wiener – Re" – iskazani su u iznosu od 1.312.532 KM.

2. Ugovor o reosiguranju AO za 2011. godinu koji je zaključen sa A.D. za reosiguranje "Wiener – Re" – Novi Beograd pod brojem 001-273/11 od 10.01.2011. godine.

Predmet ugovora su štete prouzrokovane osiguranim motornim vozilima unutar teritorije BiH.

Period reosiguranja od 01.01.2011 do 31.12.2011. godine.

Tip ugovora – Neproporcionalni ugovor na bazi viška šteta.

3. Generalni ugovor o fakultativnom reosiguranju imovinskih rizika i prekida rada za 2011. godinu koji je zaključen sa A.D. za reosiguranje "Wiener – Re" – Novi Beograd od 12.01.2011. godine pod brojem 001-381/11.

Predmet ugovora je portfelj Društva koji nije reosiguran po Ugovoru o ekscedentnom reosiguranju br. 388 od 28.12.2010. godine u dijelu koji premašuje limit ekscedentnog ugovora, a koji se odnosi na sljedeće vrste osiguranja:

- Imovinski rizici,
- Inženjerski rizici.

Sastavni dio Ugovora čine klauzule u prilogu.

4. Ugovor o fakultativnom (fronting) reosiguranju zaključenim sa "Delta Generale Reosiguranje" a.d.o – Novi Beograd pod brojem 204/10 od 30.04.2010. godine po osnovu reosiguranja frontnog poslova kod kojih je inostrani fronting partner Generali Versieherung AG, a koji su bliže definisani pojedinačnim slipovima.

Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme počev od dana 01.01.2010. godine.

Reosiguravač odobrava Društvu proviziju 5 % od bruto premije. Iznos ne može biti niži od 150 Evra, a maksimalni ne može biti veći od 17.000 Evra po jednoj cesiji.

Upravni odbor Društva od 25.01.2011. godine, donio je Odluku o izboru Reosiguravača za 2011. godinu pod brojem: 001-1338/11 od 25.01.2011. godine sljedećeg sadržaja:

1. *"Za reosiguravača Društva za 2011. godinu određuje se:*

Wiener RE Beograd i to za sledeće vrste ugovora:

- Za ekscedentno reosiguranje imovinskih rizika*
- Za reosiguranje domaće autoodgovornosti*
- Fakultativno reosiguranje odgovornosti za 2011. godinu*
- Fakultativno reosiguranje imovinskih rizika i prekida rada za 2011. godinu*

VIG RE Prag za reosiguranje viška rizika za život.

2. *Daje se saglasnost generalnom direktoru da u skladu sa potrebama može zaključiti ugovore i za fakultativno reosiguranje i sa drugim reosiguravačima u pojedinačnim poslovima zavisno od potreba i povoljnosti ponude.*

3. *Ova odluka stupa na snagu danom donošenja."*

Struktura rashoda po osnovu reosiguranja imovinskog osiguranja u inostranstvu u iznosu od 1.624.854 KM, koja je ostvarena po reosiguravačima je sljedeća:

	(u KM)
– "Delta Generali reosiguranje"	267.939
– "Dunav Re" A.D.	44.384
– "Wiener Re" A.D., Beograd	1.312.531
Ukupno:	<u>1.624.854</u>

15.1.3.3. Rezervacije za štete

Iskazani rashodi iz osnova rezervacija šteta u iznosu od 963.682 KM su ostvareni po sljedećoj strukturi odnosno vrstama osiguranja (u makroaspektu):

	(u KM)
– Obavezna osiguranja AO + AN	759.351
– Kasko osiguranje motornih vozila	176.064
– Putno zdravstveno osiguranje	35.059
– Osiguranje učenika i studenata	30.881
– Dopunsko zdravstveno osiguranje	27.211
– Paket rizika	28.252
– Ostale vrste osiguranja sa većom rezervacijom na teret rashoda	32.992
a) Veće rezervacije 31.12.2011. godine u odnosu na 2010. godinu:	1.089.810
– Osiguranje useva i plodova	48.720
– Osiguranje objekata u izgradnji	14.175
– Nezgoda na poslu i van posla	8.490
– Ostala osiguranja	54.744
b) Manja rezervacija 31.12.2011. godine u odnosu na 2010. godinu:	126.129
c) Rashodi iz osnova veće rezervacije štete – (rezervisanje) 31.12.2011. godine u odnosu na 31.12.2010. godine (a – b)	963.682

Društvo je rezervisanje za štete knjižilo u skladu sa članom 36. stavom 8. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za društva za osiguranje.

15.2. Troškovi sprovođenja osiguranja

Visina troškova za sprovođenje osiguranja u iznosu od 13.163.227 KM je ostvarena po sljedećim osnovama, sadržanim u sintetičkoj strukturi, i to:

	(u KM)
15.2.1. Troškovi amortizacije i rezervacije	584.216
15.2.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijani troškovi	6.180.308
15.2.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6.398.703
Ukupno:	13.163.227

Od toga:

	(u KM)
– Osiguranje života	278.685
– Neživotna osiguranja	12.884.542
Ukupno:	13.163.227

15.2.1. Troškovi amortizacije i rezervacije

15.2.1.1. Troškovi amortizacije

Obračunate veličine troškova amortizacije od 584.216 KM su sljedeće strukture:

	(u KM)
– Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	20.075
– Troškovi amortizacije nekretnina za obavljanje djelatnosti	96.111
– Troškovi amortizacije opreme	445.268
– Troškovi amortizacije alata i inventara	22.343
– Troškovi amortizacije ostalih stalnih materijalnih sredstava	479
Ukupno:	584.216

Troškovi amortizacije su obračunati u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama proporcionalnom metodom uz primjenu utvrđenih amortizacionih stopa.

Iskazani iznos obračunate amortizacije od 584.216 KM obrazložen je u okviru tačaka 5.1. i 5.2. Izvještajnog redosljeda.

15.2.1.2. Troškovi rezervisanja

Društvo je u skladu sa MRS - 19 izvršilo obračun i utvrdilo isti nivo za isplatu naknade i druge beneficije zaposlenih u sadržaju rezervisanja iz 2010. godine.

Obračun je verifikovan od strane Ovlašćenog aktuara, sa sljedećim sadržajem:

Rezervisanja za zarade zaposlenih u skladu sa MRS-19 u iznosu 191.901 KM su zadržala prošlogodišnji nivo. Ovaj standard se primjenjuje od 2009. godine.

Rezerve po godinama pokazuje sljedeća tabela:

OPIS	2009.g.	2010.g.	2011.g.	Index 2010/2009	Index 2011/2010
– Otpremnine - muški pol	80.856,46	95.180,50	73.898,92	117,72	77,64
– Otpremnine - ženski pol	79.826,17	96.720,85	109.030,50	121,16	112,73
Ukupno:	160.682,63	191.901,35	182.929,42	119,43	95,32

Prema paragrafu 92 MRS-19 u mjerenju svojih obaveza po osnovu definisanih primanja, shodno paragrafu 54, entitet treba da prema paragrafu 58-a prizna dio (određen na način iz paragrafa 93) svojih aktuarskih dobitaka i gubitaka kao prihod, ako neto kumulativni nepriznati aktuarski dobitci i gubici na kraju prethodnog izvještajnog perioda prevazilaze veći od sledećih iznosa:

- 10 % sadašnje vrijednosti obaveze po osnovu definisanih primanja na taj datum (prije odbijanja sredstava plana)
- 10 % fer vrijednosti bilo kog sredstva plana na taj datum.

U skladu sa definicijom MRS-19, Društvo je nakon aktuarskog obračuna za 2011. godinu zadržalo isti nivo rezervisanja na ovoj poziciji bilansa stanja.

15.2.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalnih troškova

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalnih troškova u iznosu od 6.180.308 KM ostvareni su po sljedećim osnovama:

	(u KM)
15.2.2.1. Troškovi materijala, goriva i energije	664.380
15.2.2.2. Troškovi provizija	610.528
15.2.2.3. Troškovi proizvodnih usluga	1.520.585
15.2.2.4. Troškovi reklame i propagande	619.693
15.2.2.5. Troškovi reprezentacije	115.684
15.2.2.6. Troškovi premije osiguranja	77.947
15.2.2.7. Troškovi platnog prometa	180.133
15.2.2.8. Troškovi neproizvodnih usluga	2.067.989
15.2.2.9. Ostali nematerijalni troškovi	275.710
15.2.2.10. Troškovi poreza i doprinosa	47.659
Ukupno:	<u>6.180.308</u>

15.2.2.1. Troškovi materijala, goriva i energije

Troškovi materijala, goriva i energije u iznosu od 664.380 KM ostvareni su po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Troškovi obrazaca	56.803
– Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala i rezervnih dijelova	148.722
– Troškovi električne energije	120.877
– Troškovi grijanja	71.957
– Troškovi goriva i maziva	266.021
Ukupno:	664.380

15.2.2.2. Troškovi provizije

Troškovi provizije u iznosu od 610.528 KM ostvareni su preko ovlašćenih zastupnika (preduzetnika) od strane fizičkih i pravnih lica, i to:

	(u KM)
a) Troškovi provizije pravnih lica	383.574
b) Troškovi provizije fizičkih lica – preduzetnici	217.095
c) Razgraničeni troškovi provizije	9.859
Ukupno:	610.528

U cjelini ostvarena provizija je ostvarena kod neživotnih osiguranja. Prije razgraničenja troškovi provizije su iznosili 600.669 KM.

U sljedećoj tabeli broj 1 daje se Pregled ostvarenih troškova provizije po zastupnicima i ugovorima.

PREGLED OSTVARENIH TROŠKOVA PROVIZIJE PO ZASTUPNICIMA I UGOVORIMA

Tabela broj 1.

Red. broj	Ime i prezime zastupnika i adresa	Prodajno mjesto	Broj i datum ugovora o zastupanju	Broj licence iz Registra	% provizije	Iznos provizije u KM	Napomena Raskid – istek ugovora
A FIZIČKA LICA							
1.	Aličajić Fikret, Cazin	Bihać	012-F- -31610 od 02.04.2010	1.0-021-2343/09	10, 12, 15, 20	7.533,80	Istek 08.02.2012.g.
2.	Barjaktarević Edin, V. Kladuša	Bihać	012-F628/10 od 23.06.2010.	1.0-021-95/10	10, 12, 15, 20	30.403,90	Istek 18.11.2012.g.
3.	Behulović Nedžad, Brčko	Brčko	004-876/10 od 22.03.2010.	05-508-6/09	10	2.964,80	Rakid u 9 mjesecu 2010.g.
4.	Božanović Stojan, Doboj	Petrovo	005-1622/2010 od 19.03.2010.	05-508-53/09	10	319,70	Istek 21.07.2010.g.
5.	Dževad Šiljak, Sarajevo	Sarajevo	012-F125/09 od 09.10.2009.	1.0-021-1277/10	10	31.595,40	Istek 25.06.2012.g.
6.	Džibrić Nermin	Lukavac	012-F1361/11 od 29.04.2011.	1.0-021-612/11	10, 12, 15, 20	5.025,70	Istek 13.04.2013.g.
7.	Jahić Lejla, Sarajevo	Sarajevo	F074/09 od 01.11.2009.	1.0-021-1802/09	10, 12, 15, 20	346,10	Istek 20.10.2011.g.
8.	Katica Krajina, Posušje	Mostar	012-F335/10 od 03.06.2010.	1.0-021-1637/09	10, 12, 15, 20	85.832,10	Istek 25.09.2013.g.
9.	Turkeš Mejra, Tešanj	Zenica	F002/09 od 26.09.2009.	1.0-021-1974/09	10, 12, 15, 20	3.022,00	Istek 04.02.2012.g.
10.	Zulić Dževad, Tuzla	Tuzla	012-F497/10 od 21.05.2010.	1.0-021-1468/09	10, 12, 15, 20	50.051,40	Istek 29.08.2013.g.
	UKUPNO:					217.094,90	

PREGLED OSTVARENIH TROŠKOVA PROVIZIJE PO ZASTUPNICIMA I UGOVORIMA

Red. broj	Ime i prezime zastupnika i adresa	Prodajno mjesto	Broj i datum ugovora o zastupanju	Broj licence iz Registra	% provizije	Iznos provizije u KM	Napomena Raskid – istek ugovora
B PRAVNA LICA							
1.	Vipox d.o.o., Sarajevo	Sarajevo	012-F103/10 od 16.02.2011.	1.0.-021-1571/09	12, 14, 15, 20, 22, 25	39.556,62	Istek 15.10.2011.
2.	Unicredit broker d.o.o., Sarajevo	Sarajevo	012-F107/10 od 16.01.2011.	1.0.-021-100/10	5, 10, 15, 20	65.471,21	Istek 03.02.2012.
9.	Tuna-Y d.o.o., Bihać, Azos d.o.o. Bihać, Busovača Zoil d.o.o. Grabovičkić agencija S-premijum d.o.o. VBL posrednik RL Assistance Membar of Raiffeisen Group	Bihać, Busovača, Tuzla, Sarajevo, Sarajevo, Sarajevo	012-F615/10 od 21.06.2010. 012-F1190/11 od 15.04.2011. 012-F127/09 od 17.11.2009.	1.0.-021-2098-1/09 1.0.-021-851/10 1.0.-021-176-3/09 1.0.-021-2050/10	10, 12, 15, 20 10, 12, 15, 20	456,24 1.980,74 8.043,57 32,20	Istek 16.08.2012. Istek 19.02.2012.
10.	Bonum d.o.o., Banja Luka	Banja Luka	F-015/09 od 01.10.2009.	1.0.-021-901-1/10	10,12,20	119,07	Istek 01.02.2012.
11.	Agencija za osiguranje Vuki	Nevesinje	001-15994/10 od 18.11.2010	1.0.-021-1839/10	12,25	5.015,40	Istek 12.06.2012.
12.	SPR za zastup. u osig. Jadranka	Prijedor	002-7550/10 od 11.10.2010.	RDZ-1-11	10, 15, 20	93,88	Istek 15.10.2012.
13.	SMSYSTEM	Bijeljina	001-13561/10 od 01.10.2010.	RZ-1-029	10, 20	6.455,90	Raskid 04.06.2011.
14.	Bonus	Bijeljina	001-11577/10 od 01.09.2010.	RZ-1-152	10	3.226,78	Istek 03.10.2011.
15.	MB pr. za zastup. u osiguranju	Laktaši	001-11962/10 od 01.09.2010.	RZ-1-211	10, 20	31.889,03	Raskid 30.06.2011.
16.	SR MB	Banja Luka	od 06.11.2011.	RZ-1-210	10, 15, 20	33.228,80	Istek 05.11.2013.
	Eko servis	Brčko	001-17055/11 od 18.11.2011.	RZ-1-268	10, 20	46.006,27	Istek 05.11.2013.
	Agencija Bjelovuk	Gradiška	001-11901/10 od 10.08.2010.	RZ-1-232	10	4.742,27	Istek 17.11.2013.
17.	NADA-LS zast. u osiguranju	Pale	od 11.03.2011.	RZ-1-306	10	51.188,66	Istek 21.02.2012.
	Jugo signal	Banja Luka	001-15719/11 od 01.11.2011.	RZ-1-354	10, 20, 25, 30	5.435,21	Istek 09.03.2013.
18.	Zast. u osig. Pejašinović	Prnjavor	009-1413/11 od 26.12.2011.	RZ-1-286	10, 15, 20	13.140,40	Istek 23.10.2013.
19.	Agencija Obradović	Gradiška	001-16221/11 od 30.10.2011.	RZ-1-363	10	35.470,83	Istek 10.12.2013.
			001-16222/11 od 30.10.2011.	Rz-1-173	10	22.635,90	Istek 17.11.2012.
			001-14150/10 od 25.10.2010.	RZ-1-293	10	4.026,83	Istek 30.10.2012.
	UKUPNO:					383.573,94	Istek 29.06.2012.
	UKUPNO A + B:					600.668,84	

Društvo je preduzelo mjere pravno – ekonomskog sadržaja, na osnovu akata Društva, a koje su opširno objelodanjene u sadržaju Posebnog oblika eksterne revizije finansijskih izvještaja Društva za period 01.01. do 30.09.2010. godine na stranici 44, a po Rješenju Agencije za osiguranje Republike Srpske, br. 03-305-2.45/10 od 05.08.2010. godine.

Posebno se ističe sadržaj i primjena Pravilnika o minimalnom sadržaju ugovora o zastupanju u osiguranju i obračun provizije zastupnika u osiguranju donijet od strane Upravnog odbora Agencije za osiguranje RS pod brojem: UO-28/09 od 25.12.2009. godine, kao i Pravilnik o tehnologiji rada u pribavi osiguranja, koji je donijet od strane Upravnog odbora Društva pod brojem: 001-14587/10 od 03.11.2010. godine. Ovim Pravilnikom se uređuju osnove za uspostavljanje sistema internih kontrola i upravljanja rizicima u osiguranju u pribavi osiguranja.

Raskidi ugovora sa zastupnicima (fizičkim licima) su sprovedeni u toku 2010. godine (naročito u avgustu).

Raskidi ugovora su vršeni i zbog nedostatka (isteka) licenci iz Registra Agencije.

Sa ciljem uvjeravanja (objelodanjivanja) izvršeno je uzorkovanje osnova i dokumentovanja obračunate premije kod više zastupnika po slučajnom izboru zastupnika i mjeseca.

15.2.2.3. i 15.2.2.4. Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande

Struktura ovih troškova od 2.140.278 KM iskazana je po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Troškovi PTT usluga	51.949
– Troškovi telekomunikacije	190.848
– Usluge tekućeg održavanja	110.608
– Usluge operativnog zakupa pravnih lica	645.071
– Usluge operativnog zakupa fizičkih lica	368.089
– Troškovi komunalnih usluga	42.990
– Komunalne takse i građevinsko zemljište	61.862
– Troškovi ostalih usluga	49.168
Troškovi proizvodnih usluga	1.520.585
– Troškovi reklame i propagande	619.693
Ukupno:	2.140.278

Troškovi zakupa i troškovi reklame i propagande su ostvareni sa najvećim iznosima.

Ukupno ostvareni troškovi zakupa iznose:

	(u KM)
– Operativni zakup od pravnih lica	645.071
– Operativni zakup od fizičkih lica	368.089
Ukupno:	1.013.160

Po sačinjenoj specifikaciji pravnih lica – Zakupodavci, Društvo je u 2011. godini uspostavilo dužničko – poverilačke odnose sa 50 pravnih lica – Zakupodavaca.

Zakupodavci – pravna lica sa najvećim iznosima su:

	(u KM)
– „Šiljak“ D.O.O. – Sarajevo	62.505
– „EKVATOR“ D.O.O. – Banja Luka	42.000
– „BAMBUS PETROL“ D.O.O.	50.895
– Lazo vulkanizer	41.000
– „Auto servis“ A.D. – Šamac	36.000
– „Auto Komerc“ A.D. – Doboj	37.800
– i drugi	-

- a) Izvršeno je uzorkovanje pravnog lica "Šiljak" D.O.O., Sarajevo sa kojim je zaključen Ugovor o zakupu pod znakom Društva 012-F039/10 od 01.01.2010. godine.

Predmet zakupa je kancelarija u Sarajevu.

Zakupac (Društvo) obavezuje se da plaća mjesečnu zakupninu na sljedeći način:

- 20 % od naplaćene premije AO zaključene po polisama za putnička vozila,
- 20 % od naplaćene premije AO zaključene po polisama za teretna i ostala vozila.

Ugovor je zaključen na 3 godine počev od 01.01.2010. godine.

- b) Izvršeno je uzorkovanje Ugovora o poslovno – tehničkoj saradnji zaključenim sa "Bambus Petrol" D.O.O., Laktaši. Predmet ugovora je poslovno - tehnička saradnja u oblasti poslova osiguranja na području opštine Laktaši u objektu tehnički pregled motornih vozila koji je izgrađen u Velikom Blašku. Regulisane su obaveze "Bambus Petrola" i Društva.

Ugovor je zaključen 01.08.2010. godine pod brojem 001-11451/10 sa rokom trajanja do 01.05.2013. godine. Ugovor je u toku sprovođenja sa izmirivanjem obaveze po istom.

Društvo obezbjeđuje kreditna sredstva u iznosu od 100.000 KM za koja se sačinjava poseban ugovor o zajmu.

Društvo mjesečnu zakupninu prema primljenoj fakturi ne plaća do otplate sredstva.

Uvidom u analitičku evidenciju, obračunati iznos zakupnine za 2011. godinu je proknjižen. Knjiženje je u skladu sa sadržajem računa 542 Kontnog okvira za društva za osiguranje.

Troškovi reklame i propagande su ostvareni u iznosu od 619.693 KM.

Upravni odbor Društva je 25.01.2011. godine donio Odluku sa kojom je usvojen marketinški plan za 2011. godinu sa kojim se određuje budžet za direktne marketinške aktivnosti za sprovođenje plana u iznosi od 200.000 KM za Republiku Srpsku i 100.000 KM za Federaciju BiH.

- a) Izvršeno je uzorkovanje Ugovora broj: 002-4594/11 od 11.08.2011. godine zaključenim sa N.I.G.D. "Dnevne nezavisne novine" d.o.o. u Banja Luci po predmetu: Reklamiranje Društva – Naručioca usluga.

Izvršilac usluga se obavezuje da uslugama putem svog izdanja "Nezavisne novine" i NES radia reklamira firmu i usluge Društva u periodu od 11.08.2011. do 11.08.2012. godine.

Ukupna vrijednost ugovorenih usluga oglašavanja sa uračunatim popustom je 22.000 KM, plus PDV, što čini ukupnu cjelinu za plaćanje u iznosu od 25.740 KM, s tim što se vrijednost ugovora kompenzira za uslugu osiguranja prema potrebama izvršioca usluga.

- b) Društvo je zaključilo Ugovor o poslovno – tehničkoj saradnji sa JP RADIO – Televizija Republike Srpske, Banja Luka, Trg Republike Srpske.

Predmet ugovora je pružanje usluga reklamnog predstavljanja Naručioca usluga (Društva) u programu Izvršioca usluga.

Društvo (Naručilac usluge) sa ovim Ugovorom obavezalo se da će u toku važenja ugovora realizovati ukupnu Bruto uslugu u iznosu od 182.928 KM, a sa popustima neto vrijednost ovog ugovora iznosi 150.001 KM.

Ugovor je zaključen na period od 20.05.2011. godine do 19.05.2012. godine pod brojem: 001-8001/11 od 02.06.2011. godine.

Generalni direktor Društva je donio Odluku broj: 001-11335/10 od 24.08.2010. godine sa kojom je zabranjeno zaključivanje ugovora sa pravnim i fizičkim licima koja nisu registrirana za obavljanje djelatnosti reklamiranja.

Ovom Odlukom se postupilo po tački 1.8. Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske broj: 03-305-2-15/10 od 05.08.2010. godine.

15.2.2.8. Nematerijalni troškovi

Ostvarena visina nematerijalnih troškova u iznosu od 2.717.463 KM je sljedeće strukture:

	(u KM)
– Troškovi reprezentacije	115.684
– Troškovi premije osiguranja	77.947
– Troškovi platnog prometa	180.132
– Troškovi neproizvodnih usluga	2.067.989
– Ostali materijalni troškovi	275.711
Ukupno:	2.717.463

Troškovi neproizvodnih usluga

Ostvarena visina ovih troškova u iznosu od 2.067.989 KM je evidentirana po strukturi iz osnova nastanka, i to:

	(u KM)
– Usluge obuke zaposlenih	508.450
– Aktuarske usluge	38.371
– Advokatske usluge	32.824
– Ostali troškovi neproizvodnih usluga (i usluge revizora)	1.488.344
Ukupno:	2.067.989

15.2.2.9. Troškovi poreza i doprinosa

Troškovi poreza i doprinosa iskazani su u visini iznosa od 47.659 KM. Struktura ovih troškova je sljedeća:

	(u KM)
– Porezi na imovinu	6.726
– Troškovi ostalih poreza	8.258
– Troškovi vodnog doprinosa	2.955
– Troškovi doprinosa za šume	24.552
– Troškovi ostalih doprinosa	5.168
Ukupno:	47.659

15.2.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Ostvareni su ovi troškovi u visini iznosa od 6.398.703 KM, po sljedećim osnovama:

	(u KM)
15.2.3.1. Troškovi bruto zarada i naknada zarada	5.227.183
15.2.3.2. Ostali lični rashodi i naknade	1.171.520
Ukupno:	6.398.703

15.2.3.1. Troškovi bruto zarada i naknada zarada su sljedeće strukture:

	(u KM)
– Troškovi bruto zarada i naknada zarada	5.111.548
– Ostala lična primanja po OKV	60.396
– Razgraničeni troškovi plata pribave	55.239
Ukupno:	5.227.183

15.2.3.2. Ostali lični rashodi i naknade su sljedeće makro strukture:

	(u KM)
– Troškovi naknada po ugovoru o djelu	152.018
– Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	329.794
– Troškovi članova Upravnog odbora, Skupštine i odbora za reviziju	61.660
– Ostali lični rashodi i naknade	628.048
Ukupno:	<u>1.171.520</u>

Utvrđivanje visine zarade pribave osiguranja za period I – XII/2011. godine je izvršeno na osnovu sljedećih zakonskih propisa i internih akata Društva, i to:

- Pravilnika o tehničkim rezervama ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 116/2006.);
- Odluke o kriterijumima za obračun stimulacije i destimulacije za postignute ciljeve u prodaji osiguranja i realizacije ukupnog plana Društva za 2011. godinu za sve zaposlene (Odluka o platama – varijabilni dio);
- Odluke o platama – fiksni dio (primjena novog sistema zarada po principu stvarnog učinka), donijete od strane Generalnog direktora pod brojem: 001-2799/11 od 18.02.2011. godine;
- Odluke o evidenciji zaposlenih koji rade u prodaji osiguranja u Društvu u cilju pravilnog razgraničenja troškova pribave osiguranja, donijete od strane Generalnog direktora Društva pod brojem: 001-12540/10 od 21.09.2010. godine;
- Odluke o dopuni računovodstvenih politika, donijete od strane Upravnog odbora Društva pod brojem: 001-825/08 od 21.02.2008. godine;
- Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o evidenciji zaposlenih koji rade u prodaji osiguranja od 02.12.2010. pod br. 001-17725/10;
- Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o platama – fiksni dio, broj: 001-2799/11 od 18.02.2011. godine.

Na osnovu Rješenja Agencije za osiguranje RS, broj: 03-305-2-15/10 od 05.08.2010. godine, tačke 3. Pravilnika o tehničkim rezervama, te člana 66-A Računovodstvenih politika Društva, broj: 001-1741/07 od 18.04.2007. godine Generalni Direktor Društva je donio Odluku o evidenciji zaposlenih pod brojem: 001-12540/10 od 21.09.2010. godine koji rade u prodaji osiguranja u Društvu u cilju preciznog razgraničenja troškova pribave osiguranja, koja glasi:

- I Ovom Odlukom utvrđuju se da prodajno osoblje čine svi zaposleni radnici Društva u Filijalama, te rukovodno osoblje i osoblje koje direktno pomaže prodajno osoblje.
- II Prodajno osoblje čine prodavači osiguranja koji su zaduženi polisama stroge evidencije i troškovi njihovih plata se evidentiraju 100 % kao pribava osiguranja.
- III Rukovodno osoblje čini direktna podrška prodavačima osiguranja i njihove plate se evidentiraju u sljedećim procentima kao troškovi pribave osiguranja:
 - Generalni direktor 50 %,
 - Izvršni direktor prodaje, pomoćnik direktora prodaje, regionalni direktori, direktori filijala, koordinatori prodaje u filijalama i tariferi 100 %.
- IV Administratori koji su zaduženi polisama stroge evidencije, te svi ostali zaposleni radnici u štetama, pravnici ili druga lica koja nisu direktno u prodaji, a koja su zadužena polisama stroge evidencije, u visini učešća % stimulacije u ukupnoj plati, obračunatoj prilikom isplate plate, a koja je isključivo rezultat zaključene premije.
- V Za izvršenje ove Odluke zadužuje se računovodstvo Direkcije Društva.
- VI Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivaće se od 01.01.2010. godine".

Generalni direktor Društva je 02.12.2010. godine pod brojem: 001-17725/10 donio Odluku o izmjeni i dopuni prednje Odluke koja glasi:

"I U odluci o evidenciji zaposlenih koji rade u prodaji osiguranja u Društvu u cilju preciznog razgraničavanja troškova pribave osiguranja broj 001-12540/10 od 21.09.2010. godine u stavu III mjenja se alineja III koja sada glasi:

– Izvršni direktor prodaje, pomoćnik direktora prodaje, koordinatori prodaje u filijalama i tariferi 100 %

U istom stavu dodaje se nova alineja koja glasi:

– Za regionalne direktore i direktore filijala 70 % na troškove pribave a 30 % na troškove za upravu.

II U ostalom dijelu Odluka ostaje neizmjenjena.

III Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja."

Po izvršenom razgraničenju troškova pribave iz osnova zarade, makro struktura bruto zarada i naknada je sljedeća:

	(u KM)
a) Troškovi pribave iz osnova zarade zaposlenih koji rade na prodaji osiguranja	3.365.275
b) Troškovi pribave po osnovu zarade zaposlenih iz efekata razgraničenja	55.239
c) (a + b) Plate pribave osiguranja	<u>3.420.514</u>

Na osnovu naprijed navedenih eksternih i internih propisa utvrđene su veličine zarade pribave osiguranja u visini od 3.365.275 KM, koji su sljedeće strukture:

	(u KM)
a) Ostvarena visina troškova pribave od strane zaposlenih koji rade isključivo na prodaji osiguranja	2.747.796
b) Ostvarena visina troškova pribave od strane zaposlenih koji rade djelomično na prodaji osiguranja	617.479
c) Ostvarena visina troškova pribave (a + b) prije razgraničenja	<u>3.365.275</u>

Društvo je organizovalo preciznu evidenciju za utvrđivanje troškova pribave zarada od strane zaposlenih, a sa ciljem utvrđivanja razgraničenja troškova pribave po osnovu zarada zaposlenih.

Društvo je pravilno i tačno utvrdilo osnove za razgraničenje troškova pribave osiguranja sa stanjem 31.12.2011. godine kao i iznos za razgraničenje u cjelini u iznosu od 1.877.874 KM. Obzirom da je knjiženo razgraničenje pod 31.12.2010. godine u iznosu od 1.942.973 KM, to je utvrđena razlika (1.942.943 – 1.877.874) od 65.099 za smanjenje AVR (račun 274) odnosno do povećanja rashoda po osnovu provizije (541) i zarade zaposlenih iz osnova pribave (550).

Dat je obračun razgraničenja troškova pribave:

					(u KM)	
R.b.	Opis	Stanje 31.12.2011.	Struktura	% razgraničenja	Iznos razgraničenja	Knjiženo 31.12.2010. Konto
1.	Provizije	600.669	15,15 %			
2.	Plate pribave osiguranja	3.365.275	84,85 %		1.877.874	
3.	Ukupno:	3.965.944	100,00 %	47,35 %	1.877.874	2740
4.	Obračunato 31.12.2010.					1.942.973,35 2740
5.	Razlika za knjiženje					- 65.099 2740

R.b.	Opis	Stanje 31.12.2011.	Iznos razgraničenja	Ukupno	Konto
1.	Provizije	600.669	9.860	610.528	54/274
2.	Plate pribave osiguranja	3.365.275	55.239	3.420.514	55/274
3.	Ukupno:	3.965.944	65.099	4.031.043	

Izvršeno je uzorkovanje na nekoliko Ugovora o radu na određeno vrijeme za zaposlene koji rade isključivo na prodaji osiguranja kao i djelimični rad, sa analitičkim karticama, obračunima na primjeru jednog mjeseca.

a) Razgraničenje

Ostvareno učešće troškova pribave u TSO prije razgraničenja utvrđuje se u visini procenta od (3.965.944 : 13.163.227) 30,13 %.

Ostvareni procenat TSO u fakturisanj premiji iznosi (13.163.277 : 24.488.520) 53,75, dok je prosječni procenat režijskog dodatka u fakturisanj premiji ostvaren sa 32,25 %, što je za (53,75 – 32,25 %) 21,50 procentnih poena iznad dozvoljene visine.

Iz odnosa ostvarenih veličina režijskog dodatka, koji je utvrđen u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka donijetim od strane Upravnog odbora Društva utvrđuje se nedovoljnost režijskog dodatka za pokriće ostvarenih troškova sprovođenja osiguranja, i to:

	(u KM)
a) Visina režijskog dodatka u prenosnoj premiji 31.12.2010.g.	3.616.625
b) Ostvarena visina režijskog dodatka iz raspodjele premije za 2011. godinu	7.884.917
	11.501.542
c) Visina režijskog dodatka u prenosnoj premiji 31.12.2011.g. (11.319.270 x 32,25 %) (život + neživot)	(3.650.464)
d) Visina prihoda za pokriće TSO (a + b – c)	7.851.078
e) Ostvarena visina TSO za 2011.g.	13.163.227
f) Nepokriveni TSO (e – d) odnosno iznad dozvoljene visine	5.312.149

Obračun je izvršen u skladu sa vremenom trajanja osiguranja. Režija u prenosnoj premiji sa 31.12.2010. godine je prihodovana, dok je pod 31.12.2011. godine razgraničena u visini prosječnog procenta režije u fakturisanj premiji i umanjila visinu režije za pokriće TSO.

Po obračunu nezavisnog revizora procenat pokrića TSO sa visinom režijskog dodatka iznosi (7.851.078 : 13.163.277) 59,64 % odnosno ostvareno je prekoračenje za 40,36 %.

Zbog razuđenosti poslovne mreže, tj. potrebne organizacije za ekonomsku opravdanost sprovođenja osiguranja, kao i zbog nelojalne konkurencije i drugih uslova na tržištu osiguranja, pogotovo osiguranja AO, Društvo ne pokriva TSO iz postojećeg procenta režijskog dodatka iz raspodjele premije osiguranja.

Iz preduzetih mjera od strane rukovodstva Društva, pogotovo iz dijela sadržaja tačke 1.3. Rješenja Agencije broj: 03-305-2-15/10 od 05.08.2010. godine, nisu ostvareni potrebni efekti.

Poznato je da ostvarenje visine TSO iznad dozvoljene veličine u sadržaju visine režijskog dodatka nije u skladu sa Pravilima struke osiguranja i Pravilnika o maksimalnoj stopi režijskog dodatka, tj. da se ovim narušava jedinstveni premijski sistem kod osiguranja AO, kao i da se utiče na likvidnost Društva i na visinu adekvatnosti kapitala, ukratko, sa prekoračenjem TSO se ne obezbjeđuje uslov za normalno poslovanje Društva za budući period.

Društvo preduzima i dalje mjere za obezbjeđenje uslova za uspostavljanje sistema interne kontrole i upravljanje rizicima iz više vrsta sa obezbjeđenjem upravne, organizacione, kadrovske i tehničke osposobljenosti.

Za opstanak na tržištu osiguranja AO neophodne su dodatne mjere koje treba da preduzme rukovodstvo Društva. Pored mjera Društva, koji bi ostale bez odgovarajućih efekata u smanjenju TSO u uslovima osiguranja, neophodne su mjere šireg značaja kako se ne bi nastavila "mrtva trka", tj. ostalo nepromijenjeno stanje u otuđenju sredstava osiguranika, korisnika sredstava osiguranja i akcionara.

Mjere šireg i opšteg značaja, po ocijeni nezavisnog revizora, su uspostavljene preko integralnog informacionog sistema na nivou Agencije za praćenje primjene jedinstvenog premijskog sistema kao osnove za preduzimanje mjera nadzora u poslovanju društva za osiguranje i preduzimanju odgovarajućih sankcija od strane Regulatora.

Društvo je donijelo i usvojilo Procedure kojim se propisuje postupak zaključivanja i naknadne revizije svih vrsta ugovora. Procedure su dostavljene Agenciji pod brojem: 001-3018/11 od 23.02.2011. godine.

16. Poslovni dobitak

Društvo je utvrdilo visinu poslovnog dobitka iz razlike većih prihoda od rashoda u iznosu od 501.343 KM.

Po poslovima osiguranja, visina poslovnog dobitka je iskazana u sljedećim iznosima:

	(u KM)
– Neživotna osiguranja	555.212
– Osiguranje života	(53.869)
Ukupno:	501.343

17. Finansijski prihodi

Iskazani finansijski prihodi od 369.729 KM ostvareni su po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	5.196
– Prihodi od kamata	364.533
Ukupno:	369.729

Prihodi od povezanih pravnih lica su ostvareni iz dobiti "Jahorina Auto" D.O.O., Brčko za 2010. godinu u iznosu od 5.196 KM.

Prihodi od kamata od 364.533 KM ostvareni su iz angažovanja sredstava po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Prihodi od kamata na kratkoročne plasmane	4.005
– Prihodi od kamata na dugoročne plasmane	2.539
– Prihodi od zateznih kamata	33.927
– Prihodi od kamate – kupovina HOV – život	5.362
– Prihodi od kamate – kupovina HOV – neživot	167
– Prihodi od kamata na oročeni depozit – tehničkih rezervi – život	12.931
– Prihodi od kamata na oročeni depozit za pokriće 50 % m.g.t. – život	79.498
– Prihodi od kamata na oročeni depozit za pokriće tehničkih rezervi – neživot	96.915
– Prihodi od kamata na oročeni depozit za pokriće 50 % m.g.t. – neživot	129.189
Ukupno:	364.533

Uslovi po osnovu kojih je ostvaren prihod od kamata su obrazloženi pod tačkom 5.3. Izvještajnog redoslijeda.

Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu je posljedica pada kamatnih stopa na bankarskom tržištu BiH, kao i povlačenje manjeg dijela depozita.

18. Finansijski rashodi

Društvo je iskazalo finansijske rashode u iznosu od 64.027 KM.

Struktura je sljedeća:

	(u KM)
– Rashodi kamata za primljene kredite	60.238
– Negativne kursne razlike	918
– Ostali finansijski rashodi	2.871
Ukupno:	64.027

Rashodi kamata na primljene kredite od 60.238 KM su ostvareni po sljedećim zaduženjima:

	(u KM)
– Rashodi kamata na primljene kredite	48.438
– Rashodi kamata po finansijskom lizingu	8.448
– Rashodi zateznih kamata	3.342
– Rashodi kamata po drugim obavezama	10
Ukupno:	60.238

Po korišćenim kreditima (pribavljenim) u prethodnoj godini i dijelom u 2011. godini ostvareni su ovi rashodi iz kamata. (Uslovi obilježeni u tački 10. i 11. Izvještajnog redosljeda).

19. Dobitak redovne aktivnosti

Društvo je iz svoje aktivnosti (redovne) ostvarilo dobitak u iznosu od 807.045 KM.

Po poslovima osiguranja visina ostvarenog dobitka je sljedeća:

	(u KM)
– Neživotna osiguranja	763.088
– Osiguranje života	43.957
Ukupno:	807.045

20. Ostali prihodi

Ostali prihodi su ostvareni u iznosu od 4.345.952 KM po sljedećim osnovama:

	(u KM)
20.1. Dobici od prodaje opreme	20.623
20.2. Ostali prihodi	4.325.329
Ukupno:	4.345.952

20.1. Dobici od prodaje opreme

Dobici od prodaje opreme ostvareni su u iznosu od 20.623 KM kod prodaje vozila, iz razlike veće ostvarene prodajne cijene od knjigovodstvene sadašnje vrijednosti.

20.2. Ostali prihodi

Ostali prihodi u visini od 4.325.329 KM ostvareni su po sljedećim osnovama:

	(u KM)
20.2.1. Naplaćena otpisana potraživanja	2.117.200
20.2.2. Prihodi od smanjenja obaveza	62.474
20.2.3. Ostali nepomenuti prihodi	2.145.655
Ukupno:	4.325.329

20.2.1. Naplaćena otpisana premija

Društvo je iskazalo ostale prihode iz naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu od 2.117.200 KM. Ovi prihodi su ostvareni po sljedećim osnovama:

	(u KM)
– Naplaćena otpisana potraživanja – premija	1.668.692
– Naplaćena otpisana potraživanja – plasmani	62.162
– Naplaćena ostala otpisana potraživanja	366.426
– Naplaćena ostala otpisana potraživanja od povezanih lica	19.920
Ukupno:	2.117.200

Otpisana potraživanja koja su naplaćena u 2011. godini su utvrđena u skladu sa Pravilnikom o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva.

Tokom 2011. godine ostvarena je pojačana aktivnost na naplati potraživanja iz ranijih godina iz osnova ispravke vrijednosti po svim osnovama. Ostvaren je relativno visok iznos naplaćenih ranije isplaćenih potraživanja. Ovi prihodi su povećani sa 1.432.699 KM na 2.117.200 KM, što čini rast od 67,67 %.

Promjene ispravke vrijednosti potraživanja iz osnova naplate su šire obrazložene pod tačkom 6.2. Izvještajnog redoslijeda.

20.2.2. Prihodi od smanjenja obaveza

Ostvareni prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 62.474 KM i iskazani su po osnovu popisa po zapisnicima popisnih komisija – Centralne popisne Komisije.

20.2.3. Ostali nepomenuti prihodi

Ostali nepomenuti prihodi ostvareni su u iznosu od 2.145.655 KM su iskazani po osnovama procjene i uknjižbe poslovne zgrade kao investicione nekretnine, i to:

	(u KM)
– procjeni i uknjižbi poslovne zgrade u Prijedoru	750.000
– procjeni i uknjižbi poslovnog prostora - Doboj	1.092.788
– procjeni i uknjižbi poslovnog prostora – Foča	125.699
	<u>1.968.487</u>
– Ostali nepomenuti prihodi	177.168
Ukupno:	2.145.655

Prilikom godišnjeg popisa i usklađivanja stanja u toku godine u zemljišnim i katastarskim knjigama, sa stanjem u poslovnim knjigama Društva, u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Sl. glasnik RS", broj: 71/10.), pribavljeni su stvarni dokumenti na osnovu kojih je upisano pravo svojine, pravo korišćenja ili raspolaganja na određenim objektima koji nisu bili evidentirani u bilansnim pozicijama.

Nezavisni procjenitelji su izvršili procjenu nekretnina nakon čega su one uknjižene u bilans Društva.

Osnov uknjiženih nekretnina iz vanbilansne evidencije u 2011. godini je Regres za štete – bivši vlasnik "Sarajevoosiguranje".

Šire obrazloženje i objelodanjenje procjene i uknjižbe, kako iz osnova ostvarenja ovih prihoda data su u tački 5.2. Izvještajnog redoslijeda.

21. Ostali rashodi

Iskazana visina ostalih rashoda u iznosu od 4.587.810 KM je ostvaren po sljedećim osnovama:

	(u KM)
21.1. Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina	40.111
21.2. Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	1.952.844
21.3. Rashodi zalihe materijala	1.194
19.4. Ostali nepomenuti rashodi	2.593.661
Ukupno:	<u>4.587.810</u>

21.2. Rashodi po osnovu otpisa potraživanja

Ovi rashodi u iznosu od 1.952.843 KM iskazani su po sljedećoj strukturi, i to:

	(u KM)
– Rashodi po osnovu otpisa potraživanja premije – neživot	1.395.764
– Rashodi po osnovu otpisa potraživanja premije – život	1.168
– Rashodi po osnovu otpisa potraživanja plasmana	47.379
– Rashodi po osnovu otpisa potraživanja kamata	4.128
– Rashodi po osnovu otpisa ostalih potraživanja	502.404
– Rashodi po osnovu otpisa potraživanja od povezanih lica	2.000
Ukupno:	<u>1.952.843</u>

Uz aplikaciju softverskih rješenja kojim su omogućene primjene Pravilnika o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje, Društvo je za 2011. godinu pravilno i tačno iskazalo rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja, te i realnu aktivu iz osnova potraživanja koja se procjenjuju.

Šire obrazloženje je dato pod tačkom 6.2. Izvještajnog redosljeda.

21.4. Ostali nepomenuti rashodi

Ostali nepomenuti rashodi iskazani su u iznosu od 2.593.660 KM. Ovi rashodi su ostvareni po sljedećoj strukturi:

	(u KM)
– Sudske, administrativne i republičke takse	70.274
– Rashodi iz ranijih godina	284.954
– Povrat premije iz ranijih godina	157.101
– Rashodi po osnovu pomoći i humanitarnih davanja	94.481
– Rashodi – naknade štete "Sarajevoosiguranje" – predrat.	112.176
– Povrat premije AO BD BiH	385.158
– Povrat premije AO RS	1.376.068
– Kazne, penali, naknade štete	42.328
– Ostali nepomenuti rashodi	71.120
Ukupno:	<u>2.593.660</u>

Ostale nepomenute rashode čine rashodi uglavnom iz osnova praćenja konkurencije na području BD BiH 385.158 KM, RS 1.376.068 KM, povrati premije osiguranicima koji su otuđili vozilo ili iz drugih razloga "pro rata" 157.101 KM, isplaćene štete "Sarajevoosiguranja" po sudskim presudama 112.176 KM, rashodi iz ranijih godina 284.954 KM, rashodi za pomoći 94.482 KM, kazne, takse i ostali nepomenuti rashodi 183.723 KM.

Polazeći od sadržaja Odluke o izmjenama i dopunama Pravilnika o finansijskom poslovanju donijete od strane Upravnog odbora Društva pod brojem: 001-2905/11 od 21.02.2011. godine, može se doći do pretpostavke da i ostala društva za osiguranje takođe ne primjenjuju zakonske propise Republike Srpske po osnovu popusta – povrata premije osiguranja.

Po objašnjenju Uprave, Društvo je zbog tržišnog rizika moralo da ima određenu mjeru prihvatljivosti troškova iz osnova nelojalne konkurencije od strane pojedinih društava za osiguranje zbog stvaranja uslova koji nisu u skladu sa pravilima struke osiguranja, te je po tom osnovu ostvaren povrat premije osiguranja AO osiguranicima u slučajevima, kada je ocjenjeno da je neophodna intervencija vezana za uslove tržišta osiguranja.

Ovlašćeni revizor ocjenjuje da Društvo nije postupilo u skladu sa Naredbom donetom od strane Agencije za osiguranje RS pod brojem: 04-890/08 od 03.10.2008. godine sa kojom se obavezuju društva za osiguranje i filijale društava za osiguranje iz Federacije BiH da se pridržavaju odredbi Uredbe o jedinstvenim premijskim stopama i zajedničkoj tarifi za osiguranje vlasnika ili korisnika motornih vozila od autoodgovornosti i odredbi Zajedničkih uslova za osiguranje vlasnika i korisnika motornih vozila i priključnih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, koji se odnose na primjenu sistema bonus – malus.

22. Obezvrjeđenje ostale imovine

Ostali rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine utvrđeni su prilikom popisa. Izvršeno je usklađivanje ulaganja na tuđim nekretninama u filijalama Doboj i Trebinje sa stvarnim stanjem i tom prilikom je izvršeno obezvrjeđivanje neotpisanog ulaganja u vrijednosti od 10.267 KM.

23. Dobitak prije oporezivanja

Društvo je ostvarilo dobitak prije oporezivanja u iznosu od 554.920 KM.

Daje se prikaz finansijskog rezultata po segmentima prihoda i rashoda, i po poslovima osiguranja, i to:

		(u KM)		
		Neživot	Život	Ukupno
A	<u>Poslovni prihodi i rashodi</u>			
I	Poslovni prihodi	25.519.630	563.046	26.082.676
II	Poslovni rashodi	24.964.418	616.915	25.581.333
III	Poslovni dobitak (I – II)	555.212	(53.869)	501.343
B	<u>Finansijski prihodi i rashodi</u>			
I	Finansijski prihodi	271.903	97.826	369.729
II	Finansijski rashodi	64.027	-	64.027
III	Finansijska dobit	207.876	97.826	305.702
C	Dobitak redovne djelatnosti (A + B)	763.088	43.958	807.045
D	<u>Ostali prihodi i rashodi</u>			
I	Ostali prihodi	4.345.494	458	4.345.952
II	Ostali rashodi	4.577.422	10.389	4.587.810
III	Gubitak (I – II)	(231.928)	(9.931)	(241.858)
E	Gubitak po osnovu usklađivanja	(10.267)	-	(10.267)
F	Dobitak prije oporezivanja (A + B - D)	520.893	34.027	554.920

24. Porez na dobit

Obračun poreza na dobit je sačinjen u skladu sa Zakonom o porezu na dobit ("Službeni glasnik RS" br. 91/06) i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit ("Sl.glasnik RS", br. 129/06., 110/07 i 114/07., 62/08., 9/09. i 122/10.).

Društvo je u poslovanju u 2011. godini ostvarilo dobitak prije oporezivanja u visini od 554.920 KM.

Društvo je iz primjene Zakona i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit obračunalo iznos poreza u iznosu od 41.245 KM, a na osnovu sljedećih ostvarenih i priznatih prihoda i troškova poslovanja, i to:

	(u KM)
1. Prihodi	30.466.984
2. Troškovi poslovanja	30.054.535
3. Dobitak (1 - 2)	412.449
4. Gubitak prenesen iz prethodnog perioda	-
5. Poreska osnovica (3 - 4)	412.449
6. Iznos poreza (412.449 x 10 %)	41.245

Po entitetima BD BiH i F BiH nema obračunatih obaveza za porez na dobit.

Struktura poreskog prihoda u iznosu od 30.466.984 KM je sljedeća:

	(u KM)
1. Prihodi iz poslovanja	26.082.676
2. Drugi prihodi	4.384.308
3. Ukupni prihodi	30.466.984

Struktura poreskih troškova poslovanja u iznosu od 30.054.535 KM koja je priznata u poreskom bilansu je sljedeća:

	(u KM)
1. Troškovi goriva i energije	386.898
2. Troškovi bruto zarada i nagrada zaposlenih	5.262.032
3. Troškovi opravke i održavanja	110.608
4. Režijski troškovi	5.590.389
5. Troškovi kamate (čl. 12. Pravilnika)	56.887
6. Troškovi zakupa (iz obrasca 1102 Dodatak 7)	1.013.160
7. Troškovi amortizacije (čl. 23. do 25. Pravilnika)	564.141
8. Troškovi amortizacije nematerijalne imovine (čl. 35. Pravilnika)	20.075
9. Odbici poreza i taksi koji se priznaju kao trošak	70.275
10. Ostali odbici (Iznos obrasca 1102 dodatak 8)	16.980.070
Ukupni troškovi	30.054.535

Priznati iznos ostalih odbitaka u iznosu od 16.980.070 KM je sljedeće strukture:

	(u KM)
1. Troškovi reprezentacije (čl. 14. Pravilnika)	34.705
2. Troškovi sumnjivih potraživanja i rezervisanja (član 39. Pravilnika)	1.952.843
3. Stipendije studenata do 75 % prosječne mjesečne neto zarade	40.100
4. Sponzorstvo do 2 % od ukupnog prihoda	4.941
5. Donacije do 3 % od ukupnog prihoda	89.540
6. Likvidirane štete	10.331.433
7. Rezervisanja	2.086.674
8. Drugi nepomenuti ostali rashodi	2.439.834
Ukupan iznos (1 - 8)	16.980.070

25. Neto dobitak tekuće godine

Po oporezovanom dobitku za iznos poreza na dobit u iznosu od 41.245 KM, Društvo je utvrdilo neto dobitak od (554.920 - 41.245) 513.675 KM.

26. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu

Ova pozicija je iskazana u Bilansu stanja na poziciji kapitala – nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju.

Portfelj HOV čine HOV klasifikovane kao "raspoložive za prodaju". Društvo nije vršilo prodaju ovih HOV u toku godine. U slučaju prodaje budući efekti će biti uključeni direktno u prihode i rashode u bilansu uspjeha. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu iznose 41.332 KM.

Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju iskazani su u iznosu od 41.332 KM.

27. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu

Pozicija je sa istim objašnjenjem, s tom razlikom što su efekti iz osnova HOV-a negativni ostvareni u iznosu od 19.526 KM.

28. Porez na dobitak

Porez na dobitak koji se odnosi na ostale dobitke i gubitke je obračunat po stopi od 10 %. Društvo nema obavezu za isplatu istog. On predstavlja buduću obavezu za uplatu u narednom periodu.

29. Neto rezultat

Neto rezultat po osnovu ostalih dobitaka i gubitak u periodu predstavlja zbir pozicije 291 – Neto dobitak i pozicija 308 – Neto rezultat.

Neto rezultat je utvrđen u iznosu od 533.300 KM na osnovu sljedećih veličina iz Bilansa uspjeha, i to:

	(u KM)
1. Dobitak prije oporezivanja	554.920
2. Porez na dobitak	(41.245)
3. Neto dobitak (1 – 2)	513.675
4. Ostvareni efekti iz ostalih dobitaka i gubitaka (dobitak)	19.625
5. Neto rezultat (3 + 4)	533.300

**Uporedni reklasifikovani bilanci uspjeha
 za 2010. i 2011. godinu – po vrstama osiguranja**

(u KM)

Red. broj	P O Z I C I J A	Za 2011. godinu			2010.g.	Indeks 2011/2010
		Neživotna osiguranja	Život	Ukupno (3 + 4)		
1	2	3	4	5	6	7
	I Poslovni prihodi (1 – 4)	25.519.630	563.046	26.082.676	26.634.221	97,93
1.	Prihodi po osnovu premije	24.161.100	563.046	24.724.146	23.964.340	103,17
2.	Prihodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi šteta	3.482	-	3.482	49.306	7,06
3.	Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanih šteta	14.998	-	14.998	20.307	73,86
4.	Drugi poslovni prihodi	1.340.050	-	1.340.050	2.600.267	51,53
	II Poslovni rashodi (1 + 2)	24.964.418	616.915	25.581.333	23.818.762	107,40
	1. <u>Funkcionalni rashodi</u>	12.079.876	338.230	12.418.106	11.560.686	107,42
	1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	815.948	314.955	1.130.903	908.115	124,53
	1.2. Naknade štete, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja - život	-	23.275	23.275	24.070	96,70
	1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	11.263.928	-	11.263.928	10.628.501	118,92
	a) Naknade šteta	8.208.561	-	8.208.561	8.404.053	97,67
	b) Rashodi po osnovu premije reosiguranja	2.091.685	-	2.091.685	1.921.524	108,86
	c) Rezervisanja za štete i ostala rezervisanja	963.682	-	963.682	302.924	318,13
	2. <u>Troškovi sprovođenja osiguranja</u>	12.884.542	278.685	13.163.227	12.258.075	107,38
	2.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja	584.216	-	584.216	668.499	87,39
	2.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	6.125.779	54.529	6.180.308	5.640.400	109,57
	2.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6.174.547	224.156	6.398.703	5.949.166	107,56
	III Poslovni dobitak (I – II)	555.212	(53.869)	501.343	2.815.460	17,81
3.	Finansijski prihodi	271.903	97.827	369.729	512.468	72,15
4.	Finansijski rashodi	64.027	-	64.027	34.119	187,66
	IV Dobitak redovne aktivnosti (III + 3 – 4)	763.088	43.958	807.045	3.293.729	24,50
5.	Ostali prihodi	4.345.494	458	4.345.952	4.356.185	99,76
6.	Ostali rashodi	4.577.422	10.389	4.587.810	3.904.606	117,50
	V Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	231.928	9.931	241.858	-	-
	VI Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	10.267	-	10.267	-	-
	VII Dobitak prije oporezivanja	520.893	34.027	554.920	3.745.308	14,82
	VIII Porez na dobitak	37.842	3.403	41.245	315.000	13,09
	XI Neto dobitak perioda	483.051	30.624	513.675	3.430.368	14,97
	X Neto rezultat po osnovu ostalih dobitaka i gubitaka u periodu	(1.385)	21.010	19.625	-	-
	XI Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu	481.666	51.634	533.300	3.430.308	15,55

Iz smanjenja poslovnih prihoda uz povećanje poslovnih rashoda Društvo je ostvarilo izrazito manji poslovni rezultat (dobitak) u visini indeksa od 14,97 indeksnih poena u odnosu na prethodnu 2010. godine.

V IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 za period koji se završava na dan 31.12.2011. godine

– u konvertibilnim markama –

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU		DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA							MANJI- NSKI INTERES	UKUPNI KAPITAL
		Oznaka za AOP	Akcijski kapital i udjeli u društvo sa ograničenom odgovornošću	Revaloriza- cione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizo- vani dobici/ gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova	Akumulisni neraspore- đeni dobitak/ Nepokriveni gubitak	UKUPNO		
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Stanje na dan 01.01.2010.g.	901	15.000.000	918.047		1.190.240	-6.149.159	10.959.128		10.959.128
2.	Efekti promjena u računovodstv. politikama	902						0		
3.	Efekti ispravke grešaka	903					-3.460.642	-3.460.642		-3.460.642
	Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2010.g. (901 ± 902 ± 903)	904	15.000.000	918.047		1.190.240	-9.609.801	7.498.486		7.498.486
4.	Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905		726.345				726.345		726.345
5.	Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906			578			578		578
6.	Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907					-118.456	-118.456		-118.456
7.	Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	908					3.430.308	3.430.308		3.430.308
8.	Neto dobici/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909						0		0
9.	Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	910						0		0
10.	Emisija akcionarskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	911						0		0
11.	Stanje na dan 31.12.2010.god./ 01.01.2011. god. (904 ± 905 ± 906 ± 907 ± 908 ± 909 – 910 + 911)	912	15.000.000	1.644.392	578	1.190.240	-6.297.949	11.537.261		11.537.261
12.	Efekti promjena u računovodstv. politikama	913								
13.	Efekti ispravke grešaka	914						0		0
14.	Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2011.g. (912 ± 913 ± 914)	915	15.000.000	1.644.392	578	1.190.240	-6.267.949	11.537.261		11.537.261

Nastavak tabele promjena na kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2011. godine

– u konvertibilnim markama –

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU		DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA							MANJINSKI INTERES	UKUPNI KAPITAL
		Oznaka za AOP	Akcijski kapital i udjeli u društvo sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulisni neraspoređeni dobitak/ Nepokriveni gubitak	UKUPNO		
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
15.	Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916						0		0
16.	Neraspoređeni dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917			21.228			21.228		21.228
17.	Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionanu valutu	918						0		0
18.	Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilasnu uspjeha	919					513.675	513.675		513.675
19.	Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920						0		0
20.	Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	921	-5.241.800			-1.056.148	6.162.109	-135.839		-135.839
21.	Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	922	2.000.000			3.268		2.003.268		2.003.268
22.	Stanje na dan 31.12.2011. godine (915±916±917±918±919±920-921+922)	923	11.758.200	1.644.392	21.806	137.360	377.835	13.939.593		13.939.593

Detaljno obrazloženje svih promena na kapitalu dato je pod tačkom 8. Izveštajnog redosleda.

VI IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

Ovaj obrazac pruža informacije, prije svega, koliko je novca generisano, odnosno ostvareno iz redovnih poslovnih aktivnosti u toku godine i koliko je upotrebljeno ili obezbjeđeno iz aktivnosti finansiranja ili investiranja. Ove informacije omogućavaju nam procjenu promjene neto imovine Društva, njegovu finansijsku strukturu (uključujući likvidnost i solventnost), kao i njegovu sposobnost da utiče na iznose i vremensko određenje tokova gotovine u cilju prilagođavanja promjenjivim okolnostima i prilivima.

Društvo u toku posmatrane poslovne godine nije imalo blokadu tekućeg računa ni po jednom osnovu.

Ostvareni tokovi gotovine u 2011. godini iskazani u bilansu sadržani su u iskazima sljedećih aktivnosti:

BILANS TOKOVA GOTOVINE u periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine

(u KM)

POZICIJA		AOP	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1		2	3	4
A	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)	501	25.117.565	25.895.056
	1. Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	502	23.159.290	24.406.935
	2. Prilivi od premije reosiguranja i retrocesija	503		
	3. Prilivi od učešća u naknadi štete	504	19.386	49.306
	4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	1.938.889	1.438.815
II	Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 514)	506	26.260.016	25.319.271
	1. Odlivi po osnovu naknada šteta iz osigur. i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	507	9.046.946	9.252.293
	2. Odlivi po osnovu naknada šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	508		
	3. Odlivi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja	509	1.027.477	1.800.748
	4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	7.713.906	6.487.262
	5. Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	511	4.504.391	4.604.038
	6. Odlivi po osnovu kamata	512	49.990	20.759
	7. Odlivi po osnovu poreza na dobit	513	316.173	15.182
	8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	514	3.601.133	3.138.989
III	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501 – 506)	515	0	575.785
IV	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (506 – 501)	516	1.142.451	
B	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (518 do 523)	517	5.562.948	1.929.108
	1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	518	92.520	177.554
	2. Prilivi od prodaje akcija i udjela	519		
	3. Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	520	32.976	19.436
	4. Prilivi po osnovu kamata	521	334.042	502.093
	5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	522		
	6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	523	5.103.410	1.230.025
II	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (525 do 528)	524	5.627.789	2.611.361
	1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	525		57.000
	2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela u kapitalu	526		
	3. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	527	532.470	1.337.993
	4. Odlivi na osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	528	5.095.319	1.216.368
III	Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (517 – 524)	529	0	
IV	Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (524 – 517)	530	64.841	682.253

Nastavak tabele Izvještaja o tokovima gotovine

			(u KM)	
POZICIJA			Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1	2	3	4
V	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I	Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (532 do 535)	531	2.971.001	500.000
	1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	532	2.000.000	
	2. Prilivi na osnovu dugoročnih kredita	533		
	3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	534	950.000	500.000
	4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	535	21.001	
II	Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (537 do 542)	536	1.365.218	320.409
	1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	537		
	2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	538		
	3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	539	1.304.481	7.583
	4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	540	28.655	32.241
	5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	541	31.017	280.585
	6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	542	1.065	
III	Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (531 – 536)	543	1.605.783	179.591
IV	Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (536 – 531)	544		0
G	UKUPNI NETO PRILIVI GOTOVINE (501+517+531)	545	33.651.514	28.324.164
D	UKUPNI NETO ODLIVI GOTOVINE (506+524+536)	546	33.253.023	28.251.041
Đ	NETO PRILIV GOTOVINE (545 – 546)	547	398.491	73.123
E	NETO ODLIV GOTOVINE (546 – 545)	548		
Ž	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	549	201.915	128.792
Z	POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	550		
I	NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	551		
J	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (549 + 547 - 548 + 550 - 581)	552	600.406	201.915

Ostvaren je netto priliv u iznosu od 398.491 KM u cjelini.

Ostvaren je netto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja, dok je kod poslovne aktivnosti i aktivnosti investiranja ostvaren odliv u sljedećim veličinama:

	(u KM)	
	2011.g.	2010.g.
a) Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.142.451)	575.785
b) Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.605.783	179.591
c) Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(64.841)	(682.253)
d) Neto priliv gotovine (b - a - c)	398.491	73.123
e) Gotovina na početku obračunskog perioda	201.915	128.792
f) Gotovina na kraju obračunskog perioda 31.12.2011.g. (d + e)	600.406	201.915

Tokovi gotovine po vrstama poslova i ukupno za 2011. godinu su ostvareni, kako slijedi:

	(u KM)		
	Neživot	Život	Ukupno
a) Neto odliv (priliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.443.296)	300.845	(1.142.451)
b) Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	229.176	(294.017)	(64.841)
c) Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.605.783	0	1.605.783
d) Neto priliv gotovine	391.664	6.827	398.491
e) Gotovina na početku obračunskog perioda	175.111	26.804	201.915
f) Gotovina na kraju obračunskog perioda 31.12.2011.g. (d + e)	566.775	33.632	600.406

Napomena: Pojedinačni obrasci "Izvještaja o tokovima gotovine" po vrstama poslova osiguranja dati su u prilogu ovog Izvještaja. Zbirni obrazac je u sastavu Izvještaja.

VII POKAZATELJI POSLOVANJA DRUŠTVA

1. Uvod

Društvo je u 2011. godini nastavilo sa uspješnim poslovanjem na tržištu osiguranja. Pod uspješnim poslovanjem podrazumjevamo održivost na tržištu osiguranja, obzirom da je u 2011. godini zadržalo lidersku poziciju na tržištu osiguranja RS sa 15,92 % tržišnog učešća.

Prema ukupnoj premiji osiguranja u BiH, Društvo zauzima osmo mjesto sa 15,10 % tržišnog učešća. Po osnovu ugovorenih premija AO u BiH, Društvo zauzima peto mjesto.

Na ostvarenje pozitivnog poslovnog rezultata Društvo, tj. njegova veličina bila je od uticaja i unos vanbilansnih sredstava Društva u finansijske izvještaje Društva, a po izvršenim procedurama u smislu obezbjeđenosti dokumentacije u rješenjima nadležnih institucija, koja su rješavale imovinske odnose iz odnosa koja su se dokazivali iz poslovanja osiguranja u vremenu postojanja osiguravajućih organizacija prije priznavanja Republike Srpske.

Društvo je preduzetim mjerama, a sa ciljem da ostvari veći obuhvat osiguranja na način da se približi korisnicima usluga, uspostavilo mrežu od 11 filijala sa više od 50 poslovnica i ispostava širom BiH (od 01.01.2012. godine prema Odluci UO broj je sa 11 na 8 filijala).

Na kraju 2011. godine Društvo je imalo 216 zaposlenih radnika. Društvo ukazuje da posluje po najvišim standardima sistema kvalitete, polazeći od stvarnosti da posjeduje sertifikat sistem menadžmenta kvalitetom ISO 9001: 2008 pribavljen od TÜN Nord Cert GmbH.

Vizija Društva se zasniva na orijentaciji ka razvoju osiguranja na osnovama dugoročnih sagledavanja potreba tržišta i savremenih tehnologija pružanju usluga.

Društvo je uspostavilo i dalje usavršava svoje poslovanje na uz primjenu stručnog rada i istraživanja metoda i postupaka sa ciljem obezbjeđivanja potrebe korisnika usluga, zaposlenih i društvene zajednice u cjelini.

Društvo je ostvarilo uspjeh od velikog značaja i ono posebno ističe (i uvažava se), da je "Jahorina osiguranje" a.d. postalo punopravna članica VIG (VIENNA INSURANSE GROUP AG, Wiener versicherung Gruppe, Vienna Austrija).

Ovaj proces je uspješno okončan početkom 2012. godine, što je potvrđeno Obavještenjem Centralnog registra hartija od vrijednosti AD B. Luka, broj: 01-656/12 od 20.01.2012. godine, upućeno VIENNA INSURANSE GROUP AG, Schotfering 30, A – 1010 Vienna, Austrija, o sticanju 91.570 akcija "Jahorina osiguranje" a.d. Pale, odnosno 100,00 % akcija sa pravom glasa.

2. Pokazatelji fizičkog obima

a) Broj ugovorenih osiguranja vrijednost premije predstavljena je u narednoj tabeli:

(u KM)

OPIS	2011.g.		2010.g.		Indeks 2011/2010	
	Broj osiguranja	Vrijednost	Broj osiguranja	Vrijednost	Broj osiguranja	Vrijednost
1	2	3	4	5	6	7
– Odgovornost za motorna vozila	60.534	14.879.210	64.678	16.156.452	93,59	92,09
– Nezgoda	44.619	2.112.896	45.830	1.617.870	97,36	130,60
– Zdravstveno osiguranje	7.863	298.619	8.655	464.984	90,85	64,22
– Auto kasko	3.452	2.148.336	2.795	1.944.264	123,51	110,50
– Osiguranje vazduhoplova	8	10.802	0	0	-	-
– Roba u transport	108	124.225	71	76.217	152,11	162,99
– Imovina od požara	2.431	1.011.148	2.444	1.148.734	99,47	88,02
– Ostale štete na imovini	3.360	3.169.452	2.830	2.683.284	118,73	118,12
– Odgovornost vazduhoplova	29	9.259	13	4.012	223,08	230,78
– Opšta građanska odgovornost	268	118.958	163	68.866	164,42	172,74
Svega – fakt. Premija neživot:	122.672	23.889.905	127.479	24.164.684	96,23	98,83

b) Struktura učešća vrste osiguranja po broju osiguranja:

OPIS	2011.g.		2010.g.	
	Broj osiguranja	%	Broj osiguranja	%
1	2	3	4	5
– Autoodgovornost	60.534	79,35	64.678	50,74
– Nezgoda	44.619	36,37	45.830	36,00
– Zdravstveno osiguranje	7.863	6,41	8.655	6,79
– Auto kasko	3.452	2,85	2.795	2,20
– Osiguranje vazduhoplova	8	-	-	-
– Roba u transport	108	0,08	71	-
– Imovina od požara	2.431	1,98	2.444	1,92
– Ostale štete na imovini	3.360	2,74	2.830	2,22
– Odgovornost vazduhoplova	29	-	13	-
– Opšta građanska odgovornost	268	0,22	163	0,13
Ukupno:	122.672	100,00	127.479	100,00

Daju se prikazi odnosa ostvarenja veličina fakturisane premije, broja osiguranja i učešća fakturisane premije kod vrsta osiguranja sa najvećim veličinama ovih pokazatelja:

Vrsta osiguranja	Indeks premije 2011/2010	2011/2010 Indeksa broja osiguranja	Učešće u 2011.g. po broju osiguranja	Učešća u 2010.g. po broju osiguranja
– Autoodgovornost	92,09	93,59	49,35	50,74
– Nezgoda	130,60	97,36	36,37	36,00
– Zdravstveno osiguranje	64,22	90,85	6,41	6,71
– Auto – kasko	110,50	123,51	2,85	2,20

Učešće u fakturiranoj premiji je ostvaren u sljedećim veličinama kod ove četiri (4) vrste osiguranja, i to:

	2011.g.	(u KM) 2010.g.
– Autoodgovornost	62,30	66,90
– Nezgoda	8,85	6,70
– Zdravstveno osiguranje	1,25	1,92
– Auto – kasko	9,00	8,05

Iz datih ostvarenja po svim osnovama kod osiguranja AO veličine su u padu u odnosu na prethodnu godinu:

- broj osiguranja na indeks od 93,59 %,
- fakturisana premija na indeks od 92,09 %,
- učešće se smanjilo kod premije (fakturisana) od 66,90 % na 62,30 %,
- učešće kod broja osiguranja od 50,74 % na 49,35 %.

U cjelini ostvarena je manja fakturisana premija na nivou Društva na visinu indeksa od 98,83, a po broju osiguranja na 96,23 indeksnih poveni.

Društvo je kod osiguranja života zaključilo 956 ugovora, što je manje u odnosu na 2010. godinu za 145 ugovora, dok je premija osiguranja života u ostvarenju indeksa od 190,76.

Društvo ocjenjuje da je uspješno nastavilo sa ovom vrstom osiguranja, mada nisu ostvarene planirane veličine.

Ostvarena fakturisana premija života (vrijednost) u 2011. godini iznosi 565.615 KM u odnosu na 296.506 KM u 2010. godini.

c) Obračunata premija sa raspodjelom

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Obračunata premija	Trhnička premija	Preventiva	(u KM) Režijski dodatak
1	2	3	4	5	6
01	Osiguranje nezgode	2.112.896	1.320.560	21.129	771.207
02	Zdravstveno osiguranje	298.619	186.637	2.986	108.996
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	2.148.336	1.396.419	21.483	730.434
04	Osiguranje vozila koja se kreću po šinama	-	-	-	-
05	Osiguranje vazduhoplova	10.802	6.481	108	4.213
06	Osiguranje plavila	-	-	-	-
07	Osiguranje robe u prevozu	124.225	74.535	1.242	48.448
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.011.148	606.689	10.111	394.348
09	Osiguranje ostalih šteta na imovini	3.169.452	1.901.670	31.695	1.236.087
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	14.879.210	10.266.655	148.792	4.463.763
11	Osiguranje o građanske odgovornosti za vazduhoplove	9.259	5.555	93	3.611
12	Osiguranje od opšte odgovornosti za brodove	-	-	-	-
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	118.958	71.375	1.190	46.393
14	Osiguranje kredita	-	-	-	-
15	Osiguranje garancija	-	-	-	-
16	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	-	-	-	-
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	-	-	-	-
18	Osiguranje pomoći	-	-	-	-
Ukupno neživotna osiguranja		23.882.905	15.836.576	238.829	7.807.500
19	Životno osiguranje	510.072	443.763	0	66.309
20	Rente	-	-	-	-
21	Dodatna osiguranja uz osiguranje života	55.543	44.435	0	11.108
22 - 27	Druge vrste životnih osiguranja	-	-	-	-
Ukupno životna osiguranja		565.615	488.198	0	77.417
UKUPNO:		24.448.520	16.324.774	238.829	7.884.917

Iz svih naprijed unjetih pregleda sa prikazima fakturisane premije, ocjenjuje se, da je Društvo u ostvarenju vrijednosti neznatno ispod ostvarenja iz 2010. godine, tj. manje za samo (100,00 – 98,83 %) 1,17 %.

d) Likvidirane štete

Struktura po vrstama osiguranja i upoređenje sa ostvarenim naknadama u 2011. godini je sljedeća, i to:

	2011.g.	2010.g.	2011/2010
	(u KM)		
1) Autokasko	1.813.321	1.443.713	125,60
2) Naknada štete obaveznih osiguranja od odgovornosti za MV	4.874.994	4.974.376	98,00
3) Troškovi izviđanja, procjene, likvidacije i isplate šteta	42.287	28.863	146,51
4) Ukupno autokasko i AO (1+2+3)	6.730.602	6.446.952	104,40
5) Naknada štete osiguranje nezgode	846.983	678.066	124,91
6) Naknada štete zdravstvenog osig.	138.050	113.063	122,10
7) Troškovi izviđanja, procjene i likvidacije i isplate šteta	-	30.867	-
8) Ukupno nezgoda i zdravstveno osiguranje (5+6+7)	985.033	821.996	119,83
9) Naknade štete osiguranja imovine od požara i dr. prirodnih sila	82.291	592.629	13,88
10) Naknade štete osiguranja od ostalih šteta na imovinu	410.115	542.476	75,60
11) Naknade štete opšta građevinska odgovornost	520	-	-
12) Ukupno požar i ostala imovina (9+10+11)	492.926	1.135.105	43,42
Sve ukupno (4+8+12):	8.208.561	8.404.053	97,67

Društvo je kod osiguranja života ostvarilo i iskazalo 10.735 KM likvidiranih šteta po osnovu dodatnih osiguranja uz osiguranje života.

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja su manje za 2,33 % u odnosu na 2010. godinu, zbog pada autoodgovornosti u 2010 godini, povećanih rezervisanja za štete, kao i velikog iznosa premije predate u reosiguranje, vezano za ugovore po osnovu ostalih imovinskih osiguranja-fronting.

U ukupnim troškovima šteta, štete po osnovu obaveznih osiguranja učestvuju sa 59,40 %, što je skoro bez promene u odnosu na 2010. godinu sa učešćem od 59,19 %.

Učešće troškova likvidiranih šteta u ukupnoj premiji iznosi 34,37 % (u 2010. godini 34,53 %).

U tehničkoj premiji isplaćene štete učestvuju sa 51,83 %.

U 2010. godini prijavljeno je 4.470 slučajeva nastanka šteta. U rezrvacijama iz prethodne godine ostalo je 1.150 predmeta za rješavanje u narednom periodu, što znači da je u 2011. godini bilo ukupno na rješavanju 5.620 predmeta, od čega je obrađeno 4.456 predmeta ili 79,29 %. U toku rješavanja odbijeno je 654 zahtjeva za rješavanje, kao neosnovana za isplatu. Isplaćeno je 3.750 slučajeva nastalih prijavljenih šteta u vrijednosti 8.157.174 KM ili 99,37 % od ukupno likvidiranih šteta.

Naknada šteta je skoro u istom indeksu ostvarenja kao i fakturisana premija u odnosu na 2010. godinu (fakturisana premija 98,83 – likvidirane štete 97,67 %). Veći rast naknade šteta je ostvaren kod sljedećih vrsta:

– Auto – kasko za	25,60 %
– Nezgode	24,91 %
– Zdravstveno osiguranje	22,10 %

Naknada šteta kod AO sa najvećim iznosom od 4.874.994 KM je u ostvarenju sa 98,00 % u odnosu na 2010. godinu.

3. Uporedni reklasifikovani bilans uspjeha

Uporedni reklasifikovani bilansi uspjeha za 2010. i 2011. godinu – po vrstama osiguranja

(u KM)

Red. broj	P O Z I C I J A	Za 2011. godinu			2010.g.	Indeks 2011/2010
		Neživotna osiguranja	Život	Ukupno (3 + 4)		
1	2	3	4	5	6	7
	I Poslovni prihodi (1 – 4)	25.519.630	563.046	26.082.676	26.634.221	97,93
1.	Prihodi po osnovu premije	24.161.100	563.046	24.724.146	23.964.340	103,17
2.	Prihodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi šteta	3.482	-	3.482	49.306	7,06
3.	Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanih šteta	14.998	-	14.998	20.307	73,86
4.	Drugi poslovni prihodi	1.340.050	-	1.340.050	2.600.267	51,53
	II Poslovni rashodi (1 + 2)	24.964.418	616.915	25.581.333	23.818.762	107,40
	1. Funkcionalni rashodi	12.079.876	338.230	12.418.106	11.560.686	107,42
	1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	815.948	314.955	1.130.903	908.115	124,53
	1.2. Naknade štete, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja - život	-	23.275	23.275	24.070	96,70
	1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	11.263.928	-	11.263.928	10.628.501	118,92
	a) Naknade šteta	8.208.561	-	8.208.561	8.404.053	97,67
	b) Rashodi po osnovu premije reosiguranja	2.091.685	-	2.091.685	1.921.524	108,86
	c) Rezervisanja za štete i ostala rezervisanja	963.682	-	963.682	302.924	318,13
	2. Troškovi sprovođenja osiguranja	12.884.542	278.685	13.163.227	12.258.075	107,38
	2.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja	584.216	-	584.216	668.499	87,39
	2.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	6.125.779	54.529	6.180.308	5.640.400	109,57
	2.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6.174.547	224.156	6.398.703	5.949.166	107,56
	III Poslovni dobitak (I – II)	555.212	(53.869)	501.343	2.815.460	17,81
3.	Finansijski prihodi	271.903	97.827	369.729	512.468	72,15
4.	Finansijski rashodi	64.027	-	64.027	34.119	187,66
	IV Dobitak redovne aktivnosti (III + 3 – 4)	763.088	43.958	807.045	3.293.729	24,50
5.	Ostali prihodi	4.345.494	458	4.345.952	4.356.185	99,76
6.	Ostali rashodi	4.577.422	10.389	4.587.810	3.904.606	117,50
V	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	231.928	9.931	241.858	-	-
VI	Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	10.267	-	10.267	-	-
VII	Dobitak prije oporezivanja	520.893	34.027	554.920	3.745.308	14,82
VIII	Porez na dobitak	37.842	3.403	41.245	315.000	13,09
XI	Neto dobitak perioda	483.051	30.624	513.675	3.430.308	14,97
X	Neto rezultat po osnovu ostalih dobitaka i gubitaka u periodu	(1.385)	21.010	19.625	-	-
XI	Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu	481.666	51.634	533.300	3.430.308	15,55

Sa ostvarenjem poslovnih prihoda od 97,93 %, a poslovnih rashoda sa 107,40 %, Društvo je ostvarilo poslovni dobitak:

– za 2011. godinu	501.343
– za 2010. godinu	2.815.460
Razlika – veći poslovni dobitak u 2010.g.	2.314.117

Izrazito manji poslovni dobitak u 2011. godini u odnosu na 2010. godine u iznosu od 2.314.117 KM rezultira – ostvaren je po sljedećim osnovama, i to:

	(u KM)
1. Manjak poslovnih prihoda od rashoda u 2011. godinu za	551.545
2. Većih funkcionalnih rashoda u 2011. godini za	857.420
3. Većih TSO za	905.152
Ukupno:	2.314.117

a) Ostvareni manji poslovni prihodi su iskazani (uglavnom) po osnovu drugih poslovnih prihoda iz strukture manje ostvarenih prihoda po osnovu kamata i kursnih razlika u odnosu na 2010. godinu.

b) Veći funkcionalni rashodi su ostvareni uglavnom kod sljedećih pozicija:

	(u KM)
– Matematičke rezerve	165.899
– Rezervacije šteta	660.758

c) Kod TSO u ostvarenju rasta od uticaja su uglavnom bili troškovi u rastu, i to: nematerijalnih troškova 872.289 KM i zarade zaposlenih.

Društvo je ostvarilo dobitak prije oporezivanja u iznosu od 554.920 KM, što je izrazito manje od ostvarenja istog za 2010. godine u iznosu od 3.745.308 KM.

Po podbilansima prihoda i rashoda razlike su sljedeće:

	za 2011.g.	(u KM) za 2010.g.
I <u>Poslovni dobitak (a – b)</u>	501.343	2.815.460
a) Poslovni prihodi	26.082.676	26.634.221
b) Poslovni rashodi	25.581.333	23.818.761
II <u>Finansijski dobitak (a – b)</u>	305.702	478.269
a) Finansijski prihodi	369.729	512.468
b) Finansijski rashodi	64.027	34.199
III <u>Dobitak redovne aktivnosti I + II</u>	807.045	3.293.729
IV <u>Dobitak (gubitak) po osnovu ostalih prihoda i rashoda</u>	(241.858)	451.579
a) Ostali prihodi	4.345.952	4.356.185
b) Ostali rashodi	4.587.810	3.904.606
V Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	(10.267)	-
VI Dobitak prije oporezivanja (I + II + III – IV)	554.920	3.745.308
VII Porez na dobit	(41.245)	(315.000)
VIII Neto dobitak tekuće godine (V – VI)	513.675	3.430.308
IX Neto rezultat po osnovu ostalih dobitaka	19.625	-
X Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu (VII + VIII)	533.300	3.430.308

4. Reklasifikovani bilans stanja

Uporedni prikaz reklasifikovanog bilansa stanja sa 31. 12. 2011. godine

(u KM)

Red. broj	Pozicija	Ukupno 2011.g.	Ukupno 2010.g.	Indeks (3 : 4)
1	2	3	4	5
A	AKTIVA			
	<u>Stalna imovina</u>	29.673.943	27.575.227	107,61
	I Nematerijalna ulaganja	513.791	467.097	110,00
	1. Koncesije, patenti, licence i ostala prava	501.068	8.468	5 veliki
	2. ostala nematerijalna ulaganja	12.723	458.629	5 veliki
	II Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnov. sredstva	19.865.433	17.780.998	111,72
	1. Zemljište	199.061	15.600	1.276,03
	2. Građevinski objekti	6.548.759	5716.270	114,56
	3. Postrojenja i oprema	1.727.255	1.956.324	88,29
	4. Investicione nekretnine	10.536.163	9.358.760	112,58
	5. Ostala osnovna sredstva	3.630	4.109	88,34
	6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	536.929	399.056	134,55
	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	313.634	330.879	94,79
	III Dugoročni finansijski plasmani	9.294.719	9.327.132	99,65
	1. Učešće u kapitalu zavisnih lica	1.778.853	1.780.853	99,89
	2. Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica	140.000	140.000	100,00
	3. Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	6.045.000	6.130.600	98,60
	4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	264.587	81.876	323,15
	5. Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.066.280	1.193.803	89,32
B	<u>Tekuća imovina</u>	6.996.106	4.857.283	144,03
	I Zalihe materijala i avansi	132.010	102.323	129,01
	II Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	3.623.360	1.774.794	204,16
	1. Potraživanja po osnovu premije	2.478.255	1.020.343	242,88
	2. Ostali kupci i ostala potraživanja	37.382	74.451	50,21
	3. Potraživanja iz specifičnih poslova	273.192	105.939	257,88
	4. Druga potraživanja	172.276	275.944	62,43
	5. Kratkoročni finansijski plasmani	61.849	96.202	64,29
	– Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	50.759	96.202	52,75
	– Otkupljene sopstvene akcije	11.100	-	-
	6. Gotovina	600.406	201.915	297,36
V	<u>Aktivna vremenska razgraničenja</u>	3.240.736	2.980.166	108,74
G	<u>Poslovna aktiva</u>	36.670.049	32.432.510	113,07
D	<u>Vanbilansna aktiva</u>	2.309.301	3.366.695	68,59
E	Ukupna aktiva (C + D)	38.979.350	35.799.205	108,88
A	PASIVA			
	<u>Kapital</u>	13.939.593	11.537.261	120,82
	I Osnovni kapital – akcijski	11.758.200	15.000.000	78,39
	II Emisiona premija	3.268	599.400	-
	III Rezerve iz dobitka – zakonske	134.092	590.840	22,68
	IV Revalorizacione rezerve	1.644.392	1.644.392	100,00
	V Nerealizovani dobitci	41.332	3.200	1.291,62
	VI Nerealizovani gubitci	19.526	2.622	7.446,99
	VII Neraspoređeni dobitak	377.835	3.430.308	1.101,46
	– ranijih godina	-	3.430.308	-
	– tekuće godine	377.835	-	-
	VIII Gubitak do visine kapitala – ranijih godina	-	9.728.257	-
B	<u>Dugoročna rezervisanja</u>	655.912	340.957	192,37
	– matematička rezerva	464.011	149.056	311,30
	– Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	191.901	191.901	100,00
C	<u>Obaveze</u>	22.074.544	20.554.292	107,40
	I Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	50.528	79.182	63,81
	II Kratkoročne obaveze	22.027.016	20.475.110	107,56
	1. Kratkoročne finansijske obaveze – krediti	186.764	534.464	34,94
	2. Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	83.913	74.811	112,17
	3. Obaveze za premiju i specifične obaveze	278.680	152.422	178,83
	4. Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	656.800	404.122	162,52
	5. Druge obaveze iz poslovanja	543.156	815.874	66,57
	6. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	312.456	245.571	127,24
	7. Obaveze za poreze iz rezultata	17.245	291.476	5,92
	8. Pasivna vremenska razgraničenja	19.945.002	17.956.350	111,07
	a) prenosna premija životnih osiguranja	10.064	7.496	134,26
	b) prenosna premija neživotnih osiguranja	11.309.206	11.175.637	101,20
	c) Rezervisane štete životnih osiguranja	21.863	17.006	128,59
	d) Rezervisane štete neživotnih osiguranja	7.684.526	6.735.366	114,09
	e) Druga pasivna vremenska razgraničenja	919.339	20.845	-
D	<u>Poslovna pasiva</u>	36.670.049	32.432.510	113,07
E	<u>Vanbilansna pasiva</u>	2.309.301	3.366.695	68,59
F	Ukupna pasiva (D + E)	38.979.350	35.799.205	108,88

Poslovna aktiva odnosno poslovna pasiva je u ostvarenju rasta od 13,07 % u odnosu na 2010. godinu.

Vanbilansan aktiva odnosno pasiva je manja za 31,41 indeksnih poena u odnosu na 2010. godinu.

Ovaj dio pivećanja poslovne aktive i pasive odnosno smanjenje vanbilansne aktive i pasive je usljedio iz razloga unosa dijela vanbilansnih sredstava u poslovna sredstva – aktivu, a po okončavanju proceduralnih imovinskih pravnih postupaka, obezbeđenju dokumentacije iz osnova rasčišćavanja imovinskih odnosa iz poslova bivših osiguravajućih organizacija.

a) Stalna imovina

Rast materijalnih ulaganja je ostvaren kupovinom softwera.

Zemljište je povećano po osnovu prenosa sa investicionih nekretnina od 183.462 KM.

Građevinski objekti u rastu od 14,56 % ostvareno je uglavnom:

	(u KM)
– Prenosom vanbilansne aktive u poslovna sredstva	875.699
– Novih ulaganja u 2011. godini	22.523

Povećane su investicione nekretnine najvećim dijelom prenosom iz vanbilansne u bilansnu aktivu u iznosu od 1.429.921 KM sa neznatnim iznosom procjene vrijednosti.

Vrijednost je sa neznatnom nabavkom od 267.333 KM smanjena uglavnom iz osnova amortizacije.

Obveznice raspoložive za prodaju su u rastu za 223,15 %.

b) Tekuća imovina

Rast tekuće imovine je izrazito ostvaren po osnovu potraživanja za premiju osiguranja od 142,88 % i gotovine od 197,36 %.

c) Kapital

U cjelini visina kapitala je veća za 20,82 % u odnosu na 2010. godinu i poslije pokriva gubitka iz ranijih godina.

Na teret akcionarskog kapitala pokriven je dio gubitka u iznosu od 5.241.800 KM, poslije čega je izvršena nova dokapitalizacija za 2.000.000 KM – VIII emisija akcija. Ostatak gubitka pokriven je iz emisije premije, rezerve iz dobitka i neraspoređene dobiti iz ranijih godina.

Matematička rezerve je u rastu za 211,30 %.

Obaveze su na prošlogodišnjem nivou.

Pasivna vremenska razgraničenja su u rastu za 11,07 % u odnosu na 2010. godinu, a po osnovu rasta rezervisanih šteta i prenosnih premija.

5. Pokazatelji efikasnosti poslovanja

A UPOREDNI POKAZATELJI PRODUKTIVNOSTI – neživot

OPIS	2011	2010	Indeks 2/3
1	2	3	4
– Fakturisana premija	23.882.905	24.164.684	98,83
– Broj zaposlenih na bazi časova rada	216	224	96,43
– Produktivnost na bazi fakturisane premije	110.569	107.878	102,49

Iz prezentovanih pokazatelja zaključuje se da je produktivnost povećana po zaposlenom iz odnosa fakturisane premije Društva i broja zaposlenih.

B EKONOMIČNOST

	2011.g.	2010.g.	Indeks 2011/2010
1. Troškovi sprovođenja osiguranja po razgraničenju	13.163.227	12.258.076	107,38
2. Fakturisana premija	23.882.905	24.164.684	98,83
3. Ekonomičnost (2 : 1) fakt. Premija na 1 KM troškova	1,81 KM	1,97 KM	91,88 KM

Ekonomičnost je ostvarena sa 91,88 % u odnosu na 2010. godinu.

C PROFITABILNOST

Profitabilnost

$$\frac{\text{Likvidirane štete}}{\text{Fakturisana premija}} + \frac{\text{Troškovi sprovođenja osiguranja}}{\text{Fakturisana premija}} = \frac{8.208.561}{23.882.905} + \frac{13.163.227}{23.882.905} = 0,34 + 0,55 = 0,89$$

$$\text{RACIO PROFITABILNOSTI} = 1 - 0,89 = 0,11$$

6. Pokazatelji uspješnosti poslovanja

Pokazatelji likvidnosti

a) Likvidnost I stepena

$$\frac{\text{Gotovina + gotovinski ekvivalenti}}{\text{Kratkoročne obaveze – bez PVR}} = \frac{600.406}{2.079.014} = \frac{2011.g.}{2010.g.} = 0,29; \quad 0,24;$$

b) Likvidnost II stepena

$$\frac{\text{Obrtna imovina - zalihe}}{\text{Kratkoročne obaveze}} = \frac{6.864.096}{2.079.0140} = 3,30; \quad 1,89;$$

c) Likvidnost III stepena

$$\frac{\text{Obrtna imovina}}{\text{Kratkoročne obaveze + rezervisane štete}} = \frac{6.996.106}{9.785.407} = 0,71; \quad 0,59;$$

7. Pokazatelji finansijske stabilnosti

Pokriće dugoročnih sredstava kapitalom

$$\frac{\text{Kapital}}{\text{Stalna imovina}} = \frac{13.939.593}{29.673.923} = \frac{2011.g.}{2010.g.} = 0,47; \quad 0,42;$$

Iz osnovnih pokazatelja efikasnosti poslovanja, uspješnosti poslovanja i finansijske stabilnosti, koji su dati u prikazu parametara za 2010. i 2011. godinu, ocjena je nezavisnog revizora, da je poslovanje Društva kao izraz iz primjene ovih parametara, nezadovoljavajući, ali da se ostvaruje poboljšanje po svim parametrima, osim kod ekonomičnosti koja je utvrđena iz odnosa TSO i fkturisanje premije, sa padom na 91,88 indeksnih poena. Naime, ekonomičnost je niža za (100,00 – 91,88) 8,12 indeksnih poena.

VIII FUNKCIONISANJE SISTEMA INTERNE REVIZIJE

1. FUNKCIONISANJE INTERNE REVIZIJE

1. Specifičnosti u radu, zakonski i interni propisi

Obuhvat, sadržaj i značaj obavljenih revizija sa nalogima, preporukama, prijedlozima, značajnih konstatacija o obavljenoj internoj reviziji sa predloženim i preduzetim aktivnostima kao osnov za uspostavljanje i sprovođenje sistema internih kontrola i upravljanja rizicima iz raznih aktivnosti u djelatnosti osiguranja koje obavlja Društvo, daju osnova za ocjenu funkcionisanja sistema interne revizije Društva.

Društvo je uslovljeno aktivnostima i iz djelokruga ostalih poslova koje mogu biti uspješno sprovedene samo uz dobru organizaciju, kadrovsku i tehničku osposobljenost, uz efikasnu primjenu softverskih rješenja.

Izbor prioriteta koji je dat u sadržaju Programa rada službe interne revizije Društva je, po mišljenju ovlaštenog revizora, bio primjenjujući, sa opredjeljenjem revizije i prijedlozima za uspostavljanje interne kontrole u djelatnosti od značaja za operativno otklanjanje propusta i nepravilnosti u dinamici poslovanja koja je to uslovljavala.

Ocjena ekonomske opravdanosti u operativnom periodu, posebno je bila zahtjevana, za brzo uspostavljanje sistema internih kontrola i upravljanje rizicima, pogotovo u uspostavljanju i razvoju Informacionog sistema i organizacione i kadrovske brojčane i profesionalne osposobljenosti.

Funkcionisanje interne revizije je uređeno stavom 9. i 10. člana 59. Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/05., 1/06., 64/06. i 74/10.), članovima 320. do 323. Zakona o privrednim Društvima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 127/08., 58/09. i 100/11.), Statutom "Jahorina osiguranja" A.D. Pale (u daljem tekstu: Društvo), broj: 001-7009/10 od 28.05.2010. godine i Pravilnikom o internoj reviziji Društva, br. 001-8898/11 od 20.06.2011. godine.

U skladu sa poslednjim izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje objavljenim u "Službenom glasniku Republike Srpske" 74/10 od 02.08.2010. godine u članu 59. dodati su stav 11. Upravni odbor Agencije za osiguranje RS u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu zakona donosi podzakonske akte kojima uređuje organizaciju i rad interne revizije u društvu za osiguranje. Do dana ovog izvještaja Agencija nije donijela navedene podzakonske akte, tako da se interne revizija u Društvu sprovodi u skladu sa načelima struke, Statutom Društva, Pravilnikom o internoj reviziji Društva. Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije, Etičkim kodeksom koji je usvojen 20.06.2011. godine od strane instituta internih revizora (IIA – The Institute of Internal Auditors), Studijom rizika Programom rada interne revizije i Planom rada interne revizije.

Uzimajući u obzir početak primjene zakonskih regulativa u sistemu funkcionisanja interne revizije kao i uspostavljanje upravno – pravne osnove u Društvu, očekuje se, preko funkcionisanja Informacionog sistema, koji je takođe u fazi punog obuhvata i usavršavanja, efikasnost i pouzdanost svih poslovnih funkcija interne revizije Društva.

Interni revizor je u skladu sa Studijom rizika, Planom rada za 2011. godinu i kvartalnim planovima za 2011. godinu, vršio internu reviziju o čemu je sačinjavao izveštaje koje je razmatrao Generalni direktor Društva.

Interni revizor je sačinjavao i kvartalne izveštaje o radu interne revizije za 2011. godinu koji su u prilogu ovog izveštaja.

2. Izveštaj o radu

Izvršenje plana i programa i pokazatelji u poslovanju Interne revizije su sprovedeni u skladu sa Godišnjim planom rada, interna revizija je završila slijedeće revizorske naloge:

Januar – mart

Red. br.	Izveštaj internog revizora	Datum izveštaja
1.	Izveštaj internog revizora o radu interne revizije za period 01.10. do 31.12.2010. godine	04.01.2011.
2.	Kontrola primjene Pravilnika o finansijskom poslovanju – filijala Sokolac	21.01.2011.
3.	Izveštaj o internoj reviziji stroge evidencije Kondić Vladimira i ostalih aktivnih preduzimača osiguranja filijale Banja Luka	21.01.2011.
4.	Izveštaj o funkcionisanju interne revizije i sistemu internih kontrola i upravljanju rizicima	04.02.2011.
5.	Izveštaj o dopuni Izveštaja o sprvodenom kontrolnom postupku odobravanja popusta br. 001-12428/10 od 20.09.2010. godine	15.02.2011.
6.	Interna revizija filijale Prijedor za period 01.01. do 31.12.2010. godine	28.02.2011.
7.	Izveštaj o internoj reviziji blagajničkog poslovanja filijale Sokolac za period januar – decembar 2010. godine	09.03.2011.
8.	Izveštaj o internoj reviziji filijale Bijeljina vezano za poštovanje skadencara	30.03.2011.
9.	Izveštaj internog revizora o obavljenoj internoj reviziji izrade obračuna na dan 31.12.2010. godine	31.03.2011.

Osim zadataka predviđenih godišnjim programom rada, interna revizija je završila i ostale zadatke iz delokruga saradnje, savjetodavnih i konsultantskih zadataka:

April – juni

Red. br.	Izveštaj internog revizora	Datum izveštaja
1.	Izveštaj internog revizora o radu interne revizije za period 01.01. do 31.03.2011. godine	01.04.2011.
2.	Izveštaj o internoj reviziji o primjeni Pravilnika o finansijskom poslovanju	18.04.2011.
3.	Izveštaj o izvršenoj internoj reviziji upotrebe službenih vozila Direkcije za period I – IV 2011. godine	12.05.2011.
4.	Izveštaj internog revizora o internoj reviziji štete AK-26/11 filijala Zvornik	25.05.2011.
5.	Izveštaj o izvršenoj kontroli stroge evidencije – storno polisa Banja Luka za 2010. i 2011. godinu	31.05.2011.
6.	Izveštaj o izvršenoj kontroli stroge evidencije – storno polisa filijale Trebinje za 2010. i 2011. godinu	10.06.2011.
7.	Izveštaj o izvršenoj kontroli stroge evidencije – storno polisa filijale Zvornik za 2010. i 2011. godinu	14.06.2011.
8.	Izveštaj o izvršenoj kontroli stroge evidencije – storno polisa filijale Sarajevo za 2010. i 2011. godinu	u toku

U prethodnoj tabeli nabrojani su statusni zadaci iz Godišnjeg plana rada za period april – jun 2011. godine.

Daje se prikaz revizorskih naloga u toku izvršenja:

Red. Broj	Revizijski nalog	Rok sprovođenja	Status
1	2	3	4
1.	Saradnja sa eksternom revizijom prilikom revizije finansijskih izvještaja za 2010. godinu	I – IV/2011	Konačno
2.	Interna revizija upotrebe službenih vozila	Kontinuirano u toku godine	Stalan zadatak
3.	Ocjena funkcionisanja internih kontrola – računovodstvo – blagajna, gotovinske uplate, gotovinske isplate, putni nalozi – nabavka – zalihe (stroga evidencija)	Kontinuirano u toku godine	Stalan zadatak
4.	Interna revizija stroge evidencije po filijalama	V – VI/2011	Prenešeno i u III kvartal
5.	Revizija po zahtjevu – konačno	IV – VI/2011	Konačno

U posmatranom periodu interna revizija je vršila poslove predviđene Godišnjim planom rada interne revizije za 2011. godinu i Operativnim planom za III kvartal 2011. godine.

U skladu sa Godišnjim planom rada, interna revizija je završila sljedeće revizijske naloge:

Juli – septembar

Red. br.	Izvještaj internog revizora	Datum izvještaja
1.	Izvještaj internog revizora o radu interne revizije za period 01.04. do 30.06.2011. godine	04.07.2011.
2.	Izvještaj internog revizora o primjeni Procedura za zaključivanje svih vrsta ugovora	18.07.2011.
3.	Izvještaj internog revizora o internoj reviziji isplaćenih šteta po filijalama Društva za period 01.01. do 30.06.2011. godine	29.07.2011.
4.	Kontrola putnih naloga za službeno vozilo Sektora životnog osiguranja	18.08.2011.
5.	Izvještaj internog revizora o internoj reviziji utroška sredstava dokapitalizacije	19.08.2011.
6.	Izvještaj internog revizora o internoj reviziji analize pojedinih prodajnih mjesta za period I do VI 2011. godine	26.08.2011.
7.	Izvještaj internog revizora o obavljenoj internoj reviziji izrade polugodišnjeg obračuna 2011. godine	30.08.2011.
8.	Izvještaj o internoj reviziji blagajničkog poslovanja filijale Trebinje za period januar – avgust 2011. godine	26.09.2011.

Oktobar – decembar

Red. br.	Izveštaj internog revizora	Datum izvještaja
1.	Izveštaj internog revizora o radu interne revizije za period 01.07. do 30.09.2011. godine	04.10.2011.
2.	Izveštaj o sprovedenom internom kontrolnom postupku sprovođenja procedura o načinu naplate premije i raskidu ugovorenih polisa osiguranja u vezi reosiguranja – filijala Bijeljina	07.10.2011.
3.	Izveštaj internog revizora o primjeni Procedura za zaključivanje svih vrsta ugovora	21.10.2011.
4.	Izveštaj o internoj reviziji korekcija polisa po filijalama	10.11.2011.
5.	Izveštaj internog revizora o obračunu provizije tim menadžera životnog osiguranja za period I do X 2011. godine	18.11.2011.
6.	Izveštaj o sprovedenom internom kontrolnom postupku rada preuzimača Cvjetković Branislava	25.11.2011.
7.	Izveštaj o sprovedenom internom kontrolnom postupku stanja duga po kreditima Đogo Miha	01.12.2011.
8.	Izveštaj o internoj reviziji ugovora o dijelu filijala Bijeljina i Zvornik	05.12.2011.
9.	Kontrola obnove skadencara Stojčinović Sanje za novembar 2011. godine	06.12.2011.
10.	Interna revizija odštetnih zahtjeva – rizik prevare – kupovina štete	07.12.2011.
11.	Kontrola obračuna provizije zastupnika "Agencija Bjelovuk"	13.12.2011.
12.	Studija rizika za 2012. godinu	16.12.2011.
13.	Izveštaj o internoj reviziji "Jahorina auta" d.o.o. Brčko za period 01.01. do 31.10.2011. godine	19.12.2011.
14.	Program rada interne revizije za period 2012. do 2014. godine	23.12.2011.
15.	Plan rada za 2012. godinu	23.12.2011.

U prethodnoj tabeli nabrojani su statusni zadaci iz Godišnjeg plana rada za period oktobar – decembar 2011. godine.

Daje se prikaz revizijskih naloga i rokovi izvršenja:

Red. Broj	Revizijski nalog	Rok sprovođenja	Status
1	2	3	4
1.	Primjena tarife i komercijalni popusti	Kontinuirano u toku godine	Stalan zadatak
2.	Sudski sporovi	Kontinuirano u toku godine	Stalan zadatak
3.	Revizija provođenja preporuka revizije	Kontinuirano u toku godine	Stalan zadatak
4.	Revizija po zahtjevu	X – XII/2011	Konačno

Stavljeni su na korišćenje i zapisnici – informacije od 16.11.2011. godine o obavljenim razgovorima sa izabranim predstavnicima preduzimača osiguranja i rukovodstva RS Tuzla, a po pitanju organizacije rada, efekte rada iz stimulacije za isplaćenu platu za VII, VIII i IX/2011 i sl..

Zapisnikom – Informacijom od 12.10.2011. godine je obrazložen cilj obilaska filijale u Bijeljini.

Cilj obilaska je bio, doznati od preduzimača, voditelja ispostave, koordinatora filijale i direktora regionalnog centra u F BiH, te direktora Filijale:

1. Na koji način uspostavljaju i organizuju rad, koliko rade i koji su efekti rada uz dokumentovane prikaze i objašnjenja i
2. koliko kvalitetno rade, kako unapređuju svoje znanje iz osiguranja kao i prodajnih vještina i izvršeno je uzorkovanje, da Filijala ima:

3. Zaključak internog revizora

Uzimajući u obzir navedeno, mogu se izvesti sljedeći zaključci:

- U društvu funkcionira interna revizija,
- Društvo ima u osnovi uspostavljen sistem internih kontrola i način upravljanja rizicima u poslovanju koji su uspostavljeni uslovima na tržištu osiguranja, pogotovo osiguranja autoodgovornosti,
- Sprovodi se procjena ostvarenih rezultata u odnosu na planove, ciljeve i standarde,
- Sprovodi se kontrola novčanih tokova, poslovnih promjena poslovnih dokumenata, obrazaca stroge evidencije, kao i provjera zastupničke i posredničke mreže,
- Vršiti se preispitivanje adekvatnosti akata poslovne politike i opštih akata, a posebno uslova i tarifa, saosiguranja reosiguranja, deponovanja i ulaganja sredstava, ili se mijenjaju, dopunjavaju usklađuju u kontinuitetu i to sve više na osnovu sopstvenih rezultata i iskustava,
- Planovi za unapređenje sistema internih kontrola u 2011. godini su u značajnoj mjeri sprovedeni.

Planovi za unaprjeđenje sistema internih kontrola i upravljanja rizicima sadržani su u mjerama za:

1. Praćenje troškova sprovođenja osiguranja sa ciljem smanjivanja istih. Usvajanje jasnijih i preciznijih procedura za praćenje troškova sprovođenja osiguranja, sa ciljem poboljšanja produktivnosti. Upravljačko računovodstvo.
2. Reosiguranje portfelja društva u najvećoj mjeri ili zaključivanje ugovora o saosiguranju.
3. Praćenje usklađenosti propisanog osnovnog kapitala sa ciljem blagovremenog preduzimanja mjera radi usklađenosti (rast kursa – kursne razlike).
4. Praćenje usklađenosti propisanih garantnih rezervi, osnovnog kapitala i margine solventnosti sa ciljem blagovremenog preduzimanja mjera ukoliko se pojave neusaglašenosti ovih pokazatelja.
5. Praćenje likvidnosti sa ciljem obezbjeđenja izvršenja svih preduzetih obaveza društva u skladu sa ugovorenim i propisanim obavezama.
6. Usvajanje procedure za identifikovanje, mjerenje (procjenu), praćenje i upravljanje rizicima, kao i drugih procedura od značaja za jačanje sistema upravljanja rizicima.

Ocjena je:

- a) da su stvorene osnove i uslovi operativnog i strateškog značaja za efikasnije i preventivno preduzimanje mjera u procesu upravljanja rizicima.
- b) da je uspostavljen i da se dalje usavršava sistem internih kontrola u upravljanju rizicima u poslovanju Društva.
- c) da su potrebne dalje aktivnosti Društva da daljim mjerama obezbjedi smjernice za kvalitetno i kvantitativno praćenje upravljanja rizikom Društva kroz identifikaciju rizika, popis rizika, kategorizacije i procjene rizika perioda i za narednu godinu. Interni revizor je u decembru 2011. godine sačinio Studiju rizika za 2012. godinu, u čijem Opštem dijelu su navedene vrste rizika u poslovanju društva za osiguranje – u prilogu ovog izvještaja.

Ocjena nezavisnog revizora u potpunosti je identična sa ocjenom internog revizora, s tim što je obaveza Internog revizora, da pismenim putem (izvještajima) obavještava nadležne o sprovođenju mjera, naloga i preporuka iz obavljenih internih revizija odnosno iz podnijetih Izvještaja.

2. SISTEM INTERNIH KONTROLA I UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Cilj

Društvo Informacionim sistemom i novom organizacijom stvara uslove za uspostavljanje i usavršavanje sistema internih kontrola i upravljanja rizicima u poslovanju.

Interne kontrole Društva obuhvataju mjere i postupke koji se sprovode radi obezbjeđenja uslova da cijelo Društvo radi u skladu sa planovima i politikama koje usvaja uprava, kao i obezbjeđenje vjerodostojnosti računovodstvenih evidencija i podataka iz finansijskih izvještaja.

Uspostavljeni sistem treba da obezbjedi pouzdanost i vjerodostojnost transakcija Društva u primjeni na način da su nastale transakcije dozvoljene, da ih je odobrilo rukovodstvo i da su izvršene i evidentirane u poslovnim knjigama.

Sistem interne kontrole treba da odgovara prirodi, složenosti i rizičnosti djelatnosti Društva, a u cilju sprječavanja nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju i obezbjeđenju uslova za prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i kontrolu rizika u poslovanju, kao i adekvatno upravljanje Društvom u cjelini, u skladu sa aktima Društva.

Interna kontrola treba da je u sprezi sa organizacijom i drugim poslovima, da bi se njenim sprovođenjem ostvarila veća efikasnost u poslovanju, sferi obezbjeđenja veće efikasnosti zaštite sredstava Društva, sve do obuke radnika i kontinuirane kontrole i ocjene poslova kvaliteta poslova izvršenih od strane svakog zaposlenog radnika Društva.

Značajan pomak u sistemu internih kontrola i upravljanja rizicima učinjen je implementacijom jedinstvenog informacionog sistema i organizacijom i funkcionisanjem Interne revizije Društva.

Društvo je usvojilo Proceduru internih provera sistema upravljanja kvalitetom i Proceduru rada knjigovodstva, računovodstva i finansijske operative. Međutim, primjena i uslovi usavršavanja upravljanja kvalitetom stvoreni su implementacijom informacionog sistema, internom revizijom i savremenom organizacijom poslovanja.

U interna akta Društva ugrađene su odredbe o sistemu internih kontrola čiju primjenu povremeno kontroliše interni revizor i donosi odgovarajuće preporuke u skladu sa nalazima.

Društvo je u toku 2011. godine osim tekuće interne kontrole koju sprovode svi zaposleni u okviru svog radnog mjesta i softverske kontrole, sprovodilo i interne kontrole po rizičnim područjima od strane imenovanih Komisija, u oblasti preuzimanja osiguranja, šteta, stroge evidencije. Komisije su sačinile izvještaje o obavljenim internim kontrolama koji su upućeni upravi Društva s ciljem upravljanja rizicima.

b) Funkcionisanje interne revizije

Uzimajući u obzir navedeno, mogu se izvesti sljedeći zaključci:

- u Društvu funkcioniše interna revizija,
- Društvo ima u osnovi uspostavljen sistem internih kontrola i način upravljanja rizicima u poslovanju koji su uspostavljeni uslovima na tržištu osiguranja, pogotovo osiguranja autoodgovornosti,
- sprovodi se procjena ostvarenih rezultata u odnosu na planove, ciljeve i standarde,
- sprovodi se kontrola novčanih tokova poslovnih promjena poslovnih dokumenata, obrazaca stroge evidencije, kao i provjera zastupničke i posredničke mreže,

- vrši se preispitivanje adekvatnosti akata i poslovne politike i opštih akata, a posebno uslova i tarifa, saosiguranja reosiguranja, deponovanja i ulaganja sredstava ili se mijenjaju, dopunjavaju, usklađuju u kontinuitetu i to sve više na osnovu sopstvenih rezultata i iskustava,
- planovi za unapređenje sistema internih kontrola u 2011. godini su u značajnoj mjeri sprovedeni.

Planovi za unapređenje sistema internih kontrola i upravljanja rizicima sadržani su u mjerama za:

1. Praćenje troškova sprovođenja osiguranja sa ciljem smanjivanja istih. Usvajanje jasnijih i preciznijih procedura za praćenje troškova sprovođenja osiguranja sa ciljem poboljšanja produktivnosti. Upravljačko računovodstvo.
2. Reosiguranje portfelja društva u najvećoj mjeri ili zaključivanje ugovora o saosiguranju.
3. Praćenje usklađenosti propisanog osnovnog kapitala sa ciljem blagovremenog preduzimanja mjera radi usklađenosti (rast kursa – kursne razlike).
4. Praćenje usklađenosti propisanih garantnih rezervi, osnovnog kapitala i margine solventnosti sa ciljem blagovremenog preduzimanja mjera ukoliko se pojave neusaglašenosti ovih pokazatelja.
5. Praćenje likvidnosti sa ciljem obezbjeđenja izvršenja svih preduzetih obaveza društva u skladu sa ugovorenim i propisanim obavezama.
6. Usvajanje Procedure za identifikovanje, mjerenje (procjenu), prećenje i upravljanje rizicima, kao i drugih procedura od značaja za jačanje sistema upravljanja rizicima.

c) Ocjena je:

- a) da su stvorene osnove i uslovi operativnog i strateškog značaja za efikasnije i preventivno preduzimanje mjera u procedu upravljanja rizicima.
- b) da je uspostavljen i da se dalje usavršava sistem internih kontrola u upravljanju rizicima u poslovanju Društva.
- c) da su potrebne dalje aktivnosti Društva, da daljim mjerama obezbjedi smjernice za kvalitetno i kvantitativno praćenje upravljanja rizikom Društva kroz identifikaciju rizika, popis rizika, kategorizacije i procjene rizika perioda i za narednu godinu. Interni revizor je u decembru 2011. godine sačinio Studiju rizika za 2012. godinu, u čijem Opštem dijelu su navedene vrste rizika u poslovanju društva za osiguranje – u prilogu ovog izvještaja.

Ocjene nezavisnog revizora u potpunosti su identične sa ocjenom Internog revizora.

d) Društvo je sačinilo opšti dio studija rizika za 2012. godinu.

S tim u vezi, društvo za osiguranje je u svom poslovanju izloženo sljedećim vrstama rizika: riziku osiguranja, tržišnom riziku, operativnom riziku, riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama, riziku deponovanja i ulaganja sredstava društva za osiguranje, pravnom riziku, reputacionom riziku, kao i drugim rizicima koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva za osiguranja. Ovi rizici utiču na mogućnost društva za osiguranje da ostane, tj. održi njegovu konkurentsku sposobnost, finansijsku snagu, pozitivan imidž, kvalitet proizvoda i usluga i slično.

1. Rizik osiguranja

Vrste rizika u poslovanju Društva za osiguranje su:

- 1.1. Rizik neadekvatno određene premije – cijene osiguranja,
- 1.2. Rizik neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranja,
- 1.3. Rizik neadekvatnog određivanja nivoa samopridržaja društva za osiguranje,
- 1.4. Rizik neusklađene, neprilagođene i ekonomski štetne tarifne politike,
- 1.5. Rizik neodgovarajućeg utvrđivanja opštih, posebnih, dopunskih ili pojedinačnih uslova osiguranja,
- 1.6. Rizik neadekvatnog obezbjeđenja svih tehničkih rezervi društva za osiguranje.

2. Tržišni rizik

Tržišni rizik proističe iz nepovoljnih promjena na tržištu, i to prije svega na tržištu osiguranja i finansijskom tržištu. Ova grupa rizika naročito obuhvata:

- 2.1. Rizik konkurencije,
- 2.2. Rizik neadekvatnog prilagođavanja zahtjevima korisnika usluga osiguranja,
- 2.3. Rizik promjene kamatnih stopa,
- 2.4. Rizik promjene cijena hartija od vrijednosti,
- 2.5. Rizik promjena cijena nepokretnosti,
- 2.6. Devizni rizik,
- 2.7. Ostale tržišne rizike koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja.

3. Operativni rizik

Operativni rizik proističe iz propusta u radu zaposlenih i organa društva za osiguranje, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, ako i usljed nepredviđenih spoljnih događaja. Ovaj rizik naročito obuhvata:

- 3.1. Rizik pogrešnog i neodgovarajućeg izbora članova nadzornog odbora, direktora društva za osiguranje i drugih organa u društvu za osiguranje koji vrše kontrolu njegovog poslovanja, kao i lica kojima je povjereno rukovođenje pojedinim poslovima društva za osiguranje,
- 3.2. Rizik neadekvatne organizacije poslovanja, pogrešnog i neadekvatnog izbora, rasporeda i postavljanja zaposlenih u društvu za osiguranje (kvalifikovano i brojno),
- 3.3. Rizik pogrešnog i ekonomski štetnog ugovaranja poslova,
- 3.4. Rizik ugovaranja, organizovanja i obavljanja poslova osiguranja suprotno pravilima struke osiguranja,
- 3.5. Rizik od prevare, zloupotreba i drugih nezakonitih aktivnosti lica i organa iz tačke 3.1. i zaposlenih u društvu za osiguranje,
- 3.6. Strateški rizik i rizik nesposobnosti društva za osiguranje da primjeni strategije i poslovne planove i da donosi odluke o preraspodjeli sredstava,
- 3.7. Ostale operativne rizike koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja.

4. Rizik ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama

Rizik ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama proističe iz nesposobnosti društva za osiguranje da u cjelini i blagovremeno izmiruje svoje dospjele i buduće obaveze. Ova grupa rizika naročito obuhvata:

- 4.1. Rizik solventnosti i likvidnosti,
- 4.2. Rizik neadekvatnog upravljanja imovinom i obavezama (Asset Liability Management – ALM),

- 4.3. Rizik pogrešne procjene, evidentiranja, prezentovanja i objelodanjivanja vrijednosti imovine i izvora sredstava društva za osiguranje, kao i njihovih prihoda, rashoda i rezultata poslovanja,
- 4.4. Rizik nemogućnosti prodaje imovine društva za osiguranje po knjigovodstvenoj vrijednosti, kao i nemogućnosti naplate od izvršene prodaje te imovine,
- 4.5. Rizik ročne neusklađenosti sredstava i njihovih izvora,
- 4.6. Rizik nemogućnosti izmirivanja obaveza po osnovu osiguranja i po drugim osnovama,
- 4.7. Ostale rizike ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva za osiguranja.

5. Rizik deponovanja i ulaganja sredstava društva za osiguranje

Rizik deponovanja i ulaganja sredstava društva za osiguranje proističe iz nemogućnosti društva za osiguranje da u cjelini ili djelimično naplati potraživanja po različitim osnovama. Ova grupa rizika naročito obuhvata:

- 5.1. Rizik nemogućnosti naplate deponovanih i uložених sredstava društva za osiguranje,
- 5.2. Rizik nemogućnosti naplate ugovorenih i planiranih prinosa od deponovanja i ulaganja sredstava, kao i od zakupa,
- 5.3. Ostale rizike deponovanja i ulaganja i investicione rizike koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva za osiguranje.

6. Pravni rizik

Pravni rizik proističe iz neusklađenosti poslovanja i akata društva za osiguranje s propisima, ugovora koji se ne mogu u cjelini ili djelomično izvršiti (np. Ništavni ugovori), kao i mogućih gubitaka iz sporova. Ova grupa rizika obuhvata:

- Rizik neusklađenosti opštih akata, akata poslovne politike i ostalih akata sa propisima,
- Rizik ugovaranja, organizovanja i obavljanja poslova osiguranja, kao i drugih poslova suprotno propisima,
- Rizik gubitaka iz sporova iz osnova osiguranja i ostalih sporova, nenaplate regresnih potraživanja i drugih osnova,
- Rizik promjene propisa kojim se reguliše djelatnost osiguranja.

7. Reputacioni rizik

Reputacioni rizik proističe iz umanjenog povjerenja javnosti u poslovanja društva za osiguranje i obuhvata:

- Rizik poslovanja s licima koja se dovode ili se mogu dovesti u vezu s nezakonitim poslovima,
- Rizik ostvarenja gubitka u poslovanju društva za osiguranje,
- Rizik promjene vlasničke strukture,
- Rizik nepoštovanja obaveze čuvanja poslovne tajne od strane zaposlenih,
- Rizik ostvarenja lične koristi iz odnosa sa klijentom, izuzev ostvarivanja prava na zastupničku proviziju utvrđenu aktima društva za osiguranje,
- Rizik nezadovoljstva osiguranika pruženom uslugom (uključuje rizike upućivanja prigovora organima društva za osiguranje),
- Rizik nepreduzimanja mjera interne kontrole kojima se sprječavaju moguće pronevjere zaposlenih,
- Rizik nedovoljne edukacije zaposlenih koji bi mogao da dovede do nepružanja usluga klijentima u skladu sa definisanim internim procedurama,
- Rizik širenja lažnih informacija o poslovanju društva za osiguranje.

8. Zakonska regulativa o upravljanju rizicima u poslovanju društva za osiguranje

U Zakonu o društvima za osiguranje ("Služben glasnik Republike Srpske", br. 17/05., 1/06., 64/06. i 74/10.) u članu 52a. regulisano je upravljanje rizicima.

Prema članu 52a. Društvo za osiguranje dužno je obezbijediti da uvijek raspolaže sa adekvatnim kapitalom u pogledu obima i vrsta poslova osiguranja koje obavlja i s obzirom na rizike kojima je izloženo u obavljanju tih poslova (adekvatnost kapitala) i poslovati tako da je sposobno blagovremeno ispuniti dospjele obaveze (načelo solventnosti).

Ako društvo za osiguranje ne može pokriti dio preuzetih rizika, te rizik prelazi udjele u kompenzaciji rizika prema tablicama maksimalnog pokrića (vlastiti samopridržaj), obavezno je taj dio rizika prenijeti u reosiguranje ili saosigurati rizik sa jednim ili više društava za osiguranje.

Društvo za osiguranje obavezno je izvorima i ulaganjima sredstava upravljati na način da je u svakom trenutku u stanju ispuniti dospjele obaveze, dnevno obračunavati iznose likvidnih sredstava i u svrhu obezbjeđenja likvidnosti, donijeti i redovno sprovoditi politiku upravljanja likvidnošću (pravila upravljanja likvidnošću).

Zabranjeno je društvu za osiguranje da isplaćuje dobit u obliku dividende u novcu ili vrši plaćanja po osnovu učešća u dobiti članovima uprave ili zaposlenima ako:

- ne ispunjava zahtjeve adekvatnosti kapitala utvrđene propisima kojima se uređuje oblast osiguranja,
- ne ispunjava propisane zahtjeve likvidnosti i solventnosti, ili bi isplatom dobiti ugrozilo likvidnost i solventnost,
- je Agencija RS naložila otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti u iskazivanju podataka u finansijskim izvještajima društva za osiguranje, zbog kojih finansijski izvještaji nisu tačni i istiniti, odnosno ako društvo za osiguranje ne postupi po nalogu Agencije RS.

Upravni odbor Agencije RS u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje (stupio na snagu 10.08.2010. godine), donio je podzakonske akte kojima je propisao pravila za identifikovanje, mjerenje i praćenje rizika kojima su u svom poslovanju izložena društva za osiguranje.

Društvo za osiguranje ne može povećati akcionarski kapital i vršiti emisije dužničkih hartija od vrijednosti i drugih finansijskih derivata koji predstavljaju stavku kapitala kod utvrđivanja adekvatnosti kapitala bez prethodne saglasnosti Agencije RS.

Društvo za osiguranje dužno je da u toku naredne poslovne godine pokrije nepokriveni gubitak iz prethodne poslovne godine.

Ako kapital društva za osiguranje zbog povećanja margine solventnosti ili drugih razloga nije dovoljan, uprava društva za osiguranje dužna je odmah usvojiti i primjeniti mjere za koje je nadležna u svrhu obezbjeđenja kapitala, odnosno dužna je izraditi prijedlog mjera za koje su nadležni drugi organi društva za osiguranje, a u vezi sa obezbjeđenjem potrebnog kapitala, o čemu je dužna obavjestiti Agenciju RS u roku od osam dana od dana njihovog donošenja.

Agencija RS u cilju zaštite osiguranika može da zahtijeva od društva za osiguranje:

- da ima veći kapital, ako ocijeni da su zbog oslabljenog finansijskog položaja društva za osiguranje ugrožena prava osiguranika, u kom slučaju se visina kapitala određuje u skladu s finansijskim planom sa prijedlozima mjera za najmanje sljedeće tri poslovne godine,

- smanjenje vrijednosti imovine društva za osiguranje, koja se uključuje u obračun kapitala društva za osiguranje, ili za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi i garantnog fonda, ako je došlo do promjene tržišne vrijednosti te imovine,
- prilagođavanje obračunavanja margine solventnosti društva za osiguranje za iznos reosiguranja, ako se sadržaj ugovora o reosiguranju u odnosu na prethodnu poslovnu godinu značajno promjenio ili ugovori o reosiguranju ne omogućuju uravnotežen prenos rizika.

9. Zaključak

Upravljanje rizikom (risk management) je u razvijenim zemljama svijeta postao sastavni dio teorije i prakse menadžmenta. Međutim, kod nas i u našem okruženju još je u početnoj fazi razvoja. Osnovni koncept upravljanja rizikom je u težnji da se rizik prevede iz domena neizvjesnosti i nepoznanice u domen spoznaje ili vjerovatnih okvira, tj. da se različitim metodama kontrolišu rizici i da se njima upravlja.

Razumijevanje rizika i poznavanje njegovih performansi ključni su za donošenje odluke o osiguranju, preuzimanje rizika u osiguranje i reosiguranje. Menadžer preduzeća je odgovoran za upravljanje svim rizicima s kojima se preduzeće susreće u svom poslovanju. S tim u vezi, menadžment treba da utvrdi koji je to prihvatljiv nivo rizika u poslovanju, te da nastoji upravljati rizicima na način da ih održava na željenom nivou.

IX ORGANIZACIJA DRUŠTVA, EFIKASNOST POSLOVNIH FUNKCIJA, A POSEBNO FUNKCIONISANJE INFORMACIONOG SISTEMA, PRAVILA I NAČIN UPRAVLJANJA RIZICIMA U POSLOVANJU I ULAGANJIMA I KADROVSKA OSPOSOBLJENOST

A) Organizacija Društva

Organizacijom Društva, po organizacionoj šemi, koja treba u potpunosti da se sprovede, sa ciljem da bi se ostvarila veća efikasnost u poslovanju, sve radi obezbjeđenja veće efikasnosti zaštite sredstava Društva, sve do obuke radnika i kontinuirane kontrole i ocjene kvaliteta poslova izvršenih od strane svakog zaposlenog radnika Društva i omogućiti upravljanje rizicima u poslovanju.

Organe Uprave Društva čine:

- Skupština,
- Upravni odbor,
- Generalni direktor,
- Interna revizije.

Odlukom Skupštine, br. 001-7001/10 od 28.05.2010. godine imenovani su članovi Upravnog odbora u sastavu:

1. Mladen Blažević, Predsjednik,
2. Mr Christian Brandstetter, član,
3. Slavko Mitrović, član,
4. Dr. Franz Krump, član,
5. Dr. Miroslav Miškić, član.

Odlukom Skupštine br. 001-699/10 takođe od 28.05.2010. godine razriješeni su prethodni članovi Upravnog odbora.

Osnovni organizacioni oblici Direkcije Društva su sljedeći sektori:

- 1) Sektor prodaje osiguranja,
- 2) Sektor šteta,
- 3) Sektor računovodstva i finansija,
- 4) Sektor podrške osiguranju.

U sastavu svakog sektora sistematizirani su poslovi i izvršioci poslova, i to:

a) Sektor prodaje osiguranja

- Izvršni direktor,
- Pomoćnik izvršnog direktora,
- Prodaja osiguranja.

b) Sektor šteta

- Izvršni direktor,
- Pomoćnik izvršnog direktora,
- Službeni saradnik za kontrolu i izveštavanje,
- Stručni saradnik za obradu međunarodnih šteta,
- Referent za obradu šteta po Filijalama,
- Pravni zastupnici po Filijalama.

c) Sektor računovodstva i finansija

- Izvršni direktor,
- Pomoćnik izvršnog direktora,
- Samostalni stručni saradnik za bilans i izvještavanje
- Viši stručni saradnik za finansije,
- Glavni knjigovođa premije i štete (4),
- Glavni knjigovođe ostalih poslova u Društvu,
- Knjigovođa Likvidator (2).

Interna revizija je nezavisna.

d) Sektor podrške u osiguranju

- Izvršni direktor,
- Centralna tarifa i kontrola, sektor preuzimanja
- IT Odjeljenje,
- Aktuarstvo,
- Pravni zastupnik,
- Predstavnik rukovodstva za kvalitet i statistiku, plan i analizu,
- Stručni saradnik za kadrovske poslove i radne odnose,
- Administrator i tehnički sekretar,
- Reosiguranje,
- Radnik obezbjeđenja i domar u Direkciji Društva,
- Higijeničar u Direkciji Društva.

U IT Odjeljenju organizovani su poslovi:

- Koordinator IT za područje filijala B. Luka, Bijeljina, Brčko, Doboj i Prijedor.
- Koordinator IT za područje Filijala Zvornik, Sokolac, Pale, Trebinje i Direkcija Društva.

Filijale Društva su kao organizacioni dijelovi Društva koje obavljaju sve poslove iz registrovane djelatnosti, u skladu sa odredbama Statuta Društva i Odlukom o organizaciji poslova i zadataka Društva u filijalama, kao organizacionim dijelovima Društva.

Generalni direktor Društva je donio Odluku o formiranju filijala Društva pod brojem 001-6252/08 od 24.11.2008. godine, kako slijedi:

1. Filijala BANJA LUKA sa sjedištem u Banja Luci za područja: Banja Luka, Mrkonjić Grad, Šipovo, Kneževo, Kotor Varoš, Čelinac, Ribnik i Prnjavor;
2. Filijala BIJELJINA sa sjedištem u Banja Luci za područje opština: Bijeljina, Ugljevik i Lopare;
3. Filijala BRČKO sa sjedištem u Brčkom za područje opština: Brčko, Donji Žabar, Pelagićevo, Modriču, Šamac i Vukosavlje;
4. Filijala DOBOJ sa sjedištem u Doboju za područje opština: Bosanski Brod, Derventa, Petrovo i Teslić;
5. Filijala GRADIŠKA sa sjedištem u Gradišci za područje opština: Gradiška, Laktaši, Srbac;
6. Filijala PRIJEDOR sa sjedištem u Prijedoru za područje opština: Prijedor, Novi Grad, Kozarska Dubica, Opština Luka, Kostajnica i Dubovik;
7. Filijala SOKOLAC sa sjedištem u Sokocu za područje opština: Sokolac, Han Pijesak, Rogatica, Foča, Višegrad, Čajniče, Rudo, Kalinovik i Novo Goražde;
8. Filijala PALE sa sjedište, u Palama za područje opština: Pale, Istočno Sarajevo;
9. Filijala TREBINJE sa sjedištem u Trebinju za područje opština: Trebinje, Bileća, Gacko, Nevesinje, Ljubinje i Berkovići;

10. Filijala ZVORNIK sa sjedištem u Zvorniku za područje opština: Zvornik, Vlasenica, Šekovići, Milići, Bratunac i Srebrenica;
11. Filijala Sarajevo sa regionalnim centrima Sarajevo, Zenica, Mostar, Tuzla i Bihać.

Filijale su organizovani dio Društva koji u ime i za račun Društva isključivo obavljaju poslove preuzimanja osiguranja i naplatu dospjele premije.

Organizacija prodajne mreže (šeme) – Sektora za provođenje osiguranja je u sadržaju Filijala sa ispostavama, u globalnoj šemi osiguranja. Filijala sa Direktorom, kao glavnim koordinatama na području filijale i koordnatorima i preduzimačima svih vrsta osiguranja po ispostavama, obavlja poslove provođenja osiguranja u direktnoj vezi sa osiguranicima ili pak zastupnika na prodajnim mestima.

Daje se spisak filijala sa ispostavama:

1. Filijala Banja Luka – sa ispostavama Čelinac, Mrkonjić Grad, Šipovo i Prnjavor
2. Filijala Brčko – sa ispostavama Šamac i Modriča
3. Filijala Doboj – sa ispostavama Teslić i Brod
4. Filijala Bijeljina – sa ispostavama Lopare i Ugljevik
5. Filijala Gradiška – sa ispostavama Laktaši i Srbac
6. Filijala Prijedor – sa ispostavama Kozarska Dubica i Novi Grad
7. Filijala Sokolac – sa ispostavama Rogatica, Foča i Višegrad
8. Filijala Pale – sa ispostavom Istočno Sarajevo
9. Filijala Trebinje – sa ispostavama Bileća i Gacko
10. Filijala Zvornik – sa ispostavama Bratunac, Vlasenica i Šekovići
11. Filijala Sarajevo sa RC Zenica, Mostar, Tuzla i Bihać.

Organizaciju sektora štete zbog nepotpunog funkcionisanja informacionog sistema, dislokacija kadrova i drugog nije bilo moguće odmah izvršiti centralizaciju obrade štete, zato je postojala hibridna šema (decentralizacija – centralizacija).

Predlagači organizacije sektora štete upućuju da u narednom periodu treba Odjeljenje međunarodnih šteta ojačati, a štete neživotnih osiguranja reorganizovati.

Stručni saradnici za štete su sistematizovani po filijalama kao i pravni zastupnici, za sve pravne poslove Društva, kao što je:

- Utvrđivanje pravnih osnova
- Zastupanje sudskih šteta
- Ostvarivanje regresa.

B) Kadrovska osposobljenost

Sa stanjem 31.12.2011. godine u Društvu je bilo zaposleno ukupno 216 radnika sa sljedećom kvalifikacionom strukturom:

	31.12.2011.	31.12.2010.
a) VSS	67	77
b) VŠS	20	24
c) VKV	1	1
d) SSS	127	129
e) KV	-	2
f) NSS	1	-
Ukupno:	216	233

U strukturi VSS u broju 67 zaposleni su i 2 doktora nauke i 4 magistra.

Kadrovska osposobljenost Društva je veoma dobra. Društvo ima veliki broj zaposlenih sa VSS i VŠS, dva zaposlena IT stručnjaka (sa zvanjima MCSA Windows server 2003 administratora i ORACLE administratora), internog revizora itd. Sve ovo daje velike izgleda

Društvu za još uspješniji nastup na tržištu osiguranja i u ovim veoma nestabilnim uslovima poslovanja.

Ocjena nezavisnog revizora je da društvo Informacionim sistemom i novom organizacijom stvara uslove za uspostavljanje i usavršanje sistema internih kontrola i upravljanja rizicima u poslovanju.

C) Funkcionisanje informacionog sistema – tehnička osposobljenost

Društvo je skoro sve radne procese softverski obuhvatilo, tako da je poslovanje uglavnom automatizovano. Svoje poslovanje zasniva na stručnim kadrovima, sofisticiranoj opremi i informacionom sistemu. Mrežom svojih organizacionih dijelova i zastupnika Društvo pokriva teritoriju Republike Srpske i Federacija BiH.

a) Hardver

"Jahorina osiguranje" A.D. – Pale posjeduje što se tiče hardvera (ukratko rečeno), po evidenciji Društva sljedeće:

1. U Direkciji Pale:

- Web server – operativni sistem Linux (Asus)
- Data Server – operativni sistem Win server 2003, (Dell)
- Application Server – operativni sistem Win server 2003, MS SQL baza, MySQL baza (Dell)
- Backup Server – operativni sistem Win server 2003, MS SQL baza MySQL baza (Dell)
- Data Server – operativni sistem Win server 2008, SQL Server 2008 baza (Dell)
- Application Server – operativni sistem Win server 2008, SQL Server 2008 baza (Dell)
- 40 računara sa Win XP, Win Vista i Win 7 operativnim sistemom (koriste zaposleni).

Ukupno u Direkciji Društva je 6 servera i 16 računara.

2. U filijalama, ispostavama i tehničkim pregledima:

- Banja Luka – 27 računara sa Windows XP, Windows Vista
- Bijeljina – 13 računara sa Windows XP, Windows 7
- Brčko – 19 računara sa Windows XP, Windows 7
- Doboj – 11 računara sa Windows XP, Windows 7
- Prijedor – 18 računara sa Windows XP, Windows 7
- Sokolac – 17 računara sa Windows XP
- Trebinje – 11 računara sa Windows XP, Windows 7
- Gradiška – 10 računara sa Windows XP
- Pale – 9 računara sa Windows XP
- Zvornik – 9 računara sa Windows XP
- Sarajevo F. B i H – 46 računara Windows XP, Windows Vista, Windows 7
- Sektor ŽIVOT – 3 računara Windows XP.

Ukupno u filijalama i ispostavama ima 189 laptop i desktop računara koji se koriste (iako su možda knjigovodstveno otpisani), kako je utvrđeno iz popisnih lista posebno rađenih za proces licenciranja Microsoft software-a, koji je u toku.

U Direkciji je 25 laptop i PC kompjutera, a u Sektoru života 3.

3. "Jahorina auto":

- 7 računara sa Windows XP, administracija
- 28 računara sa Windows XP u Tehničkim pregledima

Ukupno u "Jahorina auto" je 35 računara.

4. "Jahorina osiguranje" a.d. ima i ostalu neophodnu opremu: printere (matrične, injekt, laser i colorlaser), Skenere, Projektore, fotokopir aparate, fotoaparate (štete) a stvarno stanje se može vidjeti iz popisnih lista.
5. Jahorina osiguranje ima i određeni broj laptop računara, a podatak se može dobiti iz popisnih lista.
6. "Jahorina osiguranje" a.d. ima urađenu VPN komunikaciju u svim filijalama i direkciji sopstvenim rješenjem (Cisco routeri – 23 kom).
7. "Jahorina osiguranje" a.d. u Palama ima urađenu rezervnu komunikaciju putem ISDN PRA sa 25 priključaka.
8. U Direkciji je urađen i Direkt access point 1024/1024 a u filijalama ADSL 4096/384. Sve ispostave već imaju ADSL (Šamac, Modriča, Teslić, Dubica...). Namjera je sve lokacije povezati sa ADSL priključkom i trenutno preko 95 % lokacija ima neku vrstu brzog internet pristupa. ADSL priključak je instaliran i za 29 tehničkih pregleda u "Jahorina autu". ADSL je preduslov za normalnu komunikaciju i prenos podataka u aplikaciji za osiguranje.

9. Licence:

- Windows server 2003 – 2 kom
- Windows server 2008 – 2 kom
- Windows XP – 137 računara
- Windows Vista – 12 računara
- Windows 7 – 15 računara
- NOD32 Smart Security Business edition 235 kom (6 servera u Direkciji i 229 servera i računara u filijalama). U toku je zamjena.
- Microsoft Office u procesu licenciranja sa vjerovatnim prelaskom većeg dijela korisnika na Libre Office isl.
- Nelicenciranje OS na još 69 računara (Windows) u procesu je za licenciranje i nelicenciranje je jedan server OS (backup).

10. Aplikacije:

- Informacioni sistem od firme "Narat" Beograd (u sklopu je Pantheon za potrebe finansija – od Datalab, Slovenija).
- Pantheon je skoro u potpunosti prilagođen.
- In cubis za životno osiguranje sa cjelokupnim obuhvatom je u funkciji od kraja 2009. godine.

b) Softwer

"Jahorina osiguranje" a.d., Pale, je nabavila krajem 2008. godine novi integralni informacioni sistem od firme "Narat" Beograd, koja se sada nalazi u Doboju pod nazivom "Konarat". Informacioni sistem predstavlja spoj dva segmenta i pokriva finansije segmentom Pantheon firme Datalab i Insurance firme "Konarat" koji pokriva: Strogu evidenciju, Preuzimanje tj. pribavu i Štete, Izvještaje za interne potrebe, Izvještaje Agenciji i ZK itd.

Ovaj informacioni sistem će u narednim godinama predstavljati osnovu za poslovanje "Jahorina osiguranje" na koju će se oslanjati svi sektori ovog društva:

- Preuzimanje tj. pribava
- Finansije i računovodstvo
- Štete, kao i
- Ostali poslovi iz sektora podrške.

Informacioni sistem pokriva, u osnovi, tri nivoa funkcionisanja u društvu:

1. Nivo Društva u cjelini sa ukupnim podacima na serverima (opisanim u tehničkom dijelu) u Direkciji društva u Palama
2. Nivo filijala, bilo ih je jedanest (11) sa podacima samo te filijale
3. Nivo ispostava, isturenih prodajnih mjesta na tehničkim pregledima i drugim mjestima kao i pojedine zastupnike sa podacima samo te jedinice.

Između svakog od nivoa vrši se sinhronizacija podataka: od nižeg ka višem prosljeđuju se unešeni podaci, a od višeg ka nižem prosljeđuju se nove verzije programa, šifarnika, zaduženja stroge evidencije itd.

Koncept omogućuje veliku samostalnost i nezavisnost od stanja u komunikacijama i zastoja bilo kog segmenta i ne stopira rad cijelog informacionog sistema.

U toku 2008. godine osiguravajuća društva u RS uvedena su u sistem fiskalizacije. Društvo je nabavilo u 2010. godini 11 fiskalnih štampača koji su instalirani u filijalama i Direkciji Društva i 90 fiskalnih kasa, na svim punktovima gdje se prodaje osiguranje.

c) Komunikacije i bezbjednost

Svi zaposleni u Direkciji društva i filijalama, kao i većini ispostava, (a uskoro i u svim ispostavama, kao i tehničkim pregledima u vlasništvu Jahorina) su opremljeni brzom internet vezom. Svi radnici koriste e-mail na jahorinaosiguranje.com domeni, a na www.jahorinaosiguranje.com svi zainteresovani mogu se informisati o svim aspektima poslovanja "Jahorina osiguranja" a.d. Svi zaposleni se prijavljuju putem korisničkog imena i lozinke sa preciziranim pravima pristupa podacima. Za sve zaposlene prate se log slogovi kako bi se za svaku promjenu mogli utvrditi nosilac promjene i vrijeme promjene.

Sve lokacije nivoa Direkcije društva i filijala imaju brzu ADSL konekciju (brzina 4098/384), kao i više ispostava. Instalirano je 29 tehničkih pregleda "Jahorina auta" sa prodajnim mjestima osiguranja "Jahorina osiguranja", a ADSL komunikacijom pokrivena je i većina prodajnih punktova za prodaju osiguranja.

Rezervna komunikacija (kada otkáže ADSL) je obezbijedena sa ISDN PRA sa 25 priključaka. Na svim lokacijama postavljena je antivirus, antispayware i firewall zaštita već pomenutim licenciranim softverom. Sve lokacije su zaštićene i VPN zaštitom (virtualnom privatnom mrežom), profesionalnim cisco router-ima i maksimalno zaštićene od upada sa intrneta.

Za potrebe servera u Direkciji društva planira se uraditi rezervno napajanje energijom putem dodatnog agregata i elektronskog uklopnog sistema.

U Društvu se već razmišlja i o potrebama business cotinuity management-a, tj. obezbjeđenja neprekidnosti poslovanja u slučaju katastrofa postavkom rezervnih servera na drugoj lokaciji što je nekim finansijskim institucijama (bankama) uslov u poslovanju. Postoji više mogućih rješenja i svako traži velika ulaganja.

Za sada je to riješeno backup serverom (rezervnim serverom) u Direkciji društva i čestim snimanjem podataka na rezervne medije.

D) Plan sigurnosti

Upravni odbor Društva je donio Odluku o usvajanju plana sigurnosti. Odluka je donijeta 25.01.2011. godine pod brojem: 001-1352/11. Plan sigurnosti koji će biti u sprovođenju u 2011. godini je uglavnom preventivnog sadržaja sa karakteristikama povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti.

Plan sigurnosti "Jahorina osiguranje" A.D. je dat u sadržaju:

1. Svrha i ciljevi plana sigurnosti,
2. Identifikacija sistema i predmeta zaštite,
3. Generalne mjere i politika informacione zaštite u sprovođenju preventivnih mjera, i to:
 - nefizičke mjere zaštite podataka,
 - opšta prava pristupa,
 - trag aktivnosti promjena,
 - pravila za dodjeljivanje i korišćenje korisnih i administratorskih šifri (passworda) i autentifikacije,
 - korišćenje e-maila i Interneta,
 - pravila za čuvanje / vraćanje podatak (backup / restore),
 - politika i pravila za umrežavanje,
 - alati za detekcije neautorizovanih upada u sistem
 - procedure za otklanjanje softverskih grešaka i dogradnju (upgrade) sistema,
 - preventivno testiranje sigurnosti sistema,
 - procjena sigurnosti sistema,
 - dogradnja sistema zaštite.
- 3.1. Fizičke mjere zaštite
- 3.2. Konzervativne mjere zaštite.

Plan sigurnosti je stupio na snagu 25.01.2011. godine, tj. usvajanjem istog od strane Upravnog odbora.

E) Sistem internih kontrola i upravljanja rizicima

Funkcionisanje interne revizije je uređeno stavom 9. i 10. člana 59. Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/05., 1/06., 64/06. i 74/10.), članovima 320. do 323. Zakona o privrednim Društvima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 127/08., 58/09. i 100/11.), Statutom "Jahorina osiguranja" A.D. Pale (u daljem tekstu: Društvo), broj: 001-7009/10 od 28.05.2010. godine i Pravilnikom o internoj reviziji Društva, br. 001-8898/11 od 20.06.2011. godine.

U skladu sa posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje objavljenim u "Službenom glasniku Republike Srpske" 74/10 od 02.08.2010. godine u članu 59. dodati su stav 11. Upravni odbor Agencije za osiguranje RS u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu zakona donosi podzakonske akte kojima uređuje organizaciju i rad interne revizije u društvu za osiguranje. Do dana ovog izvještaja Agencija nije donijela navedene podzakonske akte, tako da se interne revizija u Društvu sprovodi u skladu sa načelima struke, Statutom Društva, Pravilnikom o internoj reviziji Društva. Međunarodnim standardima profesionalne prakse interne revizije, Etičkim kodeksom koji je usvojen 20.06.2011. godine od strane instituta internih revizora (IIA – The Institute of Internal Auditors), Studijom rizika Programom rada interne revizije i Planom rada interne revizije.

Uzimajući u obzir početak primjene zakonskih regulativa u sistemu funkcionisanja interne revizije kao i uspostavljanje upravno – pravne osnove u Društvu, očekuje se, preko funkcionisanja Informacionog sistema, koji je takođe u fazi punog obuhvata i usavršavanja, efikasnost i pouzdanost svih poslovnih funkcija interne revizije Društva.

Interni revizor je u skladu sa Studijom rizika, Planom rada za 2011. godinu i kvartalnim planovima za 2011. godinu, vršio internu reviziju o čemu je sačinjavao izveštaje koje je razmatrao generalni direktor Društva.

Interni revizor je sačinjavao i kvartalne izveštaje o radu interne revizije za 2011. godinu koji su u prilogu ovog izveštaja.

a) Funkcionisanje sistema interne revizije

Značajan pomak u sistemu internih kontrola i upravljanja rizicima učinjen je implementacijom jedinstvenog informacionog sistema i organizacijom i funkcionisanjem interne revizije Društva.

Društvo je usvojilo Proceduru internih provjera sistema upravljanja kvalitetom i Proceduru rada knjigovodstva, računovodstva i finansijske operative 28.10.2004. godine. Međutim, primjena i uslovi usavršavanja upravljanja kvalitetom stvoreni su implementacijom informacionog sistema internom revizijom i savremenom organizacijom poslovanja.

U interna akta Društva ugrađene su odredbe o sistemu internih kontrola čiju primjenu povremeno kontroliše interni revizor i donosi odgovarajuće preporuke u skladu sa nalazima.

Društvo je u toku 2011. godine osim tekuće interne kontrole koje sprovode svi zaposleni u okviru svog radnog mjesta i softverske kontrole, sprovodilo i interne kontrole po rizičnim područjima od strane imenovanih Komisija, u oblasti preuzimanja osiguranja, šteta, stroge evidencije. Komisije su sačinile izveštaje o obavljenim internim kontrolama koji su upućeni upravi Društva sa ciljem upravljanja rizicima.

b) Planovi za unapređenje sistema interne revizije

1. Praćenje troškova sprovođenja osiguranja sa ciljem smanjivanja istih. Usvajanje jasnijih i preciznijih procedura za praćenje troškova sprovođenja osiguranja sa ciljem poboljšanja produktivnosti. Upravljačko računovodstvo.
2. Reosiguranje portfelja društva u najvećoj mjeri ili zaključivanje ugovora o saosiguranju.
3. Praćenje usklađenosti propisanog osnovnog kapitala sa ciljem blagovremenog preduzimanja mjera radi usklađenosti (rast kursa – kursne razlike).
4. Praćenje usklađenosti propisanih garantnih rezervi, osnovnog kapitala i margine solventnosti sa ciljem blagovremenog preduzimanja mjera ukoliko se pojave neusaglašenosti ovih pokazatelja.
5. Praćenje likvidnosti sa ciljem obezbjeđenja izvršenja svih preduzetih obaveza društva u skladu sa ugovorenim i propisanim obavezama.
6. Usvajanje Procedure za identifikovanje, mjerenje (procjenu), prećenje i upravljanje rizicima, kao i drugih procedura od značaja za jačanje sistema upravljanja rizicima.

c) Zaključak interne revizije

Uzimajući u obzir navedeno, mogu se izvesti sljedeći zaključci:

- u Društvu funkcioniše interna revizija,
- Društvo ima u osnovi uspostavljen sistem internih kontrola i način upravljanja rizicima u poslovanju koji su uspostavljeni uslovima na tržištu osiguranja, pogotovo osiguranja autoodgovornosti,
- sprovodi se procjena ostvarenih rezultata u odnosu na planove, ciljeve i standarde,
- sprovodi se kontrola novčanih tokova poslovnih promjena poslovnih dokumenata, obrazaca stroge evidencije, kao i provjera zastupničke i posredničke mreže, obrade i procjene šteta,
- vrši se preispitivanje adekvatnosti akata i poslovne politike i opštih akata, a posebno uslova i tarifa, saosiguranja reosiguranja, deponovanja i ulaganja sredstava ili se mijenjaju, dopunjavaju, usklađuju u kontinuitetu i to sve više na osnovu sopstvenih rezultata i iskustava,
- planovi za unapređenje sistema internih kontrola u 2011. godini su u značajnoj mjeri sprovedeni.

d) Ocjena je:

- a) da su stvorene osnove i uslovi operativnog i strateškog značaja za efikasnije i preventivno preduzimanje mjera u procedu upravljanja rizicima.
- b) da je uspostavljen i da se dalje usavršava sistem internih kontrola u upravljanju rizicima u poslovanju Društva.
- c) da su potrebne dalje aktivnosti Društva da daljim mjerama obezbjedi smjernice za kvalitetno i kvantitativno praćenje upravljanja rizikom Društva kroz identifikaciju rizika, popis rizika, kategorizacije i procjene rizika perioda i za narednu godinu. Interni revizor je u decembru 2011. godine sačinio Studiju rizika za 2012. godinu, u čijem Opštem dijelu su navedene vrste rizika u poslovanju društva za osiguranje – u prilogu ovog izvještaja.

Ocjene nezavisnog revizora u potpunosti su identične sa ocjenom Internog revizora.

F) Nezavisni revizor ocjenjuje:

- a) da su stvorene osnove i uslovi operativnog i strateškog značaja za efikasno i preventivno preduzimanje mjera u procesu upravljanja rizicima,
- b) da je uspostavljen i da se dalje usavršava sistem internih kontrola u upravljanju rizicima u poslovanju Društva,
- c) da su potrebne daljnje aktivnosti Društva na implementaciji i obezbjeđenju smjernica za kvalitativno i kvantitativno praćenje upravljanja rizikom Društva kroz identifikaciju rizika, popis rizika kategorizacije i procjene rizika perioda i perioda za narednu godinu.

X NALAZI EKSTERNIH KONTROLNIH ORGANA

Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine je tokom 2011. godine izvršila kontrolu poslovanja Društva po osnovu prijave PDV-a. Kontrolisani period se odnosio na poslovanje od 01.11.2009. god. do 31.01.2011. godine. Nezavisni revizor daje kratak pregled izvršene kontrole i žalbe koju je Društvo podnelo.

Uprava za indirektno poslovanje je sačinila Zapisnik o kontroli, broj 04/5-2/IV-17-UP-359-1/11, dana 18.03.2011. god., na osnovu člana 33. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“, br. 89/05) i člana 88.-102. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“, br. 89/05). Predmet kontrole je obračun PDV-a za period 01.10.2008. – 31.10.2010. godine. Kontrola obračuna PDV izvršena je shodno odredbama:

- Zakona o porezu na dodatu vrednost („Sl. glasnik BiH“, broj: 9/05, 35/05 i 100/08);
- Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. glasnik BiH“, broj: 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08 i 65/10).

U daljem postupku kontrole izvršen je uvid u prezentovanu dokumentaciju i knjigovodstvene evidencije, odnosno ulazne fakture i analitičke kartice dobavljača iz inostranstva, te je utvrđeno da je obveznik u kontrolisanom periodu koristio usluge izrade softvera, obrade i davanja podataka od lica sa sjedištem u inostranstvu. Utvrđen je razred dodatne poreske obaveze u ukupnom iznosu od 139.769,00 KM. Prema članu 13. stav 1. tačka 3. Zakona, obveznikom plaćanja PDV-a na usluge primljene od lica koja nemaju sjedište u BiH, smatra se primalac usluga nabavljenih prilikom unapređenja poslovanja, ako pružalac usluge nema sjedište u BiH ili ne odredi poreskog zastupnika.

U postupku kontrole utvrđeno je da obveznik nije postupio u skladu sa naprijed navedenim zakonskim odredbama, odnosno isti nije nakon zaprimanja ino fakture, izvršio obračun PDV, niti je isti prikazao u PDV prijavama. Kontrolom je utvrđen iznos PDV-a od 13.537,11 KM. Obveznik je primio i fakture za usluge od ino dobavljača „VIM“ GmbH, Wien, Austria, na kojima se u opisu piše da se radi o organizaciji seminara i pružanju usluga obuke u oblasti neživotnih osiguranja na osnovu ugovora. Poreznik je na osnovu naprijed navedenih zakonskih odredaba trebao obračunati PDV u iznosu od 92.017,94 KM.

Takođe je utvrđeno da je osnovna djelatnost poreskog obveznika pružanje usluga osiguranja koje su oslobođene od plaćanja PDV shodno odredbama člana 25. stav 1. tačka 1. Zakona. U okviru svoje osnovne djelatnosti obveznik je obavljao i djelatnosti koje su oporezive, a to je izdavanje pod zakup nepokretne imovine, prodaju zelenih kartona, pružanje usluga koje su oporezive ino kupcima, što znači da obveznik nabavljena dobra i usluge u okviru svoje osnovne djelatnosti koristi za vršenje „mješovitih“ (oporezivih i neoporezivih) prometa.

Društvo je Upravi za indirektno oporezivanje podnelo Prigovor na Zapisnik, međutim, dana 06.05.2011. godine je donijeto Rješenje kojim se odbija Prigovor poreskog obveznika kao neosnovan.

Uprava za indirektno oporezivanje je 16.05.2011. godine izdala Prekršajni nalog izdat na osnovu člana 27. do 29. Zakona o prekršajima („Sl. glasnik BiH“, broj 41/07), serijski broj: 200.151.471.2 u kojem je navedena kazna u visini od 30.035,50 KM.

Nakon toga je Direktor Uprave za indirektno oporezivanje, rješavajući u upravnom postupku po žalbi Društva, izjavljenoj na Rješenje Sektora za poreze, RC Sarajevo, donio Rješenje kojim se poništava rješenje sektora za poreze broj 04/5/IV-17-UP-359-5/11 od 21.06.2011. godine i rješenje broj: 04/5-2/IV-17-UP-359-2/11 od 06.05.2011. godine i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak. Ovo Rješenje je donijeto na osnov žalbe koju je Društvo podnelo navodeći da je inspektor koji je vršio kontrolu izneo pogrešne činjenice i time oštetio Društvo.

Poslije dostavljenog Rešenja, uslijedila je nova kontrola i kao rezultat toga je Uprava ponovo načinila Zapisnik o kontroli, broj: 04/5-2/IV-17-UP-359-II-2/11, 08.09.2011. godine, na osnovu člana 33. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje („Sl. glasnik BiH“, broj 89/05) i člana 88.-102. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja („Sl. glasnik BiH“, broj 89/05). Predmet kontrole je bio isti kao i prethodni put, kao i sam kontrolisani period.

Na osnovu toga, Uprava za indirektno oporezivanje je dana 21.09.2011. godine donijela Rješenje broj 04/5-2/IV-17-UP-359-II-3/11 kojim se utvrđuje razrez indirektnih poreza za Društvo u iznosu od 16.313 KM. Obrazloženje se odnosilo na kontrolu koja je sprovedena i koja je našla zamerke na obračun PDV-a kada su u pitanju ino dobavljači i prihodi od zelenih karata.

Uprava za indirektno oporezivanje je potom donijela Rješenje broj 05/5-2/IV-17-UP-1509/11 A.A., 10.10.2011. godine kojim se odobrava povrat više uplaćenog poreza na dodatu vrijednost Društvu u iznosu od 25.758,00 KM.

Konačno, od strane Uprave za indirektno oporezivanje je dana 14.12.2011. godine donijeto Rješenje broj 04/5-2/IV-17-UP-1904-1/11 kojim se odobrava povrat sredstava Društvu po osnovu zateznih kamata. U obrazloženju ovog Rješenja stoji da na osnovu člana 15. stava 1. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja, nakon poravnjanja drugih obaveza obveznika indirektnih poreza, UIO vrši povrat svih neosnovano izvršenih uplata poreskom obvezniku za indirektni porez ili njegovim nasljednicima. Ukupan iznos izvršenog povrata više uplaćenog poreza iznosi 143.748,00 KM, dok zezatna kamata iznosi 9.931,36 KM. Društvo je 15.06.2011. godine izvršilo uplatu u iznosu od 153.325,00 KM od kojeg je naplaćena obaveza po rješenju broj: 04/5-2/IV-17-UP-359-II-3/11 od 21.09.2011. godine i kamate po istom u ukupnom iznosu od 16.562,00 KM (obaveza 16.313,00 KM i kamata 249,00 KM).

XI ODNOSI SA ZAVISNIM I PRIDRUŽENIM PRAVNIM LICIMA

Sa stanjem 31.12.2011. godine Akcionarsko društvo za osiguranje "Jahorina osiguranje", Pale (Matično društvo) učestvuje u kapitalu kod dva zavisna društva sa 100,00 %, a kod DIUF-ovima "Jahorina Konseko progres" a.d. sa 28,00 %, te ga nazivamo povezano, odnosno pridruženo pravno lice.

Visina uloženih sredstava daje se u sljedećoj tabeli:

U l a g a n j a	(u KM)		%
	Učešće 31.12.2011.	Ispravka 31.12.2011.	vlasništva
– "Jahorina auto" d.o.o. Brčko	1.778.853	-	100,00
– "Jahorina lizing" Bijeljina	2.000	(2.000)	100,00
– DUIF "Jahorina konseko progres" a.d., Pale	140.000	-	28,00
Ukupno ulaganja:	1.920.853	(2.000)	

Zbog ekonomskih razloga, odnosno nedovoljnosti sopstvenih sredstava za plasiranje u lizing poslove, kao i nemogućnosti obezbjeđenja povoljnih bankovnih kredita za svoje poslovanje, Upravni odbor osnivača "Jahorina osiguranje", a.d. donio je dana 15.12.2011. godine Odluku broj 001-16396/11 o prestanku rada društva sa ograničenom odgovornošću "Jahorina lizing-a".

Shodno naprijed navedenom kod Okružnog privrednog suda Bijeljina dana 25.12.2011. godine, od strane "Jahorina osiguranja", a.d., pokrenut je Prijedlog za pokretanje likvidacije "Jahorina lizing-a", d.o.o., koji u toku vršenja ove revizije još uvek traje.

Potraživanje koje je ovaj pravni subjekt imao po osnovu naplate opreme date na lizing, preuzelo je Matično društvo do konačne naplate dospjelih obaveza po ranije zaključenom lizing poslu.

Zavisna društva nemaju učešće u akcijskom kapitalu Matičnog društva.

Odnosi između matičnog , zavisnih i pridruženog pravnih lica

a) "Jahorina auto" d.o.o., Brčko – zavisno lice

Uslijed nove teritorijalne organizacije Matičnog društva "Jahorina osiguranja", a.d.o. su u okviru zavisnog lica "Jahorina auto", d.o.o., sa stanjem na dan 31.12.2011. godine prestale sa radom sljedeće stanice tehničkih pregleda:

- Stanica tehničkog pregleda Trn;
- Stanica tehničkog pregleda Pelagićevo;
- Stanica tehničkog pregleda Gradiška;
- Stanica tehničkog pregleda GIK Bijeljina,

dok će stanica tehničkog pregleda u Mrkonjić gradu prestati sa radom 31.03.2012. godine.

Odluku o prestanku obavljanja poslova na navedenim tehničkim pregledima donio je Upravni odbor Društva dana 15.12.2011. godine, pod brojem 001-17965/11.

U toku 2011. godine, a sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, "Jahorina osiguranje" a.d. , kao Matično društvo ima obavezu prema "Jahorina auto", d.o.o. u visini od 109.066 KM., dok su potraživanja u celosti naplaćena.

Potraživanja od zavisnog lica iskazuju se po osnovu zakupa poslovnog prostora, za koji se mesečno ispostavljaju fakture u visini od 2.597 KM (bez PDV), koji se kasnije u poslovnim knjigama "Jahorina osiguranja", a.d. dijeli po ključu na tehničke preglede po lokacijama u Republici Srpskoj.

Uvidom u analitičku karticu ovih potraživanja (cto 2181000), potraživanje je u cjelosti a izmireno (sa 31.12.2011. godine sprovedena kompenzacija na iznos od 7.792 KM, odnosno prebijena na obavezama Matičnog društva prema "Jahorina auto", d.o.o.-cto 4640000).

Obaveza Matičnog prema zavisnom društvu u visini od 109.066 KM, iskazana je po osnovu usluga tehničkih pregleda za osiguranike ovog Društva. Fakture za izvršene usluge ispostavljaju se mjesečno, uz koje se obavezno dostavljaju specifikacije po svakoj Filijali i tehničkom pregledu.

Potraživanja i obaveze između Matičnog lica i zavisnog lica "Jahorina auto" d.o.o. međusobno su usaglašena sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, što se utvrđuje iz Izvoda otvorenih stavki na isti dan.

Matično društvo je za "Jahorina auto",d.o.o. garant za kredite koje je ovo povezano lice pribavilo od "Hypo Alpe Adria banke" i to po sledećim Ugovorima:

Broj i datum Ugovora (Aneksa)	Rok	Ugovoreni iznos	(u KM) Ostatak duga	Dospijeće
– Ugovor broj 6033-5-0851/07 od 14.12.2007., Aneks 1 od 14.03.2011.godine	5 godina	300.000	80.856	01.02.2013.
– Ugovor broj 6033-9-0876/09 od 03.12.2009., Aneks 1 od 14.03.2011.godine	8 godina	200.000	164.059	01.01.2018.
– Ugovor broj 6033-6-09070/10 od 20.08.2010., Aneks 1 od 14.03.2011.godine	7 godina	250.000	217.872	01.09.2017.
– Ugovor broj 6033-3-09734/11 od 23.02.2011.g.	1 godina	250.000	243.970	01.03.2012. (overdraft)
Ukupno ulaganja:		1.000.000	706.757	

Kao garantu za povezano lice, Matičnom društvu upisana je hipoteka I reda na nekretninama u korist "Hypo Alpe Adria banke", na sljedećim nekretninama:

	(u KM) Procenjena vrijed. prema nalazu sudskog vještaka
–Poslovni prostor u posl. zgradi "Jahorina osiguranje"-Filijala Doboj	761.824
–Poslovni prostor br 13 u posl. zgradi "Jahorina osiguranje"-II sprat u Banja Luci	336.000

Za overdraft kredit koji dospijeva 01.03.2012. godine Matično društvo dalo je šest (6) mjenica u cilju obezbjeđenja urednog vraćanja kredita.

Uvidom u evidenciju i obaveze iskazane kod povezanog lica, iste se redovno izmiruju i po ocjeni Ovlašćenog revizora neće imati negativne efekte na iskazana sredstva Matičnog društva na dan 31.12.2011. godine.

b) "Jahorina lizing", d.o.o., Bijeljina – zavisno lice

Društvo je u ranijem periodu zavisnom pravnom licu plasiralo kratkoročni plasman u visini od 20.000 KM, koji je ranije (u skladu sa članom 14.Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansne i vanbilansne pozicije) bio u celosti ispravljen.

Po finansijskim izvještajima za 2011. godinu, a na prijedlog Komisije za popis potraživanja i obaveza na pomenuti dan, Društvo je iz svojih poslovnih knjiga isknjižilo ovaj plasman u visini od 20.000.KM.

Isknjižavanje u Direkciji izvršeno je uz Odluku Upravnog odbora broj 001-562/12 o usvajanju Izvještaja Centralne popisne komisiji na dan 31.12.2011. godine od 17.01.2011. godine.

Isto tako iz poslovnih knjiga Matičnog društva, uz istu Odluku, isknjiženo je i potraživanje iz ranijih godina, u visini od 208.817. KM.

Naime, ovo potraživanje od zavisnog lica "Jahorina lizing-a", d.o.o, u visini od 208.816 KM, bilo je iskazano po osnovu preuzimanja obaveza po kreditima Jahorina lizinga doo prema poslovnim bankama jer ovo doo nije moglo servisirati svoje obaveze te je Jahorina osiguranje izmirilo ove obaveze prema bankama, a knjižilo potraživanje od povezanog lica. U toku 2011. godine Matično društvo uspjelo je da naplati iznos od 19.920 KM (što je evidentirano kao prihod iz ranijih godina), a ostatak u visini od (208.817-19.920) 188.897 KM, isknjižen je na osnovu naprijed navedene Odluke iz poslovnih knjiga Društva, obzirom na prestanak rada ovog zavisnog lica.

Iz naprijed pomenutog, sa stanjem 31.12.2011. godine , Jahorina osiguranje ne iskazuje potraživanje ni po kom osnovu od ovog zavisnog lica.

Obaveza prema "Jahorina lizingu" u visini od 11.420 KM je zatvorena kroz kompenzaciju na dan 30.12.2011. godine, a iznos je bio iskazan po dva osnova:

	(u KM)
- Izveštaj o knjiženju 002/11 od 31.12.2011. godine	800
- Izveštaj o knjiženju 003/11 od 31.12.2011. godine	10.620
Ukupno:	11.420

Naime, usled gašenja "Jahorina lizing-a", d.o.o., Matično društvo je preuzelo potraživanje od zavisnog lica za naplatu opreme date na lizing po Ugovoru 10/06 preduzeću "Prehrana SU" u visini od 10.620 KM (koje do vremena gašenja nije otplaćeno), kao i kompjuter u vrijednosti od 800 KM.

Za pomenuti (ukupan) iznos potraživanja i obaveza između Matičnog i zavisnog lica, sprovedena je kompenzacija (Izvršen uvid u Izjavu o kompenzaciji na dana 30.12.2011. godine), tako da ovo Društvo ne potražuje od "Jahorina lizing-a", d.o.o, niti mu duguje ni po kom osnovu.

XII PRILOZI UZ IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Priloge uz Izvještaj o obavljenoj reviziji čine:

- 1) Pismo o prezentaciji Izvještaja Društva za 2011. godinu
- 2) Mišljenje ovlaštenog aktuara o finansijskom izvještaju i godišnjem izvještaju o poslovanju neživotnog osiguranja za 2011. godinu
- 3) Mišljenje ovlaštenog aktuara na tromjesečni izvještaj o ulaganjima sredstava tehničkih rezervi i Garantnog fonda neživotnog osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine
- 4) Mišljenje ovlaštenog aktuara o finansijskom izvještaju i godišnjem izvještaju za poslovanje životnog osiguranja za 2011. godinu
- 5) Mišljenje ovlaštenog aktuara na tromjesečni izvještaj o ulaganjima sredstava tehničkih rezervi i Garantnog fonda životnog osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011.godine
- 6) Godišnji izvještaj o poslovanju
- 7) Note uz finansijske izvještaje za 2011. godinu
- 8) Finansijski izvještaji
 - Bilans stanja na dan 31.12.2011.g. (zbirni)
 - Bilans stanja na dan 31.12.2011.g. (neživot)
 - Bilans stanja na dan 31.12.2011.g. (život)
 - Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (zbirni)
 - Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (neživot)
 - Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (život)
 - Izvještaj o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (zbirni)
 - Izvještaj o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (neživot)
 - Izvještaj o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (život)
 - Izvještaj o novčanim tokovima u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (zbirni)
 - Izvještaj o novčanim tokovima u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (neživot)
 - Izvještaj o novčanim tokovima u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g. (život)

U Banja Luci, 30. 03. 2012. godine.

OVLAŠĆENI NEZAVISNI REVIZOR
Mr Svetozar Vinčić, dipl. oec.